

**2013. évi ... törvény
a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás
végrehajtásáról***

Az Országgyűlés

az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogainak védelme, kiemelten az elítéltek és az egyéb jogcímen fogvatartottak emberi méltóságának a tiszteletben tartása érdekében, a kínzás, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód tilalmának és az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülése céljából,

Magyarország nemzetközi jogi és európai uniós kötelezettségeinek figyelembevételével, az állam kizárólagos büntető hatalmának a végrehajtáson keresztül történő érvényesítése céljából, szem előtt tartva azt a társadalmi elvárást, hogy az elítéltek teljes körű foglalkoztatása által az önfenntartó büntetés-végrehajtás megvalósíthatóvá váljon,

a következő törvényt alkotja:

**ELSŐ RÉSZ
Általános szabályok**

**I. Fejezet
Alapvető rendelkezések**

A büntetés-végrehajtás feladata és célja

1. §

(1) A büntetés-végrehajtás feladata a büntetési célok érvényesítése a büntetés, illetve az intézkedés végrehajtásán keresztül, azzal a célkitűzéssel, hogy a végrehajtás során az egyéniesítés szempontjait biztosítani kell annak érdekében, hogy az megfelelően szolgálja az egyéni megelőzési célok elérését.

(2) A büntetések és az intézkedések végrehajtásának rendjét úgy kell kialakítani, hogy az

- a) a büntetésben és az intézkedésben megnyilvánuló joghátrányon, illetve a megelőzést szolgáló rendelkezések érvényesítésén túl elősegítse az elítélt társadalmi beilleszkedését és a jogkövető magatartás kialakulását,
- b) a fiatalkorúak tekintetében a gyermekek jogainak érvényesülését is szolgálja,
- c) a kényszergyógykezelés esetén a társadalom védelmén túl, a kényszergyógykezelt számára megfelelő kezelést és gondozást biztosítson.

A törvény hatálya

2. §

E törvény rendelkezéseit

* A törvényt az Országgyűlés a 2013. december 17-i ülésnapján fogadta el.

- a) a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) szerinti büntetések és intézkedések, a szabadságvesztésből szabadultak és a javítóintézeti nevelésből elbocsátottak utógondozásának végrehajtása,
- b) a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) szerinti előzetes letartóztatás, ideiglenes kényszergyógykezelés és őrizet, valamint a Be. 161. § (5) bekezdése szerinti rendbíróság helyébe lépő elzárás (a továbbiakban: rendbíróság helyébe lépő elzárás) végrehajtása,
- c) az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény (a továbbiakban: 2012. évi CLXXX. törvény) szerinti átadási és ideiglenes átadási letartóztatás, ideiglenes végrehajtási letartóztatás, az eljárási jogsegély keretében ideiglenesen átszállított személy fogvatartásának, továbbá a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nbjt.) szerinti kiadatási és ideiglenes kiadatási letartóztatás, az eljárási jogsegély keretében ideiglenesen átvett személy fogvatartásának, illetve – ameddig az átvételről a bíróság nem határoz – a külföldi bíróság által kiszabott szabadságvesztés ideiglenes végrehajtása, valamint
- d) a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) szerinti szabálysértési elzárás, továbbá a pénzbírság, a helyszíni bírság és a közérdekű munka helyébe lépő szabálysértési elzárás (a továbbiakban együtt: szabálysértési elzárás) végrehajtása

során kell alkalmazni.

Értelmező rendelkezések

3. §

E törvény alkalmazásában

1. *büntetés-végrehajtási ügy*: a bíróságnak, a végrehajtásért felelős szervnek és az adott ügyben döntési jogkörrel rendelkező személynek a büntetés, az intézkedés, a kényszerintézkedés, valamint a rendbíróság helyébe lépő és a szabálysértési elzárás végrehajtásával kapcsolatos olyan eljárása – ide nem értve a Be. XXIX. Fejezet II. Címe szerinti eljárásokat – amely érinti annak tartalmát, mértékét, a végrehajtás helyét vagy módját, megkezdésének időpontját, a félbeszakítás, a feltételes szabadságra bocsátás, az ideiglenes elbocsátás, illetve a végrehajthatóság kérdését, vagy a végrehajtás rendjének fenntartására irányul, és lényeges kihatással van az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott jogaira és kötelezettségeire,
2. *büntetés-végrehajtási intézet (a továbbiakban: bv. intézet) tisztántartását, karbantartását és ellátását szolgáló munka*: az elítélt, a kényszerintézkedés hatálya alatt álló személy, a rendbíróság helyébe lépő elzárásra kötelezett személy és a szabálysértési elzárásra kötelezett elkövető által, jogszabályban meghatározott feltételekkel és tartamban, alkalomszerűen, a fogva tartó bv. intézet fenntartása körében, díjazás nélkül végzett takarítási, karbantartási és ellátási tevékenység, amely nem minősül munkáltatásnak,
3. *egyéb jogcímen fogvatartott*: a kényszergyógykezelést, a kényszerintézkedés hatálya alatt álló személy, a rendbíróság helyébe lépő elzárásra kötelezett személy és a szabálysértési elzárásra kötelezett elkövető,
4. *elektronikus megfigyelési eszköz*: zárt rendszerű biztonságtechnikai eszköz, amely elektronikus formában kép, hang, vagy kép és hang együttes felvételére, továbbítására és rögzítésére alkalmas,
5. *elektronikus távfelügyeleti eszköz*: az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott mozgását nyomon követő technikai eszköz,
6. *értesítőlap*: a bíróság által a végrehajtás érdekében – papír alapon vagy elektronikus formátumban – a végrehajtásért felelős szerv részére a kiszabott büntetésről, az alkalmazott

intézkedésről, valamint az ezeket érintő, az ítélethozatalt követő érdemi rendelkezésekről, továbbá a kényszerintézkedés elrendeléséről, fenntartásáról, megszüntetéséről kiállított értesítés, amelynek része a szabadságelvonással járó büntetés, intézkedés vagy kényszerintézkedés foganatosítására, avagy a szabadításra adott bírói rendelvény,

7. hivatalos minőségben kapcsolattartó:

a) a Btk. szerinti hivatalos és külföldi hivatalos személy a hivatalos eljárásában,

b) a védő, a jogi képviselőként eljáró ügyvéd és jogtanácsos folyamatban lévő büntető, polgári, szabálysértési eljárásban, közigazgatási hatósági eljárásban vagy egyéb hatósági ügyben, valamint büntetés-végrehajtási ügyben, illetve ilyen eljárás megindításának kezdeményezése érdekében eljárva, ideértve a meghatalmazás adását is,

c) az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott államának konzuli tisztviselője,

d) a büntetőügyben eljáró tolmács,

e) az egyházi személy hitéleti szolgálata ellátása során, a büntetés-végrehajtási szervvel (a továbbiakban: bv. szerv) kötött megállapodás alapján a bv. intézetben vallási tevékenységet végző szervezet vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagja, az egyházi jogi személy vagy a vallási tevékenységet végző szervezet által megbízott más személy e tevékenység végzése során,

f) a bv. szervvel kötött megállapodás alapján a bv. intézetben jogvédő vagy karitatív tevékenységet folytató civil szervezet tagja, képviselője vagy ilyen szervezet megbízásából eljáró személy e tevékenység végzése során,

8. hozzátartozó: a Btk.-ban hozzátartozóként meghatározott személy,

9. kapcsolattartó: az a személy, aki az elítélttel vagy az egyéb jogcímen fogvatartottal jogszabály vagy engedély alapján kapcsolattartásra jogosult,

10. kényszerintézkedés: a büntetőeljárásban, az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködés keretében és a nemzetközi bűnügyi jogsegély ügyekben elrendelt szabadságelvonással járó kényszerintézkedés,

11. munkáltatás: a reintegrációs tevékenység azon formája, amikor az elítéltek vagy a kényszerintézkedés hatálya alatt álló személy és a szabálysértési elzárásra kötelezett elkövető munkavégzése szervezetten, rendszeresen, haszon- vagy bevételszerzési céllal, a munka törvénykönyvében szabályozott munkaviszonytól eltérő, jogszabályban meghatározott feltételekkel és díjazás ellenében történik, az így létrejövő munkáltatási jogviszony alanyai munkáltatóként a bv. intézet, a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdasági társaság vagy a bv. szerv szerződése és a fogvatartott hozzájárulása alapján más gazdálkodó szervezet, valamint munkavégzőként az elítélt vagy a kényszerintézkedés hatálya alatt álló személy, illetve a szabálysértési elzárásra kötelezett elkövető;

12. terápiás foglalkoztatás: a reintegrációs tevékenység azon formája, amikor elsősorban a kényszergyógykezelt, az ideiglenesen kényszergyógykezelt és a gyógyító-reintegráló csoportba helyezett, illetve megváltozott munkaképességű vagy egyébként az egészségi állapota miatt a munkáltatásban részt venni nem képes elítélt foglalkoztatása szervezetten, rendszeresen, e törvényben meghatározott feltételekkel és térítési díj ellenében, büntetés-végrehajtási jogviszony keretében történik,

13. védő: a Be. szerinti védő, valamint a büntetések és az intézkedések végrehajtása alatt az elítélt, illetve az egyéb jogcímen fogvatartott büntetés-végrehajtási ügyében eljáró ügyvéd,

14. végrehajtásért felelős szerv: a büntetés-végrehajtási szervezet, a javítóintézet, a pártfogó felügyelői szolgálatként a Kormány által kijelölt szerv (a továbbiakban: pártfogó felügyelői szolgálat).

A határozatok végrehajthatósága és intézkedési kötelezettség a végrehajtás iránt

4. §

(1) Büntetés, intézkedés és a szabálysértési elzárás – a (2) bekezdésben meghatározott kivételekkel – csak a bíróság jogerős határozata alapján, jogszabályban meghatározott módon hajtható végre. Kényszerintézkedés – az őrizet kivételével –, továbbá a rendbíróság helyébe lépő elzárás a bíróság határozata alapján, jogszabályban meghatározott módon hajtható végre.

(2) Megrovás a határozat jogerőre emelkedésének bevárása nélkül és az ügyész határozata alapján is végrehajtható. A vádemelés elhalasztása mellett elrendelt pártfogó felügyelet az ügyész határozata alapján hajtható végre. Őrizetbe vételnek az ügyész és a nyomozó hatóság határozata alapján is helye van.

(3) A büntetés és az intézkedés, továbbá – az őrizet kivételével – a kényszerintézkedés és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtását a bíróság rendeli el. Az őrizet fogatosítása iránt az azt elrendelő bíróság, ügyész, nyomozó hatóság intézkedik. A szabálysértési elzárás végrehajtása iránt a Szabs. tv.-ben kijelölt szabálysértési hatóság intézkedik.

(4) A büntetés, az intézkedés és a kényszerintézkedés végrehajtásának fogatosítása, illetve a kényszerintézkedés megszüntetése esetén a terhelt szabadon bocsátása érdekében a bíróság értesítőlapot állít ki. Ha a kényszerintézkedés megszüntetéséről az ügyész határoz, a terhelt szabadon bocsátása végett határozatát eredeti aláírással ellátva küldi meg a kényszerintézkedést fogatosító szervnek.

Az állam feladatai a végrehajtásban

5. §

(1) A büntetés, az intézkedés, a kényszerintézkedés és a szabálysértési elzárás végrehajtása, valamint az utógondozás az állam feladata. Az elítélttel és az egyéb jogcímen fogvatartottal szemben a törvényben meghatározott joghátrányok az ítéletben, illetve az egyéb határozatban foglaltak szerint – az ott meghatározott tartamban és tartalommal – érvényesíthetők.

(2) A büntetés, az intézkedés, a kényszerintézkedés és a szabálysértési elzárás végrehajtását az állam a bíróság, a végrehajtási ügyintéző, a bírósági végrehajtói szervezet, az ügyész, a végrehajtásért felelős szervek, a rendőrség, valamint az e törvényben meghatározott más szervek útján teljesíti. A végrehajtásban – törvényben meghatározottak szerint – más szervek és szervezetek is közreműködnek.

(3) A végrehajtásért felelős szerv a jogszabályok keretei között együttműködik az oktatási intézményekkel, valamint a fogvatartás körülményeinek a figyelemmel kísérésére, a szabadulás után a társadalomba való beilleszkedés elősegítésére, a karitatív tevékenység végzésére, továbbá az egyéb büntetés-végrehajtási feladatok segítésére alakult civil szervezetekkel és az ilyen tevékenységet ellátó vallási közösségekkel. Ha az ilyen szervezet tagja vagy a megbízásából eljáró személy a végrehajtásért felelős szerv rendjére és biztonságára vonatkozó jogszabályokat, vagy a végrehajtásért felelős szervvel kötött megállapodásban foglaltakat megszegi, a végrehajtásért felelős szerv az együttműködést megszüntetheti.

Törvényességi felügyelet

6. §

A büntetések, az intézkedések, a kényszerintézkedések, a rendbírság helyébe lépő elzárás és a szabálysértési elzárás végrehajtása felett az ügyész törvényességi felügyeletet gyakorol, amelynek során az ügyészségről szóló törvény szerinti jogosultságok illetik meg és kötelezettségek terhelik.

A büntetés-végrehajtási jogviszony

7. §

(1) A büntetés-végrehajtási jogviszony a büntetés, az intézkedés, az egyes kényszerintézkedések, a rendbírság helyébe lépő elzárás, a szabálysértési elzárás végrehajtása alatt – ideértve annak előkészítését és a foganatba vétel érdekében megtett intézkedéseket is – a végrehajtásért felelős szerv, a végrehajtásban közreműködő más szerv és az elítélt, illetve az egyéb jogcímen fogvatartott között fennálló jogviszony, amely meghatározza a végrehajtásért felelős szervek, a végrehajtásban közreműködő más szervek és személyek feladatait, valamint az elítélt, illetve az egyéb jogcímen fogvatartott jogait és kötelezettségeit és azok érvényesítésének módját.

(2) A büntetés-végrehajtási jogviszony jellegéből eredően a végrehajtás során az elítéltet és az egyéb jogcímen fogvatartottat jogszabályban meghatározott sajátos jogok és kötelezettségek illetik meg, illetve terhelik.

Az alávétési, együttműködési és a lakcím-bejelentési kötelezettség

8. §

(1) Az elítélt köteles magát a büntetés, illetve az intézkedés végrehajtásának alávetni, a kényszerintézkedés hatálya alatt álló köteles eltérni a szabadságelvonással járó kényszerintézkedés foganatosítását, ennek megtagadása esetén vele szemben a törvényben meghatározott jogkövetkezmények állnak be, illetve kényszer alkalmazható. A kényszergyógykezelt köteles eltérni személyi szabadságának korlátozását, a végrehajtás rendőri elővezetéssel és elfogatóparancs kibocsátásával kikényszeríthető. A rendbírság helyébe lépő elzárásra kötelezett személy köteles eltérni személyi szabadságának elvonását, a végrehajtás elővezetéssel kikényszeríthető.

(2) A büntetés és az intézkedés végrehajtása során az elítélt köteles a végrehajtásért felelős szervvel együttműködni és a kért felvilágosítást megadni. Ha e törvény úgy rendelkezik, az együttműködés vagy a felvilágosításadás megtagadása esetén a büntetés-végrehajtási bíró az elítélttel szemben rendbírságot szabhat ki.

(3) A Magyarországon élő elítélt köteles a lakóhelye vagy a tartózkodási helye címében (a továbbiakban: lakcím) bekövetkező változást a változás bekövetkeztétől számított három munkanapon belül a végrehajtásáért felelős szervnek, ha ez nem ismert, az érdemi határozatot hozó, első fokú bíróság székhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bírónak bejelenteni.

(4) A (3) bekezdés szerinti kötelezettség elmulasztása miatt a büntetés-végrehajtási bíró hivatalból vagy a végrehajtásért felelős szerv kezdeményezésére rendbírságot szab ki. Erre az elítéltet az ítélet kihirdetésekor, továbbá a végrehajtás során adott tájékoztatásakor vagy a részére kiadott idézésben, felhívásban figyelmeztetni kell.

(5) A (2) és a (4) bekezdés szerinti rendbírság kiszabására a Be. 161. § (1)–(4) bekezdését kell alkalmazni.

Alapvető jogok

9. §

(1) Az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott az Alaptörvényben meghatározott alapvető jogait, valamint egyéb jogait és kötelezettségeit – a törvényben, a bíróság ítéletében, valamint a bíróság és az ügyészség egyéb határozatában meghatározott korlátozásokkal vagy tilalmakkal – a büntetés-végrehajtás rendjével összhangban gyakorolja, illetve teljesíti.

(2) A jogkorlátozás során az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt kell alkalmazni.

Jogérvényesítés

10. §

(1) Az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott büntetés-végrehajtási ügyben vagy a fogvatartással összefüggésben kérelmet terjeszthet elő és a kérelemről hozott döntéssel szemben panaszt nyújthat be, továbbá e törvény szerinti egyéb jogorvoslati jog illeti meg. Ha e törvény a jogorvoslatot lehetővé teszi, arról az elítéltet és az egyéb jogcímen fogvatartottat a döntés meghozatalakor tájékoztatni kell.

(2) Az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott az (1) bekezdés szerinti kérelmét, a panaszt és a jogorvoslat iránti kérelmét írásban terjesztheti elő. Az írni vagy olvasni nem tudó elítélt, illetve egyéb jogcímen fogvatartott nyilatkozatát – kérelmére két érdektelen tanú jelenlétében – jegyzőkönyvbe kell foglalni.

(3) A tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – élő, illetve írni vagy olvasni nem tudó, vagy a magyar nyelvet nem beszélő, valamint az egészségi állapota miatt akadályozott elítélt vagy egyéb jogcímen fogvatartott számára elő kell segíteni, hogy jogorvoslati jogával élni tudjon. Az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott az akadályoztatása fennállásáról a büntetés-végrehajtásért felelős szervet – kivéve, ha az erről tudomással bír – köteles tájékoztatni.

(4) A fiatalkorú, valamint a cselekvőképtelen nagykorú, vagy a cselekvőképességében részlegesen korlátozott elítélt vagy egyéb jogcímen fogvatartott büntetés-végrehajtási ügyben vagy a fogvatartással összefüggésben önállóan tehet panaszt, nyújthat be kérelmet, jogorvoslati kérelmet és tehet nyilatkozatot.

(5) Az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott a végrehajtással kapcsolatosan

a) közvetlenül fordulhat a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések, a rendbíróság helyébe lépő elzárás és a szabálysértési elzárás végrehajtásának törvényességi felügyeletét ellátó ügyészhez, kérheti az ügyész általi meghallgatását,

b) közvetlenül fordulhat az alapvető jogok biztosához, valamint a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni fakultatív jegyzőkönyv 3. cikke szerinti nemzeti megelőző mechanizmus (a továbbiakban: nemzeti megelőző mechanizmus) feladatainak teljesítésére felhatalmazott munkatársához,

c) kérelemmel, panasszal fordulhat törvényben kihirdetett nemzetközi egyezményben elismerten erre hatáskörrel rendelkező nemzetközi jogvédő szervezethez.

(6) Az (1) bekezdésen kívüli egyéb jogviszonyokat érintően az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott az általános szabályok szerint, korlátozás nélkül – ide nem értve a fogvatartás tényéből

eredő eltéréseket – érvényesítheti jogait, vagy fordulhat a bírósághoz, illetve az állami szervekhez, tehet panaszt vagy közérdekű bejelentést.

A védelem joga és a képviselet szabályai

11. §

(1) Az elítéltet és az egyéb jogcímen fogvatartottat a büntetés-végrehajtási ügyben megilleti a védelem joga, a védőnek irat-betekintési és önálló nyilatkozattételi jogosultsága van.

(2) Az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott védőjével mind írásban, mind szóban és – a fogvatartást foganatosító szerv rendjének a megtartásával – személyesen, ellenőrzés nélkül érintkezhet.

(3) Ha az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott nem magyar állampolgár, jogosult államának diplomáciai, illetve konzuli képviseletéhez fordulni, és annak képviselőjével kapcsolatot tartani. Ha az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott hontalan, jogosult az Egyesült Nemzetek Szervezete Menekültügyi Főbiztosságához fordulni, és annak képviselőjével kapcsolatot tartani.

(4) Védőt az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott, előbbiek törvényes képviselője vagy nagykorú hozzátartozója, külföldi állampolgár esetén továbbá hazája konzuli tisztviselője hatalmazhat meg, illetve a végrehajtásért felelős szerv székhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bíró, kényszerintézkedés hatálya alatt álló esetén a büntető ügyben eljáró bíróság hivatalból, vagy az előbb felsoroltak kérelmére a Be. 48. § (3) bekezdése alapján védőt rendel ki.

(5) A fogvatartással kapcsolatos, nem büntetés-végrehajtási ügyben az elítélt, vagy az egyéb jogcímen fogvatartott képviselőt hatalmazhat meg, a képviseleti jogosultságot igazolni kell. A képviselő tevékenysége nem veszélyeztetheti a fogvatartás biztonságát és a végrehajtás rendjét.

(6) A fogvatartással kapcsolatos egyéb ügyben vagy bármely más ügyben az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott képviselőjével mind írásban, mind szóban és – a fogvatartást foganatosító szerv rendjének a megtartásával – a látogatás során személyesen, ellenőrzés mellett érintkezhet. Nem ellenőrizhető a személyes kapcsolattartás az érintett bv. intézet eljárásával kapcsolatban az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott és őt nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv, így különösen az Emberi Jogok Európai Bírósága elé terjesztett ügyben képviselő személy között, kivéve abban az esetben, ha a képviselő az elítélt, vagy az egyéb jogcímen fogvatartott hozzátartozója.

(7) Telefonon történő kapcsolattartás során, ha a beszélgetés nem ellenőrizhető, a büntetés-végrehajtásért felelős szerv jogosult a hívást kezdeményező védő vagy képviselő, illetve az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott híváskezdeményezése esetén a hívott fél személyazonosságáról meggyőződni, ennek érdekében a beszélgetés megszakítható.

(8) Fogvatartással kapcsolatos egyéb ügyben az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott a jogi segítségnyújtásról szóló törvény rendelkezései szerinti jogi szolgáltatást vehet igénybe és jogosult a jogi segítségnyújtási eljárást lefolytató szervvel, valamint a jogi szolgáltatást nyújtó jogi segítőtvel, illetve pártfogó ügyvéddel kapcsolatot tartani.

Az anyanyelv használata és a tájékoztatáshoz való jog

12. §

(1) A magyar nyelv nem tudása miatt az elítéltet, illetve az egyéb jogcímen fogvatartottat nem érheti hátrány. A végrehajtás során az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott mind szóban, mind írásban anyanyelvét, törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződés alapján, az abban meghatározott körben regionális vagy nemzetiségi nyelvét, vagy – ha a magyar nyelvet nem ismeri – az általa ismert más nyelvet használhatja.

(2) A végrehajtásért felelős szervnek az elítélt, illetve az egyéb jogcímen fogvatartott részére az anyanyelvén, törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződés alapján, az abban meghatározott körben regionális vagy nemzetiségi nyelven, vagy az általa ismert más nyelven a végrehajtás rendjére, a végrehajtással összefüggő jogaira és kötelezettségeire vonatkozó jogszabályi rendelkezések lényegi elemeiről, valamint a fogvatartást foganatosító szerv házirendjéről tájékoztatást kell adnia.

(3) Az elítélt, illetve az egyéb jogcímen fogvatartott részére írásban kell a tájékoztatást megadni

- a) a büntetés-végrehajtási ügyben a panaszjogról és a jogorvoslati lehetőségekről,
- b) a büntetés-végrehajtási ügyben, továbbá kényszerintézkedés hatálya alatt álló személy esetén a büntetőeljárás során őt megillető védelemhez való jogról,
- c) a büntetés-végrehajtási ügy irataiba, kényszerintézkedés hatálya alatt álló személy esetén a büntetőügy irataiba való betekintés jogáról,
- d) a kapcsolattartás formáiról,
- e) a konzuli hatóságok, továbbá kényszerintézkedés hatálya alatt álló személy esetén az általa megjelölt hozzátartozó vagy az általa megjelölt más személy értesítéséhez való jogról,
- f) a fegyelemről szóló szabályozásról,
- g) a biztonsági intézkedésekről, különösen az elektronikus megfigyelési rendszer alkalmazására vonatkozó szabályokról,
- h) a büntetés, illetve intézkedés, valamint a szabálysértési elzárás kezdő és utolsó napjáról, valamint a feltételes szabadságra bocsátás, illetve ideiglenes elbocsátás esedékessége napjáról,
- i) a kényszerintézkedés hatálya alatt álló személyek esetén a kényszerintézkedés elrendeléséről szóló határozat szerinti, illetve a törvényben meghatározott lehetséges végső tartamáról, valamint a kényszerintézkedés meghosszabbításáról, felülvizsgálatáról és a szabadlábra helyezési kérelem benyújtásához való jogról,
- j) a kártérítési felelősség rendjéről,
- k) az egészségügyi ellátáshoz való jogról.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott jogokról szóló írásbeli tájékoztatót az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott magánál tarthatja.

(5) A (2) és (3) bekezdés szerinti tájékoztatás megtörténtét és annak tudomásul vételét írásban kell rögzíteni. Ha az elítélt, vagy az egyéb jogcímen fogvatartott írni, olvasni nem tud, a (2) és (3) bekezdés szerinti tájékoztatást szóban – két tanú jelenlétében – kell elvégezni, és annak megtörténtét írásban kell rögzíteni.

(6) A tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – vagy ezek bármilyen halmozódásával – élő, az írni vagy olvasni nem tudó, valamint a fiatalkorú elítélt vagy egyéb jogcímen fogvatartott részére a tájékoztatást – állapotára, adottságaira, illetve helyzetére figyelemmel – a számára érthető módon kell megadni.

13. §

(1) Az élet, a testi épség és az egészség elleni szándékos, ötévi vagy azt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmények (Btk. XV. Fejezet) és a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények (Btk. XIX. Fejezet) sértettjét kérelmére értesíteni kell az elítélt véglegesen vagy feltételesen történő szabadon bocsátásáról és a szabadságvesztés végrehajtásának félbeszakításáról, továbbá szökéséről, illetve javítóintézeti nevelés esetén a fiatalkorú végleges és ideiglenes elbocsátásáról, valamint a javítóintézet engedély nélküli elhagyásáról.

(2) A kérelmet a büntető ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell benyújtani, és abban meg kell jelölni, hogy milyen lakcímre kéri a sértett az értesítést. A sértett a kérelmét, annak a bírósághoz történő bejelentésével visszavonhatja.

(3) A szabadságvesztést foganatosító bv. intézet, illetve a javítóintézet a bíróság értesítése alapján a sértetti kérelmet a fogvatartotti nyilvántartásban rögzíti, és a szabadulás, illetve az elbocsátás előtt egy hónappal, félbeszakítás engedélyezése, valamint szökés, illetve a javítóintézet engedély nélküli elhagyása esetén haladéktalanul tájékoztatja a sértett által megadott lakcím szerint illetékes rendőri szervet, amely haladéktalanul értesítést küld a sértett részére az elítélt szabadon bocsátásának időpontjáról.

(4) A bíróság, a bv. intézet és a javítóintézet a sértett kérelmét, a sértett nevét és lakcímét zártan kezeli, és biztosítja, hogy ezek az adatok ne jussanak az elítélt tudomására.

A végrehajtás rendje

14. §

(1) A büntetések közül a Btk. büntetési nemei szerinti súlyosabb büntetést kell előbb végrehajtani, kivéve, ha a büntetések egymás melletti végrehajtását törvény nem zárja ki. Az azonos nemű büntetéseket – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – az értesítőlapoknak a végrehajtásért felelős szervhez érkezésének sorrendjében kell végrehajtani.

(2) Több határozott tartamú, összbüntetésbe nem foglalható, vagy összbüntetésbe nem foglalt szabadságvesztés végrehajtásának sorrendje: fegyház, börtön, fogház. A fiatalkorúval szemben kiszabott börtön- és fogházbüntetés végrehajtása megelőzi az egyéb szabadságvesztés végrehajtását. Az azonos végrehajtási fokozatban lévő – összbüntetésbe nem foglalható vagy összbüntetésbe nem foglalt – szabadságvesztések közül azt a szabadságvesztést kell előbb végrehajtani, amelyből az elítélt feltételes szabadságra bocsátása kizárt.

(3) A végrehajtási sorrend érvényesítése érdekében – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a folyamatban lévő büntetés végrehajtását meg kell szakítani.

(4) A kényszergyógykezelés elrendelése a szabadságvesztés, az elzárás, a közérdekű munka és a javítóintézeti nevelés végrehajtását megszakítja.

(5) A szabadságvesztés és a kényszerintézkedés foganatba vétele az elzárás, a közérdekű munka és a javítóintézeti nevelés végrehajtását megszakítja. A javítóintézeti nevelés foganatba vétele az elzárás és a közérdekű munka végrehajtását megszakítja. Az elzárás a közérdekű munka végrehajtását megszakítja.

(6) A szabadságelvonással járó büntetés és intézkedés, valamint a kényszerintézkedés fogamatba vétele a szabálysértési elzárás végrehajtását megszakítja.

(7) A büntetés, az intézkedés és a szabálysértési elzárás végrehajtásának megszakítását kiváltó körülmény megszűnéséig az elévülés nyugszik.

15. §

(1) A szabadságelvonással járó büntetés és intézkedés, valamint a szabálysértési elzárás tartamába minden megkezdett nap beszámít, a végrehajtás utolsó napját naptári nap szerint kell meghatározni.

(2) A végrehajtás rendjét a végrehajtásért felelős szerv és az elítélt, illetve az egyéb jogcímen fogvatartott, valamint a kapcsolattartás során a kapcsolattartó köteles megtartani.

16. §

A büntetés, az intézkedés és a szabálysértési elzárás végrehajtását a Be.-ben és az e törvényben meghatározott feltételek szerint, kérelemre vagy hivatalból a bíróság, az igazságügyért felelős miniszter, a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter, valamint a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter felfüggesztheti, elhalaszthatja vagy félbeszakíthatja.

A megkeresés

17. §

(1) A büntetés, az intézkedés és a szabálysértési elzárás végrehajtása, továbbá az elítélt, illetve egyéb jogcímen fogvatartott kérelmének elbírálása érdekében a bíróság, az ügyész, a végrehajtásért felelős szerv, valamint az igazságügyért felelős miniszter, a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter és a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter megkereséssel élhet, amelyre a Be. 71. § (1)–(5) és (7) bekezdését kell megfelelően alkalmazni.

(2) Ha a megkeresett szerv, szervezet a megkeresést a megadott határidőn belül nem teljesíti, vagy a megkeresés teljesítését jogosulatlanul megtagadja, a bíróság, illetve az ügyész rendbírságot szabhat ki. A rendbírság kiszabására a Be. 161. § (1)–(4) bekezdését kell alkalmazni. A rendbírság kiszabását a végrehajtásért felelős szerv kezdeményezheti a büntetés-végrehajtási bírónál, vádemelés elhalasztása esetén az ügyésznél.

(3) Ha ez feladatának ellátásához szükséges, a bíróság, az ügyész, az igazságügyért felelős miniszter, a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter és a végrehajtásért felelős szerv egymástól, illetve a büntető ügyben eljáró vagy eljáró bíróságtól, ügyészségtől vagy nyomozó hatóságtól, továbbá a szabálysértési ügyben eljáró bíróságtól, szabálysértési hatóságtól is kérhet adatokat, iratokat és felvilágosítást.

Az idézéssel és a felhívással szembeni mulasztás következményei

18. §

(1) Ha az elítélt, illetve az egyéb jogcímen fogvatartott

- a) szabályszerű idézés ellenére, vagy
- b) a szabályszerűen kézbesített felhívásban meghatározott határidőn belül vagy határnapon, az ott megjelölt helyen

nem jelenik meg, elővezetése rendelhető el.

(2) A büntetés és az intézkedés esetén az elővezetésre a Be. 162. §-át kell alkalmazni azzal, hogy – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – az elővezetés elrendelésére a bíróság, a vádemelés elhalasztása esetén az ügyész jogosult.

Intézkedés ismeretlen helyen tartózkodó elítélt és kényszergyógykezelt felkutatására és az elfogatóparancs

19. §

(1) Az ismeretlen helyen tartózkodó elítélt, illetve kényszergyógykezelt tartózkodási helyének felkutatására

- a) a Be. 73. §-át,
- b) a 2012. évi CLXXX. törvény 25. § (1) és (2) bekezdését, valamint
- c) az Nbjt. 32. § (2) bekezdését

kell alkalmazni azzal, hogy körözés elrendelésére és elfogatóparancs kibocsátására kizárólag a bíróság jogosult.

(2) A szabadságvesztés, a közérdekű munka és a pártfogó felügyelet végrehajtása körében a végrehajtásért felelős szerv is jogosult az elítélt lakó- és tartózkodási helyének megállapítása iránt [Be. 73. § (2) bekezdés] intézkedni.

(3) Ha az elítélt vagy a kényszergyógykezelt tartózkodási helyének felkutatása iránt megtett intézkedés, vagy a végrehajtás foganatosítása érdekében elrendelt elővezetés nem vezetett eredményre, a bíróság elfogatóparancsot bocsát ki annak az ismeretlen helyen tartózkodó elítéltnak vagy kényszergyógykezeltnek a felkutatása érdekében, aki

- a) a jogerősen kiszabott szabadságvesztés vagy elzárás, illetve a jogerősen elrendelt javítóintézeti nevelés vagy kényszergyógykezelés letöltését nem kezdte meg,
- b) a bv. szerv őrizetéből megszökött,
- c) a jogerősen kiszabott közérdekű munka végzését nem kezdte meg – akkor is, ha a munkavégzés helyének kijelölése az elítélt felröható magatartása miatt még nem történt meg –, vagy jogellenesen megszakította,
- d) a javítóintézetből, vagy a javítóintézetből történő előállítás, más javítóintézetbe vagy egészségügyi intézménybe vagy onnan történő szállítás, illetve ott-tartózkodás során engedély nélkül távozott, avagy a javítóintézetből engedéllyel távozott, de jogellenesen nem tért vissza,
- e) az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézetből (a továbbiakban: IMEI) kényszergyógykezeltként, illetve ott elhelyezett kóros elmeállapotúvá vált elítéltként engedély nélkül távozott, vagy engedéllyel távozott, de határidőben nem tért vissza.

(4) A (3) bekezdés rendelkezéseit a közérdekű munka és a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés, valamint a bíróság által elrendelt pártfogó felügyelet végrehajtása során is alkalmazni kell a fokozatosság elvének szem előtt tartásával.

*A végrehajtásért felelős szerv döntése és a panasz***20. §**

(1) Az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott büntetés-végrehajtási ügyében, illetve a fogvatartással kapcsolatos egyéb ügyében – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a végrehajtásért felelős szerv azon szervezeti egységének a vezetője intézkedik vagy dönt, ahol a végrehajtás történik.

(2) Ha a végrehajtásért felelős szerv szervezeti egységének vezetője hivatalból jár el – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – az intézkedésre vagy döntés meghozatalára okot adó körülmény felmerülését követő nyolc napon belül kell intézkedni, illetve dönteni, kivéve, ha az ügy jellege soron kívüli elintézését kíván.

(3) Ha a végrehajtásért felelős szerv szervezeti egységének vezetője kérelemre jár el, a kérelem benyújtásától számított harminc napon belül intézkedik, illetve dönt, kivéve, ha az ügy jellege soron kívüli elintézését kíván. Az elintézési határidőt a kérelem elbírálására – az (1) bekezdés szerint – jogosult indokolt esetben, írásban, egy alkalommal legfeljebb harminc nappal meghosszabbíthatja. Erről a kérelmezőt írásban értesíteni kell.

(4) Az elintézési határidőbe nem számít be a hiánypótlásnak, a hivatalból történő iratok beszerzésének, a megkeresésnek, a szakértői vélemény, illetve a pártfogó felügyelői vélemény elkészítésének és az indítványozott tanúmeghallgatások teljesítésének időtartama.

(5) A kérelemben foglaltak megalapozása a kérelmező feladata, erre a figyelmét fel kell hívni, és ha ez elmaradt ezzel egyidejűleg hiánypótlásra kell felszólítani. Ugyanígy kell eljárni, ha a kérelemből nem lehet megállapítani, hogy az mire irányul. A kérelmezőt tájékoztatni kell arról, hogy ha a hiánypótlásnak az előírt határidőben nem tesz eleget, kérelmét a rendelkezésre álló adatok alapján bírálják el.

(6) Nem kérhető hiánypótlás olyan adatról, amelyről a végrehajtásért felelős szervnek hivatalos tudomása van, amely nyilvános, vagy amelyet valamely jogszabállyal rendszeresített közhiteles nyilvántartás tartalmaz. Ha az adatok beszerzése a végrehajtásért felelős szerv feladata, arról hivatalból intézkedni köteles.

(7) Ha e törvény elrendeli, a végrehajtásért felelős szerv vagy szervezeti egység vezetője az (1)–(3) bekezdés szerinti intézkedéséről, döntéséről – az ott meghatározott eljárásban – határozatot hoz.

(8) A bv. intézet parancsnokának, a büntetés-végrehajtás országos parancsnokának (a továbbiakban: országos parancsnok), a büntetés-végrehajtásért felelős miniszternek, valamint a javítóintézet igazgatójának döntése – ha jogszabály kivételt nem tesz – végrehajtható.

(9) Érdemi vizsgálat nélkül el lehet utasítani az ugyanazon ügyben hat hónapon belül ismételt előterjesztett kérelmet, ha az új tényre vagy körülményre nem hivatkozik.

(10) Ha a kérelem elbírálása nem a végrehajtásért felelős szerv hatáskörébe tartozik, erre az elutasító határozatban utalni kell. Ha a kérelemből ez egyértelműen megállapítható, az elítéltet és az egyéb jogcímen fogvatartottat tájékoztatni kell az ügyben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervről.

21. §

(1) A végrehajtásért felelős szerv intézkedése vagy döntése ellen, illetve annak elmulasztása miatt panasszal lehet fordulni a végrehajtásért felelős szerv vezetőjéhez. E törvényben meghatározott esetekben a döntés ellen az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet terjeszthet elő, illetve keresettel fordulhat a bírósághoz.

(2) Panasz megtételére jogosult az elítélt, az egyéb jogcímen fogvatartott, a védő, a fiataalkorú törvényes képviselője, a kényszergyógykezelt törvényes képviselője, házastársa, élettársa, illetve az a kapcsolattartó, akit az intézkedés vagy a döntés, illetve annak elmulasztása a kapcsolattartás vonatkozásában érint.

(3) A panaszt – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – az intézkedés, vagy a döntés közlésétől, illetve annak elmulasztásától számított tizenöt napon belül lehet előterjeszteni. A panaszt írásban kell benyújtani, vagy arról jegyzőkönyvet kell felvenni.

(4) Ha a jogosult a panasz megtételében akadályoztatva volt, a panaszt az akadály megszűnésétől számított tizenöt napon belül lehet igazolási kérelemmel együtt előterjeszteni. Az igazolási kérelemben elő kell adni a mulasztás okát és azokat a körülményeket, amelyek a mulasztás vétlenségét valószínűsítik. Az intézkedés vagy a döntés közlésétől, illetve annak elmulasztásától számított három hónapon túl igazolási kérelem nem terjeszthető elő.

(5) A panaszt harminc napon belül kell elbírálni, kivéve, ha az ügy jellege ezt soron kívül szükségessé teszi. E határidő indokolt esetben harminc nappal meghosszabbítható. A panasz elbírálásáról, valamint a határidő meghosszabbításáról az elítéltet és az egyéb jogcímen fogvatartottat, illetve a panasztevőt írásban tájékoztatni kell. A panasz elbírálásáról szóló határozat ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

(6) Ha az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott a panaszában olyan új tényről vagy körülményről nyilatkozik, amelyet érdemben a döntésre jogosult végrehajtásért felelős szerv még nem bírált el, azt új kérelemnek kell tekinteni és panaszként nem bírálható el, kivéve ha az ügy jellege soron kívüli elintézészt kíván.

(7) Nincs helye panasznak és azt érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha

- a) a panasz benyújtására előírt határidő már eltelt, a fogvatartott a panaszjogáról lemondott vagy a panaszát korábban visszavonta,
- b) annak tárgya nem tartozik a végrehajtásért felelős szerv hatáskörébe vagy az nem büntetés-végrehajtási jogviszonyhoz kötődik,
- c) az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott panaszát korábban már elbírálták,
- d) a panasz nem a jogosulttól származik, vagy a képviselő jogosultságát felhívás ellenére nem igazolta,
- e) a kérelem valamennyi részét elbírálták és annak helyt adtak.

A végrehajtásért felelős szerv határozata

22. §

(1) Ha e törvény határozat meghozatalát írja elő, akkor a határozat tartalmazza:

- a) az eljáró szerv, döntésre jogosult személy megnevezését, az ügy számát és az ügy tárgyának megjelölését,
- b) az elítélt, illetve az egyéb jogcímen fogvatartott természetes személyazonosító adatait és lakcímét, továbbá a fogva lévő elítélt, illetve az egyéb jogcímen fogvatartott nyilvántartási számát, egyéb érintett esetén annak nevét és lakcímét,
- c) a rendelkező részében a döntést, valamint a jogorvoslat lehetőségéről való tájékoztatást,
- d) az indokolásban a megállapított tényállást és az annak alapjául szolgáló bizonyítékokat, továbbá azokat a jogszabályokat, amelyeken a határozat alapul,
- e) a határozathozatal helyét és idejét, a határozatot hozó nevét és beosztását, aláírását, valamint a szerv hivatalos bélyegzőlenyomatát.

(2) A kérelemnek vagy panasznak helyt adó határozatot indokolni nem kell.

(3) A határozatot az ügyiratra kell feljegyezni vagy jegyzőkönyvbe kell foglalni. Külön íven kell megszövegezni a határozatot, ha azt kézbesítés útján közlik. Ez esetben a határozatot a meghozatalára előírt határidőn belül kell írásba foglalni. Az ügyiratra feljegyzett vagy jegyzőkönyvbe foglalt határozat esetén az (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt adatokat nem kell feltüntetni, ha azok az iratból kitűnnek.

(4) A határozatot azzal kell közölni, aki a kérelmet vagy panaszt benyújtotta, illetve akire nézve az rendelkezést tartalmaz. A határozatot kihirdetés vagy kézbesítés útján kell közölni. A határozat kihirdetését írásban kell igazolni. A határozat közlésének napja az a nap, amelyen azt kihirdették vagy kézbesítették.

23. §

(1) A végrehajtásért felelős szerv, illetve szervezeti egység vezetője a határozatot név-, szám- vagy számítási hiba, illetve más hasonló elírás esetén – ha ez szükséges, a kérelmező meghallgatását követően – kijavítja.

(2) A végrehajtásért felelős szerv, illetve szervezeti egység vezetője hivatalból vagy kérelemre a határozatot kiegészítheti, ha az ügy érdeméhez tartozó kérdésben nem határozott. A kiegészítés a határozat egyéb rendelkezéseit nem érintheti.

(3) A kijavítást és a kiegészítést az alaphatározat eredeti példányára és lehetőleg kiadmányaira is fel kell jegyezni, továbbá az alaphatározatra előírt módon mindazokkal közölni kell, akikkel az alaphatározatot közölték.

Bírósági felülvizsgálat

24. §

(1) A végrehajtásért felelős szerv határozata ellen, ha e törvény így rendelkezik, a büntetés-végrehajtási bíróhoz címzett bírósági felülvizsgálati kérelemnek van helye. Felülvizsgálati kérelem benyújtására – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – az elítélt, az egyéb jogcímen fogvatartott, a védő, a fiatakorú törvényes képviselője, valamint a kényszergyógykezelt törvényes képviselője, házastársa és élettársa jogosult. A jogosultságot, ha ez az iratokból nem állapítható meg, hitelt érdemlően igazolni kell.

(2) A bírósági felülvizsgálati kérelmet – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – a határozat közlésétől számított nyolc napon belül lehet a határozatot hozó végrehajtásért felelős szervhez,

illetve szervezeti egységhez írásban benyújtani. Ha e törvény úgy rendelkezik, hogy az elítéltnak vagy az egyéb jogcímen fogvatartottnak a határozat közlésekor nyomban nyilatkoznia kell a jogorvoslatról, akkor azt jegyzőkönyvbe kell foglalni.

(3) Ha a jogosult a bírósági felülvizsgálati kérelem megtételében akadályoztatva volt, a bírósági felülvizsgálati kérelmet az akadály megszűnésétől számított tizenöt napon belül lehet igazolási kérelemmel együtt előterjeszteni. Az igazolási kérelemben elő kell adni a mulasztás okát és azokat a körülményeket, amelyek a mulasztás vétlenségét valószínűsítik. A határozat meghozatalától számított három hónapon túl igazolási kérelem nem terjeszthető elő.

(4) A bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtásra nyitva álló határidő lejártát követően a végrehajtásért felelős szerv, illetve szervezeti egység vezetője haladéktalanul felterjeszti az iratokat a bírósághoz.

(5) A bírósági felülvizsgálati kérelmet a határozatot hozó végrehajtásért felelős szerv, illetve szervezeti egység székhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bíró bírálja el.

(6) A bírósági felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók. A büntetés-végrehajtási bíró bírósági felülvizsgálati eljárásban hozott határozata ellen fellebbezésnek nincs helye.

25. §

(1) A bírósági felülvizsgálati kérelemnek – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

(2) Ha a bírósági felülvizsgálati kérelemnek a határozat végrehajtására halasztó hatálya van és

- a) a határozat ellen bírósági felülvizsgálati kérelmet nem nyújtottak be, a határozat a határidő leteltét követő napon,
- b) a bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtásáról a jogosult lemondott, vagy a kérelmet visszavonták, a határozat a lemondás, illetve a visszavonás napján,
- c) a büntetés-végrehajtási bíró a benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelmet jogerősen elbírálta, a határozat a jogerő beállta napján

hajtható végre.

Iratbetekintés és másolatkészítés

26. §

(1) A büntetés, az intézkedés és a szabálysértési elzárás végrehajtása, valamint a kényszerintézkedés foganatosítása során keletkezett iratokat az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott, valamint védője és képviselője, a fiatakorú törvényes képviselője, továbbá a kényszergyógykezelt törvényes képviselője, házastársa és élettársa tekintheti meg. A jogosultságot, ha ez az iratokból nem állapítható meg, hitelt érdemlően igazolni kell.

(2) Aki az (1) bekezdés szerint az iratokat megtekintheti, azokról másolat kiadását kérheti.

(3) Az iratokról a végrehajtásért felelős szerv a kérelem előterjesztésétől számított nyolc munkanapon belül másolatot ad ki. A másolat kiadása során a Be. 70/B. § (9) és (11) bekezdését és a 70/C. § (5) bekezdését alkalmazni kell.

(4) Nem engedhető betekintés és nem adható ki másolat a döntés-előkészítés során készült tervezetekről, a bv. szerv előterjesztéseiről, az elítélt biztonsági csoportba, részlegre sorolásának alapjául szolgáló iratokról, a foglalkozásokról szóló feljegyzésekről, a pártfogó felügyelő feljegyzéseiről és az egyéni pártfogó felügyelői tervről, valamint azokról az iratokról, amelyeknek a megismerésére a kérelmező törvény szerint nem jogosult.

(5) Ha a kiadandó másolat olyan adatot tartalmaz, amely megismerésére a kérelmező nem jogosult, részére olyan másolatot kell kiadni, amely a védett vagy zártan kezelt adatokat nem tartalmazza.

(6) A másolat kiadásának megtagadásáról indokolt határozatot kell hozni. A határozattal szemben bírósági felülvizsgálati kérelmet lehet benyújtani.

(7) Az egészségügyi dokumentációval kapcsolatos iratbetekintésre és másolat kiadására az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

II. Fejezet

A büntetések és az intézkedések végrehajtását kizáró okok

A büntetések és az intézkedések végrehajtását kizáró okok

27. §

(1) A büntetés végrehajtását kizárja:

- a) az elítélt halála,
- b) az elévülés,
- c) a kegyelem,
- d) törvényben meghatározott egyéb ok.

(2) Az intézkedés végrehajtását kizárja:

- a) az elkobzás, a vagyonekobzás és az elektronikus adat végleges hozzáférhetlenné tétele kivételével az elítélt, illetve annak a személynek a halála, akivel szemben az intézkedést elrendelték,
- b) az elévülés,
- c) a kegyelem,
- d) törvényben meghatározott egyéb ok.

A büntetés és az intézkedés elévülése

28. §

(1) A szabadságvesztés végrehajthatósága elévül:

- a) tizenöt évi szabadságvesztés vagy ennél súlyosabb büntetés esetén húsz év,

- b) tízévi vagy ezt meghaladó tartamú szabadságvesztés esetén tizenöt év,
- c) ötévi vagy ezt meghaladó tartamú szabadságvesztés esetén tíz év,
- d) öt évet el nem érő tartamú szabadságvesztés esetén öt év

elteltével.

(2) Az elzárás, a közérdekű munka, a pénzbüntetés, a kitiltás és a sportrendezvények látogatásától való eltiltás végrehajthatósága öt év elteltével évül el.

(3) A foglalkozástól eltiltás, a járművezetéstől eltiltás, a kiutasítás és a közügyektől eltiltás végrehajthatósága

- a) ötévi vagy ezt meghaladó határozott tartam esetén tíz év,
- b) öt évet el nem érő tartam esetén öt év

elteltével évül el.

(4) Nem évül el

- a) az emberiség elleni bűncselekmény (Btk. XIII. Fejezet) miatt kiszabott,
- b) a háborús bűncselekmény (Btk. XIV. Fejezet) miatt kiszabott,
- c) az 1945. évi VII. törvénnyel törvényerőre emelt és az 1440/1945. (V. 1.) ME rendelettel módosított és kiegészített, a népbíráskodásról szóló 81/1945. (II. 5.) ME rendelet 11. és 13. §-ában meghatározott egyéb háborús büntettek miatt kiszabott tizenöt évig tartó vagy ennél súlyosabb,
- d) az életfogytig tartó

szabadságvesztés végrehajthatósága.

(5) A javítóintézeti nevelés végrehajthatósága három év elteltével évül el.

29. §

(1) A büntetés és az intézkedés elévülésének határideje a büntetést kiszabó, vagy az intézkedést elrendelő határozat jogerőre emelkedésének napjával, ha a szabadságvesztés végrehajtását felfüggesztik, a próbaidő leteltének a napjával kezdődik.

(2) Ha az elítélt a szabadságvesztés vagy a javítóintézeti nevelés végrehajtása alatt megszökik, az elévülés határideje a szökés napjával ismét elkezdődik.

(3) A szabadságvesztés mellett kiszabott büntetés elévülésének határideje a szabadságvesztés végrehajtása befejezésének vagy a végrehajthatósága megszűnésének napján kezdődik.

(4) Az elévülést félbeszakítja az elítélt ellen a büntetés vagy az intézkedés végrehajtása véget tett intézkedés. Az elévülést minden olyan hatósági intézkedés félbeszakítja, amelyet a büntetés végrehajtásának előbbre vitele érdekében foganatosítottak. A félbeszakítás napjával az elévülés ismét elkezdődik.

(5) A halasztás ideje, valamint a büntetés-félbeszakítás és a 14. § szerinti végrehajtási sorrendre tekintettel történő megszakítás tartama az elévülés határidejébe nem számít be.

A kegyelem

30. §

(1) A kegyelmi jogkör gyakorlója az elítélt büntetését vagy a vele szemben alkalmazott próbára bocsátást, jóvátételi munkát és javítóintézeti nevelést kegyelemből elengedheti vagy mérsékelheti. A kegyelmi rendelkezésként elengedett büntetés vagy intézkedés, illetve mérséklés esetén a büntetés vagy intézkedés az elengedett rész tekintetében nem hajtható végre.

(2) Kegyelmi rendelkezés kizárólag még végre nem hajtott büntetésre vagy intézkedésre vonatkozhat. A kegyelem gyakorlása szempontjából a kiutasítás mindaddig nem tekinthető végrehajtottnak, amíg annak tartama el nem telt.

(3) Ha a kegyelmi jogkör gyakorlója az elítéltet kegyelemben részesíti, a büntetőjogi következmények [Btk. 98. § (3) bekezdés] – ellenkező rendelkezés hiányában – az ítéletben kiszabott büntetéshez igazodnak.

(4) Ha a köztársasági elnök a büntetés végrehajtását kegyelemből próbaidőre felfüggeszti, a próbaidő és a mentesítés hatályának beálltához szükséges időtartam a kegyelmi elhatározás keltének napján kezdődik.

A büntetés végrehajtásának kizárása életfogytig tartó szabadságvesztés esetén

31. §

Életfogytig tartó szabadságvesztés esetén a határozott ideig tartó szabadságvesztés, az elzárás és a közérdekű munka nem hajtható végre.

III. Fejezet

A bíróság és az ügyész feladatai a végrehajtásban

A büntetőügyben eljáró bíróság és ügyész feladatai

32. §

(1) A büntetés vagy az intézkedés végrehajtása iránt az a bíróság intézkedik, amelynek eljárása során az végrehajthatóvá válik. A szükséges intézkedéseket az e törvényben és a büntetőügyekben hozott határozatok végrehajtása során a bíróságokra háruló feladatokat megállapító jogszabályban foglaltak szerint a tanács elnöke vagy az egyesbíró (a továbbiakban együtt: a tanács elnöke) teszi meg.

(2) A vádemelés elhalasztása során elrendelt pártfogó felügyelet, valamint az ügyész által alkalmazott megrovás végrehajtása céljából az ügyész intézkedik.

(3) A tanács elnöke – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – az ügydöntő határozat jogerőre emelkedését követő három munkanapon belül intézkedik az értesítőlap kiállítása és megküldése iránt.

(4) Pénzbüntetés, elkobzás és vagyoneklobzás esetén a Be. 588. § (5) bekezdése szerinti ügydöntő határozat rendelkező részének végrehajtási záradékkal és eredeti bírói aláírással ellátott példánya pótolja az értesítőlap kiállítását, és a végrehajtás alapjául szolgál.

(5) A (3) bekezdés alkalmazásában ügydöntő határozat alatt a perújítás, a felülvizsgálat, a törvényesség érdekében emelt jogorvoslat folytán, vagy a jogegységi eljárásban (a továbbiakban együtt: rendkívüli jogorvoslat) meghozott ügydöntő, illetve a kiszabott büntetést, az alkalmazott intézkedést érintő jogegységi határozatot is érteni kell.

(6) A kényszerintézkedés elrendeléséről, meghosszabbításáról, fenntartásáról vagy megszüntetéséről szóló végzés végrehajthatósága esetén a tanács elnöke haladéktalanul intézkedik a foganatosítás, illetve a szabadlábra helyezés céljából az értesítőlap azonnali kiállítása, átadása, illetőleg megküldése iránt. A tanács elnöke az értesítőlapra bírói rendelvénnyel vezet. Kényszerintézkedés megszüntetése esetén, ha a terhelt előállítására nem került sor, a tanács elnöke azonnal intézkedik a szabadlábra helyezés iránt a fogvatartást foganatosító szervnél.

(7) Ha a kényszerintézkedést az ügyész rendeli el vagy szünteti meg, akkor haladéktalanul intézkedik a foganatosítás, illetve a szabadlábra helyezés iránt.

33. §

(1) Ha a bíróság az értesítőlap alapjául szolgáló határozatot kijavítja, újabb értesítőlapot kiállítani nem kell. A tanács elnöke a kijavítást elrendelő jogerős határozatot – a jogerőre emelkedését követően nyomban – és az eredeti aláírással ellátott megkeresést megküldi annak a végrehajtásért felelős szervnek, illetve a törvényszék büntetés-végrehajtási csoportjának (a továbbiakban: bv. csoport), amelynek az értesítőlapot már megküldte, és utal arra, hogy a megküldött határozatot milyen módosítással kell végrehajtani.

(2) Ha a bíróság olyan kérdésben, amelyre nézve az értesítőlap adatot tartalmaz, utóbb a Be. XXIX. Fejezet II. Címe szerinti eljárásban másként határoz, vagy a határozata mulasztását utólag pótolja, a tanács elnöke erről értesítőlapot állít ki, és azt határozatával együtt haladéktalanul megküldi a végrehajtásért felelős szervnek, szabadságvesztés esetén a bv. csoportnak.

34. §

(1) A jogerősen kiszabott szabadságvesztés azonnali foganatba vételének elrendelésekor a tanács elnöke a szabadságvesztésről kiállított értesítőlapra bírói rendelvénnyel vezet, és azt a végrehajtás foganatosítása végett az elítéltet a bv. intézetbe előállító rendőrnek, vagy büntetés-végrehajtási őrnöknek adja át.

(2) A tanács elnöke az (1) bekezdésben foglaltak szerint jár el, ha szabadságvesztés, illetve az elzárás kiszabása, javítóintézeti nevelés vagy kényszergyógykezelés elrendelése esetén a terhelt az ítélet jogerőre emelkedésekor – akár az adott, akár más büntetőügyben – fogva van.

(3) Ha a terhelt fogva van, de előállítására nem került sor, a tanács elnöke haladéktalanul megküldi a szabadságvesztésről, az elzárásról, a javítóintézeti nevelésről vagy a kényszergyógykezelésről kiállított és bírói rendelvénnyel ellátott értesítőlapot a végrehajtásért felelős szervnek, ha a terhelt más szervnél van fogva, a fogvatartást foganatosító szervhez, amely haladéktalanul intézkedik a terhelt átszállítása iránt.

(4) Ha a terhelt szabadlábon van és a szabadságvesztés azonnali foganatba vételének nincs helye, a tanács elnöke a szabadságvesztésről, illetve az elzárásról kiállított értesítőlapra bírói rendelvénnyel vezet, és azt megküldi a végrehajtás érdekében a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság (a továbbiakban: BVOP) részére.

(5) Kényszergyógykezelés és javítóintézeti nevelés elrendelése esetén a tanács elnöke az értesítőlapra bírói rendelvényt vezet, és azt megküldi az intézkedés végrehajtásáért felelős illetékes intézetnek, továbbá intézkedik a kényszergyógykezeltek, illetve a fiatalok elítéltek az intézetbe szállítása vagy kísérése végett.

35. §

(1) Ha a perújítás vagy felülvizsgálat folytán indult eljárásban a bíróság az alapügyben hozott bármely rendelkezés végrehajtását felfüggeszti vagy félbeszakítja, a tanács elnöke – a határozatnak a büntetést vagy intézkedést foganatosító szervhez történő megküldésével – azonnal intézkedik a szabadságvesztésre ítélt, a kényszergyógykezeltek és a javítóintézeti nevelt szabadítása, illetve elbocsátása iránt.

(2) A tanács elnöke az (1) bekezdésben foglaltak szerint jár el, ha a fellebbezési joggal kapcsolatban benyújtott, a Be. 65. § (5) bekezdése szerinti igazolási kérelem alapján a végrehajtást felfüggeszti.

(3) Ha a rendkívüli jogorvoslat folytán meghozott határozattal a bíróság az elítéltet felmenti, a kényszergyógykezelést mellőzi, vagy az eljárást megszünteti, és a végrehajtás felfüggesztésére vagy félbeszakítására nem került sor, a tanács elnöke azonnal intézkedik a szabadságvesztésre ítélt, a kényszergyógykezeltek és a javítóintézeti nevelt szabadítása, illetve elbocsátása iránt.

(4) Ha a bíróság a Be. XXIX. Fejezet II. Címe szerinti valamely eljárásban – a végrehajtást érintő – olyan határozatot hoz, amelynek végrehajtására nincs értesítőlap rendszeresítve, a tanács elnöke a jogerős, eredeti bírói aláírással ellátott határozatát haladéktalanul megküldi a végrehajtásért felelős szervnek, szabadságvesztés esetén a bv. csoportnak.

(5) A tanács elnöke, ha utóbb a büntetés vagy az intézkedés végrehajtását kizáró ok bekövetkeztét állapítja meg, – a kegyelem kivételével –, végzést hoz, és eredeti bírói aláírással ellátott határozatát megküldi a végrehajtásért felelős szervnek, továbbá szabadságvesztés esetén a bv. csoportnak.

36. §

(1) Az ügydöntő határozat írásba foglalását követően haladéktalanul meg kell küldeni annak kiadványát – a vagyoni jellegű büntetések és intézkedések kivételével – a külön jogszabályban foglaltak szerint a végrehajtásért felelős szervnek, illetve a bv. csoportnak.

(2) Halasztás vagy részletfizetés engedélyezése esetén a tanács elnöke intézkedik az engedélyezés tényének és tartalmának az értesítőlapon történő feltüntetésére iránt. Az értesítőlap elküldését követően meghozott határozatot haladéktalanul meg kell küldeni a végrehajtásért felelős szervnek, illetve a bv. csoportnak.

(3) Szabadságvesztés, elzárás és közérdekű munka kiszabása, kényszergyógykezelés, pártfogó felügyelet és javítóintézeti nevelés elrendelése esetén az ügydöntő határozathoz – amennyiben rendelkezésre áll – mellékelni kell:

- a) az elítéltről készült pártfogó felügyelői vélemény, valamint az elítélt személy mentális és testi állapotáról készült szakvélemény, orvosi bizonyítvány másodpéldányát vagy másolatát,
- b) fiatalok elítélt esetében a környezettanulmány és az iskolai bizonyítvány, az iskolai vagy munkahelyi jellemzés másolatát.

(4) Az értesítőlap, az ügydöntő határozat, a végrehajtást érintő egyéb határozat, vagy a (3) bekezdés szerinti iratok, ha ennek biztonsági feltételei adottak, elektronikus úton is továbbíthatók a végrehajtásért felelős szervnek, illetve a bv. csoportnak.

A szabadságvesztés azonnali fogamatba vétele, a szabadságvesztés végrehajtásának biztosítása

37. §

(1) A bíróság a szabadlábon lévő elítélttel szemben a jogerősen kiszabott szabadságvesztés azonnali fogamatba vételét

- a) rendelheti el, ha annak tartama öt év, vagy ennél súlyosabb, és a bűncselekmény jellegére, az elítélt személyi és családi körülményeire tekintettel alaposan feltehető, hogy a szökésével vagy az elrejtőzésével a büntetés végrehajtása alól kivonná magát,
- b) rendeli el, ha azt bünszervezetben elkövetett bűncselekmény miatt szabta ki.

(2) Az (1) bekezdés esetén a bíróság a székhelyén működő bv. intézet parancsnokától rövid úton büntetés-végrehajtási ór kirendelését kéri, és az elítéltet az órnek adja át. Ha a bíróság székhelyén nincs bv. intézet, vagy a büntetés-végrehajtási ór kirendelésének akadálya van, a bíróság az elítéltnak a bv. intézetbe kísérése végett rövid úton a rendőrséget keresi meg.

38. §

(1) Ha a végrehajtandó szabadságvesztést kiszabó ügydöntő határozat jogerőre emelkedésekor a terhelt nincs előzetes letartóztatásban, és a szabadságvesztés végrehajtásának azonnali fogamatba vételét a bíróság nem rendelte el, az elítélttel szemben – a bv. intézetbe történő befogadásáig – a szabadságvesztés végrehajtásának biztosítására irányuló intézkedés rendelhető el, ha a bűncselekmény jellegére, a kiszabott szabadságvesztésre az elítélt személyi és családi körülményeire – különösen az egészségi állapotára, idős korára – tekintettel alaposan feltehető, hogy ezzel is biztosítható, hogy a terhelt szökésével vagy elrejtőzésével a büntetés végrehajtása alól ne vonja ki magát.

(2) A szabadságvesztés végrehajtásának biztosítására irányuló intézkedést el kell rendelni, ha a bíróság két évet meghaladó tartamú szabadságvesztés végrehajtásának megkezdésére halasztást engedélyezett.

(3) A szabadságvesztés végrehajtásának biztosítására irányuló intézkedés elrendeléséről a bíróság határoz. Az intézkedés hatálya alatt álló elítélt a bíróság határozatában meghatározott területet, körzetet engedély nélkül nem hagyhatja el, a tartózkodási helyét vagy a lakóhelyét nem változtathatja meg. A határozatban előírható, hogy a terhelt meghatározott időközönként a rendőrségen jelentkezzen.

(4) A szabadságvesztés végrehajtásának biztosítására irányuló intézkedés előírásainak megtartását – a Be. lakhelyelhagyási tilalom megtartásának ellenőrzésére vonatkozó szabályai szerint – a rendőrség ellenőrzi.

(5) Ha a szabadságvesztés végrehajtásának biztosítására irányuló intézkedés előírásait az elítélt megszegte, a rendőrség haladéktalanul értesíti az intézkedést elrendelő bíróságot, és az elítéltet a bíróság határozatának meghozataláig – legfeljebb hat napig – büntetés-végrehajtási

őrizetbe veheti. A bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának biztosítására irányuló intézkedés előírásainak megszegése esetén a szabadságvesztés azonnali foganatba vételét rendelheti el.

(6) Ha az elítélt ismeretlen helyre távozott és a tartózkodási helyének felkutatása iránt megtett intézkedések nem vezettek eredményre, a tanács elnöke elfogatóparancsot bocsát ki.

(7) A szabadságvesztés végrehajtásának biztosítására irányuló intézkedést meg kell szüntetni, ha a büntetés végrehajthatósága megszűnt vagy kizárt.

(8) Ha a bíróság az elítélttel szemben nem végrehajtandó szabadságvesztés mellett alkalmazott kiutasítást és az ügydöntő határozat a kihirdetésekor jogerőre emelkedik, a bíróság a kiutasítás végrehajtása érdekében elrendeli az elítéltnak az illetékes idegenrendészeti hatósághoz történő előállítását. Az előállítás végrehajtása érdekében a tanács elnöke a rendőrséget keresi meg.

A szabadságvesztés végrehajtásának elhalasztása

39. §

(1) A tanács elnöke a szabadságvesztés végrehajtásának megkezdésére, ha annak hátralévő része két évnél rövidebb, az elítélt kérelmére – fontos okból – különösen az elítélt személyi vagy családi körülményeire tekintettel – legfeljebb három hónapra halasztást engedélyezhet.

(2) Ha az elítélt betegsége az életét közvetlenül veszélyezteti, a tanács elnöke

a) az (1) bekezdésben szabályozott tartamú halasztást meghaladó, határozott ideig tartó halasztást is engedélyezhet,

b) az (1) bekezdés alapján engedélyezett halasztást meghosszabbíthatja,

c) halasztást engedélyezhet a szabadságvesztés végrehajtás megkezdésére abban az esetben is, ha a szabadságvesztés hátralévő része két évnél hosszabb.

(3) El kell halasztani – kérelem nélkül, hivatalból is – a szabadságvesztés végrehajtásának megkezdését annak az elítéltnak az esetében, aki

a) a tizenkettedik hetet meghaladó várandós, legfeljebb a szülés várható idejét követő első év végéig,

b) egy évesnél fiatalabb gyermekét gondozza.

(4) A (2) bekezdés esetében a tanács elnöke igazságügyi orvos-szakértői szakvélemény alapján állapítja meg a halasztás egészségügyi feltételeinek fennállását, és a BVOP egészségügyi szakterület vezetőjének – az elítélt egészségi állapotának büntetés-végrehajtás keretei között való kezelhetőségére vonatkozó – nyilatkozatát figyelembe véve határoz a kérelemről.

(5) A (3) bekezdés *a)* pontja esetén, ha a gyermek halva született, vagy utóbb meghalt, a szabadságvesztés végrehajtását a bíróság felhívására hat héten belül kell megkezdeni. Ha a gyermek véglegesen vagy tartósan kikerül az elítélt gondozásából, a szabadságvesztés végrehajtását – amint azt a nő szülés utáni egészségi állapota lehetővé teszi – haladéktalanul meg kell kezdeni. A nő szülés utáni egészségi állapotáról a tanács elnökének a felhívására a BVOP egészségügyi szakterületének vezetője – a rendelkezésre bocsátott orvosi dokumentumok alapján – nyilatkozik.

(6) Az (1)–(3) bekezdésben meghatározott feltételek esetén sincs helye a szabadságvesztés végrehajtása elhalasztásának, ha az súlyosan veszélyeztetné a közbiztonságot vagy a közrendet, illetve ha az elítélt szökésétől vagy elrejtőzésétől kell tartani.

(7) Ha az igazságügyért felelős miniszter a 46. § (2) bekezdése szerint a büntetés végrehajtását elhalasztotta vagy félbeszakította, a bíróság az ezt követően a halasztás iránt benyújtott kérelem tárgyában a döntés meghozatalát mindaddig felfüggeszti, ameddig a 46. § (2) bekezdése szerinti halasztás vagy félbeszakítás tart.

(8) A katona szabadságvesztése végrehajtásának elhalasztásáról az elítélt munkáltatói jogkört gyakorló parancsnokát (vezetőjét) értesíteni kell.

(9) Ha a szabadságvesztés végrehajtásának elhalasztása iránti kérelmet olyan időben terjesztik elő, hogy annak elintézésére a végrehajtás megkezdésére kitűzött határnap előtt már nincs lehetőség, a tanács elnöke a kérelem elbírálását mellőzi és erről a kérelmezőt értesíti. Ha a szabadságvesztést már foganatba vették, a kérelmet a szabadságvesztés végrehajtásának esetleges félbeszakítása iránti intézkedés megtétele végett a bv. intézetnek megküldi.

Az elzárás végrehajtásának elhalasztása

40. §

(1) A tanács elnöke az elzárás végrehajtásának megkezdésére az elítélt kérelmére fontos okból, különösen az elítélt személyi vagy családi körülményeire való tekintettel, legfeljebb három hónapra halasztást engedélyezhet.

(2) Ha az elítélt betegsége az elítélt életét közvetlenül veszélyezteti, a tanács elnöke

- a)* az (1) bekezdésben szabályozott tartamú halasztást meghaladó, határozott ideig tartó halasztást is engedélyezhet,
- b)* az (1) bekezdés alapján engedélyezett halasztást meghosszabbíthatja.

(3) El kell halasztani – kérelem nélkül, hivatalból is – az elzárás végrehajtásának megkezdését annak az elítéltnak az esetében, aki

- a)* a tizenkettedik hetet meghaladó várandós, legfeljebb a szülés várható idejét követő tizenkettedik hónap végéig,
- b)* egy évesnél fiatalabb gyermekét gondozza.

(4) A (2) bekezdés esetében a tanács elnöke igazságügyi orvos-szakértői szakvélemény alapján állapítja meg a halasztás egészségügyi feltételeinek fennállását, és a BVOP egészségügyi szakterület vezetőjének – az elítélt egészségügyi állapotának büntetés-végrehajtás keretei között való kezelhetőségére vonatkozó – nyilatkozatát figyelembe véve határoz a kérelemről.

(5) A (3) bekezdés *a)* pontja esetén, ha a gyermek halva született, vagy utóbb meghalt, a szabadságvesztés végrehajtását a bíróság felhívására hat héten belül kell megkezdeni. Ha a gyermek véglegesen vagy tartósan kikerül az elítélt gondozásából, a szabadságvesztés végrehajtását – amint azt a nő szülés utáni egészségi állapota lehetővé teszi – haladéktalanul meg kell kezdeni. A nő szülés utáni egészségi állapotáról a tanács elnökének a felhívására a BVOP egészségügyi szakterületének – a rendelkezésre bocsátott orvosi dokumentumok alapján – vezetője nyilatkozik.

(6) Az (1)–(4) bekezdésben meghatározott feltételek esetén sincs helye az elhalasztásnak, ha az súlyosan veszélyeztetné a közbiztonságot vagy a közrendet, illetve ha az elítélt szökésétől vagy elrejtőzésétől kell tartani.

(7) Az elzárás végrehajtásának elhalasztása iránti kérelemmel összefüggésben a 39. § (7)–(9) bekezdését értelemszerűen alkalmazni kell.

A közérdekű munka végrehajtásának elhalasztása

41. §

(1) A tanács elnöke a közérdekű munka végrehajtásának megkezdésére az elítélt kérelmére fontos okból, különösen az elítélt személyi vagy családi körülményeire való tekintettel, legfeljebb három hónapra halasztást engedélyezhet.

(2) Ha az elítélt betegsége az elítélt életét közvetlenül veszélyezteti, a tanács elnöke

- a) az (1) bekezdésben szabályozott tartamú halasztást meghaladó, határozott ideig tartó halasztást is engedélyezhet,
- b) az (1) bekezdés alapján engedélyezett halasztást meghosszabbíthatja.

(3) El kell halasztani – kérelem nélkül, hivatalból is – a közérdekű munka végrehajtásának megkezdését annak az elítéltnak az esetében, aki

- a) a tizenkettedik hetet meghaladó várandós, legfeljebb a szülés várható idejét követő tizenkettedik hónap végéig,
- b) egy évesnél fiatalabb gyermekét gondozza.

(4) A (2) bekezdés esetében a tanács elnöke igazságügyi orvos-szakértői szakvélemény alapján állapítja meg a halasztás egészségügyi feltételeinek fennállását.

(5) Ha a közérdekű munka végrehajtásának elhalasztása iránti kérelmet olyan időben terjesztik elő, hogy annak elintézésére a végrehajtás megkezdésére kitézött határnap előtt már nincs lehetőség, a tanács elnöke a kérelem elbírálását mellőzi és erről a kérelmezőt értesíti, és a kérelmet a közérdekű munka végrehajtásának esetleges félbeszakítása iránti intézkedés megtétele végett a büntetés-végrehajtási bírónak, tájékoztatásul az illetékes pártfogó felügyelői szolgálatnak is megküldi.

(6) Ha az elítélt gyermeke halva született, vagy utóbb meghalt, a közérdekű munka végrehajtását a bíróság felhívására hat héten belül meg kell kezdeni.

(7) A büntetés végrehajtását haladéktalanul meg kell kezdeni, ha

- a) a gyermek véglegesen vagy tartósan kikerül az elítélt gondozásából, és azt a nő szülés utáni egészségi állapota lehetővé teszi,
- b) az elítélt részére a gyermekgondozási díj, gyermekgondozási segély, vagy gyermeknevelési támogatás folyósítását egy év eltelte előtt megszüntetik,
- c) az elítélt fogvatartása vagy házi őrizete megszűnik, kivéve, ha a közérdekű munka végrehajtásának e törvény szerinti végrehajtási akadály áll fenn.

(8) A (6) bekezdés és (7) bekezdés *a*) pontja szerinti szülés utáni egészségi állapotról az igazságügyi orvos-szakértő vagy a szülést levezető egészségügyi intézmény főorvosa nyilatkozik.

Halasztás és részletfizetés engedélyezése pénzbüntetés esetén

42. §

(1) Ha az elítélt valószínűsíti, hogy a pénzbüntetés azonnali vagy egy összegben való megfizetése magának, vagy tartásra szoruló hozzátartozójának a büntetés célján túlmenő jelentős anyagi nehézséget okozna, és megalapozottan feltehető, hogy az elítélt a meghosszabbított határidőben fizetési kötelezettségének pontosan eleget tesz, részére a bíróság legfeljebb három hónapi halasztást, illetve azt engedélyezheti, hogy a pénzbüntetést két éven belül, részletekben fizesse meg.

(2) A pénzbüntetés megfizetésére adott halasztás fontos okból egy alkalommal, legfeljebb további három hónappal meghosszabbítható.

(3) A részletfizetés olyan, havonta fizetendő összegben engedélyezhető, amely osztható a pénzbüntetés esetén az ítéletben megállapított napi tétel összegével.

(4) A pénzbüntetés szabadságvesztésre történő átváltoztatását követően halasztás vagy részletfizetés nem engedélyezhető.

Javítóintézeti nevelés végrehajtásának elhalasztása

43. §

(1) A fiatalkorúval szemben jogerős ítéletben elrendelt javítóintézeti nevelés végrehajtását a tanács elnöke a 39. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek mellett és keretek között elhalasztja.

(2) Ha a fiatalkorú egészségi állapota indokolja, három hónapot meghaladóan, vagy ismételten is engedélyezhető halasztás.

A halasztás és a részletfizetés engedélyezésének eljárási szabályai

44. §

(1) A halasztás és a részletfizetés iránti kérelemnek nincs halasztó hatálya.

(2) A kérelemről, ha azt a terhelt az ügydöntő határozat jogerőre emelkedését követően nyomban előterjesztette, az ügydöntő határozatot hozó bíróság dönt, a határozatát indokolni köteles.

(3) A terhelt később előterjesztett kérelmének elbírálására a különleges eljárások szabályait (Be. XXIX. Fejezet) kell alkalmazni. A kérelemről bírósági titkár is határozhat.

(4) A pénzbüntetés, a rendbíróság és az államot illető bűnügyi költség tekintetében a halasztás, vagy a részletfizetés engedélyezése tárgyában hozott határozat ellen nincs helye fellebbezésnek.

(5) A szabadságvesztés, az elzárás, a közérdekű munka és a javítóintézeti nevelés végrehajtásának elhalasztása tárgyában hozott határozat ellen az ügyész, az elítélt, a törvényes

képviselő és a védő fellebbezhet. Ha a halasztást a (2) bekezdés alapján a másodfokú bíróság engedélyezte, a fellebbezés elbírálására a Be. XIV. Fejezet IV. Címe megfelelően irányadó.

(6) A tanács elnöke szabadságvesztés esetén a 39. § (2) és (3) bekezdésében, elzárás esetén a 40. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott körben – a 39. § (4) bekezdésére és a 40. § (4) bekezdésére figyelemmel – szükség szerint intézkedik a büntetés-végrehajtási bírónál a végrehajtás függőben tartása iránt.

(7) Az elítéltet bejelentési kötelezettség terheli minden olyan tény vagy körülmény tekintetében, amely a végrehajtás elrendeléséhez alapul szolgál. Ennek elmulasztása esetén rendbírsággal sújtható. Az elítéltet a halasztást engedélyező határozatban tájékoztatni kell bejelentési kötelezettségéről, továbbá a bejelentés elmulasztása jogkövetkezményéről.

Kegyelmi eljárás

45. §

(1) Kegyelem iránti előterjesztést – hivatalból vagy kérelemre – a még végre nem hajtott büntetés, a próbára bocsátás, a jóvátételi munka és a javítóintézeti nevelés elengedésére vagy mérséklésére, illetve a büntetett előlélethez fűződő hátrányok alóli mentesítésre az igazságügyért felelős miniszter tehet a köztársasági elnökhöz.

(2) Az (1) bekezdésben fel nem sorolt intézkedés mérséklése vagy elengedése, valamint a már végrehajtott büntetés vagy intézkedés utólagos elengedése iránt kegyelmi kérelem nem nyújtható be.

(3) Kegyelmi kérelmet az elítélt, a védő, a fiatalok törvényes képviselője, valamint az elítélt hozzátartozója nyújthat be.

(4) A még végre nem hajtott büntetés, az (1) bekezdés szerinti intézkedés elengedése vagy mérséklése, illetve a büntetett előlélethez fűződő hátrányok alóli mentesítés iránt a kegyelmi kérelmet az első fokon eljáró bíróságnál kell benyújtani.

(5) Az első fokon eljáró bíróság tanácsának elnöke a kegyelmi eljárás során az elítéltnak a kegyelmi döntéshez szükséges személyes adatait beszerzi.

(6) A döntéshez szükséges adatokat tartalmazó iratokat, valamint a kegyelmi kérelmet a tanács elnöke az igazságügyért felelős miniszterhez felterjeszti.

46. §

(1) Az igazságügyért felelős miniszter az előterjesztés előkészítése során – a büntetés végrehajtásának megkezdésére halasztó hatállyal – elrendelheti az elítéltnak a Büntetés-végrehajtás Központi Kórházában (a továbbiakban: Központi Kórház) vagy az IMEI-ben történő szakorvosi vizsgálatát – ha a kegyelmi kérvényben egészségügyi okra hivatkozik –, illetve további iratok beszerzését.

(2) A büntetés vagy az intézkedés elengedése vagy mérséklése iránti kérelem, illetve előterjesztés esetén az igazságügyért felelős miniszter elrendelheti a büntetés vagy javítóintézeti nevelés intézkedés végrehajtásának a köztársasági elnök döntéséig történő elhalasztását vagy félbeszakítását.

(3) Az igazságügyért felelős miniszter a kegyelmi kérelmet a köztársasági elnökhöz akkor is felterjeszti, ha a kegyelem gyakorlása iránt nem tesz előterjesztést.

(4) A kegyelmi döntésről szóló határozatot az ügyben első fokon eljáró bíróság tanácsának elnöke kézbesíti az elítéltnél, és a kegyelmi kérelem előterjesztőjének.

(5) Ha az elítélt a szabadságvesztését vagy a javítóintézeti nevelését tölti, részére a kegyelmi döntésről szóló határozatot az igazságügyért felelős miniszter közvetlenül a bv. intézet, illetve a javítóintézet útján kézbesíti, egyidejűleg a kegyelmi határozat megküldésével értesíti az első fokon eljáró bíróságot.

(6) Ha a köztársasági elnök kegyelmet gyakorolt, az elítélt részére küldött értesítés tartalmazza a kegyelemhez fűződő jogkövetkezményekről szóló tájékoztatást is.

A büntetés-végrehajtási bíró és a bv. csoport feladatai a végrehajtás foganatosítása körében

47. §

(1) A büntetések és az intézkedések végrehajtása során a bíróságra háruló feladatokat a törvényszéken működő, a törvényszék elnöke által kijelölt büntetés-végrehajtási bíró, vagy a katonai büntetőeljárásban elítélt katona esetében a büntetés-végrehajtási bíró feladatait a törvényszék elnöke által kijelölt katonai bíró (a továbbiakban együtt: büntetés-végrehajtási bíró) látja el. Büntetés-végrehajtási feladatokat esetenként a törvényszék elnöke által kijelölt más bíró is elláthat.

(2) A büntetések és az intézkedések végrehajtásának elősegítése vagy ellenőrzése érdekében bv. csoport működik, amelynek illetékessége a törvényszék illetékességi területére terjed ki.

(3) A bv. csoport munkáját a törvényszék elnöke által kijelölt büntetés-végrehajtási bíró szervezi, irányítja és ellenőrzi.

48. §

(1) A szabadságvesztés – ideértve a 64. § és 66. § szerinti szabadságvesztést is –, az elzárás, a közérdekű munka vagy a javítóintézeti nevelés kiszabása esetén a büntetés-végrehajtási bíró a bíróság határozata és a BVOP által megküldött gyűjtőjegyzék alapján – külön jogszabályban meghatározottak szerint – megvizsgálja, hogy

- a) nem állapítható-e meg a büntetés vagy az intézkedés végrehajtását kizáró ok, vagy e törvény szerinti egyéb végrehajtási akadály bekövetkezése,
- b) az elítélt az előzetes fogvatartásban vagy házi őrizetben töltött-e annyi időt, hogy a kiszabott szabadságvesztést, a 64. § és 66. § szerinti szabadságvesztést, az elrendelt javítóintézeti nevelést kitöltötte, vagy a szabadságvesztésből a feltételes szabadságra bocsátása, vagy javítóintézeti nevelésből az ideiglenes elbocsátása kérdésében való döntés esedékes.

(2) A büntetés-végrehajtási bíró az e törvény szerinti végrehajtási akadály fennállását határozattal állapítja meg.

49. §

(1) Ha a büntetőügyben eljáró bíróság a halasztás iránti kérelemmel kapcsolatosan – a 44. § (6) bekezdése alapján – a végrehajtás függőben tartása iránt küldött megkeresést, a büntetés-végrehajtási bíró intézkedik annak érdekében, hogy az elítélt részére a büntetés megkezdésére a felhívást ne küldjék ki, vagy – ha az elítélt nem jelenik meg a megjelölt határnapon a bv. intézetnél – nem bocsát ki elfogatóparancsot, illetve az elfogatóparancsot, elővezető parancsot visszavonja, vagy visszavonítja. Ha az elítéltet a bv. intézet befogadta, a büntetés-végrehajtási bíró erről haladéktalanul értesíti a megkeresést küldő bíróságot a kérelemnek, mint félbeszakítás iránti kérelemnek a továbbítása végett.

(2) A közérdekű munka, vagy a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés megkezdésére – az elítéltnek az átváltoztatásról hozott határozat kihirdetésekor nyomban, vagy a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül bejelentett kérelmére – a büntetés-végrehajtási bíró a 39. §-ban foglaltak értelemszerű alkalmazásával halasztást engedélyezhet, határozatát indokolni köteles. Az elmulasztott határidő utolsó napjától számított tizenöt nap elteltével igazolásnak nincs helye. A halasztás tárgyában hozott határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A 44. § (6) és (7) bekezdésében foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

A büntetés-végrehajtási bíró eljárásának általános szabályai

50. §

(1) A büntetés-végrehajtási bíró

a) egyesbíróként jár el,

b) az e törvényben meghatározott esetekben iratok alapján hozhatja meg a döntést, ez esetben beszerezheti az ügyész és az elítélt nyilatkozatát. Az ügyész és az elítélt a nyilatkozatát a bíróság felhívásától számított nyolc napon belül teheti meg; egyéb esetekben, vagy ha azt szükségesnek tartja, az elítéltet meghallgatja, bizonyítás felvétele esetén tárgyalást tart, az ügyész, a végrehajtásért felelős szerv képviselője és a védő az elítélt meghallgatásán jelen lehet, a tárgyaláson az ügyész és a védő részvétele kötelező, a végrehajtásért felelős szerv képviselője jelen lehet,

c) e törvény eltérő rendelkezése hiányában a meghallgatást az indítvány, illetve az előterjesztés beérkezését követő, vagy hivatalból történő eljárás esetén, az eljárás alapjául szolgáló ténynek vagy körülménynek a tudomására jutásától számított harminc napon belüli, fogva lévő elítélt esetén tizenöt napon belüli időpontra, a tárgyalást negyvenöt napon belüli, fogva lévő elítélt esetén harminc napon belüli időpontra tűzi ki,

d) az elítélt vagy védője kérelmére, továbbá a bírósági felülvizsgálati kérelem alapján indult eljárásban beszerzi az ügyész és a végrehajtásért felelős szerv véleményét, ezek beérkezésétől számított tizenöt napon belüli időpontra tűzi ki a meghallgatást, vagy harminc napon belüli időpontra a tárgyalást; ha iratok alapján dönt, a kérelmet tizenöt napon belül bírálja el,

e) a meghallgatást és a tárgyalást a bíróság épületében, ha az elítélt fogva van, a meghallgatást a bv. intézetben, vagy a javítóintézetben tartja,

f) eljárása során hozott végzés ellen – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – fellebbezésnek van helye,

g) az eljárást megszünteti, ha az ügyész indítványát visszavonta, illetve az előterjesztést vagy a kérelmet visszavonták,

h) határozatát hatályon kívül helyezi, ha a büntetőügyben első fokon eljáró bíróságnak a Be. XXIX. Fejezet II. Címe szerinti valamely eljárásban meghozott határozata ezt szükségessé teszi, ugyanígy jár el, ha hivatalból, az ügyész, az elítélt vagy védője indítványa alapján észleli, hogy valamely rendelkezése nem a törvénynek megfelelő. Ezekben az esetekben a Be. XXIX. Fejezetében írt szabályok alapján új határozatot hoz,

- i) az eljárást felfüggeszti, ha az elítélt ismeretlen helyre távozott, vagy külföldön tartózkodik és a kiadatása, vagy az európai elfogatóparancs alapján történő átadása iránt kell intézkedni, vagy ha a Be. XXIX. Fejezet II. Címe szerinti valamely eljárás lefolytatására hívta fel a büntetőügyben első fokon eljáró bíróságot,
- j) az ismeretlen helyen tartózkodó elítélttel szemben elfogatóparancsot bocsáthat ki,
- k) szükség esetén szakértői vizsgálatot rendelhet el.

(2) Az e fejezet szerinti eljárásokat – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – annak a végrehajtásért felelős szervnek, szervezeti egységnek vagy javítóintézetnek a székhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bíró folytatja le, ahol az eljárás alapjául szolgáló büntetést vagy intézkedést végrehajtták.

(3) Az e fejezetben szabályozott eljárások közül azokban, amelyeknél e törvény az elítélt meghallgatását nem írja elő, a büntetés-végrehajtási bíró feladatait önálló aláírási joggal a törvényszék elnöke által kijelölt bírósági titkár is elláthatja. A bírósági titkár a döntését iratok alapján hozza meg.

(4) A büntetés-végrehajtási bíró végzése elleni fellebbezést a törvényszék másodfokú tanácsa tanácsülésen, bizonyítás felvétele esetén tárgyaláson bírálja el. A tárgyaláson az ügyész és a védő részvétele kötelező.

(5) Az e fejezet szerinti eljárások során felmerült bűnügyi költség – e törvény eltérő rendelkezése hiányában, valamint az (1) bekezdés g) pontja kivételével – az elítéltet terheli.

(6) Ha e törvény, vagy más törvény eltérően nem rendelkezik, a büntetés-végrehajtási bíró eljárására a büntetőeljárás szabályait kell alkalmazni.

51. §

(1) A büntetés-végrehajtási bíró végzése ellen a fellebbezést, ha azt kihirdetés útján közölték, nyomban be kell jelenteni, ha azt kézbesítés útján közölték, nyolc napon belül írásban lehet benyújtani. Az elmulasztott határidő utolsó napjától számított tizenöt nap elteltével igazolásnak nincs helye. A fellebbezésnek – ha e törvény másképp nem rendelkezik – halasztó hatálya van a végrehajtásra.

(2) Fellebbezésre jogosult az ügyész, az elítélt, a védő az elítélt hozzájárulása nélkül is, és a fiatalkorú törvényes képviselője.

(3) Ha a fellebbezési határidő valamennyi jogosultra nézve lejárt, a büntetés-végrehajtási bíró haladéktalanul, de legkésőbb három munkanapon belül az iratokat felterjeszti a törvényszék másodfokú tanácsához.

(4) A fellebbezést a törvényszék a felterjesztéstől számított tizenöt napon belül, fogva lévő elítélt esetén nyolc napon belül tanácsülésen, bizonyítás felvétele esetén tárgyaláson bírálja el. A tárgyalás határnapját a felterjesztéstől számított harminc napon belüli, fogva lévő elítélt esetén tizenöt napon belüli időpontra kell kitűzni.

(5) A büntetés-végrehajtási bíró és a törvényszék másodfokú határozatával szemben a Be. 431. §-a szerinti törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat alapján a Kúria a törvénysértés megállapítása esetén a megtámadott határozatot megváltoztathatja vagy hatályon kívül helyezheti, és szükség esetén az eljáró bíróságot új eljárásra utasíthatja.

*A szabadságvesztés végrehajtási fokozatának megváltoztatására irányuló eljárás***52. §**

(1) A szabadságvesztés végrehajtási fokozatának megváltoztatása, valamint az enyhébb fokozat kijelöléséről szóló határozat hatályon kívül helyezése iránt a bv. intézet tesz előterjesztést a büntetés-végrehajtási bíróhoz.

(2) A szabadságvesztés enyhébb végrehajtási fokozatának kijelölését leghamarabb az elítélt befogadását követő hat hónap elteltével az elítélt vagy védője is kezdeményezheti. A kérelmet a bv. intézet – értékelő véleményével és javaslatával – tizenöt napon belül továbbítja a büntetés-végrehajtási bíróhoz. Ha az enyhébb fokozat kijelölését e törvény kizárja, vagy az egy éven belül ismételten előterjesztett kérelem új körülményre nem hivatkozik, az értékelő vélemény és a javaslat elkészítését a bv. intézet mellőzheti.

(3) Az elítélt megváltozott magatartására figyelemmel a bíróság az enyhébb végrehajtási fokozat kijelöléséről szóló határozatát hatályon kívül helyezheti.

(4) A büntetés-végrehajtási bíró a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül, az iratok alapján elutasíthatja, ha

a) az enyhébb végrehajtási fokozat alkalmazását e törvény kizárja,

b) az elítélt vagy a védője a hat hónapon belül ismételten előterjesztett kérelemben új körülményre nem hivatkozik, ide nem értve azt az esetet, ha a korábbi kérelem elutasítását követően a 115. § (2) bekezdés *a)–d)* pontja szerinti idő elteltével nyújtanak be újbóli kérelmet.

(5) Enyhébb végrehajtási fokozat kijelölésére vonatkozó előterjesztés esetén a büntetés-végrehajtási bíró az elítélt meghallgatását mellőzheti.

(6) Enyhébb végrehajtási fokozat kijelölése, valamint a fokozat megváltoztatása vagy az enyhébb fokozat kijelöléséről szóló határozat hatályon kívül helyezése iránt tett előterjesztés elutasítása esetén a bűnügyi költséget az állam viseli.

*Enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazása***53. §**

(1) A fogház vagy a börtön végrehajtásának általános szabályainál enyhébb szabályok alkalmazása, illetve alkalmazásuk megszüntetése iránt a bv. intézet tesz előterjesztést a büntetés-végrehajtási bírónak.

(2) Az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazását az elítélt vagy védője is kezdeményezheti. A kérelmet a bv. intézet – értékelő véleményével és javaslatával – tizenöt napon belül továbbítja a büntetés-végrehajtási bíróhoz. Ha az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazását e törvény kizárja, vagy ha az egy éven belül ismételten előterjesztett kérelem új körülményre nem hivatkozik, az értékelő vélemény és a javaslat elkészítését a bv. intézet mellőzheti.

(3) Enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazása iránti előterjesztés tárgyában a büntetés-végrehajtási bíró az iratok alapján hozhatja meg a döntést; az elítélt vagy a védő által benyújtott kérelem tárgyában – a (4) bekezdésben meghatározott esetek kivételével – meghallgatást tart.

(4) A büntetés-végrehajtási bíró a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül az iratok alapján elutasíthatja, ha

- a) az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazását e törvény kizárja,
- b) az elítélt vagy a védője a hat hónapon belül ismételten előterjesztett kérelemben új körülményre nem hivatkozik, ide nem értve azt az esetet, ha a korábbi kérelem elutasítását követően a 104. § (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti idő elteltével nyújtanak be újbóli kérelmet.

(5) Az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazásának elrendelése, valamint az alkalmazásuk megszüntetésének mellőzése esetén a bűnügyi költséget az állam viseli.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatának utólagos meghatározása

54. §

(1) Ha a szabadságvesztést az ítélet szerint fiatalkorúak börtönében vagy fiatalkorúak fogházában kell végrehajtani, de az elítélt a huszonegyedik életévét a büntetés végrehajtásának megkezdése előtt betölti, a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bíró hivatalból, az iratok alapján a Btk. 37. §-a szerint meghatározza a szabadságvesztés fokozatát, amelynek során a Btk. 35. § (2) bekezdése alapján a törvényben meghatározottnál eggyel enyhébb végrehajtási fokozatot is meghatározhat.

(2) Ha a fiatalkorúak börtönében vagy a fiatalkorúak fogházában levő elítélt a szabadságvesztés végrehajtása alatt tölti be a huszonegyedik életévét, a szabadságvesztés fokozatának a Btk. 37. §-a alapján történő meghatározása, valamint a fiatalkorú végrehajtás során tanúsított magatartására figyelemmel a Btk. 35. § (2) bekezdésének alkalmazása iránt a bv. intézet előterjesztést tesz a büntetés-végrehajtási bírónak.

(3) Ha az előterjesztés a Btk. 35. § (2) bekezdésének alkalmazására is irányult, a büntetés-végrehajtási bíró meghallgatást tart, egyéb esetben a büntetés-végrehajtási bíró az iratok alapján a Btk. 37. §-a szerint meghatározza a szabadságvesztés fokozatát. A büntetés-végrehajtási bíró a szabadságvesztés fokozatának meghatározásakor a Btk. 35. § (2) bekezdése alapján a törvényben meghatározottnál eggyel enyhébb végrehajtási fokozatot is meghatározhat azzal, hogy az ott meghatározott szempontokon túl a fiatalkorúnak a szabadságvesztés végrehajtása során tanúsított magatartását is vizsgálni kell.

(4) A bűnügyi költséget az állam viseli.

A feltételes szabadságra bocsátás kizártságának megállapítása

55. §

(1) A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének a 87. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek alapján történő kizárására a bv. intézet tesz előterjesztést – a szabadságvesztés foganatba vételekor – a büntetés-végrehajtási bíróhoz.

(2) A büntetés-végrehajtási bíró az előterjesztés érkezésétől számított tizenöt napon belül dönt.

(3) A feltételes szabadságra bocsátás lehetősége kizárásának mellőzése esetén a bűnügyi költséget az állam viseli.

A szabadságvesztés végrehajtása alatt kóros elmeállapotúvá vált elítélttel kapcsolatos eljárás

56. §

(1) Az IMEI főigazgató főorvosa előterjesztést tesz a büntetés-végrehajtási bírónak a szabadságvesztés végrehajtási helyének megváltoztatására, ha az IMEI pszichiáter szakorvosa az elítélt kóros elmeállapotára utaló tüneteket állapított meg.

(2) A büntetés-végrehajtási bíró igazságügyi elmeorvos-szakértői vélemény beszerzését rendeli el. Az eljárásban két szakértőt kell alkalmazni, ha az elítélt IMEI-be szállítására sürgősségi intézkedésként sor került, az IMEI orvosa az elmeorvos-szakértői vélemény kialakításában egyik szakértőként közreműködhet.

(3) Ha a szakértői vélemény szerint az elítélt kóros elmeállapotú, a büntetés-végrehajtási bíró a szabadságvesztés végrehajtási helyeként az IMEI-t jelöli ki.

(4) Ha a szakértői vélemény szerint az elítélt gondnokság alá helyezése vagy részére ideiglenes gondnok rendelése szükséges, a büntetés-végrehajtási bíró javaslatot tesz az ügyésznek a gondnokság alá helyezés kezdeményezésére, vagy ideiglenes gondnok rendelését kezdeményezheti.

(5) Az elítélt elmeállapotának vizsgálatát félévente el kell végezni. A büntetés-végrehajtási bíró a felülvizsgálat, illetve az IMEI főigazgató főorvosa által tett, a szabadságvesztés eredeti helyének a visszaállítása iránti előterjesztésnek az elbírálása során az elítélt újabb elmeorvos-szakértői vizsgálatát rendeli el.

(6) Ha az újabb szakértői vélemény szerint az elítélt elmeállapotában bekövetkezett változás alapján az elítéltnak az IMEI-ben történő elhelyezése már nem indokolt, a büntetés-végrehajtási bíró elrendeli az elítélt visszaszállítását a bv. intézetbe.

(7) Ha a szakértői vélemény szerint az elítélt gondnokság alá helyezése vagy az ideiglenes gondnok rendelés megszüntetése indokolt, a büntetés-végrehajtási bíró javaslatot tesz az ügyésznek a gondnokság alá helyezés megszüntetésének a kezdeményezésére, vagy az ideiglenes gondnok rendelés megszüntetését kezdeményezi.

(8) Ha a szabadságvesztés tartamának lejártát megelőző, valamint a feltételes szabadságra bocsátás esedékessége előtt két hónappal az elítélt visszaszállítására nem került sor, a büntetés-végrehajtási bíró az elítélt igazságügyi elmeorvos-szakértői vizsgálatát rendeli el, kivéve, ha az előző szakértői vélemény két hónapon belüli időpontban készült. Ha a szakértői vélemény alapján az elítélt további gyógykezelése indokolt, a büntetés-végrehajtási bíró felhívja az IMEI főigazgató főorvosát, hogy az egészségügyről szóló törvény alapján kezdeményezze a szabaduló elítélt pszichiátriai gyógykezelését.

(9) A büntetés-végrehajtási bíró határozatait az iratok alapján is meghozhatja. A büntetés-végrehajtási bíró határozatával szemben a nagykorú elítélt törvényes képviselője, házastársa vagy élettársa is jogosult a fellebbezésre.

(10) A bűnügyi költséget az állam viseli.

A feltételes szabadságra bocsátásra irányuló eljárás

57. §

(1) A feltételes szabadságra bocsátásról (Btk. 38., 39., 42–43. §) a büntetés-végrehajtási bíró a bv. intézet előterjesztése alapján, a feltételes szabadságra bocsátás lehetséges időpontja előtt – kivéve, ha az elítélt annyi időt töltött előzetes fogvatartásban, hogy az esedékesség már bekövetkezett –, az elítélt meghallgatása után határoz.

(2) A határozat meghozatala előtt a büntetés-végrehajtási bíró – feltéve, hogy a feltételes szabadságra bocsátás lehetséges időpontjáig rendelkezésre álló idő legalább két hónap – elrendelheti a pártfogó felügyelői vélemény beszerzését.

(3) A pártfogó felügyelő a (2) bekezdésben írt pártfogó felügyelői vélemény elkészítése érdekében az elítéltet a feltételes szabadságra bocsátás lehetséges időpontja előtt legalább két hónappal a bv. intézetben meghallgatja és vele ettől az időponttól kezdődően rendszeresen érintkezhet.

(4) A büntetés-végrehajtási bíró a határozott ideig tartó szabadságvesztésből feltételes szabadságra bocsátott elítélt pártfogó felügyeletét (Btk. 69. §) rendelheti el, és az elítélt számára a Btk. 71. § (2)–(3) bekezdése alapján külön magatartási szabályokat írhat elő.

(5) A büntetés-végrehajtási bíró az életfogytig tartó szabadságvesztésből feltételes szabadságra bocsátott elítélt számára a Btk. 71. § (2)–(3) bekezdése alapján külön magatartási szabályokat írhat elő.

(6) Ha a büntetés-végrehajtási bíró az elítéltet nem bocsátotta feltételes szabadságra, a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét később újból megvizsgálhatja. Ebben az esetben elrendelheti a pártfogó felügyelői vélemény beszerzését.

(7) Ha a büntetés-végrehajtási bíró az elítéltet nem bocsátotta feltételes szabadságra, a feltételes szabadságra bocsátást az elítélt vagy védője is kezdeményezheti. A kérelmet a bv. intézet – értékelő véleményével és javaslatával – harminc napon belül továbbítja a büntetés-végrehajtási bírónak. Ha az egy éven belül ismételt előterjesztett kérelem új körülményre nem hivatkozik, az értékelő vélemény és a javaslat elkészítését a bv. intézet mellőzheti.

(8) Ha a büntetés-végrehajtási bíró az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítéltet nem bocsátotta feltételes szabadságra, a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét legkésőbb két év múlva, azt követően évente megvizsgálja. Ilyen esetekben elrendelheti a pártfogó felügyelői vélemény beszerzését.

58. §

(1) A feltételes szabadságra bocsátásról soron kívül kell határozni, ha az előzetes fogvatartásban, vagy házi őrizetben töltött időre figyelemmel az elítélt az ítélet jogerőre emelkedésekor feltételes szabadságra lenne bocsátható.

(2) A büntetés-végrehajtási bíró a meghallgatás időpontjáról a bv. intézetet, ha a terhelt szabadlábon van, a terheltet, vagy ha fiatalos, törvényes képviselőjét idézi, az ügyész, továbbá, ha a pártfogó felügyelő meghallgatása szükséges, a pártfogó felügyelőt értesíti.

(3) Ha a büntetés-végrehajtási bíró azt észleli, hogy az elítéltet a feltételes szabadság kedvezményéből a Btk. 38. § (4) bekezdésében, illetve a Btk. 45. § (7) bekezdésében foglaltak miatt az ítélet meghozatalakor ki kellett volna zárni, a Be. 557. §-a szerinti eljárás lefolytatása érdekében az alapügyben eljáró elsőfokú bíróságot keresi meg, és az elsőfokú bíróság határozatának megküldéséig az eljárást felfüggeszti. Ha a büntetés-végrehajtási bíró megállapítja, hogy a Btk. 38. § (2) bekezdésében meghatározott minimális időtartam a szabadságvesztésből még nem telt el, a feltételes szabadságra bocsátást mellőzi.

(4) Ha a feltételes szabadságra bocsátásról való döntéshez a szükséges adatok hiányoznak, de rövid időn belül beszerezhetők, a büntetés-végrehajtási bíró a feltételes szabadságra bocsátás mellözése helyett a meghallgatást elnapolja, és a meghallgatásra új határnapot tűz ki.

(5) A bűnügyi költséget az állam viseli.

59. §

(1) Ha a büntetés-végrehajtási bíró az elítélt feltételes szabadságra bocsátását rendelte el, de a bv. intézet a feltételes szabadságra bocsátás esedékességének napjáig arról értesíti, hogy az elítélt súlyos fegyelmi vétséget követett el, a büntetés-végrehajtási bíró a feltételes szabadságra bocsátást újból megvizsgálja, és ennek alapján a végzését hatályon kívül helyezheti.

(2) Ha a büntetés-végrehajtási bíró a szabadlábon lévő elítéltet nem bocsátotta feltételes szabadságra, az elítélt kérelmére, a szabadságvesztés megkezdésére a 39. § szerint halasztást engedélyezhet.

(3) Ha a feltételes szabadságra bocsátást elrendelő végzés ellen az ügyész fellebbezést nyújt be, ennek a feltételes szabadság megkezdésére halasztó hatálya van. Az ügyész a fellebbezésről – a fellebbezés benyújtásával egy időben – értesíti a bv. intézetet.

(4) Ha a másodfokú bíróság a végzést helyben hagyja, haladéktalanul értesíti a bv. intézetet a szabadítás érdekében.

(5) A (3) bekezdés esetén, ha a másodfokú bíróság a végzést helyben hagyja, a bűnügyi költséget az állam viseli.

60. §

(1) Ha a büntetés-végrehajtási bíró az elítélt feltételes szabadságra bocsátását mellőzte, de úgy ítéli meg, hogy az elítélt később feltételes szabadságra bocsátható, felhívja a bv. intézetet, hogy az általa meghatározott időpontban, amely

a) öt évet meg nem haladó szabadságvesztés esetén nem lehet kevesebb, mint a feltételes szabadságra bocsátás mellözéséről hozott határozat napjától számított három hónap,

b) öt évet meghaladó tartamú szabadságvesztés esetén nem lehet kevesebb, mint a feltételes szabadságra bocsátás mellözéséről hozott határozat napjától számított hat hónap,

tegyen újabb előterjesztést.

(2) Az elítélt magatartásában tartósan bekövetkezett, lényeges változásra figyelemmel a bv. intézet ismételten előterjesztést tehet, ha a büntetés-végrehajtási bíró – feltételes szabadságra bocsátást mellőző – határozatától számítva hat hónap már eltelt.

(3) A bűnügyi költséget az állam viseli.

A feltételes szabadság megszüntetésére irányuló eljárás

61. §

(1) Ha a magatartási szabályok súlyos megszegése miatt a feltételes szabadság megszüntetésének lehet helye, az ügyész az elítélt tartózkodási helye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bírónak indítványt tesz.

(2) Ha az elítélt elfogása előtt a hatóság elől elrejtőzött, vagy a még végrehajtásra váró szabadságvesztés tartamára tekintettel, avagy egyéb okból alaposan feltehető, hogy szökésével vagy elrejtőzésével a büntetés végrehajtása alól kivonná magát, illetve alaposan tartani kell attól, hogy szabadságvesztéssel büntetendő újabb bűncselekményt követne el, az ügyész, az indítvány benyújtása után a büntetés-végrehajtási bíró elrendelheti a szabadságvesztés ideiglenes foganatba vételét.

(3) A határozatban a szabadságvesztés ideiglenes foganatba vételének az időtartamáról is rendelkezni kell, amely a feltételes szabadságra bocsátás megszüntetése esetén még letöltendő szabadságvesztés tartamáig terjedhet, de nem haladhatja meg a harminc napot. A határozat a fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható.

(4) Az ügyész által elrendelt ideiglenes foganatba vétel időtartama legfeljebb öt nap. Az ügyész határozata ellen a Be. szerinti panasznak van helye.

(5) Az ügyész indítványának elutasítása esetén a bűnügyi költséget az állam viseli.

Az elzárás végrehajthatósága megszűnésének megállapítása

62. §

(1) A büntetés-végrehajtási bíró hivatalból, vagy a bv. intézet előterjesztése alapján, a 278. §-ban meghatározott ok fennállása esetén az iratok alapján megállapítja az elzárás végrehajthatósága megszűnését. Az eljárásnak az elítélt kérelmére is helye van.

(2) Az eljárást az elzárás végrehajtására kijelölt bv. intézet székhelye, ha az elzárást még nem vették foganatba, az elítélt lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bíró folytatja le.

(3) A bűnügyi költséget az állam viseli.

A közérdekű munka végrehajthatósága megszűnésének megállapítása

63. §

(1) A büntetés-végrehajtási bíró hivatalból vagy a pártfogó felügyelő előterjesztésére, a 289. §-ban meghatározott ok fennállása esetén az iratok alapján megállapítja a közérdekű munka végrehajthatósága megszűnését. Az eljárásnak az elítélt kérelmére is helye van.

(2) Az eljárást a közérdekű munka végrehajtására kijelölt munkahely, ha a kijelölésre még nem került sor, az elítélt lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bíró folytatja le.

(3) A bűnügyi költséget az állam viseli.

A közérdekű munka átváltoztatása szabadságvesztésre

64. §

(1) A közérdekű munka megtagadása vagy nem teljesítése miatt annak szabadságvesztésre való átváltoztatását az ügyész a pártfogó felügyelő jelentése alapján indítványozza a büntetés-végrehajtási bírónál.

(2) Az eljárást a közérdekű munka végrehajtására kijelölt munkahely, ha a kijelölésre még nem került sor, az elítélt lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bíró folytatja le.

(3) Ha a büntetés-végrehajtási bíró az indítványnak helyt ad, a közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztés tartamát a még le nem töltött munkaórák alapulvételével állapítja meg. Ha az átváltoztatásra nincs ok, a büntetés-végrehajtási bíró munkahely vagy új munkahely kijelölésére hívja fel a pártfogó felügyelőt.

(4) Ha az elítélt felfüggesztett szabadságvesztés próbaidejét tölti, a közérdekű munka szabadságvesztésre történő átváltoztatásakor a büntetés-végrehajtási bíró határozatában megállapítja, hogy a próbaidő az átváltoztatott szabadságvesztés tartamával meghosszabbodik [Btk. 86. § (2)–(3) bekezdés].

(5) Az átváltoztatásról rendelkező végzés elleni fellebbezésnek halasztó hatálya van.

(6) Az ügyész indítványának elutasítása esetén a bűnügyi költséget az állam viseli.

(7) A büntetés-végrehajtási bíró a közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztés megkezdésére fontos okból halasztást engedélyezhet, határozathozatal előtt pártfogó felügyelői vélemény beszerzését rendelheti el. E végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

65. §

(1) A büntetés-végrehajtási bíró hivatalból vagy az ügyész indítványára a Btk. 49. §-ában meghatározott feltételek fennállása esetén – az iratok alapján – a közérdekű munkát vagy annak hátralévő részét szabadságvesztésre változtatja át.

(2) A bűnügyi költséget az állam viseli.

(3) Az (1) bekezdés alapján átváltoztatott közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztésre halasztás nem engedélyezhető.

*A pénzbüntetés átváltoztatása szabadságvesztésre***66. §**

(1) A büntetés-végrehajtási bíró hivatalból vagy az ügyész indítványára a Btk. 51. §-ában meghatározott feltételek fennállása esetén – az iratok alapján – a pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre változtatja át.

(2) A büntetés-végrehajtási bíró hivatalból vagy az ügyész indítványára a fiatalkorúval szemben kiszabott pénzbüntetés behajthatatlansága esetén – az iratok alapján –, ha a Btk. 112. és 113. §-a a közérdekű munka átváltoztatását lehetővé teszi, a pénzbüntetést közérdekű munkára, ha az kizárt, a pénzbüntetést szabadságvesztésre változtatja át.

(3) Az (1)–(2) bekezdés szerinti eljárást annak a törvényszéknek a gazdasági hivatala szerint illetékes büntetés-végrehajtási bíró folytatja le, amely a pénzbüntetés végrehajtása érdekében intézkedett.

(4) Ha az elítélt felfüggesztett szabadságvesztés próbaidejét tölti, a pénzbüntetés szabadságvesztésre történő átváltoztatásakor a büntetés-végrehajtási bíró határozatában megállapítja, hogy a próbaidő az átváltoztatott szabadságvesztés tartamával meghosszabbodik [Btk. 86. § (2)–(3) bekezdés].

(5) Az (1) és (2) bekezdés alapján meghozott, átváltoztatást elrendelő végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

(6) A bűnügyi költséget az állam viseli.

(7) A büntetés-végrehajtási bíró a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés megkezdésére fontos okból halasztást engedélyezhet. Határozathozatal előtt pártfogó felügyelői véleményt beszerzését rendelheti el. E végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

*A kiutasítás végrehajthatósága kizártságának megállapítására irányuló eljárás***67. §**

(1) A kiutasítás végrehajtását kizáró ok fennállásának megállapítását az ügyész az idegenrendészeti hatóság – az elítélt kérelmére vagy hivatalból tett – kezdeményezése alapján indítványozza a büntetés-végrehajtási bírónál. Ha az eljárás az elítéltnél közvetlenül a bírósághoz benyújtott kérelmére indul, a büntetés-végrehajtási bíró beszerzi az ügyész indítványát.

(2) Az eljárást annak az idegenrendészeti hatóságnak a székhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bíró folytatja le, amelynek területén az elítélt tartózkodik.

(3) A büntetés-végrehajtási bíró az idegenrendészeti hatóság kezdeményezése alapján az ügyész indítványára, de legalább kétevenként megvizsgálja a kiutasítás végrehajthatóságát.

(4) Ha a (2) bekezdés szerinti eljárás hivatalból indult, a büntetés-végrehajtási bíró az elítélt meghallgatását mellőzheti.

(5) A bűnügyi költséget az állam viseli.

*A pártfogó felügyelettel kapcsolatos eljárás***68. §**

(1) A bv. intézet a pártfogó felügyeletnek a feltételes szabadságra bocsátáskor való elrendelése [Btk. 69. § (1) bekezdés *b*) pont] iránt a feltételes szabadságra bocsátás esedékessége előtt az 57. § (1) bekezdésében írt előterjesztéssel együtt tesz előterjesztést a büntetés-végrehajtási bíróhoz.

(2) A határozat meghozatala előtt a büntetés-végrehajtási bíró – feltéve, hogy a feltételes szabadságra bocsátás lehetséges időpontjáig rendelkezésre álló idő legalább három hónap – pártfogó felügyelői vélemény beszerzését rendelheti el külön magatartási szabály előírása érdekében.

(3) A büntetés-végrehajtási bíró a pártfogó felügyelet elrendeléséről a feltételes szabadságra bocsátásról szóló határozattal dönt, ha az elítélt pártfogó felügyeletét rendeli el, külön magatartási szabályt írhat elő.

(4) A pártfogó felügyelet kötelező alkalmazása esetén a bv. intézet a feltételes szabadságra bocsátás tárgyában megtett előterjesztéshez kapcsolódóan a feltételes szabadságra bocsátás lehetséges időpontja előtt legalább három hónappal előterjesztést tehet a büntetés-végrehajtási bíróhoz – külön magatartási szabály előírása érdekében – pártfogó felügyelői vélemény beszerzése iránt, ha ez az eredményesebb megelőzés érdekében szükséges.

(5) A (4) bekezdés szerinti előterjesztés alapján a büntetés-végrehajtási bíró pártfogó felügyelői vélemény beszerzését rendelheti el, és a pártfogó felügyelet alkalmazásának megállapításával külön magatartási szabályt írhat elő.

(6) A pártfogó felügyelő a (2) és az (5) bekezdés szerinti pártfogó felügyelői vélemény elkészítése érdekében az elítéltet a feltételes szabadságra bocsátás lehetséges időpontja előtt legalább két hónappal a bv. intézetben meghallgatja, és vele ettől az időponttól kezdődően rendszeresen kapcsolatot tarthat.

(7) A Btk. 70. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén a pártfogó felügyelő jelentést készít, és annak megküldésével a pártfogó felügyelet megszüntetésére tesz javaslatot az ügyésznek.

(8) Az ügyész indítványára a büntetés-végrehajtási bíró az elítélt pártfogó felügyeletét megszünteti, ha a pártfogó felügyelet fele része, de legalább egy év eredményesen eltelt, és annak szükségessége már nem áll fenn. A büntetés-végrehajtási bíró az iratok alapján hozhatja meg a döntést.

(9) Az ítéletben, vagy a bíróság határozatában előírt külön magatartási szabályok megváltoztatása iránt a pártfogó felügyelő tesz javaslatot a büntetés-végrehajtási bírónak. A külön magatartási szabályok megváltoztatása iránti javaslatnak a pártfogolt kérelme alapján is helye van. Ez utóbbi esetben a büntetés-végrehajtási bíró az iratok alapján hozhatja meg a döntést.

(10) A pártfogolt kérelme esetén a büntetés-végrehajtási bíró a pártfogó felügyelőt meghallgathatja, és pártfogó felügyelői véleményt szerezhet be.

(11) Az e §-ban szabályozott eljárásokban a bűnügyi költséget az állam viseli.

Ideiglenes elbocsátás a javítóintézetből és annak megszüntetése

69. §

(1) A javítóintézetből történő ideiglenes elbocsátásra az 57–59. §, a javítóintézetből történő ideiglenes elbocsátás megszüntetésének a magatartási szabályok megszegése miatt történő elrendelésére a 61. § rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a javítóintézetből történő ideiglenes elbocsátásra az intézeti tanács tesz előterjesztést a büntetés-végrehajtási bírónak.

(2) A javítóintézetből való ideiglenes elbocsátás megszüntetése iránti eljárásban felmerült bűnügyi költséget az állam viseli, ha a büntetés-végrehajtási bíró a javítóintézetből való ideiglenes elbocsátást nem szünteti meg.

Az elévülés megállapítása

70. §

(1) A büntetés-végrehajtási bíró hivatalból vagy az ügyész indítványára, iratok alapján megállapítja a büntetés vagy a javítóintézeti nevelés végrehajthatóságának kizártságát a 28. § szerinti elévülés bekövetkezése miatt.

(2) Az eljárásra – a közérdekű munka kivételével – az a büntetés-végrehajtási bíró illetékes, aki a büntetés végrehajtása érdekében utoljára intézkedett vagy intézkedésre köteles.

Utólagos büntetés-végrehajtási bírói eljárás

71. §

(1) A büntetés-végrehajtási bíró hivatalból, az ügyész indítványára vagy az elítélt kérelmére, illetve a végrehajtásért felelős szerv jelzése alapján utólag – a Be. XXIX. Fejezetében írt szabályok alapján – folytatja le az 52–70. § szerinti eljárásokat, ha a határozatában nem a törvénynek megfelelően rendelkezett.

(2) A bűnügyi költséget az állam viseli.

A végrehajtásért felelős szerv határozatának bírósági felülvizsgálata

72. §

(1) A büntetés-végrehajtási bíró – a 24. § szerinti eljárásban –

- a) a bírósági felülvizsgálati kérelmet elutasítja, ha az elkésett, e törvényben kizárt vagy nem a jogosulttól származik,
- b) a határozatot helyben hagyja, ha a bírósági felülvizsgálati kérelem alaptalan,
- c) a határozatot megváltoztatja, ha a bírósági felülvizsgálati kérelem és az iratok alapján lehetséges a törvénynek megfelelő határozat meghozatala,
- d) a határozatot hatályon kívül helyezi és a döntésre jogosultat új eljárásra utasítja, ha új határozat meghozatala szükséges.

(2) A büntetés-végrehajtási bíró csak az elítélt javára változtathatja meg a végrehajtásért felelős szerv döntését. A büntetés-végrehajtási bíró bírósági felülvizsgálati eljárásában hozott határozata ellen fellebbezésnek helye nincs.

(3) A büntetés-végrehajtási bíró végzéssel határoz, az iratnak a hozzá érkezésétől számított nyolc napon belül; a határozat tartalmára, alakszerűségére, közlésére, valamint a kijavításra a Be. 257–262. §-át kell értelemszerűen alkalmazni.

(4) A határozat hatályon kívül helyezése vagy megváltoztatása esetén a büntügyi költséget az állam viseli.

Biztonsági zárkába vagy részlegre helyezés felülvizsgálata

73. §

(1) Az elítéltnak a bv. intézet parancsnokának a biztonsági zárkába helyezés elrendeléséről és meghosszabbításáról, valamint az országos parancsnok biztonsági zárkába helyezés meghosszabbításáról vagy biztonsági részlegre helyezés elrendeléséről és meghosszabbításáról szóló határozata elleni bírósági felülvizsgálati kérelmét a büntetés-végrehajtási bíró az iratnak a hozzá érkezésétől számított öt napon belül bírálja el.

(2) A büntügyi költséget az állam viseli.

(3) Az (1)–(2) bekezdésben foglaltak az előzetes letartóztatottak esetén is irányadók.

Az elítélt sajtó útján történő nyilatkozattételével, nyilatkozata közzétételével kapcsolatos eljárás

74. §

(1) Az elítéltnak a 124. § szerinti nyilatkozattételét és a 125. § szerinti nyilatkozat közzétételét megtagadó, határozattal szemben benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelmét a büntetés-végrehajtási bíró az iratnak a hozzá érkezésétől számított öt napon belül – az iratok alapján – bírálja el.

(2) Ha a bíróság az országos parancsnok határozatát helybenhagyja, a közlésre szánt anyagot haladéktalanul meg kell semmisíteni.

(3) A büntügyi költséget az állam viseli.

A fenyítés felülvizsgálata

75. §

(1) Az elítéltnak vagy védőjének a bv. intézet magánelzárás fenyítést kiszabó határozattal szembeni bírósági felülvizsgálati kérelmét a büntetés-végrehajtási bíró az iratnak a hozzá érkezésétől számított öt napon belül bírálja el.

(2) A büntügyi költséget az állam viseli.

(3) Az (1)–(2) bekezdés irányadó az elzárásra ítéltnek és a szabálysértési elzárást töltő elkövetőnek, valamint az előzetesen letartóztatottnak és a rendbíróság helyébe lépő elzárásra

kötelezettnek a magánelzárás fenyítést kiszabó határozat elleni bírósági felülvizsgálati kérelme elbírálására.

IV. Fejezet Az adatkezelésre vonatkozó rendelkezések

76. §

(1) E törvényben meghatározott feladatai teljesítése céljából a bíróság, az ügyészség és a végrehajtásért felelős szerv a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtására vonatkozó adatokat, továbbá a végrehajtással összefüggésben az elítéltre vagy az egyéb jogcímen fogvatartottra vonatkozó személyes adatokat kezeli.

(2) Az (1) bekezdés szerinti adatkezelés kiterjed

a) a büntetőügyben eljáró bíróság, ügyészség megnevezésére, határozatának számára és keltére, jogerőre emelkedésének napjára, a kiszabott büntetés, alkalmazott intézkedés nemére, tartamára és mértékére, az előírt magatartási szabályra vagy kötelezettségre, a bűncselekmény Btk. szerinti megnevezésére és minősítésére, az elkövetői minőségre, valamint a bűnismétlésre vonatkozó adatokra, kényszerintézkedés esetén az eljáró bíróság, ügyészség megnevezésére és az ügyszámra, az ezzel kapcsolatos valamennyi határozat keltére, jogerőre emelkedésének napjára, továbbá a kényszerintézkedés tartamára,

b) az elítélt, vagy az egyéb jogcímen fogvatartott természetes személyazonosító adataira, nemére, állampolgárságára, – hontalan személy esetén – a hontalansága tényére, valamint lakcímére, katona elítélt esetén annak rendfokozatára, valamint állományilletékes alakulata vagy testülete megnevezésére és címére,

c) az elítélt vagy a kényszerintézkedés hatálya alatt álló családi állapotára, iskolai végzettségére és szakképzettségére, a kényszergyógykezelt családi állapotára,

d) az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott törvényes képviselőjének, meghatalmazott vagy kirendelt védőjének, jogi eljárásban eljáró képviselőjének, valamint a kényszergyógykezelt házastársának, továbbá nem magyar állampolgárságú fogvatartott esetén az állampolgársága szerinti diplomáciai vagy konzuli képviselet eljáró tagjának családi és utónevére, továbbá – ha azokat megadja – a levelezési címére, telefonszámára, illetve e-mail címére,

e) az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott részére kiállított, a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolvány és járművezetéstől eltiltás hatálya alatt álló esetében a vezetői engedély okmányazonosítójára és érvényességi idejére, továbbá az okmányt kiállító hatóság megnevezésére,

f) a szabadságvesztés büntetés hatálya alatt álló arcképmására, társadalombiztosítási azonosító jelére, az egészségügyről szóló törvényben meghatározott egészségügyi adataira (a továbbiakban: egészségügyi adat), esetleges káros szenvedélyeire, szociális helyzetére, így különösen családi körülményeire, valamint jövedelmi és vagyoni körülményeire vonatkozó adataira, a választójoggal nem rendelkező elítélt személyi azonosítójára, valamint a végrehajtás helyére, kezdő és befejező időpontjára,

g) a közérdekű munkára ítélt társadalombiztosítási azonosító jelére, egészségügyi adataira, szociális helyzetére, foglalkozására, munkahelyére, munkarendjére és tanulói jogviszonyára, tanulmányi rendjére vonatkozó adataira, továbbá – ha azokat megadja – a levelezési címére, telefonszámára, illetve e-mail címére, valamint a végrehajtás helyére, kezdő és befejező időpontjára, valamint a ledolgozott napok számára,

h) a közügyektől eltiltott esetén a népképviseleti szerv testületében vagy bizottságában korábban betöltött tagságára, civil szervezetben betöltött vezetői tisztségére, köztestületben vagy közalapítványban viselt tisztségére, volt katonai rendfokozatára, volt belföldi vagy külföldi

kitüntetésére, a hivatalos személyi minőséget korábban megalapozó jogviszonyára, törvényben kihirdetett nemzetközi szerződéssel létrehozott szervezet közgyűlésébe, testületébe történt korábbi delegálására vonatkozó adataira, illetve az arra vonatkozó adatokra, hogy korábban védőként vagy jogi képviselőként járt el,

i) a pártfogó felügyelet alatt álló egészségügyi adataira, esetleges káros szenvedélyeire, foglalkozására, munkahelyére vagy tanulói jogviszonyára vonatkozó adataira, szociális helyzetére, így különösen családi körülményeire, lakáskörülményeire, valamint jövedelmi és vagyoni körülményeire vonatkozó adataira, fiatalok esetén tanulmányi eredményeire, az oktatási intézményben tanúsított magaviseletére, pedagógiai jellemzésére,

j) a kényszergyógykezelés és a javítóintézeti nevelés hatálya alatt álló arcképmására, társadalombiztosítási azonosító jelére, egészségügyi adataira, esetleges káros szenvedélyeire, szociális helyzetére, így különösen családi viszonyaira, lakáskörülményeire, valamint jövedelmi és vagyoni körülményeire vonatkozó adataira, fiatalok esetén tanulmányi eredményeire, az oktatási intézményben tanúsított magaviseletére, pedagógiai jellemzésére, továbbá javítóintézeti nevelés esetén a végrehajtás helyére, kezdő és befejező időpontjára,

k) az utógondozott társadalombiztosítási azonosító jelére, egészségügyi adataira, esetleges káros szenvedélyeire, szociális helyzetére, így különösen családi viszonyaira, lakáskörülményeire, valamint jövedelmi és vagyoni körülményeire vonatkozó adataira,

l) a kényszerintézkedés hatálya alatt álló arcképmására, társadalombiztosítási azonosító jelére, egészségügyi adataira, esetleges káros szenvedélyeire, valamint a végrehajtás helyére, kezdő és befejező időpontjára,

m) az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott jogai gyakorlásához és kötelezettségei teljesítéséhez szükséges további személyes adatokra, különösen az egészségügyi állapotára, esetleges káros szenvedélyeire vonatkozó vagy a bűnügyi személyes adataira,

n) az elítéltnak vagy az egyéb jogcímen fogvatartottnak a végrehajtással összefüggésben keletkezett kártérítési és egyéb fizetési kötelezettségére, kártérítési igényére vonatkozó adatokra és a keresményét terhelő fizetési kötelezettségekre,

o) a büntetések és az intézkedések végrehajtására vonatkozó adatokra, így különösen a végrehajtás elhalasztásával, a végrehajtás kezdő és befejező időpontjával, a foganatosítás helyével és körülményeivel, a jutalmazással és a fenyítéssel, a végrehajtás félbeszakításával és annak okával, valamint a büntetés végrehajtását kizáró ok vagy végrehajtási akadály bekövetkezésével kapcsolatos adatokra,

p) pártfogó felügyelői vélemény, környezettanulmány, megelőző pártfogó felügyelői vélemény vagy jelentés készítése esetén a terhelt családi állapotára, iskolai végzettségére, szakképzettségére, foglalkozására, munkahelyére vagy tanulói jogviszonyának adataira, egészségügyi adataira, esetleges káros szenvedélyeire, szociális helyzetére, így különösen családi körülményeire, lakáskörülményeire, valamint jövedelmi és vagyoni körülményeire vonatkozó adataira, valamint a sértett azon személyes adataira, amelyek a részére adandó jóvátételhez szükségesek, fiatalok esetén tanulmányi eredményeire, az oktatási intézményben tanúsított magaviseletére, pedagógiai jellemzésére,

q) a büntetőeljárásban vagy az elítélttel kapcsolatos egyéb – bírósági, ügyészségi, közjegyzői, közigazgatási – eljárásban keletkezett azon iratokra, amelyeket jogszabály rendelkezése alapján a végrehajtásért felelős szerv részére meg kell küldeni.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni az elítélt adatainak kezelésére akkor is, ha

a) az igazságügyért felelős miniszter a kegyelmi eljárás során elrendeli az elítéltnak a Központi Kórházban történő szakorvosi vizsgálatát, vagy

b) a szabadlábon lévő elítélt feltételes szabadságra bocsátása az előzetes letartóztatásban vagy házi őrizetben töltött idő beszámítására figyelemmel esedékes, de az előzetes letartóztatást nem a bv. intézetben töltötte.

77. §

(1) Az igazságügyért felelős miniszter a kegyelmi eljárások lefolytatása során, illetve a nemzetközi bűnügyi jogsegély keretében lefolytatott eljárások során, a 76. § (2) bekezdésében meghatározott adatok közül a kegyelem iránti előterjesztéshez, továbbá a jogsegélykérelem elintézéséhez és a bűnügyi jogsegélyről szóló jogszabályokban meghatározott vagy nemzetközi egyezményből eredő egyéb feladatai teljesítéséhez szükséges személyes adatokat ismerheti meg és kezelheti.

(2) A büntetés-végrehajtásért felelős miniszter a 76. § (2) bekezdésében meghatározott adatok közül a büntetések félbeszakítása iránti kérelmek elbírálásához szükséges személyes adatokat ismerheti meg és kezelheti.

(3) A gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter a 76. § (2) bekezdésében meghatározott adatok közül a javítóintézeti nevelés félbeszakítása iránti kérelmek elbírálásához szükséges személyes adatokat ismerheti meg és kezelheti.

78. §

(1) A rendőrség a 76. § (2) bekezdésében meghatározott adatok közül

- a) a Be. szerinti őrizet,
- b) ha az előzetes letartóztatást rendőrségi fogdában hajtják végre, az előzetes letartóztatás,
- c) a pártfogó felügyelet,
- d) az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott más ügyben történő előállítás, szállítása

végrehajtásához szükséges adatokat ismerheti meg és kezelheti.

(2) A helyi önkormányzat a társadalmi kötődés program, illetve az utógondozás végrehajtása során az ezekben részt vevő elítélt természetes személyazonosító adatát ismerheti meg és kezelheti.

(3) A közérdekű munka végzésének helyeként kijelölt munkáltató a 76. § (2) bekezdésében meghatározott adatok közül az elítélt természetes személyazonosító adatát, társadalombiztosítási azonosító jelét, egészségügyi adatait, továbbá – ha azokat megadja – a levelezési címét, telefonszámát, illetve e-mail címét, valamint a ledolgozott napok számát ismerheti meg és kezelheti.

(4) A szabadságvesztés vagy elzárás büntetést töltő elítélt, illetve a javítóintézeti nevelés alatt álló személy munkáltatását biztosító gazdálkodó szervezet a munkáltatásban részt vevő természetes személyazonosító adatait és a büntetés-végrehajtási szervezet által alkalmazott nyilvántartási számát ismerheti meg és kezelheti.

79. §

Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a 76–78. § alapján kezelt személyes adatokat a büntetés, az intézkedés, a kényszerintézkedés, vagy a szabálysértési elzárás végrehajtása befejezésekor vagy végrehajthatósága megszűnésekor törölni kell.

80. §

(1) A pártfogó felügyelő a közérdekű munka és a pártfogó felügyelet végrehajtása érdekében az érintett következő bűnügyi személyes adatait igényelheti és veheti át a bűnügyi nyilvántartó szervtől:

- a) a bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Bnytvt.) 11. § (1) bekezdés *c)–l)* pontjában és (2) bekezdésében meghatározott adatokat,
- b) a Bnytvt. 16. § (1) bekezdés *c)–l)* pontjában és (2) bekezdés *m)* pontjában meghatározott adatokat, ha az érintettel szemben kényszergyógykezelést rendeltek el,
- c) a Bnytvt. 28. § *b)–d)* pontjában meghatározott adatokat, ha a terhelttel szemben lakhelyelhagyási tilalmat, házi őrizetet, előzetes letartóztatást vagy ideiglenes kényszergyógykezelést rendeltek el.

(2) Az (1) bekezdés alapján átvett adatokat törölni kell, ha

- a) azokat a bűnügyi nyilvántartásból törölték,
- b) ha a közérdekű munkát vagy a pártfogó felügyeletet végrehajtották, vagy
- c) a közérdekű munka a pártfogó felügyelet végrehajtása megszűnt.

81. §

Az elítéltek, az egyéb jogcímen fogvatartottak, a vádemelés elhalasztása során pártfogó felügyelet alatt állók és az utógondozottak adatai – személyazonosításra alkalmatlan módon – statisztikai és tudományos célra felhasználhatók.

MÁSODIK RÉSZ
A büntetések végrehajtása

V. Fejezet
A szabadságvesztés végrehajtása

Értelmező rendelkezések

82. §

E fejezet alkalmazásában

1. fiataloskorú alatt érteni kell a tizennyolcadik életévét betöltött, de huszonegyedik életévét meg nem haladott szabadságvesztést töltő elítéltet is,
2. fogvatartotti nyilvántartás: az elítéltről és az egyéb jogcímen fogvatartottról a büntetés-végrehajtási szervezetről szóló törvény szerint vezetett nyilvántartás,
3. kockázatelemzési és kezelési rendszer: az elítélt visszaesési és fogvatartási kockázatának a felmérése, értékelése és kezelése érdekében kialakított és működtetett szakmai rendszer,
4. közeli hozzátartozó: a Polgári Törvénykönyvben közeli hozzátartozóként meghatározott személy és az élettárs,
5. reintegrációs program: az elítélt munkaerő-piaci integrációjának elősegítését, a befogadást megelőző életkörülményeiből, életviteléből eredő hátrányok csökkentését, személyisége és szociális készségei fejlesztését célzó reintegrációs programok, foglalkozások,

6. rezsím: az egyéniesítés alapelveihez igazodó, az elítélre vonatkozó reintegrációs célok megvalósítását biztosító végrehajtási környezet, amelyet e törvény vagy annak céljaival összhangban a bv. szervek vezetői hoznak létre.

A szabadságvesztés végrehajtásának célja és elvei

83. §

(1) A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon.

(2) A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárásával kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtásának célja a társadalom védelme érdekében az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése.

(3) Az elítéltek társadalmi beilleszkedését elősegítő reintegrációs tevékenységet a végrehajtásért felelős szerv – önállóan vagy más szervezetekkel együttműködve – az elítéltek munkáltatása, terápiás foglalkoztatása, továbbá általános iskolai, illetve középfokú iskolai oktatása, felsőfokú tanulmányok végzése, szakképzése, szakmai gyakorlat megszerzése, valamint egyéb reintegrációs programok által biztosítja. A végrehajtásért felelős szerv a reintegrációs tevékenységet az elítélt személyéhez igazodó szakmai módszerekkel végzi.

(4) A szabadságvesztés végrehajtása során – a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a bv. intézet rendjére és biztonságára figyelemmel – törekedni kell arra, hogy az elítélt életkörülményei közelítsenek a szabad élet általános körülményeihez, és ezáltal a szabadságvesztés káros hatásai enyhíthetők, illetve ellensúlyozhatók legyenek.

(5) A szabadságvesztés végrehajtása során a végrehajtás rendjének megtartásához és a büntetés-végrehajtás feladatainak ellátásához szükséges fegyelem érvényesül. Ezt lehetőleg az elítélt önkéntes jogkövetésével, vele együttműködésben kell biztosítani.

(6) A szabadságvesztés végrehajtása során az elítéltet csak a büntetés céljának eléréséhez szükséges mértékben lehet elkülöníteni a társadalom tagjaitól. Az elítélt számára biztosítani kell a büntetés céljával, valamint az intézet rendjével és biztonságával nem ellentétes családi, személyes és társadalmi kapcsolatok létesítését, fenntartását, illetve fejlesztését.

(7) A szabadságvesztés végrehajtása során biztosítani kell, hogy az elítélt önbecsülése, személyisége, felelősségérzete fejlődhessen, és ezáltal felkészüljön a szabadulása utáni, a társadalom elvárásának megfelelő önálló életre.

(8) Az elítéltet kizárólag a büntetés céljának eléréséhez szükséges legkisebb mértékű korlátozásoknak lehet alávetni. A szabadságvesztés végrehajtása során a büntetés-végrehajtási szervezet az elítélt életébe csak a büntetés céljának eléréséhez szükséges mértékben avatkozik be. Az elítélt szabadságvesztés alatti életvitelét – ha erre képesnek és késznek mutatkozik – vele együttműködésben kell kialakítani.

Intézkedés a szabadságvesztés végrehajtásának megkezdésére

84. §

(1) A szabadságvesztés végrehajtását azonnal foganatba kell venni, ha

- a) a szabadságvesztést kiszabó határozat jogerőre emelkedésekor a terhelt akár az adott ügyben, akár más ügyben előzetes fogvatartásban van, a határozat jogerőre emelkedését követő nappal,
- b) a bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának azonnali foganatba vételét rendelte el.

(2) Ha a szabadságvesztést kiszabó határozat jogerőre emelkedésekor a terhelt más ügyben kiszabott szabadságvesztést, elzárást, javítóintézeti nevelést vagy szabálysértési elzárást tölt, a szabadságvesztés végrehajtását a 14. §-ban meghatározott végrehajtási sorrend érvényesítésével kell foganatba venni.

(3) Az (1)–(2) bekezdés esetein kívül a szabadságvesztés végrehajtásának a megkezdésére az elítéltet a BVOP hívja fel.

(4) A BVOP az elítéltet soron kívül hívja fel a szabadságvesztés végrehajtásának megkezdésére, ha

- a) a kiszabott szabadságvesztés ötévi vagy azt meghaladó tartamú,
- b) az elítélt többszörös visszaeső.

(5) A (3)–(4) bekezdés szerinti felhívás tartalmazza

- a) a szabadságvesztés végrehajtásának megkezdésére kijelölt bv. intézet nevét, címét,
- b) a jelentkezés napját és időpontját,
- c) tájékoztatást arról, hogy nem bocsátható feltételes szabadságra, aki a szabadságvesztés letöltését önhibájából nem kezdte meg,
- d) tájékoztatást a jelentkezési kötelezettség elmulasztásának egyéb következményeiről,
- e) általános tájékoztatást az elítélt által a bv. intézetről bemutatandó iratokról és a megjelenéssel kapcsolatos általános kötelezettségekről.

(6) A (3)–(4) bekezdés szerinti felhívást olyan időpontban kell kiadni, hogy azt az elítélt a jelentkezési kötelezettség napja előtt legalább tizenöt nappal megkapja.

(7) A (3)–(4) bekezdés szerinti felhívás kiadása érdekében a jogerős szabadságvesztést kiszabó bíróság két példányban kiállított gyűjtőjegyzékkel megküldi a szabadságvesztésekről kiállított, bíró rendelvényvel ellátott értesítőlapokat BVOP-nak.

(8) A BVOP a (3)–(4) bekezdés szerinti felhívás megtörténtét követően a gyűjtőjegyzék egy példányának visszaküldésével haladéktalanul tájékoztatja a bv. csoportot a felhívás tényéről, a szabadságvesztés kezdő időpontjáról, valamint a végrehajtás megkezdésére kijelölt bv. intézetről.

85. §

(1) A BVOP a szabadságvesztés végrehajtásának megkezdésére kijelölt bv. intézet kiválasztásánál figyelembe veszi

- a) a kiszabott szabadságvesztés tartamát és végrehajtási fokozatát,
- b) az elítélt állandó lakóhelyét,
- c) azt, hogy az elítélt visszaeső-e, és
- d) a telítettséget.

(2) A 84. § (3) bekezdése szerinti felhívást úgy kell kiadni, hogy a szabadságvesztés végrehajtását az elítélt legkésőbb a szabadságvesztést kiszabó határozat jogerőre emelkedését követő három hónapon belül megkezdje.

86. §

(1) A BVOP az előző naptári héten kiadott felhívásokat az azokban megjelölt bv. szervek szerint összesíti, az ezek alapján összeállított jegyzéket az értesítőlapokkal együtt a bv. intézet parancsnokának megküldi.

(2) Ha a szabadságvesztés megkezdésére szóló felhívás az elítéltnak azért nem volt kézbesíthető, mert ismeretlen helyre távozott, a BVOP haladéktalanul megkísérli az elítélt tartózkodási helyének a felkutatást, ha ez nem vezet eredményre, kezdeményezi az első fokon eljáró bíróság székhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bírónál az elítélttel szemben elfogatóparancs kibocsátását.

(3) Ha az elítélt a szabályszerűen kézbesített felhívás ellenére nem jelent meg a bv. intézetnél, akkor a bv. intézet haladéktalanul intézkedik az elítélt elővezetése iránt, ha az elővezetés nem járt eredménnyel, kezdeményezi az első fokon eljáró bíróság székhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bírónál az elítélttel szemben elfogatóparancs kibocsátását.

(4) A (2) és (3) bekezdésben foglaltak esetén mellékelni kell az intézkedések meghozatalának szükségességét alátámasztó iratokat.

Kizárás a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből

87. §

(1) Az elítéltet a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből ki kell zárni, ha a határozott ideig tartó szabadságvesztés letöltését önhibájából határidőben nem kezdte meg.

(2) Az elítéltet erre a következményre a szabadságvesztés megkezdésére kiadott felhívásban, halasztás engedélyezése esetén a határozatban figyelmeztetni kell.

A befogadás alapjául szolgáló iratok

88. §

A bv. intézet az elítéltet

- a) a jogerős bírósági ítéletről szóló értesítőlap,
- b) az elővezetésről szóló rendelkezés,
- c) az elfogatóparancs,
- d) a szabadságvesztés letöltésére vonatkozó felhívás,
- e) a szabadságvesztés ideiglenes foganatba vételére vonatkozó ügyészi vagy bírói rendelkezés, vagy
- f) az igazságügyért felelős miniszter külföldi bíróság által kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának átvételéről szóló értesítése

alapján fogadja be.

*Az elítélt személy azonosságának megállapítása***89. §**

(1) Ha a befogadás során az elítélt személyazonossága iránt kétség merül fel és az a személyazonosító okmánya alapján nem tisztázható, a bv. intézet ellenőrzi, hogy az elítélt

- a) arcképmása szerepel-e a bűnügyi nyilvántartási rendszerben,
- b) ujj- és tenyérnyomata szerepel-e a daktiloszkópiai nyilvántartásban.

(2) Ha az elítélt arcképmása szerepel a bűnügyi nyilvántartási rendszerben, a bv. intézet a befogadás során rögzíti az elítélt arcképmását és azt összehasonlítja a bűnügyi nyilvántartási rendszerben szereplő arcképmással.

(3) Ha az elítélt ujj- és tenyérnyomata szerepel a daktiloszkópiai nyilvántartásban, a bv. intézet az elítélt azonosítása érdekében a Bnytv. 82. § (5) bekezdés *b*) pontja szerint kezdeményezi a szakértői nyilvántartó szervnél az elítélt ujj- és tenyérnyomatának összehasonlítását a daktiloszkópiai nyilvántartásban szereplő ujj- és tenyérnyomattal.

(4) Ha az (1)–(3) bekezdésben foglalt intézkedések nem jártak eredménnyel az elítélt személyazonosságának megállapítása érdekében a bv. intézet a székhelye szerint illetékes rendőri szervhez fordul.

*A befogadás megtagadása***90. §**

A bv. intézet a befogadást megtagadja, ha

- a) a befogadás alapjául szolgáló iratok hiányoznak, vagy
- b) a szabadságvesztés végrehajtására előállított, átkísért, átszállított vagy önként jelentkező személy a befogadás alapjául szolgáló iratokban megjelölt személlyel nem azonos.

*Ideiglenes befogadás***91. §**

(1) Az elítéltet ideiglenesen kell befogadni, ha a személyazonossága kétségessé válik, a szabadságvesztés végrehajtására vonatkozó értesítés hiányos vagy kijavításra szorul, illetve, ha a bv. intézet a szabadságvesztés végrehajtását kizáró ok gyanúját észleli.

(2) A szabadságvesztés végrehajtására kijelölt bv. intézet az oda útba indított elítéltet az értesítőlap megérkezéséig ideiglenesen fogadja be.

(3) Ideiglenes befogadás esetén a bv. intézet haladéktalanul megteszi a szükséges intézkedéseket az elítélt személyazonosságának tisztázása, illetve a szükséges iratok kiegészítése, kijavítása, pótlása vagy megküldése iránt.

(4) Az ideiglenes befogadás az arra okot adó körülmény megszűnéséig, de legfeljebb harminc napig tarthat.

92. §

(1) A Központi Kivizsgáló és Módszertani Intézet (a továbbiakban: KKMI) a Kockázatelemzési és Kezelési Rendszer alapján elvégzi az e törvényben meghatározott elítéltek kockázatelemző, valamint az egyéb reintegrációs programokat és döntéseket elősegítő vizsgálatát.

(2) A tizennyolc hónapot meghaladó tartamú szabadságvesztésre ítélt személyt a KKMI-ben kell elhelyezni, ha várható szabadulásáig több mint egy év van hátra. A KKMI-ben az elítélt harminc napig tartózkodik, amit a KKMI főigazgatója további harminc nappal meghosszabbíthat.

(3) A KKMI-ben eltöltött időszak kockázatértékelési összefoglaló jelentéssel zárul, amely tartalmazza az elítélt befogadásakor mért általános – visszaesési és fogvatartási – kockázatát, meghatározza a kockázat csökkentéséhez szükséges egészségügyi, pszichológiai, biztonsági és reintegrációs feladatokat, amelyet a bv. intézetnek a reintegrációs tevékenysége során figyelembe kell vennie.

93. §

(1) A KKMI elvégzi az elítélt újbóli kockázati csoportba sorolását a kiemelkedően magas kockázattal bíró elítéltek rezsimváltását megelőzően és a fogvatartásra különös veszélyt jelentő események bekövetkezésében részt vevő elítéltek esetében.

(2) E törvény eltérő rendelkezése hiányában az elítéltet szabadulása előtt legalább hat hónapon belül záró kockázatelemzési vizsgálatnak kell alávetni a KKMI-ben, amelynek időtartama húsz napig terjedhet, amelyet a KKMI főigazgatója további tíz nappal meghosszabbíthat. A záró kockázatértékelési jelentésben kell rögzíteni az elítélt szabadulásakor mért visszaesési kockázatát.

(3) A bv. intézeti szakterületi véleményezést megelőzően az (1) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni a feltételes szabadságra bocsátáshoz készítendő előterjesztés megalapozása érdekében azzal, hogy a vizsgálatot az előterjesztés benyújtásának esedékességét megelőző két hónapon belül meg kell kezdeni.

(4) Nem kell elvégezni annak az elítéltnak a záró kockázatértékelését,

- a) aki nem tartozik a 92. § (2) bekezdés hatálya alá,
- b) aki az anya-gyermek részlegen van elhelyezve,
- c) aki a társadalmi kötődés programban vesz részt, vagy
- d) akinél a fogva tartó bv. intézet ezt nem javasolja.

94. §

(1) A KKMI a tevékenysége során keletkező fogvatartotti kockázatelemzéshez szükséges adatokat rendszerezi, elemzi, értékeli, indokolt esetben adatot szolgáltat a büntetés-végrehajtási ügyben döntésre jogosultak részére. Az elítéltről készült kockázatelemzési jelentéseket a fogvatartotti nyilvántartásban rögzíteni kell és a bv. intézet által az elítélttel kapcsolatban kezelt iratok között kell elhelyezni.

(2) A KKMI új szakmai módszerek és eljárások kidolgozását is elvégzi.

95. §

(1) A bv. intézetek Befogadási és Fogvatartási Bizottságot (továbbiakban: BFB) működtetnek.

(2) A 92. § (2) bekezdésében meghatározott kivizsgálást követően az elítéltet haladéktalanul a számára kijelölt bv. intézet befogadó részlegébe kell helyezni, ahol legfeljebb tíz napig tartózkodhat. A befogadó részlegben tájékoztatni kell az elítéltet a kockázatértékelési összefoglaló jelentés tartalmáról, a javasolt visszaesési és fogvatartási kockázatot csökkentő reintegrációs programok igénybevételéről.

(3) Az elítélt együttműködésével a bv. intézeti befogadást követően a kockázatértékelési összefoglaló jelentés alapján a befogadó részleg vezetője rögzíti az elítélt beleegyezésével elkészült egyéniesített fogvatartási programtervet, majd a BFB az elítélt személyes meghallgatását követően nyolc napon belül dönt az elítélt rezsimbe helyezéséről és a bv. intézetben működő reintegrációs programokban történő részvételéről.

(4) Ha az elítélt KKMI-ben elvégzett vizsgálatára és értékelésére e törvény szerint nem kerül sor, az elítéltet a KKMI által kiadott módszertan alapján a BFB sorolja be az adott fokozathoz tartozó megfelelő rezsimszabály alá.

(5) A fogvatartott egyéniesítéséhez igazodó rezsimkategóriába sorolásáról, szigorúbb biztonsági csoportba, valamint a IV. biztonsági csoportba sorolásáról – a 26. § (4) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – a BFB határozattal dönt.

(6) Halaszthatatlan esetekben az elítélt rezsimkategóriájának, illetve elhelyezésének módosításáról a bv. intézet parancsnoka is határozhat. Halaszthatatlan az eset, ha fogolyzsendülés, fogolyszökés, támadás, tömeges ellenállás, önkárosítás, vagy bármilyen, az intézet biztonságára veszélyt jelentő más körülményről bejelentés érkezik, valamint ha rendkívüli esemény bekövetkezésétől tartani lehet.

(7) A fogvatartásért felelős szakterületek bevonásával a bv. intézetnél kell elvégezni – legalább hathavonta – az elítéltek kötelező felülvizsgálatát a rezsimbe helyezés vonatkozásában, amelyről a BFB dönt.

96. §

(1) A BFB elítéltekkel kapcsolatos feladatai:

- a) adatok, iratok egyeztetése,
- b) befogadó részlegbe helyezés,
- c) tájékoztatás az összefoglaló jelentés tartalmáról, valamint a reintegrációs programokról,
- d) rezsimkategóriába sorolás, elhelyezés,
- e) hosszúidős speciális részlegen történő elhelyezés, illetve annak megszüntetése,
- f) gyógyító-terápiás, illetve drogrevenációs részlegre való besorolás vagy megszüntetés,
- g) rezsimbe helyezés felülvizsgálata,
- h) záró kockázatelemzési vizsgálatához vélemény elkészítése,
- i) reintegrációs gondozásba vétel, reintegrációs programba történő bevonás, ilyen programba történő helyezés, eredményességének értékelése,
- j) nem dolgozó és újonnan befogadott elítélt munkába állítása, a munkahely és a munkakör kijelölése,

- k) dolgozó elítélt munkahelyről történő leváltása,
- l) dolgozó elítélt más munkahelyre történő áthelyezése,
- m) a bv. szerv orvosának javaslata alapján döntés a terápiás foglalkoztatásról, annak munkaidejéről és munkarendjéről,
- n) oktatásra, szakképzésre, továbbképzésre jelentkezők beiskolázása,
- o) alacsony biztonsági kockázatú részlegre történő elhelyezés és megszüntetés,
- p) biztonsági csoportba sorolás,
- q) jogszabályban meghatározott egyéb feladat.

(2) A BFB az (1) bekezdés c), e) és i)–p) pontjában meghatározott feladatainak ellátása kapcsán az elítéltet meghallgatja.

(3) Az elítéltet a bv. intézet parancsnoka és a BFB döntéseivel szemben e törvényben meghatározott jogorvoslati jog illeti meg. Jogorvoslatnak a határozat, illetve a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya.

(4) A BFB részletes feladatait, tagjait, eljárásrendjét az országos parancsnok határozza meg.

(5) A bv. intézet parancsnokának hatáskörei kapcsán a BFB véleményezési, illetve javaslattételi feladatokat is elláthat.

A szabadságvesztés végrehajtásának rendje

97. §

(1) A szabadságvesztést a büntetés-végrehajtási szervezet hajtja végre. A szabadságvesztést a bíróság által meghatározott fokozatban – fegyházban, börtönben vagy fogházban –, a büntetés-végrehajtási szervezet által – a jogszabály, illetve az országos parancsnok intézkedése alapján – kijelölt, lehetőleg az elítélt lakóhelyéhez legközelebb eső bv. intézetben hajtják végre. A fegyház a börtönnél, a börtön a fogháznál szigorúbb végrehajtási mód.

(2) A szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának rendjét az elítélt egyéni körülményeinek figyelembevételével – személyiségére, előéletére, életvitelére, családi körülményeire, a szabadságvesztés során tanúsított magatartására, az elkövetett bűncselekményre, a szabadságvesztés fokozatára és tartamára tekintettel – kell kialakítani.

(3) A szabadságvesztés végrehajtása során az elítélt kockázati elemzése, magatartása és a reintegrációs tevékenységben való részvétele függvényében az egyes fokozatokon belül a végrehajtás rendje, az elítélt részére adható kedvezmények az egyes fokozatokhoz kapcsolódó rezsimszabályok szerint eltérőek lehetnek.

(4) Az elítélt az egyes végrehajtási fokozatokhoz kapcsolódóan általános, enyhébb és szigorúbb rezsimszabályok alá sorolható be.

(5) A végrehajtás biztonságának fenntartása érdekében az egyes fokozatokhoz tartozó rezsimszabályokon belül az elítélt biztonsági besorolása alapján az elítélt őrzésére, felügyeletére, ellenőrzésére, a zárkaajtó zárva tartására, bv. intézeten belüli mozgására, látogatónak biztonsági fülkében vagy rácson keresztül történő fogadására, külső munkahelyen történő foglalkoztatására, az intézet elhagyására, az elítélt előállítására, szállítására vonatkozó előírások szigorúbbak lehetnek.

(6) Az elítélt biztonsági besorolása önmagában nem lehet akadály annak, hogy az elítélt az egyes fokozatokhoz tartozó kedvezőbb rezsimszabályok alá kerüljön.

(7) A végrehajtás rendje az egyes végrehajtási fokozatokhoz képest eltérő az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazása, az átmeneti részlegre, illetve a biztonsági zárkába, illetve részlegre helyezés esetén. A büntetés-végrehajtási szervezet a sajátos kezelési igényű elítéltek részére speciális részleget alakíthat ki, ahol a végrehajtás rendje elsősorban e sajátos igényekhez igazodik.

(8) A szabadságvesztés végrehajtásának részletes rendjét e törvény, valamint a szabadságvesztés rendjét szabályozó egyéb jogszabályok alapján kell meghatározni.

98. §

(1) A szabadságvesztés végrehajtása során biztosítani kell az elítélt

- a) őrzését, felügyeletét és ellenőrzését,
- b) elhelyezését, élelmezését, ruházatát,
- c) – ha e törvény másként nem rendelkezik – a hatályos egészségügyi, társadalombiztosítási, egészségbiztosítási jogszabályok, illetve a kötelező szakmai eljárásrend szerinti egészségügyi ellátását,
- d) jogainak e törvény szerinti gyakorlását,
- e) oktatásához szükséges feltételeket,
- f) foglalkoztatásához szükséges feltételeket,
- g) társadalmi visszailleszkedését segítő egyéb reintegrációs programokhoz szükséges feltételeket.

(2) A szabadságvesztés végrehajtásának egyes fokozataiban eltérő az elítélt

- a) elkülönítése a külvilágtól,
- b) őrzése, felügyelete és ellenőrzése,
- c) bv. intézeten belüli mozgása,
- d) életrendje,
- e) személyes szükségleteire fordítható összeg,
- f) jutalmazása és fenyítése,
- g) részvétele a reintegrációs programokban.

(3) A rezsimszabályok alapján a (2) bekezdés a)–g) pontja szerinti egyes feltételek – e törvény rendelkezései alapján – a szabadságvesztés végrehajtásának egyes fokozataiban megegyezhetnek.

99. §

(1) A szabadságvesztés végrehajtása során – ha e törvény másképp nem rendelkezik –

- a) a különböző végrehajtási fokozatba tartozókat egymástól,
- b) a férfiakat a nőktől,
- c) a fiatalkorúakat a felnőtt korúaktól,
- d) a katonákat a katonának nem minősülő elítéltektől,
- e) a dohányzókat a nem dohányzóktól,
- f) a fekvőbetegeket az egészségesektől,
- g) a fertőző betegeket a nem fertőző betegektől

el kell különíteni.

(2) Az elkülönítést külön részlegen, ennek elkülönített részén, illetve külön zárkában vagy lakóhelyiségben kell végrehajtani.

(3) A gyógykezelés érdekében a különböző végrehajtási fokozatú elítéltek a kórteremben, a betegszobában, a fertőző elkülönítőben, illetve az e célra kijelölt zárkában közösen helyezhetők el, valamint az orvosi vizsgálatra, illetve egészségügyi rendelésre közösen várakozhatnak.

(4) Végrehajtási fokozattól függetlenül az elítéltek – az adott részlegen belül – együtt helyezhetők el a gyógyító-terápiás és az átmeneti részlegen, a drogrevenációs részlegen, a pszichoszociális részlegen, a hosszú időre ítélték részlegén, az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazása során, a fiatalok elítéltek részlegén és az anya-gyermek együttes elhelyezése esetén.

(5) A különböző végrehajtási fokozatú elítéltek a munkahelyen együtt dolgozhatnak, az általános iskolai, illetve középfokú iskolai oktatásban, a felsőoktatásban, a szakmai képzésben, a sport és a kulturális programon, a szállítás és az előállítás során, valamint a vallásos szertartásokon és más rendezvényeken közösen vehetnek részt, továbbá a szabad levegőn és a közös étteremben együtt tartózkodhatnak.

(6) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl jogszabály az elkülönítés egyéb szempontjait is meghatározhatja.

(7) A bv. szerv jellegéhez, rezsimszabályokhoz igazodóan a bv. szerv vezetője határozza meg a zárka vagy lakóhelyiség ajtóinak nyitva- illetve zárva tartásának rendjét.

100. §

(1) A fegyház fokozat a szabadságvesztés legszigorúbb végrehajtási módja.

(2) A fegyházban az elítélt

- a) eltávozása – a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélték kivételével – kivételesen engedélyezhető, amelynek időtartama a szabadságvesztésbe beszámít,
- b) életrendje részleteiben is meghatározott, állandó irányítás és ellenőrzés alatt áll,
- c) a bv. intézeten belül a számára kijelölt területen biztonsági és rezsimszabályok alapján
- ca) engedéllyel és felügyelet mellett,
- cb) felügyelet mellett, vagy
- cc) felügyelet mellett, a kijelölt részlegen ellenőrzéssel mozoghat,
- d) zárkája ajtaját éjszaka zárva kell tartani, nappal engedélyezhető a rezsimszabályokhoz igazodó időszakos nyitva tartás,
- e) számára a rezsimszabályokhoz igazodóan engedélyezhető, hogy részt vegyen az elítéltek csoportos kulturális és sportprogramjainak eltöltésében, illetve a bv. intézet által szervezett, bv. intézeten belüli programokon,
- f) magánál tartható tárgyainak köre korlátozott, ami a rezsimszabályokhoz igazodóan bővíthető, azonban a korlátozás a könyvtári és tankönyvekre, tanszerekre, valamint az engedélyezett kegytárgyakra, családi fényképekre nem terjedhet ki,
- g) kapcsolattartásának gyakorisága, illetve tartama a rezsimszabályok szerint bővíthető, azonban az e törvényben az egyes kapcsolattartási formákra meghatározott alsó határt biztosítani kell,

- h)* a személyes szükségleteire fordítható összeg mértéke a rezsimszabályokhoz igazodóan változik,
- i)* külső munkáltatásban kivételesen részt vehet, ha a külvilágtól a munkavégzés alatt is elkülöníthető.

101. §

A börtönben az elítélt

- a)* eltávozása kivételesen engedélyezhető, amelynek időtartama a szabadságvesztésbe beszámít, külső munkáltatásban részt vehet,
- b)* életrendje meghatározott, irányítás és ellenőrzés alatt áll,
- c)* a bv. intézeten belül a számára kijelölt területen biztonsági és rezsिम besorolása alapján
- ca)* csak engedéllyel és felügyelet mellett,
- cb)* felügyelet mellett, a bv. intézet kijelölt területén ellenőrzéssel, vagy
- cc)* felügyelet mellett, a bv. intézet meghatározott területén ellenőrzéssel, illetve meghatározott szervezett programokon szabadon mozoghat,
- d)* zárkája vagy lakóhelyisége ajtaját éjszaka zárva kell tartani, kivéve, ha a tisztálkodáshoz szükséges folyó víz, illetve illemhelyet részlegenként biztosítják, nappal engedélyezhető a teljes vagy az időszakos nyitva tartás,
- e)* számára a rezsimszabályokhoz igazodóan engedélyezhető, hogy részt vegyen az elítéltek csoportos kulturális és sportprogramjainak eltöltésében, illetve a bv. intézet által szervezett, bv. intézeten belüli programokon,
- f)* magánál tartható tárgyainak köre korlátozott, ami a rezsimszabályokhoz igazodóan bővíthető, azonban a korlátozás a könyvtári- és tankönyvekre, tanszerekre, valamint az engedélyezett kegytárgyakra, családi fényképekre nem terjedhet ki,
- g)* kapcsolattartásának gyakorisága, illetve tartama a rezsimszabályok szerint bővíthető, azonban az e törvényben az egyes kapcsolattartási formákra meghatározott alsó határt biztosítani kell,
- h)* a személyes szükségleteire fordítható összeg mértéke a rezsimszabályokhoz igazodóan változik.

102. §

(1) A fogház fokozat a szabadságvesztés legenyhébb végrehajtási módja.

(2) A fogházban az elítélt

- a)* eltávozása engedélyezhető, amelynek időtartama a szabadságvesztésbe beszámít, külső munkáltatásban részt vehet,
- b)* életrendje részben meghatározott, a reintegrációs programokon kívüli szabad idejét belátása szerint használhatja fel,
- c)* a bv. intézeten belül a számára kijelölt területen biztonsági és rezsिम besorolása alapján
- ca)* felügyelettel,
- cb)* ellenőrzéssel, vagy
- cc)* szabadon járhat,
- d)* zárkája vagy lakóhelyisége ajtaját éjszaka zárva, kivéve, ha a tisztálkodáshoz szükséges folyó víz, illetve illemhelyet részlegenként biztosítják, nappal nyitva kell tartani,
- e)* számára a rezsimszabályokhoz igazodóan engedélyezhető, hogy részt vegyen az elítéltek csoportos kulturális és sportprogramjainak eltöltésében, illetve a bv. intézet által szervezett, bv. intézeten belüli programokon,

- f) magánál tartható tárgyainak köre korlátozott, ami a rezsimszabályokhoz igazodóan bővíthető, azonban a korlátozás a könyvtári- és tankönyvekre, tanszerekre, valamint az engedélyezett kegytárgyakra, családi fényképekre nem terjedhet ki,
- g) kapcsolattartásának gyakorisága, illetve tartama a rezsimszabályok szerint bővíthető, azonban az e törvényben az egyes kapcsolattartási formákra meghatározott alsó határt biztosítani kell,
- h) a személyes szükségleteire fordítható összeg mértéke a rezsimszabályokhoz igazodóan változik.

Az átmeneti részleg végrehajtási rendje

103. §

(1) Azt az elítéltet, aki büntetését fegyház- vagy börtönfokozatban tölti és a szabadságvesztésből legalább öt évet kitöltött, a társadalomba való beilleszkedés elősegítése érdekében, a várható szabadulása előtt legfeljebb két évvel átmeneti részlegre lehet helyezni.

(2) Az átmeneti részlegen az elítélre irányadó büntetés-végrehajtási szabályok enyhíthetők, így különösen

- a) a bv. intézetből az eltávozása engedélyezhető huszonnégy órát meg nem haladó időre, továbbá jutalomként ezt meghaladó időre, és részt vehet a bv. intézeten kívüli munkáltatásban,
- b) csökkenthető az életrend meghatározottsága,
- c) a bv. intézet kijelölt területén szabadon mozoghat,
- d) a pártfogó felügyelővel rendszeresen tarthat kapcsolatot.

(3) Az eltávozás időtartama a szabadságvesztésbe beszámít.

(4) Az átmeneti részlegre helyezés megszüntethető, ha az elítélt a büntetés-végrehajtás rendjét súlyosan megsérti.

(5) Az (1) bekezdés alkalmazása szempontjából a szabadságvesztésből kitöltött idő meghatározásakor, ha az elítélt több, határozott ideig tartó, összbüntetésbe nem foglalható szabadságvesztését folyamatosan hajtják végre, akkor ezek tartamát összegezni kell.

Az enyhébb végrehajtási szabályok

104. §

(1) A fegyház, illetve a börtön végrehajtásának általános szabályainál enyhébb végrehajtási szabályok akkor alkalmazhatók, ha – különösen az elítélt személyiségére, előéletére, életvitelére, családi körülményeire, a szabadságvesztés során tanúsított magatartására, az elkövetett bűncselekményre, a szabadságvesztés tartamára tekintettel – a szabadságvesztés célja az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazásával is elérhető, és az enyhébb büntetés-végrehajtási szabályok alkalmazása a büntetés-végrehajtás biztonságát nem veszélyezteti.

(2) Enyhébb végrehajtási szabályok nem alkalmazhatók, ha

- a) az elítélt a szabadságvesztésből – az előzetes fogvatartásban és a házi őrizetben töltött időt is beszámítva – a feltételes szabadságra bocsátásig esedékes időtartam felét nem töltötte le,
- b) az elítélt a szabadságvesztésből börtönfokozatban legalább hat hónapot, fegyházfokozatban legalább három hónapot nem töltött le,

- c) az elítélt a törvény értelmében [Btk. 38. § (4) bekezdés] vagy a bíróság határozata folytán nem bocsátható feltételes szabadságra,
- d) az elítélt erőszakos többszörös visszaeső,
- e) az elítélt a bűncselekményt bünszervezetben követte el,
- f) a bíróság jogerős ítéletében fegyházbüntetésre ítélt elítélt a szabadságvesztés fokozatának enyhítésével [115. § (1) bekezdés] tölti a büntetését,
- g) az elítélt ellen újabb büntetőeljárás van folyamatban,
- h) az elítélttel szemben egyidejűleg több szabadságvesztés végrehajtására érkezik értesítés, és a büntetések nincsenek összbüntetésbe foglalva.

(3) Az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazása esetén az elítélt

- a) huszonnégy órát, kivételesen negyvennyolc órát meg nem haladó időre havonta legfeljebb négy alkalommal eltávozhat a bv. intézetből azokon a napokon, amelyeken nem végez munkát,
- b) a személyes szükségletére fordítható pénzt készpénzben is megkaphatja, és azt a bv. intézeten kívül költheti el,
- c) a látogatóját a bv. intézeten kívül is fogadhatja,
- d) felügyelete mellőzhető, amikor a bv. intézeten kívül dolgozik.

(4) Az eltávozás időtartama a szabadságvesztésbe beszámít. Az elítélt köteles bejelenteni, hogy az eltávozás ideje alatt hol tartózkodik.

(5) Ha az elítélt az eltávozással vagy a bv. intézeten kívüli munkavégzéssel kapcsolatos magatartási szabályokat ismételten vagy súlyosan megszegi – így különösen, ha az eltávozásról önhibájából nem az előírt időn belül tér vissza, vagy más, súlyos fegyelemsértést követ el –, továbbá ha a (2) bekezdésben meghatározott okok valamelyike bekövetkezik, a bv. intézet parancsnoka felfüggeszti az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazását, és előterjesztést tesz a büntetés-végrehajtási bírónak az enyhébb végrehajtási szabályok megszüntetése iránt.

Sajátos kezelési igényű elítéltek számára kialakított részlegek

105. §

(1) Hosszúidős speciális részlegre (a továbbiakban: HSR) helyezhető az életfogytig tartó-, vagy legalább tizenöt évi szabadságvesztés büntetését töltő elítélt, akinek magatartása, a szabadságvesztés végrehajtása során tanúsított együttműködési készsége, az intézet rendjéhez és biztonságához való viszonya, illetve egyéni biztonsági kockázatelemzése alapján különleges kezelése és elhelyezése indokolt abból a célból, hogy a közösségbe helyezésre felkészítést, illetve a közösségbe visszahelyezést nyerjen.

(2) A HSR alkalmazására és megszüntetésére a BFB döntése alapján kerülhet sor, melyet háromhavonta felül kell vizsgálni, illetve haladéktalanul meg kell szüntetni, ha feltételei már nem állnak fenn. A HSR alkalmazásáról való döntés, illetve az elhelyezés felülvizsgálata során az elítéltet meg kell hallgatni, a döntésről az elítéltet írásban tájékoztatni kell.

(3) A szabadságvesztés végrehajtási fokozatára vonatkozó általános szabályok a HSR alkalmazása esetén annak végrehajtási rendjéhez igazodnak.

(4) A HSR alkalmazása esetén az elítélt

- a) állandó őrzés és felügyelet alatt áll,

- b) a bv. intézet területén engedéllyel és felügyelettel mozoghat, zárkáját zárva kell tartani,
- c) zárkájában indokolt esetben belső biztonsági rács alkalmazható,
- d) munkát a hosszúidős speciális részlegen belül, illetve a parancsnok által kijelölt helyen végezhet,
- e) önképzést folytathat, az intézet csoportos művelődési, sportolási és szabadidő eltöltésének lehetőségeit csak a hosszúidős speciális részlegen belül, illetve a parancsnok külön engedélyével veheti igénybe,
- f) lelkeszi gondozásban egyénileg, közösségi lelki gondozásban a parancsnok engedélye szerint részesülhet,
- g) magánál tartható tárgyainak köre és mennyisége korlátozható,
- h) számára a 175–177. §-ban biztosított kapcsolattartás gyakorisága növelhető.

(5) A (4) bekezdésben meghatározott rendelkezések, illetve a szükséges biztonsági intézkedések együttesen vagy külön-külön alkalmazhatók, amelyről a bv. intézet parancsnoka írásban dönt, e jogkörét átruházhatja. Az esetleges rendelkezésekről, illetve azok felülvizsgálatáról a HSR alkalmazásáról vagy a felülvizsgálatáról szóló döntést követően haladéktalanul kell intézkedni.

106. §

(1) Gyógyító-terápiás részlegre kell elhelyezni – az IMEI-ben végzett kivizsgálás után – azt az elítéltet,

- a) akinek korlátozott beszámítási képességét állapították meg,
- b) akit a szabadságvesztés végrehajtása alatti időben – kóros elmeállapota miatt – az IMEI-ben kezeltek, és elmeállapota olyan mértékben javult, hogy az a szabadságvesztés folytatását nem akadályozza,
- c) akinek a személyiségzavar jellege, vagy annak súlyossága miatt a gyógyító-terápiás részlegen való elhelyezése indokolt.

(2) Az (1) bekezdés a) és c) pontja alá tartozó elítéltek az IMEI-be történő kivizsgálásig – az orvos javaslatára – harminc napra, a BFB döntése alapján a gyógyító-terápiás részlegbe ideiglenesen elhelyezhetők. Az időtartam egy alkalommal további harminc nappal meghosszabbítható a BFB döntése alapján.

(3) A gyógyító-terápiás részlegről való kihelyezésről – orvosi javaslatra – a BFB dönt. Javult elmeállapotú elítéltet – (1) bekezdés b) pontja – csak az IMEI írásbeli engedélyével lehet a gyógyító-terápiás részlegről kihelyezni.

(4) A gyógyító-terápiás részlegre utalt elítélt reintegrációs tevékenységét komplex terápiás program keretében kell megvalósítani.

(5) A gyógyító-terápiás részlegre elhelyezett elítéltek részére az állapotuknak megfelelő jellegű és idejű terápiás foglalkoztatást, oktatást, valamint pszichológiai foglalkozást kell biztosítani.

107. §

(1) Ha az elítélt személyiségzavarban szenved, vagy mentális állapota miatt különleges gondozást igényel, de a gyógyító-terápiás részlegre helyezés feltételei nem állnak fenn, a BFB pszichoszociális részlegen helyezheti el.

(2) A pszichoszociális részlegén elhelyezett elítélt reintegrációs tevékenységét komplex terápiás program keretében kell megvalósítani.

108. §

(1) A drogrevenziós részlegén az az elítélt helyezhető el, aki írásban nyilatkozik arról, hogy a kábítószer-mentesség ellenőrzése érdekében aláveti magát rendszeres vizsgálatoknak, és azokhoz vizsgálati anyagot (testvialadékot) szolgáltat.

(2) A drogrevenziós részlegén elhelyezett elítéltek számára a kapcsolattartás gyakorisága növelhető.

(3) A drogrevenziós részlegén elhelyezett elítélt reintegrációs tevékenységét komplex terápiás program keretében kell megvalósítani.

(4) Az elítélt írásbeli kérelmére a drogrevenziós részlegén történő elhelyezést meg kell szüntetni.

(5) Az elítélt drogrevenziós részlegén történő elhelyezését meg kell szüntetni, ha

- a) a kábítószer-mentesség ellenőrzésére szolgáló vizsgálat eredménye pozitív (az elítélt szervezetében kábítószerrel mutatott ki),
- b) az elítélt az intézetben vagy azon kívül súlyos fegyelemsértést, illetve bűncselekményt követ el, vagy
- c) az együttműködési kötelezettségét nem teljesíti.

109. §

(1) Az alacsony biztonsági kockázatú részlegén az az elítélt helyezhető el, akinek biztonsági csoportba sorolása alapján a fogvatartása nem igényli magas szintű biztonsági védelmi eszközök alkalmazását.

(2) Az alacsony biztonsági kockázatú részlegén csökkenthető az életrend meghatározottsága, az elítélt a reintegrációs programokon kívüli szabad idejét belátása szerint használhatja fel és a bv. intézet kijelölt területén szabadon mozoghat.

(3) Az alacsony biztonsági kockázatú részlegre helyezés megszüntethető, ha az elítélt a büntetés-végrehajtás rendjét súlyosan megsérti.

(4) Az alacsony biztonsági kockázatú részlegén elhelyezett, gondatlan bűncselekmény miatt kiszabott, egyévi vagy annál rövidebb tartamú szabadságvesztését töltő elítélt esetén a pártfogó felügyelő legkésőbb a bv. intézetből való szabadulás várható időpontja előtt két hónappal, az elítélt társadalmi kapcsolatainak megerősítése érdekében megkezdi a gondozását.

(5) A gondozás körében a bv. intézet székhelye szerint illetékes pártfogó felügyelő

- a) a bv. intézetben felkeresheti az elítélteket és egyéni vagy csoportos tájékoztatást ad a társadalomba való beilleszkedés elősegítése érdekében,
- b) ha az elítélt részt vesz reintegrációs programban, közreműködik annak megvalósításában, értékeli a reintegrációs programban elért eredményeket, szükség szerint kiegészíti, fejleszti azt,
- c) szükség esetén segíti a családi kapcsolatok helyreállítását,

d) az elítélt társadalmi kapcsolatainak megerősítése érdekében a helyi önkormányzatokkal, a munkáltatókkal, az egyházi jogi személyekkel, a civil szervezetekkel és egyéb karitatív szervezetekkel, illetve egyéb önkéntes közreműködőkkel együttműködik.

Kóros elmeállapotúvá vált elítélt elhelyezése

110. §

(1) Ha az elítélt kóros elmeállapotúvá válik, a szabadságvesztést a bv. intézetben nem lehet végrehajtani, az elítéltet a büntetés-végrehajtási bíró döntése alapján az IMEI-ben kell elhelyezni. Az itt eltöltött idő a szabadságvesztés tartamába beszámít.

(2) Ha a bv. intézet a szabadságvesztés végrehajtása alatt az elítélt kóros elmeállapotára utaló tüneteket észlel, intézkedik az elítéltnak az IMEI-ben történő pszichiáter szakorvos általi kivizsgálása iránt.

(3) Ha az IMEI pszichiáter szakorvosa az elítélt kóros elmeállapotára utaló tüneteket állapított meg, és az elítélt pszichiátriai kezelése meghaladja a két hónapot, az IMEI főigazgató főorvosa előterjesztést tesz a büntetés-végrehajtási bírónak a szabadságvesztés végrehajtási helyének megváltoztatására.

(4) Az elítélt elmeállapotában bekövetkezett kedvező változásra tekintettel, az IMEI főigazgató főorvosa soron kívül tehet javaslatot az elítélt bv. intézetbe történő visszaszállítására a büntetés-végrehajtási bírónak.

(5) Ha az elítélt szabadításakor gyógykezelésének szükségessége továbbra is fennáll, az IMEI főigazgató főorvosa az elbocsátás esedékességének napjával történő elhelyezés érdekében az egészségügyről szóló törvényben meghatározottak szerint kellő időben kezdeményezi a bíróságnál a kötelező gyógykezelés elrendelése iránti eljárást.

(6) Ha a bíróság elrendeli a beteg kötelező gyógykezelését, az IMEI főigazgató főorvos – az Országos Mentőszolgálat útján – intézkedik az elítélt átszállítása iránt a kijelölt, az egészségügyről szóló törvény szerinti gyógykezelést végző pszichiátriai intézetbe.

Egyéb végrehajtási szabályok

111. §

A szabadságvesztés tartamába nem számít be az az idő, amíg az elítélt a szabadságvesztés végrehajtása alól kivonja magát.

112. §

(1) Ha az összbüntetési ítélet olyan időpontban emelkedik jogerőre, amikor az elítélt az összbüntetésként megállapított szabadságvesztést már kitöltötte, és az elítélttel szemben más ügyben kiszabott szabadságvesztést kell foganatba venni, a végrehajtásra kerülő szabadságvesztés tartamába be kell számítani azt az időtartamot, amennyivel az elítélt által kitöltött szabadságvesztés tartama meghaladja az összbüntetésként megállapított szabadságvesztés tartamát.

(2) Ha rendkívüli jogorvoslat folytán meghozott határozatban a bíróság az elítélttel szemben nem, vagy nem a rendkívüli jogorvoslattal megtámadott határozattal megegyező tartamban szab ki

szabadságvesztést, vagy a kiszabott szabadságvesztés tartamát mérsékli, és az elítélt a kiszabott tartamnál hosszabb időt töltött szabadságvesztésben, ha az elítélttel szemben más ügyben kiszabott szabadságvesztést kell fogamatba venni, akkor a végrehajtásra kerülő szabadságvesztés tartamába be kell számítani azt az időtartamot, amennyivel az elítélt által kitöltött szabadságvesztés tartama meghaladja a rendkívüli jogorvoslat folytán meghozott határozattal megállapított szabadságvesztés tartamát.

(3) Az (1)–(2) bekezdés abban az esetben alkalmazható, ha az elítélten az összbüntetésként megállapított, illetve a rendkívüli jogorvoslattal megtámadott határozattal kiszabott szabadságvesztést és a más ügyben végrehajtásra váró szabadságvesztést folyamatosan hajtják végre. Az (1)–(2) bekezdés akkor is alkalmazandó, ha a túltöltés tartama hosszabb a végrehajtásra váró szabadságvesztés tartamánál, de további szabadságvesztések várnak végrehajtásra.

113. §

(1) Az elítéltet – megjelenési szándékától függetlenül – elő kell állítani, ha

- a) büntető ügyben terheltként,
- b) tanúként,
- c) az apaság és a származás megállapítása iránti perben személyes megjelenésre kötelezéssel félként,
- d) gondnokság alá helyezés iránti perben alperesként,
- e) szabálysértési ügyben eljárás alá vont személyként

idézik.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja esetén az elítéltet nem kell előállítani, ha törvény lehetőséget ad arra, hogy a terhelt nyilatkozzon részvételi szándékáról, és az elítélt nemleges nyilatkozatot tesz.

(3) Az elítéltet – kivéve, ha írásban tett nyilatkozata szerint a közvetítői megbeszélésen nem kíván megjelenni – az intézet előállítja, ha a büntető ügyekben alkalmazandó közvetítői tevékenységet végző közvetítő idézi.

(4) Az elítéltet – amennyiben a tárgyaláson meg kíván jelenni – elő kell állítani, ha félként a személyes megjelenés kötelezettségével idézik.

(5) Az (1), (3) és (4) bekezdésben foglaltakon kívül az intézet akkor állítja elő az elítéltet, ha az az előállítást kéri, és annak költségeit megelőlegezi.

(6) Ha az elítélt az előállítás költségeit nem tudja megelőlegezni, az intézet tájékoztatja, hogy költségmentességet, illetve pártfogó ügyvéd kirendelését kérheti. Az intézet az előállítás költségeit az elítélt írásbeli kérelmére kivételesen megelőlegezheti, ha a kérelemben a költségek visszafizetését vállalja.

(7) A bírósági ügyekben való előállításra vonatkozó szabályokat a közjegyzői eljárásra is megfelelően alkalmazni kell.

114. §

(1) A nyomozó hatóság az elítéltet az ügyész engedélye alapján – a bv. intézettel való előzetes egyeztetés szerint – az intézetben kihallgathatja, illetve ha az elítéltek ugyanabban az intézetben

vannak fogva tartva, a nyomozó hatóság a szembesítést az intézetben is végrehajthatja. A nyomozó hatóság az elítélt intézetben lévő érték-, vagy tárgyleletéből lefoglalhat, illetve iratismertetést (Be. 193. §) tarthat. Az ügyész más nyomozási cselekmények intézetben történő elvégzésére is engedélyt adhat.

(2) Az elítéltet az intézetben a hatósági ügyben eljáró más szerv a bv. intézettel való előzetes egyeztetés alapján hallgathatja ki.

(3) Az elítéltet az illetékes ügyész, illetve a nyomozó hatóságnak az illetékes ügyész engedélyét is tartalmazó írásbeli megkeresésére a parancsnok adja ki, nyomozási cselekmények lefolytatása, továbbá a Bnytv.-ben meghatározott bűnügyi nyilvántartási adat mintavétele céljából.

(4) Ha az elítélt kiadása a rendőrségi fogdán történő elhelyezéssel jár, úgy azt az illetékes ügyész a Be. 135. § (2) bekezdése szerinti időtartamban engedélyezheti.

(5) A kiadás nem teljesíthető, ha

- a) az elítélt szabadulása esedékes,
- b) az elítéltet a bíróság idézésére elő kell állítani, vagy
- c) azt – orvosi vélemény szerint – az elítélt egészségi állapota nem teszi lehetővé.

(6) Az elítélt törvényes jogait a kiadás ideje alatt is biztosítani kell. A kiadás időtartama a szabadságvesztés idejébe beszámít.

Fokozatváltás

115. §

(1) A szabadságvesztés végrehajtására eggyel enyhébb fokozat akkor jelölhető ki, ha – különösen az elítélt személyiségére, előéletére, egészségi állapotára, a szabadságvesztés során tanúsított magatartására, az elkövetett bűncselekményre, a szabadságvesztés tartamára, a társadalomba való beilleszkedési készségére tekintettel – a büntetés célja a szabadságvesztés enyhébb fokozatban történő végrehajtásával is elérhető.

(2) Enyhébb végrehajtási fokozat nem jelölhető ki, ha

- a) az elítélt a szabadságvesztésből – az előzetes fogvatartásban és a házi őrizetben töltött időt is beszámítva – a feltételes szabadságra bocsátásig esedékes időtartam felét nem töltötte le,
- b) az elítélt feltételes szabadságra nem bocsátható és a szabadságvesztés tartamának – az előzetes fogva tartásban és a házi őrizetben töltött időt is beszámítva – egyharmadát nem töltötte le,
- c) az elítélt a szabadságvesztésből fegyházfokozatban legalább egy évet, börtönfokozatban legalább hat hónapot nem töltött le,
- d) az elítélt feltételes szabadságra nem bocsátható és a szabadságvesztésből – az előzetes fogvatartásban és a házi őrizetben töltött időt is beszámítva – annak fele tartamát nem töltötte le,
- e) az elítélt erőszakos többszörös visszaeső,
- f) az elítélt a bűncselekményt bünszervezetben követte el,
- g) az elítélt életfogytig tartó szabadságvesztés büntetést tölt, amelyből nem bocsátható feltételes szabadságra.

(3) A szabadságvesztés végrehajtására eggyel szigorúbb fokozat akkor jelölhető ki, ha az elítélt a büntetés-végrehajtás rendjét ismételen vagy súlyosan megzavarja.

(4) A szabadságvesztés végrehajtására eggyel enyhébb, illetve eggyel szigorúbb végrehajtási fokozat kijelölése iránt a bv. intézet tesz előterjesztést a büntetés-végrehajtási bírónak. A szabadságvesztés szigorúbb végrehajtási fokozatának a kijelölésére a bv. intézet nem tehet előterjesztést, ha az elítélt a szabadságvesztésből legalább hat hónapot még nem töltött le.

Félbeszakítás

116. §

(1) Fontos okból – így különösen az elítélt személyi vagy családi körülményei, egészségi állapota miatt – a szabadságvesztés végrehajtása hivatalból vagy kérelemre félbeszakítható, erről

- a) egy naptári évben harminc napig terjedő időtartamra a parancsnok,
- b) egy naptári évben harmincegy naptól kilencven napig terjedő időtartamra az országos parancsnok,
- c) a b) pontban szabályozottnál hosszabb időre a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter

dönt.

(2) Kivételesen engedélyezhető a szabadságvesztés félbeszakítása, ha az elítélt ellen szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt újabb büntetőeljárás van folyamatban. Ebben az esetben az eljárás szakaszától függően az ügyész vagy a bíróság véleményét be kell szerezni.

(3) Nem engedélyezhető a szabadságvesztés félbeszakítása, ha a bíróság az életfogytig tartó szabadságvesztést kimondó ítéletben a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárta.

(4) Ha az elítélt nő a várandósság tizenkettedik hetét elérte, és a szülés várható időpontja megelőzné a szabadulás napját, nyilatkoznia kell arról, hogy kéri-e a szabadságvesztés félbeszakítását. A várandósság alatt vagy közvetlenül a szülés után benyújtott büntetés-félbeszakítási kérelmek elbírálása során elsősorban a gyermek érdekét kell figyelembe venni.

(5) A szabadságvesztés félbeszakítására irányuló kérelem indokoltságának ellenőrzése céljából a bv. intézet, illetve a BVOP megkeresheti az elítélt által megjelölt tartózkodási hely szerint illetékes pártfogó felügyelői szolgálatot, illetve rendőri szervet a környezetanulmány készítése céljából.

(6) A kérelem elutasítását indokolt határozatba kell foglalni.

(7) A félbeszakítás tartama a szabadságvesztés tartamába nem számít be.

(8) A félbeszakítás tartama alatt az elévülés nyugszik.

117. §

(1) A szabadságvesztés félbeszakítását az engedélyező megszünteti, ha a tudomására jut, hogy

- a) az elítélttel szemben a félbeszakítás tartama alatt elkövetett bűncselekmény miatt büntetőeljárás indult, vagy újabb szabadságvesztés végrehajtásáról érkezik értesítőlap,
- b) az elítéltet más ügyben előzetes letartóztatásba helyezték,
- c) a félbeszakítás indoka az engedélyezett határidő letelte előtt megszűnt.

(2) A félbeszakítás megszüntetéséről az engedélyező indokolt határozattal dönt.

(3) A félbeszakítás megszüntetéséről az elítéltet írásban haladéktalanul tájékoztatni kell, és fel kell hívni, hogy a megadott időpontban a szabadságvesztést végrehajtó intézetben jelentkezzen.

Az elítélt jogai gyakorlásának és kötelezettségei teljesítésének általános szabályai

118. §

(1) A szabadságvesztés végrehajtása alatt az elítélt elveszti a személyi szabadságát, köteles eltérni a végrehajtás tényéből eredően egyes alapvető jogainak és a jogszabályok által biztosított egyéb jogosultságainak szünetelését, korlátozását, módosulását.

(2) A szabadságvesztés végrehajtása alatt az elítélt az alapvető jogait és a jogszabályok által biztosított egyéb jogosultságait a büntetés végrehajtása során is gyakorolhatja és jogszabályban, vagy bírósági, illetve hatósági határozatban megállapított kötelezettségeit a büntetés végrehajtása során is köteles teljesíteni, kivéve, ha azok szüneteléséről, illetve korlátozásáról az ítélet vagy törvény rendelkezik, vagy amelyek gyakorlásában, illetve teljesítésében az elítélt akadályozva van.

(3) A büntetés-végrehajtási szervezet biztosítja, illetve elősegíti az elítélt jogainak gyakorlását.

(4) Az elítélt kötelezettségeinek teljesítése, illetve jogainak gyakorlása során a szabadságvesztés-büntetés céljai teljesítése érdekében köteles a bv. intézettel együttműködni.

(5) Az elítélt jogait személyesen vagy védője, illetve fiataikorú esetén törvényes képviselője útján, a bv. intézet rendjével és biztonságával összhangban gyakorolja.

Az elítélt jogainak korlátozása, módosulása

119. §

A szabadságvesztés végrehajtása alatt az elítélt

- a) munkához és foglalkozása szabad megválasztásához való joga és a vállalkozáshoz való joga,
- b) művelődéshez való joga, illetve a tanulás és a tanítás szabadsága,
- c) önrendelkezéshez való joga,
- d) kegyeleti joga,
- e) szülői felügyeleti joga,
- f) közérdekű adatokhoz való hozzáférésehez és azok terjesztéséhez való joga,
- g) véleménynyilvánítási szabadsága,
- h) egyesülési joga,
- i) tulajdonhoz való joga,
- j) a szabadidő eltöltéséhez való joga,
- k) ha munkát végez, az éves fizetett szabadsághoz való joga,
- l) magántitokhoz való joga,
- m) általános cselekvési szabadsága a szünetelő jogokra való tekintettel,
- n) lelkiismereti és vallási szabadsága

e törvényben meghatározott korlátozásoknak megfelelően gyakorolható.

120. §

(1) Az elítélt véleményét – ellenőrzés mellett az e törvényben meghatározott korlátozás kivételével – olyan formában nyilváníthatja ki, amely nem zavarja a bv. intézet rendjét és biztonságát.

(2) A vélemény nyilvánosságra hozatala

- a) a nemzetbiztonság védelme,
- b) a minősített adat közlésének megakadályozása,
- c) a bűncselekmény közvetlen veszélyének fennállása esetén, annak megakadályozása,
- d) a bv. intézet rendje és biztonsága,
- e) a bűnöző életmód népszerűsítésének megakadályozása, valamint
- f) az elítélt, vagy hozzátartozója számára a bűncselekménnyel kapcsolatos vélemény nyilvánosságra hozatalából eredő vagyoni előny elérésének megakadályozása

érdekében korlátozható.

*Az elítélt jogainak szünetelése***121. §**

(1) A szabadságvesztés végrehajtása alatt szünetel az elítélt joga

- a) a szabad mozgáshoz,
- b) a tartózkodási hely szabad megváltoztatásához,
- c) a békés gyülekezéshez,
- d) a sztrájkhoz,
- e) a szabad orvosválasztáshoz,
- f) ahhoz, hogy az országgyűlési képviselők, a helyi és kisebbségi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásán választható legyen.

(2) A szabadságvesztés végrehajtása alatt szünetelnek az elítélt azon jogai, amelyekre a közügyektől eltiltás, illetve a bíróság ítéletében meghatározott foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás és kitiltás kiterjed.

*Az elítélt büntetés-végrehajtási jogviszonyból eredő jogai***122. §**

Az elítélt jogosult

- a) a higiéniai feltételeknek megfelelő egészséges elhelyezésre, az egészségi állapotának és a szabadságvesztés végrehajtása alatti tevékenységének megfelelő ételmezésre, egészségügyi ellátásra, megfelelő ruházat biztosítására,
- b) a hozzátartozóival, valamint az általa megjelölt és a bv. intézet által engedélyezett személyekkel, szervezetekkel az e törvényben meghatározottak szerint kapcsolatot tartani,
- c) baleset esetén baleseti ellátásra és baleseti egészségügyi szolgáltatásra,
- d) pihenésre, szabadidőre,
- e) testi és szellemi állapotának fenntartása, illetve fejlesztése érdekében

- ea)* naponta – a szabadságvesztés végrehajtási rezsimeinél megállapított rendelkezések szerint, de legalább egy óra – szabad levegőn tartózkodásra,
- eb)* önképzésre, sajtótermékek megrendelésére, a bv. intézet művelődési és sportolási lehetőségeinek – a szabadságvesztés végrehajtási rezsimeinél megállapított rendelkezések szerinti – igénybevételére,
- ec)* tanuláshoz való jogát e törvényben meghatározottak szerint gyakorolni; általános iskolai, középfokú, valamint felsőfokú tanulmányok megkezdésére, illetve folytatására, a vizsgákra való felkészüléshez tanulmányi és vizsgaszabadságra,
- f)* a bv. intézetben, illetve annak felügyeleti szerveinél és a büntetés-végrehajtástól független szervhez közérdekű bejelentés, panasz, kérelem és jognyilatkozat előterjesztésére,
- g)* a büntetés végrehajtása során jogorvoslati joggal élni,
- h)* a rendelkezésére álló pénzből havonta meghatározott összeget személyes szükségleteire fordítani, illetve azzal egyéb módon rendelkezni,
- i)* a szabadságvesztés végrehajtása során keletkezett kárának megtérítésére,
- j)* sajátos védelemre a nők, fiatalok és a fogyatékkal élők a rájuk vonatkozó eltérésekkel,
- k)* jogszabályban meghatározottak szerint saját ruha viselésére, illetve használati tárgyak tartására; az elítélt magánál tartható tárgyainak köre a bv. intézet rendjére és biztonságára figyelemmel, valamint az egyes rezsimszabályok szerint korlátozható,
- l)* a már megállapított, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott valamely rendszeres pénzellátásának (e fejezetben a továbbiakban: rendszeres pénzellátás) a meghatalmazott személy kezéhez vagy a bv. intézethez történő folyósítására, továbbá a saját jogon járó családi pótlékának a letéti számláján való elhelyezésére,
- m)* a szabadulást követő társadalomba való visszailleszkedés érdekében az ehhez szükséges szociális feltételek megteremtésének segítségére,
- n)* önkéntes vállalása alapján – a szabadságvesztés fokozatának és a rezsimekre vonatkozó szabályok szerint – oktatási, képzési, valamint reintegrációt elősegítő személyes fejlődését biztosító programokon való részvételre,
- o)* büntetés-végrehajtási szervezeten belüli fogvatartotti fórumon való véleménynyilvánításra.

123. §

(1) Az elítélt a bv. intézet parancsnokának engedélye alapján – őrzéssel vagy anélkül – meglátogathatja orvos által igazoltan súlyos beteg közeli hozzátartozóját, részt vehet közeli hozzátartozója temetésén.

(2) A bv. intézet parancsnoka az (1) bekezdésben foglaltak engedélyezése esetén elrendelheti mozgáskorlátozó eszközök használatát, kivételes esetben megtagadhatja a látogatás, a temetésen való részvétel, illetve a kegyelet lerovásának engedélyezését.

(3) Az (1) bekezdés szerinti rendkívüli eltávozás az öt napot nem haladhatja meg, annak tartama a szabadságvesztésbe beszámít.

(4) Ha az elítélt a temetésen nem vett részt, a parancsnok a temetést követő harminc napon belül – az (1) bekezdés szerinti feltételekkel – engedélyezheti, hogy az elítélt lerója kegyeletét a közeli hozzátartozója temetési helyénél.

(5) Az elítélt az (1) és (4) bekezdésben felsorolt esetekben az előállítás költségét köteles megtéríteni.

124. §

(1) Az elítélt a 120. §-nak megfelelően jogosult nyilatkozatot tenni a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló törvény szerinti műsorszámban vagy sajtótermékben, illetve az elektronikus hírközlésről szóló törvény szerinti elektronikus hírközlő hálózat útján történő közzététellel.

(2) A nyilatkozattétel engedélyezéséről vagy megtagadásáról az országos parancsnok a kérelem benyújtásától számított három napon belül dönt. A nyilatkozattétel engedélyezése akkor tagadható meg, ha alapos okkal arra lehet következtetni, hogy a nyilatkozattétel a 120. §-ban meghatározott érdekek valamelyikét sértené vagy veszélyeztetné.

(3) Az országos parancsnok haladéktalanul értesíti a sajtó képviselőjét, ha az elítélt nyilatkozattételét engedélyezte, vagy e törvény szerint az engedélyt megadottnak kell tekinteni. Az értesítésben az országos parancsnok tájékoztatást ad a kapcsolatfelvétel részleteiről.

(4) Ha az országos parancsnok a nyilatkozattételt megtagadja, arról indokolt írásbeli határozattal dönt. A határozat minősített adatot nem tartalmazhat. A nyilatkozattétel megtagadásáról szóló határozat ellen az elítélt bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be. A kérelmet a bv. intézet haladéktalanul továbbítja a büntetés-végrehajtási bíróhoz.

(5) A bv. intézet parancsnoka vagy az általa kijelölt személy a nyilatkozattételt – a 120. §-ban foglaltak megtartása érdekében – ellenőrzi. Ha a nyilatkozattétel a 120. §-ban meghatározott érdekek valamelyikét sérti vagy veszélyezteti, a nyilatkozattétel megszakítható, és az elítéltet figyelmeztetni kell a szabályok megtartására és arra, hogy azok be nem tartása esetén a nyilatkozat közzététele megtagadható.

125. §

(1) Az elítélt – hozzájárulásával készített – nyilatkozattételét tartalmazó írás, kép-, hangfelvétel (a továbbiakban: közlésre szánt anyag) közzétételéhez az országos parancsnok engedélye szükséges.

(2) A közzététel engedélyezéséről vagy megtagadásáról az országos parancsnok a kérelem benyújtásától számított három napon belül dönt. Az engedély akkor tagadható meg, ha a 120. §-ban meghatározott érdekek valamelyikét sértené, vagy veszélyeztetné.

(3) Ha az országos parancsnok a közzétételt megtagadja, arról indokolt írásbeli határozattal dönt. A közzététel megtagadásáról szóló határozat ellen az elítélt bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be. A kérelmet a bv. intézet haladéktalanul továbbítja a büntetés-végrehajtási bíróhoz.

126. §

(1) A bv. intézetben minden elítélt számára lehetővé kell tenni, hogy lelkiismereti és vallási meggyőződését szabadon megválassza vagy megváltoztassa, vallását gyakorolhassa.

(2) A bv. intézetben minden elítélt számára lehetővé kell tenni, hogy az egyházi személy, a vallási tevékenységet végző szervezet vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagja, az egyházi jogi személy vagy a vallási tevékenységet végző szervezet által megbízott más személy általi gondozásban részesülhessen.

(3) Az elítélt magánál tarthatja a vallása gyakorlásához szükséges könyveket, írásos anyagokat és kegytárgyakat. A kegytárgyak vallásgyakorláshoz való szükségességének

megállapításához az adott egyházi személy és vallási tevékenységet végző szervezet vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagjának állásfoglalása kérhető.

(4) Az elítélt számára lehetővé kell tenni, hogy a bv. intézetekben megvalósítható vallásos szertartásban részesüljön a vallási közösség előírásainak megfelelően. A súlyos, életveszélyes állapotban lévő elítélt kérelmére az egyházi személlyel vagy a vallási tevékenységet végző szervezet vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagjával való találkozást soron kívül lehetővé kell tenni.

(5) Az elítélt eltiltható az istentiszteleten való részvételtől, ha az a bv. intézet rendjét vagy a biztonságot veszélyezteti.

(6) Az istentiszteletre önként jelentkezők részvétele – az (5) bekezdés alapján eltiltottakat, valamint a magánelzárást töltő elítélteket kivéve – nem korlátozható. A (2) bekezdésben meghatározott személlyel való ellenőrzés nélküli találkozás lehetősége azonban az istentisztelet látogatástól eltiltott, a magánelzárást töltő, illetve biztonsági zárkában vagy részlegesen elhelyezett elítélttől sem tagadható meg.

(7) A bv. intézet elősegíti a vallási közösségek szociális, karitatív, gondozói tevékenységét és az elítéltnak a szabadulásra való felkészítéséhez nyújtott szolgáltatáit.

127. §

(1) Az elítélt az ellene folyamatban lévő büntetőeljárás során a bíróság, az ügyész vagy a nyomozó hatóság által elektronikus eszközön átadott iratokba vagy az ellene folyamatban volt büntetőeljárásban keletkezett iratról elektronikus adathordozón kiadott másolatba a büntetés-végrehajtási szervezet által biztosított számítástechnikai eszköz igénybevételeivel jogosult betekinteni.

(2) Az elítélt köteles az (1) bekezdésben meghatározott, valamint a büntetés-végrehajtási ügyben keletkezett iratokon kívüli egyéb iratai másolásának, nyomtatásának és továbbításának költségét megtéríteni.

128. §

(1) A várandós és a kisgyermekes elítélt nőnek az egészségét védő és a gyermek fejlődését szolgáló, e törvényben nem szabályozott jogai nem korlátozhatók.

(2) Ha a szülésre a szabadságvesztés végrehajtása alatt kerül sor, és az együttes elhelyezést kizáró ok nem áll fenn, a gyermeket egy éves koráig az anyjával együtt kell elhelyezni.

(3) Az anya és a gyermek együttesen nem helyezhető el, ha

- a) az anya a gyermek gondozását nem vállalja,
- b) a bíróság a szülői felügyeletet az anya valamennyi gyermekével kapcsolatosan megszüntette,
- c) az anya ellen a gyermek sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt eljárás indult, vagy
- d) az anya egészségi állapota miatt a gyermek gondozását, nevelését nem tudja ellátni.

(4) A (3) bekezdés d) pontjában meghatározott esetben, ha az anya a gyermekét szoptatja, a gyermek a bv. intézet anya-gyermek részlegesen elhelyezhető.

(5) Együttes elhelyezése esetén az anya a gyermek felett a gondozás és a nevelés jogát gyakorolja.

(6) A gyermek felett szülői felügyeletet gyakorló vagy a gyermekkel kapcsolattartásra jogosult másik szülő, valamint a gyám részére heti egy alkalommal a kapcsolattartást és a gyermek fejlődéséről a megfelelő tájékoztatást biztosítani kell.

(7) Az anya és gyermeke együttes elhelyezése esetében a gyermek elhelyezése iránt indított eljárás elbírálására a bv. intézet székhelye szerint illetékes bíróság jogosult.

(8) A (2) bekezdésben meghatározott eseten kívül az elítélt a gyermekével kapcsolatot tarthat, kivéve, ha a kapcsolattartásra bíróság vagy gyámhatóság határozata alapján nem jogosult, és a büntetés-végrehajtási jogviszony keretei között részt vehet a gyermek nevelésében, valamint a gyermek sorsát érintő lényeges kérdések eldöntésében, kivéve, ha a bíróság a szülő e jogát korlátozta.

129. §

(1) Az elítélt – a (3) bekezdésben foglalt kivételekkel – a jogszabályban meghatározottak és a rezsimszabályok szerint az intézetben tarthat minden olyan tárgyat, amelynek elhelyezése

- a) a zárka rendeltetésszerű használatát nem akadályozza, illetve
- b) az elítélt számára – ha ilyen az intézetben rendelkezésre áll – a zárkán kívül rendelkezésre bocsátott tárolóhelyiségben megoldható.

(2) Az elítélt magánál tartható tárgyainak köre a bv. intézet rendjére és biztonságára figyelemmel korlátozható, valamint az az egyes rezsimszabályok szerint eltérhet.

(3) Az elítélt nem tarthat az intézetben olyan tárgyat,

- a) amelynek birtoklása a közbiztonságot veszélyezteti, vagy jogszabályba ütközik,
- b) amely az intézet rendjét, a fogvatartás biztonságát, a szabadságvesztés végrehajtásának rendjét, vagy ezek fenntartását és ellenőrzését, illetve az elítélt vagy más személy testi épségét vagy egészségét veszélyezteti, továbbá
- c) amely alkalmas arra, hogy használatával az elítélt önállóan vagy másokkal közösen bűncselekményt kövessen el, vagy – ha ellene büntetőeljárás van folyamatban – a büntetőeljárás eredményességét veszélyeztesse.

130. §

Pénzküldemény küldése és fogadása a jogcím igazolásához, az elítélt nyilatkozatához vagy kapcsolattartói minőség – ideértve a védővel való kapcsolattartást is – fennállásához köthető.

131. §

A szabadságvesztés végrehajtása alatt az elítélt részére biztosítani kell, hogy a választójogát gyakorolhassa. Az elítélt a fogvatartás helyén, a választási eljárásra vonatkozó jogszabályok szerint jogosult szavazni, az elítélt személyazonosságát a fogva tartó bv. intézet nyilvántartása alapján kell megállapítani. A bv. intézet köteles elősegíteni az elítélt választójogának gyakorlását, az elítélt részére félbeszakítást lehet engedélyezni, amelynek tartama legfeljebb három nap.

132. §

Ha az elítélt a Btk. XIX. Fejezetében meghatározott valamely bűncselekményt tizennyolcadik életévét be nem töltött sértett sérelmére követte el, vagy a tizennyolcadik életévét be nem töltött sértett ellen elkövetett személy elleni erőszakos bűncselekmény elkövetési körülményeiből a szexuális motívum a kockázatértékelési vizsgálat alapján kimutatható, az elítélt befogadását követően fel kell mérni, hogy mennyire áll fenn a veszélye annak, hogy szabadon bocsátását követően hasonló bűncselekményt fog elkövetni. Ha ennek a lehetősége fennáll, akkor az elítélt részére – önkéntes részvételi alapon – fel kell ajánlani megfelelő viselkedésterápián vagy más csoportos foglalkozáson való részvételt.

*Az elítélt kötelezettségei***133. §**

(1) Az elítélt jogszabályban meghatározott kötelezettségeit a szabadságvesztés végrehajtása alapvetően nem érinti.

(2) Az elítélt köteles – különösen –

- a) a szabadságvesztést a jogszabályban vagy az országos parancsnok által meghatározott bv. intézetben tölteni,
- b) a büntetés-végrehajtás rendjét megtartani, illetve tűrni, a kapott utasításokat végrehajtani,
- c) a számára kijelölt munkát elvégezni,
- d) a reintegrációs foglalkozás rendjét, a bv. intézet biztonsági és higiéniai követelményeit megtartani,
- e) a bv. intézet tisztántartásában, karbantartásában és ellátásában díjazás nélkül, alkalomszerűen részt venni,
- f) alávetni magát a jogszabályban előírt kötelező vagy egészségi állapotának megítéléséhez szükséges orvosi vizsgálatnak és a jogszabály szerint kötelező, gyógykezelésnek,
- g) fegyelemsértés, illetve bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja esetén vizsgálati anyagot szolgáltatni az alkohol, bódító-, illetve kábítószer fogyasztás ellenőrzéséhez,
- h) a végrehajtási fokozatnak és rezsimszabályoknak megfelelően előírt forma- és egyéb ruházatot viselni,
- i) a tartására fordított költséghez hozzájárulni, kivéve ha önhibáján kívüli okból nem dolgozik és nem részesül rendszeres pénzellátásban, illetve nem rendelkezik letéti pénzzel,
- j) a képességeinek és a bv. intézet adottságainak megfelelő képzésben, illetve oktatásban részt venni.

(3) A tartási költségekhez való hozzájárulás összegét az országos parancsnok normatív utasításban határozza meg, az évente meghatározott napi összeg nem lehet kevesebb, mint az egy havi alaplunkadíj egy százaléka.

(4) Az elítélt keresményének és rendszeres pénzellátásának meghatározott részét a szabadulása idejére tartalékolni kell. A tartalékolás évente meghatározott összege a fogvatartás első négy évében az egy havi alaplunkadíj ötven százaléka, ezt meghaladó tartamú fogvatartás esetén évente az egy havi alaplunkadíj huszonöt százaléka.

(5) Az elítélt köteles együttműködni a bv. intézet a pártfogó felügyelői szolgálat és a reintegrációs tevékenységben részt vevő szervezet megbízottjával.

134. §

(1) A dolgozó elítélt a munkadíjából köteles a tartására fordított költséghez hozzájárulni, abból a hozzájárulás összegét és a szabadulás idejére tartalékolandó összeget közvetlenül le kell vonni.

(2) A munkáltatásban részt nem vevő elítélt a tartására fordított költségekhez – ha azt a fogva tartó bv. intézethez folyósítják – valamely rendszeres pénzellátásából, illetve – legfeljebb annak erejéig – szabadon felhasználható letéti pénzből járul hozzá, azokból a hozzájárulás összegét és a szabadulás idejére tartalékolandó összeget közvetlenül le kell vonni.

(3) Ha a nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban vagy magánnyugdíj-pénztár által nyújtott járadékszolgáltatásban részesülő, illetve szabadon felhasználható letéti pénzzel rendelkező elítélt dolgozik, a hozzájárulást és a szabadulás idejére tartalékolandó összeget a munkadíjból kell levonni.

(4) Az elítélt munkadíjából, rendszeres pénzellátásból, illetve letéti pénzből a tartásra fordított költséghez való hozzájárulás napi összegének és a szabadulás idejére kötelezően tartalékolandó összegének az (1)–(3) bekezdés szerinti levonása után fennmaradó összeg legfeljebb ötven százalékát lehet végrehajtás alá vonni.

(5) Az elítélt által e törvény alapján megtérítendő költségeket és az általa igénybe vett jogszabályban meghatározott többletszolgáltatások díjait és költségeit a (4) bekezdés szerinti levonásokat követően kell levonni.

(6) Az elítélt nem kötelezhető a tartási költségek megfizetésére a feltételes szabadságra bocsátás, a büntetés félbeszakítás és a bv. intézet huszonnégy órát meghaladó elhagyása esetén.

135. §

(1) Az elítélt köteles a fogva tartó bv. intézet tisztántartását, karbantartását és ellátását szolgáló munkában díjazás nélkül részt venni.

(2) A tisztántartást, karbantartást és ellátást szolgáló munkában csak olyan elítélt vehet részt, aki egyébként munkáltatásra is alkalmas. A munkaköri alkalmasság megállapításáig az elítélt nem vehet részt a munkavégzésben.

(3) A tisztántartást, karbantartást és ellátást szolgáló munkavégzés ideje a napi négy órát, havonta összesen a huszonnégy órát nem haladhatja meg. A bv. intézet orvosa (a továbbiakban: bv. orvos) a munkavégzés idejét az elítélt egészségi és fizikai állapotára vagy életkorára tekintettel csökkentheti.

(4) A tisztántartást, karbantartást és ellátást szolgáló munkavégzés idejére az elítéltet szükség szerint el kell látni munkaruhával és lábbelivel, szakmai oktatásban kell részesíteni, balesetét a munkabalesetre vonatkozó jogszabály szerint kell elbírálni.

(5) A tisztántartást, karbantartást és ellátást szolgáló munkavégzés időpontjait és tartamát a bv. intézet a fogvatartotti nyilvántartásban rögzíti.

136. §

A szabadságvesztés végrehajtása alatt az elítélt köteles túrni – különösen –

- a) a más nemű és más végrehajtási fokozatú elítéltektől való elkülönítést, az életkori, kriminológiai, kockázatelemzési és kezelési szempontú, foglalkoztatási és egészségügyi szempontok szerinti csoportba sorolását,
- b) az egyes rezsimekre vonatkozó korlátozásokat,
- c) személyes tárgyainak átvizsgálását,
- d) az e törvény szerinti kivételekkel kapcsolattartásának ellenőrzését,
- e) életrendjének, bv. intézeten belüli mozgásának meghatározását, illetve korlátozását,
- f) a 145. § (1) bekezdésében felsorolt biztonsági intézkedések végrehajtását.

137. §

Nem terheli az elítéltet

- a) a bv. intézetbe vagy intézménybe szállítás, ideértve azt is, ha az elítéltnak polgári ügyben a hatóság előtt való megjelenése érdekében másik bv. intézetbe szállítása szükséges,
- b) a büntetőügyben való -, vagy szabálysértési – ideértve a büntető ügyben lefolytatandó közvetítői eljárást is – előállítás,
- c) a szabálysértési ügyben való – ideértve a szabálysértési ügyben lefolytatandó közvetítői eljárást is – előállítás,
- d) az alkoholbetegséggel összefüggő gyógykezelés,
- e) az elmeállapot megfigyelésének,
- f) a kábítószer-prevenciós tevékenység, illetve a kábítószer-függőséget gyógyító kezelés, kábítószer-használatot kezelő más ellátás, illetve a megelőző-felvilágosító szolgáltatás és
- g) a jogsegélykérelem folytán más állam részére történő ideiglenes átadás

költsége.

138. §

(1) A bv. intézetet – amelyben az elítéltet fogva tartják – érintő katasztrófahelyzet esetén az elítélt köteles közreműködni a katasztrófahelyzet elhárításához szükséges tevékenységben.

(2) Az elítéltet megillető, e törvényben meghatározott jogok a katasztrófahelyzet elhárításához szükséges mértékben a katasztrófahelyzet idejére korlátozhatók.

(3) Az elítéltet a külön jogszabályok szerinti katasztrófavédelmi kötelezettség terheli, illetve ideiglenes katasztrófavédelmi szolgálatra beosztható.

(4) Az elítélt az elhelyezésére szolgáló bv. intézet közvetlen veszélyeztetettsége vagy használhatatlanná válása esetén más bv. intézetbe kell átszállítani.

139. §

A büntetés-végrehajtási szervezet joga és kötelezettsége az e törvényben meghatározott jogkövetkezményeket minden törvényes eszközzel biztosítani, illetve kikényszeríteni.

Kérelem, panasz és egyéb jogorvoslat

140. §

(1) Az elítéltet a jogorvoslat során jogairól, kötelezettségeiről bármikor tájékoztatást kérhet, a felvilágosítást megfelelő időben kell megadni.

(2) A elítélt jogorvoslati jogának érvényesüléséről a bv. intézet gondoskodik.

141. §

(1) Az elítélt a fogvatartásával összefüggő ügyben írásban, kérelemmel fordulhat a büntetés-végrehajtási szervezet ügyintézésre jogosult tagjához.

(2) Az elítélt személyes meghallgatást kérhet a bv. intézet parancsnokától, a bv. intézet szervezeti egységének a vezetőjétől. Az elítélt a bv. intézet parancsnokához írásban, közvetlenül is fordulhat.

(3) Az elítélt kérelmét a fogvatartotti nyilvántartásban rögzíteni kell, és a bv. intézet által kezelt iratokhoz kell csatolni.

(4) A kérelemnek helyt adó döntésről az elítélt szóban is tájékoztatható.

(5) A döntés lényegét és a közlés időpontját a nyilvántartásban rögzíteni kell, ezzel egyidejűleg az írásba foglalt döntést az elítélt számára át kell adni.

(6) Ha az elítélt az (5) bekezdés szerinti irat átvételét megtagadja, akkor annak tényét az iraton fel kell tüntetni, vagy azt jegyzőkönyvbe kell foglalni.

142. §

Az elítélt a büntetés-végrehajtási szervezet ügyintézésre jogosult tagjának döntése – kivéve a kérelemnek helyt adó – vagy az intézkedés ellen, illetve annak elmulasztása esetén, a 21. § (3) bekezdése szerint panasszal fordulhat annak a bv. intézetnek a parancsnokához, ahol a döntés vagy intézkedés, illetve a mulasztást történt. Ha a döntést, az intézkedést, illetve mulasztást a bv. intézet parancsnoka vagy a BVOP kijelölt szervezeti egységének a vezetője hozta, a panaszt a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka bírálja el.

143. §

(1) Az elítélt kárigényét – kivéve, ha szabadult – annál a bv. szervnél terjesztheti elő, ahol a kár bekövetkezett, más gazdálkodó szervezetnél végzett munkáltatás során annál a bv. szervnél, amely a szerződést a gazdálkodó szervezettel megkötötte. Ha az elítélt társadalomba való beilleszkedését elősegítő programban vesz részt, kárigényét annál a bv. szervnél terjesztheti elő, amely a szerződést az ilyen szervezettel megkötötte.

(2) A kártérítési igényt határozattal kell elbírálni, amely ellen az elítélt a közléstől számított harminc napos jogvesztő határidőn belül, a határozatot hozó bv. szerv székhelye szerint illetékes bírósághoz, illetve a munkáltatással összefüggésben keletkezett kártérítési igény esetén a közigazgatási és munkaügyi bírósághoz keresettel élhet.

(3) Az elítéltet ért kárért a bv. szerv a Polgári Törvénykönyv szabályai szerint felel. A munkával összefüggésben okozott kárért, ha más gazdálkodó szervezetnél munkáltatták az elítéltet, a munka törvénykönyvéről szóló törvény irányadó azzal, hogy az elítéltet ért kárt a gazdálkodó

szervezettel szerződésben álló bv. szerv téríti meg. A társadalmi integrációs programban résztvevő elítéltnak okozott kárt a Polgári Törvénykönyv rendelkezése értelmében az ilyen programot lebonyolító szervezettel szerződött bv. szerv téríti meg.

(4) A kár bv. szerv általi megtérítése a kárért való felelősséget nem érinti, és a bv. szerv visszkereseti igényét nem gátolja.

(5) Ha az elítélt szabadult, kártérítési igényét a Polgári Törvénykönyv alapján, elévülési időn belül közvetlenül a bv. szerv székhelye szerint illetékes bírósághoz, illetve a munkáltatással összefüggésben okozott kár megtérítése iránti igényét a közigazgatási és munkaügyi bírósághoz benyújtott keresettel érvényesítheti.

144. §

(1) Az elítélt a szabadságvesztés végrehajtása során okozott kárért a Polgári Törvénykönyv alapján felelős, a munkával összefüggésben okozott kárért fennálló felelősségére a munka törvénykönyvéről szóló törvény értelemszerűen irányadó.

(2) Ha az elítéltet az általa okozott kár megtérítésére a bv. szerv határozattal kötelezte, ellene a határozatot hozó bv. szerv székhelye szerint illetékes bíróságnál, illetve a munkáltatással összefüggésben okozott kártérítési kötelezettség esetén a közigazgatási és munkaügyi bíróságnál a közléstől számított harminc napos jogvesztő határidőn belül keresettel élhet.

(3) A kereset benyújtása a kár összegének az elítélt bv. intézet által kezelt letéti számlájáról történő levonására nincs halasztó hatálya.

A végrehajtás rendjének és a fogvatartás biztonságának fenntartása

145. §

(1) Az elítélttel szemben alkalmazható biztonsági intézkedések:

- a) biztonsági elkülönítés,
- b) biztonsági zárkába vagy részlegre helyezés,
- c) mozgáskorlátozó eszközök alkalmazása,
- d) elektronikus távfelügyeleti eszköz alkalmazása,
- e) elektronikus megfigyelési eszköz alkalmazása,
- f) motozás,
- g) biztonsági ellenőrzés, biztonsági vizsgálat és biztonsági szemle,
- h) az ajtók zárva tartásának elrendelése,
- i) egyes jogok gyakorlásának felfüggesztése.

(2) Az (1) bekezdés a)–d) pontjában meghatározott biztonsági intézkedések egyéni kockázatelemzés alapján alkalmazhatók.

(3) Indokolt esetben több biztonsági intézkedés együtt is alkalmazható.

(4) A büntetés-végrehajtási szervezet tagjai a bv. intézet biztonságát sértő vagy veszélyeztető cselekmények felszámolása érdekében jogosultak és kötelesek a rend fenntartásához, illetve helyreállításához szükséges intézkedéseket megtenni.

(5) A büntetés-végrehajtási szervezet tagja hivatásának jogszerű teljesítése során az intézkedéseinek a megengedett kényszerítő eszközök alkalmazásával is jogosult érvényt szerezni. A kényszerítő eszközök alkalmazási feltételeit a büntetés-végrehajtási szervezetről szóló törvény határozza meg.

146. §

(1) Az elítélt biztonsági elkülönítésére akkor kerülhet sor, ha

- a) a bv. intézet rendjét, biztonságát súlyosan sérti vagy veszélyezteti,
- b) csoportos ellenszegülésben vesz részt,
- c) az utasítás végrehajtását, a munkavégzést megtagadja, vagy
- d) ön- vagy közveszélyes magatartást tanúsít.

(2) A biztonsági elkülönítés elrendelésére és megszüntetésére a bv. intézet parancsnoka vagy a személyi állomány általa megbízott tagja jogosult. A biztonsági elkülönítés csak az elrendelésre okot adó körülmény megszűnéséig, de legfeljebb tíz napig tarthat, ezt egy alkalommal legfeljebb tíz nappal a bv. intézet parancsnoka meghosszabbíthatja. Az elkülönítés tartamába minden megkezdett nap beszámít.

(3) A biztonsági elkülönítés ideje alatt az elítélt

- a) állandó felügyelet alatt áll,
- b) az intézet területén engedéllyel és felügyelettel mozoghat, zárkáját zárva kell tartani,
- c) látogatójával biztonsági beszélőfülkében vagy biztonságtechnikai eszközön keresztül érintkezhet,
- d) az intézet csoportos művelődési, sportolási és szabadidő eltöltésének lehetőségeit nem veheti igénybe,
- e) önképzést folytathat,
- f) saját ruhát nem viselhet,
- g) magánál tartható tárgyainak köre és mennyisége korlátozható.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott korlátozások együttesen vagy külön-külön alkalmazhatók, erről az elrendelőnek írásban kell határoznia.

(5) Az ön- vagy közveszélyes magatartást tanúsító elítéltet az erre a célra kialakított helyiségben kell elhelyezni, és haladéktalanul intézkedni kell orvosi vizsgálata iránt. Az elkülönítés legfeljebb hat óra időtartamú lehet, és annak szükségességét kétóránként felül kell vizsgálni.

147. §

(1) Biztonsági zárkába vagy részlegre helyezhető az elítélt, akinek különösen az előélete, bűncselekménye, büntetési ideje, magatartása, informális kapcsolati rendszere, az intézet rendjéhez és biztonságához való viszonya, valamint személyi körülményei alapján alapos okkal arra lehet következtetni, hogy

- a) a bv. intézet rendjét és biztonságát súlyosan sértő cselekményt vagy bűncselekményt készíthet elő, vagy ilyen cselekményt már megkísérelt vagy elkövetett,
- b) saját vagy mások életét, testi épségét, illetve vagyontárgyakat sértő vagy veszélyeztető magatartást fog tanúsítani vagy ilyen cselekményt már elkövetett, nyíltan vagy rejtetten agresszív viselkedésű.

(2) Az elítélt biztonsági zárkába vagy részlegre helyezését a bv. intézet parancsnoka indokolt határozattal legfeljebb három hónapra rendelheti el, amelyet alkalmanként három hónappal, legfeljebb azonban egy év időtartamig meghosszabbíthat.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott időtartamot meghaladóan a biztonsági zárkába helyezés – alkalmanként – legfeljebb hat hónappal való meghosszabbításáról, valamint az elítéltnak legfeljebb hat hónapra biztonsági részlegre helyezéséről, vagy annak – alkalmanként – legfeljebb hat hónappal való meghosszabbításáról az országos parancsnok indokolt határozattal dönt.

(4) A biztonsági zárkába vagy részlegre helyezésről való döntés, valamint annak felülvizsgálata során az elítéltet meg kell hallgatni. Az alkalmazásáról való döntés során a meghallgatás a bv. intézet biztonsága, illetve bűncselekmény megelőzése érdekében mellőzhető.

(5) A bv. intézet parancsnoka és az országos parancsnok határozata ellen az elítélt bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be.

(6) A biztonsági zárkába vagy részlegre helyezés (2)–(3) bekezdésben meghatározott tartamába minden megkezdett nap beszámít.

(7) A szabadságvesztés végrehajtási fokozatára vonatkozó általános szabályok a biztonsági zárkába vagy részlegre helyezés esetén annak végrehajtási rendjéhez igazodnak. A biztonsági zárkába vagy részlegre helyezés esetén az elítélt

- a) állandó őrzés és felügyelet alatt áll,
- b) az intézet területén engedéllyel és felügyelettel mozoghat, zárkáját zárva kell tartani,
- c) zárkájában indokolt esetben belső biztonsági rács alkalmazható,
- d) látogatóval biztonsági beszélőfülkében vagy biztonságtechnikai eszközön keresztül érintkezhet, melytől a parancsnok engedélyével el lehet térni,
- e) munkát a biztonsági zárkában, illetve a biztonsági részleg területén belül, valamint a parancsnok által kijelölt helyen végezhet,
- f) önképzést folytathat, az intézet csoportos művelődési, sportolási és szabadidő eltöltésének lehetőségeit csak a biztonsági részlegen belül, illetve a parancsnok engedélyével veheti igénybe,
- g) lelkeszi gondozásban egyénileg, közösségi lelki gondozásban a parancsnok engedélye szerint részesülhet,
- h) magánál tartható tárgyainak köre és mennyisége korlátozható.

(8) A (7) bekezdésben meghatározott rendelkezések, valamint a szükséges további biztonsági intézkedések együttesen vagy külön-külön alkalmazhatók, melyről a bv. intézet parancsnoka írásban dönt.

(9) Az elítélt – kérelmére, vagy hivatalból – biztonsági zárkába vagy részlegre helyezhető, ha személyes védelme érdekében más elítéltektől való elkülönítése szükséges, és más módszer nem vezet eredményre. Ez esetben a (6) bekezdésben meghatározott rendelkezések a behelyezés indokának figyelembe vételével, ha pedig az (1) bekezdés a)–b) pontjában meghatározott feltételek is fennállnak, szükség szerint alkalmazhatók.

148. §

Mozgáskorlátozó eszközként – testi sérüléssel nem járó módon – rögzítő övvel vagy anélkül bilincs, vezetőbilincs vagy a végtag rögzítésére alkalmas más eszköz az intézkedésre okot adó körülmény megszűnésig, de legfeljebb folyamatosan tizenkét óra időtartamra alkalmazható, ha az

elítelt egészségi állapota azt megengedi. A tizenkét óra időtartamú korlátozás nem vonatkozik az elítelt bv. intézeten kívüli kísérésére vagy őrzésére.

149. §

Az elítéltek intézeten kívüli mozgásának nyomon követése érdekében elektronikus távfelügyeleti eszköz alkalmazható

- a) az elítelt bv. intézet területén kívül történő foglalkoztatása,
- b) a nem a büntetés-végrehajtási szervezet kezelésében lévő egészségügyi intézményben (a továbbiakban: egészségügyi intézmény) elhelyezett elítelt őrzése, felügyelete,
- c) a súlyos beteg közeli hozzátartozóját meglátogató elítelt felügyelete,
- d) a közeli hozzátartozója temetésén részt vevő elítelt felügyelete,
- e) csoportos kimaradás felügyelete

esetén.

150. §

(1) Az elítéltek intézeten belüli mozgásának megfigyelése, valamint a büntetés-végrehajtás rendjének biztosítása céljából a bv. intézetnek elítéltek részére fenntartott, közös használatú helyiségeiben, bv. intézet udvarán, folyosóin, valamint a bv. intézet területét határoló külső falakon és kapujánál elektronikus megfigyelési eszközt helyezhet el.

(2) A büntetés-végrehajtás rendjének biztosítása, valamint bűncselekmények, szabálysértések és fegyelmi vétségek vagy más jogsértések megelőzése céljából a biztonsági zárkában és részlegben, a biztonsági elkülönítőben, a HSR részlegben, a fegyelmi elkülönítőben és a magánzárkában is elhelyezhető elektronikus megfigyelési eszköz.

(3) A korábban öngyilkosságot megkísérlő vagy a saját testi épsége elleni önkárosító cselekményt elkövető elítelt zárkájában az elítelt életének, testi épségének megóvása érdekében helyezhető el elektronikus megfigyelési eszköz, ha az elítelt viselkedésének folyamatos nyomon követése szükséges, valamint, ha az elítelt életének és testi épségének megóvása érdekében az egyébként szükséges.

(4) A (2) és (3) bekezdésben meghatározott helyszínen elhelyezett elektronikus megfigyelési eszköz nem alkalmazható külön légtérű illemhely, vagy fürdőhelyiség megfigyelésére.

(5) Az elektronikus megfigyelési eszköz által rögzített felvétel és az abban szereplő személyes adat

- a) az eszköz alkalmazásának a helyszínén elkövetett bűncselekmény vagy szabálysértés miatt indult eljárásban,
- b) az eszköz alkalmazásának a helyszínén az elítelt vagy a büntetés-végrehajtási szervezet állományába tartozó személy által elkövetett jogsértés miatt indított fegyelmi eljárásban, és
- c) az eszköz alkalmazásának a helyszínén a büntetés-végrehajtási szervezet állományába tartozó személy eljárása jogszerűségének a megállapítására irányuló eljárásban

használható fel.

(6) Az elektronikus megfigyelési eszköz által rögzített felvétel és az abban szereplő személyes adat a felvételen szereplő személy által, jogainak gyakorlása érdekében indított eljárásban is felhasználható. Az a felvételen szereplő személy, akinek a felvételre a jogainak gyakorlása érdekében van szüksége, a rögzítéstől számított harminc napon belül jogának vagy jogos érdekének igazolásával kérheti, hogy az adatot annak kezelője ne törölje. A jogainak gyakorlása érdekében indított eljárás során a felvétel a bíróság vagy más szerv megkeresésére továbbítható.

(7) Az elektronikus megfigyelési eszközzel rögzített felvételt legfeljebb a rögzítést követő hatvan nap elteltével törölni kell, ha az (5) bekezdésben megjelölt eljárás lefolytatását nem kezdeményezték vagy a felvételen szereplő személy a (6) bekezdés szerinti lehetőségével nem él.

(8) Ha az (5) bekezdésben meghatározott célból az adat felhasználására kerül sor, akkor az (5) bekezdésben meghatározott eljárás befejezését követően kell az elektronikus megfigyelési eszközzel rögzített felvételt törölni. Ha büntetőeljárás indult, a rögzített kép- illetve hanganyagot vagy ezek másolatát az eljáró hatóság kérésére az iratokhoz csatolás érdekében meg kell küldeni.

(9) Ha a (6) bekezdésben meghatározott célból az adat felhasználására kerül sor, akkor a (6) bekezdésben meghatározott eljárás befejezését követően kell az elektronikus megfigyelési eszközzel rögzített felvételt törölni. Ha a (6) bekezdésben meghatározott célból az adat felhasználására nem kerül sor, akkor a (6) bekezdésben meghatározott kérelemtől számított kilencvenedik napon az elektronikus megfigyelési eszközzel rögzített felvételt törölni kell.

(10) A büntetés-végrehajtási szervezet a felvétel kezelése során köteles megtenni az ahhoz szükséges szervezési, technikai és egyéb adatbiztonsági intézkedéseket, hogy az érintett személy személyes adatait, így különösen magántitkait és magánéletének körülményeit illetéktelen személy tudomására jutásától megóvja.

151. §

(1) Az elítélt motozását, illetve a ruházat átvizsgálását – ide nem értve a motozásnál közreműködő orvost, valamint a technikai eszközzel történő ruházatátvizsgálást – az elítélttel azonos nemű személy végezheti.

(2) A motozás nem történhet megalázó, szemérem sértő módon.

(3) A test üregeinek átvizsgálását – a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel – csak orvos végezheti.

(4) A szájüreg szemrevételezéssel történő ellenőrzését a bv. intézet állományának az elítélttől eltérő nemű tagja is végrehajthatja.

(5) Az elítélt személyes tárgyainak átvizsgálása során, az elítéltnél nem tartható tárgyak elvételéről, illetve megsemmisítéséről jegyzőkönyvet kell felvenni.

152. §

(1) A zárkák, a lakóhelyiségek, a munkaterületek, az egészségügyi helyiségek és az elítéltek tartózkodására szolgáló egyéb helyiségek biztonsági ellenőrzését naponta kell végrehajtani.

(2) A bv. intézet biztonságának fenntartása, a rendkívüli események megelőzése, megszakítása, felszámolása érdekében a napi biztonsági ellenőrzésen túl a bv. intézet helyiségei, területei a nap bármely szakaszában átvizsgálhatók.

(3) A bv. intézet valamennyi helyiségére és létesítményére kiterjedő biztonsági szemlét jogszabályban meghatározott időközönként kell tartani.

(4) A bv. szervnél évente legalább egy alkalommal a biztonsági rendszer valamennyi elemére kiterjedő, átfogó biztonsági vizsgálatot kell tartani.

(5) Ha a biztonsági ellenőrzés, biztonsági szemle vagy átfogó biztonsági vizsgálat során az elítélt személyes tárgyai között az elítéltnél nem tartható tárgyat találnak, annak elvételéről, illetve megsemmisítéséről jegyzőkönyvet kell felvenni.

153. §

A bv. intézet parancsnoka biztonsági okból, rendkívüli esemény bekövetkezésének a megelőzése, megszakítása vagy felszámolása érdekében – a kiváltó ok megszűnéséig, a végrehajtási fokozattól függetlenül – elrendelheti az elítéltek elhelyezési körletén az ajtók zárva tartását.

154. §

(1) A bv. intézet rendjét, a fogvatartás biztonságát közvetlenül és súlyosan sértő vagy veszélyeztető események felszámolásának idejére – legfeljebb öt napig – a bv. intézet parancsnoka az elítéltek meghatározott csoportjára nézve elrendelheti a 122. § *b), e), n)* és *o)* pontjában foglalt jogok gyakorlásának teljes vagy részleges felfüggesztését. Az országos parancsnok az intézkedés időtartamát további öt nappal meghosszabbíthatja.

(2) Az (1) bekezdés szerinti intézkedés elrendeléséről vagy meghosszabbításáról az ügyészt haladéktalanul értesíteni kell. Az ügyész az intézkedés indokoltságát haladéktalanul megvizsgálja, annak tartalmát megváltoztathatja, a jogok gyakorlásának felfüggesztését megszüntetheti.

(3) Az (1) bekezdés szerinti intézkedést kiváltó ok előidézésében vétlen elítélt részére az elmaradt jogainak gyakorlását utólag lehetővé kell tenni.

Az elítéltek elhelyezése és anyagi ellátása

155. §

(1) Az elítéltek közösen helyezhetők el, de ha erre lehetőség van, az elítéltet egyedül kell elhelyezni.

(2) Az elítélteket ágyneművel ellátva és legfeljebb egyemeletes ágyon kell elhelyezni, ettől eltérni csak rendkívül indokolt esetben lehet.

(3) Az elítélt részére az általuk végzett munka jellegének, az egészségi állapotuknak és az életkoruknak megfelelően kialakított normák alapján, legalább napi háromszori étkezést – ebből legalább egy alkalommal meleg ételt – kell biztosítani.

(4) Az elítéltet az évszaknak megfelelő formaruhával, alsóruhával és lábbelivel kell ellátni. Ha a bv. intézet ideiglenesen nem tud formaruhát biztosítani, ennek idejére az elítélt a saját ruháját viselheti.

(5) Rendkívüli esemény idején, vagy más elháríthatatlan ok miatt – legfeljebb három napig – az elítéltek kizárólag hideg étellel is elláthatók, az átszállításra, illetve az előállításra – ha az a bv. intézet székhelyének közigazgatási határán kívülre történik – kerülő elítélt részére csomagolt hideg ételmelet kell adni.

(6) Az elítélt köteles a saját ruházat mosatásának, tisztításának díját és a tisztálkodási felszerelés költségét megtéríteni, a letéti pénzzel nem rendelkező elítélt részére az alapvető tisztálkodási felszerelést biztosítani kell. Az elítélt köteles továbbá a jogszabályban meghatározott többletszolgáltatások igénybevételét megtéríteni, így különösen

- a) a kondicionáló terem használati díját;
- b) a hűtőszekrény használati díját;
- c) a vízmelegítő használati díját.

Az elítéltek egészségügyi ellátása

156. §

(1) Az elítélt egészségügyi ellátására az egészségügyi és társadalombiztosítási jogszabályok irányadók. Az elítéltet gyógyszer és gyógyászati segédeszköz a külön jogszabályban meghatározottak szerint illeti meg.

(2) A letéti pénzzel, jövedelemmel, más pénzbeli juttatással nem rendelkező, továbbá a közgyógyellátásra vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmében közgyógyellátásra jogosult elítélt esetében a gyógyszer és a gyógyászati segédeszköz térítési díját a bv. intézet a közgyógyellátásra vonatkozó jogszabályi rendelkezésekben meghatározott mértékig átvállalja. A dolgozó elítélt munkavégző képességének megőrzéséhez, helyreállításához szükséges gyógyszer, gyógyászati segédeszköz térítési díját a bv. intézet biztosítja, ha a fogvatartás során bekövetkezett munkabaleset, vagy a munkavégzéshez kapcsolódó megbetegedés teszi a kezelést szükségessé.

(3) A várandós elítélt, valamint az anya-gyermek részlegesen elhelyezett gyermek gyógyszert, gyógyászati segédeszközt térítés nélkül kap.

(4) Az elítélt a bv. orvos szakmai javaslatára, az bv. intézet vezetőjének engedélyével a hozzátartozó vagy – kapcsolattartóként nyilvántartásba vett – harmadik személy által finanszírozott gyógyszert, gyógyászati segédeszközt használhatja.

(5) Az elítélt a jogszabályban meghatározott térítéshez, illetve részleges térítéshez kötött egészségügyi szolgáltatásokat a kiszabott térítési díj ellenében veheti igénybe.

(6) Az (5) bekezdésben foglalt költségek térítését a bv. intézet – különös méltánylást érdemlő esetekben – átvállalhatja.

157. §

(1) A szabadságvesztés végrehajtása során biztosítani kell az elítélt hatályos egészségügyi, társadalombiztosítási, egészségbiztosítási jogszabályok, illetve a kötelező szakmai eljárásrend szerinti egészségügyi ellátását.

(2) Az elítélt egészségügyi ellátására az egészségügyi és társadalombiztosítási jogszabályok irányadók.

158. §

Az elítélt egészségügyi ellátása visszautasításával kapcsolatos önrendelkezési joga – a saját és a közösség egészségének védelme érdekében –

- a) veszélyeztető, illetve közvetlen veszélyeztető állapot fennállása esetén,
- b) sürgős szükség esetén,
- c) közegészségügyi-járványügyi érdekből

korlátozható.

159. §

Az elítélt a beavatkozás elvégzéséhez való beleegyezését bármikor visszavonhatja. A beleegyezés alapos ok nélküli visszavonása esetén azonban kötelezhető az ennek következtében felmerült és indokolt költségek megtérítésére.

160. §

A büntetések és intézkedések végrehajtása során az elítélt egészségi állapotának megfelelő gyógyító-megelőző ellátását elsősorban a fogva tartó bv. intézet, illetve a Központi Kórház, annak a Szegedi Fegyház és Börtönben működő Krónikus Utókezelő Részlege, valamint az IMEI biztosítja, és az elítélt ezt az ellátást köteles igénybe venni.

161. §

Ha az elítélt megfelelő egészségügyi ellátása a büntetés-végrehajtási szervezet keretein belül nem lehetséges, a bv. orvos vagy a bv. egészségügyi szerv gondoskodik arról, hogy az elítélt egészségügyi intézményben részesüljön a megfelelő és kötelező ellátásban.

162. §

Az elítélt a 160. §-ban foglaltaktól eltérő egészségügyi intézmény térítésköteles szolgáltatását csak akkor veheti igénybe, ha azt a bv. intézet parancsnoka engedélyezi, az elítélt a várható költségeket – ideértve a szállítás költségeit is – megelőlegezi, és az egészségügyi intézmény a szolgáltatást vállalja.

163. §

(1) A bv. intézetben az elítélt sürgősségi orvosi ellátását a bv. orvos, munkaidőn túl, valamint munkaszüneti napokon a készenléti szolgálatot teljesítő orvos, ennek hiányában a bv. intézet székhelye szerint területileg illetékes háziorvosi ügyeleti szolgálat, sürgősségi orvosi szolgálat vagy mentőszolgálat biztosítja.

(2) Az elítéltet az orvos írásos javaslata, beutalója alapján a legközelebbi, megfelelő és kötelező ellátást biztosító egészségügyi intézménybe kell szállítani, ha a járó- vagy fekvő beteg szakellátásra szorul és a bv. egészségügyi szerv nehezen elérhető.

(3) A sürgős orvosi ellátásra szoruló elítélt egészségügyi intézménybe történő szállítása és ellátása nem tagadható meg, nem halasztható el.

Az elítéltek reintegrációja

164. §

(1) A reintegrációs tevékenység keretében törekedni kell arra, hogy az elítélt bűncselekményének társadalomra veszélyességét felismerje, annak következményeit lehetőség szerint enyhítse. Az elítéltet – büntetésének tartamához képest – betanított-munkás képzésben, szakmunkásképzésben, vagy a bv. intézet lehetősége szerint, a büntetés-végrehajtási szempontokra is figyelemmel, szakképzésben kell részesíteni, valamint – ha a bv. intézet parancsnoka engedélyezi – támogatható, hogy a felsőfokú tanulmányokat megkezdje vagy folytassa.

(2) Lehetővé kell tenni, hogy az elítélt a bv. intézetben alapfokú iskolai tanulmányokat végezzen. Ha az adott bv. intézetben nem folyik alapfokú nevelés-oktatás, akkor az elítéltet – kérelmére – lehetőség szerint el kell szállítani alapfokú oktatás biztosítására alkalmas bv. intézetbe.

(3) Az elítéltet a vizsgára való felkészüléshez a munka alól – törvényben meghatározott időre – kérésére fel kell menteni.

(4) A bv. intézet lehetőségeihez mérten, a büntetés-végrehajtási szempontokra is figyelemmel támogatni kell az elítélt önképzését.

(5) A bv. intézet lehetőségei szerint biztosítani kell az elítélt számára a rendszeres munkavégzés feltételeit.

(6) Az eredményes reintegráció érdekében elő kell segíteni, hogy az elítélt családi és egyéb kapcsolatait fenntartsa, fejlessze.

(7) Az elítéltek reintegrációjának elősegítése érdekében a büntetés-végrehajtási szervezet igénybe veszi a Börtönlelkészi Szolgálat tevékenységét.

(8) A szabad idő hasznos felhasználása érdekében lehetőséget kell biztosítani a művelődésre, sportolásra, vallásgyakorlásra.

A jutalmazás

165. §

(1) Az elítélt példamutató magatartásáért, a munkában elért eredményéért, a tanulásban tanúsított szorgalmáért, a közösség érdekében végzett tevékenységéért, élet vagy jelentős anyagi érték megmentéséért vagy súlyos veszély elhárításáért jutalomban részesíthető.

(2) A jutalmak:

a) dicséret,

- b) kondicionáló terem használatának díjmentes biztosítása,
- c) látogatófogadás során kívül, a látogatási idő meghosszabbítása,
- d) a személyes szükségletekre fordítható összeg növelése,
- e) pénzjutalom,
- f) tárgyjutalom,
- g) a végrehajtott fenyítés nyilvántartásból törlése,
- h) látogató bv. intézeten kívüli fogadása során kívül,
- i) jutalom kimaradás,
- j) jutalom eltávozás.

166. §

A 165. § (2) bekezdés h)–j) pontja nem engedélyezhető, ha az elítélt

- a) ellen újabb büntetőeljárás van folyamatban,
- b) a magartási szabályokat ismételten vagy súlyosan megszegte.

167. §

A látogató bv. intézeten kívüli fogadása, a jutalom kimaradás és a jutalom eltávozás időtartama a szabadságvesztésbe beszámít. A jutalom kimaradásra és a jutalom eltávozásra egyebekben a kimaradás és az eltávozás szabályait kell alkalmazni.

A fenyítések és a fegyelmi eljárás

168. §

(1) A büntetés-végrehajtás rendjét vétkesen megsértő elítélttel szemben, valamint a büntetés-végrehajtás rendjének és biztonságának biztosítása érdekében a következő fenyítések alkalmazhatók:

- a) feddés,
- b) a magánál tartható tárgyak körének – a 98. § (2) bekezdés f) pontjában meghatározottakra figyelemmel – korlátozása, amely legalább egy, legfeljebb hat hónapig tarthat,
- c) bv. intézet által szervezett programokon, rendezvényeken, művelődési, szabadidős, illetve sportprogramokon való részvétel korlátozása, attól való eltiltás,
- d) a 155. § (6) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott többletszolgáltatások megvonása,
- e) a személyes szükségletekre fordítható összeg csökkentése,
- f) magánelzárás.

(2) A személyes szükségletekre fordítható összeg hat hónapig terjedő időre, legfeljebb ötven százalékkal csökkenthető.

(3) Az bv. intézetnél programoktól, rendezvényektől történő eltiltás, vagy a művelődési, szabadidős és sportprogramokon való részvétel korlátozása, meghatározott alkalmakra, de legfeljebb három hónapig tarthat.

(4) A többletszolgáltatások megvonása legalább egy hónaptól, legfeljebb három hónapig terjedhet.

169. §

(1) A magánelzárás fegyházban huszonöt, börtönben húsz, fogházban tíz napig terjedhet, amelynek időtartama alatt engedélyezhető, hogy az elítélt dolgozzon vagy iskolába járjon. A magánelzárás, ha az elítélt dolgozik, fegyházban húsz, börtönben tizenöt és fogházban öt napig terjedhet.

(2) Magánelzárás várandós és kisgyermekes nővel szemben nem alkalmazható.

(3) A magánelzárás végrehajtása alatt az elítélt

- a) kimaradásra és eltávozásra nem mehet,
- b) a védőjével való kapcsolattartást kivéve nem telefonálhat és nem levelezhet,
- c) nem küldhet, és nem kaphat csomagot,
- d) nem fogadhat látogatót, kivéve a lelkészt, valamint a szabadulás előkészítése érdekében a leendő munkáltatóját, a pártfogó felügyelőt és a karitatív szervezet megbízottját,
- e) a személyes szükségleteire nem vásárolhat,
- f) nem veheti igénybe a bv. intézet művelődési és sportolási lehetőségeit, sajtóterméket nem olvashat,
- g) a munkáltatásban nem vehet részt.

(4) Az elítélt a magánelzárás végrehajtása alatt is érintkezhet a védővel, a bv. intézet parancsnokának engedélyével, felügyelettel meglátogathatja a súlyos beteg közeli hozzátartozóját, részt vehet a közeli hozzátartozója temetésén.

(5) A magánelzárás végrehajtása folytán elmaradt látogatás, csomagküldemény és az elítélt személyes szükségleteire szolgáló vásárlás a magánelzárás végrehajtása után engedélyezhető.

(6) Ha az orvos vagy a pszichológus az elítélt egészségi állapota miatt a magánelzárás végrehajtásának megkezdését, vagy folytatását nem javasolja, a magánelzárás végrehajtását félbe kell szakítani.

170. §

(1) A fenyítés kiszabásánál figyelemmel kell lenni a fegyelemsértés súlyára és az elítélt eddigi magatartására, szem előtt tartva a fenyítés célját.

(2) Ha a fegyelemsértés bűncselekményt is megvalósít, a fegyelmi eljárás mellett a feljelentést is meg kell tenni.

(3) Ha a fegyelemsértés szabálysértést is megvalósít, a bv. intézet sérelmére – ide nem érte a magánindítványra üldözendő szabálysértést – elkövetett szabálysértés miatt a fegyelmi eljárás mellett a feljelentést is meg kell tenni. Az elítélt másik elítélt sérelmére elkövetett szabálysértést megvalósító fegyelemsértése esetén a feljelentés megtételére lehetőséget kell biztosítani.

(4) A bv. intézet magánelzárást kiszabó határozata ellen az elítélt és – ha a fegyelmi eljárásban eljár – a védője a büntetés-végrehajtási bíróhoz bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be. A bírósági felülvizsgálati kérelmet a határozat közlésekor nyomban be kell jelenteni; a kérelemnek a magánelzárás végrehajtására halasztó hatálya van.

(5) Az elítélt köteles megtéríteni az általa elkövetett fegyelemsértéssel kapcsolatban – ideértve a szándékos egészségkárosító cselekményt is – a büntetés-végrehajtás részére felmerült költséget.

(6) A fegyelmi eljárás során az elítéltet meg kell hallgatni, egyebekben a fegyelmi eljárás rendjét külön jogszabály határozza meg.

171. §

(1) A fegyelmi jogkör gyakorlója az elítélt másik elítélt sérelmére megvalósított fegyelemsértése miatt indult eljárást megszüntetheti, a fenyítés végrehajtását felfüggesztheti, ha az elítélt közvetítói eljárásban vesz részt.

(2) A fegyelmi jogkör gyakorlója által, közvetítói eljárásra utalt ügyben az elítéltek közötti közvetítói eljárást a bv. intézet állományának erre kiképzett tagja folytathatja le.

(3) A közvetítói eljárásban arra kell törekedni, hogy a sértett és az elkövető között – az elkövető tevékeny megbánását megalapozó – írásbeli megállapodás jöjjön létre.

(4) A közvetítói eljárás csak a sértett és az elkövető önkéntes hozzájárulásával folytatható le.

(5) Az eljárásban a sértett és az elkövető egyenrangú felek, az eljárás során bármikor visszavonhatják a részvételre vonatkozó hozzájárulásukat, és a megállapodásra önként kell jutniuk.

(6) Hozzájárulás visszavonása, illetve megállapodás hiányában a fegyelmi eljárást, a fenyítés végrehajtását folytatni kell.

A kapcsolattartás szabályai

172. §

(1) A szabadságvesztés végrehajtása során a bv. intézet az e fejezetben, valamint a végrehajtási fokozatokra és rezsimekre vonatkozó szabályok szerint, a társadalomba való beilleszkedés érdekében elősegíti, hogy az elítélt fenntarthassa és fejleszthesse hozzátartozóival, más személyekkel, valamint a reintegrációs célkitűzéseket elősegítő külső szervezetekkel való kapcsolatát.

(2) Az elítélt kapcsolattartása az e törvényben meghatározottak szerint, a bv. intézet rendje és a fogvatartás biztonsága érdekében ellenőrizhető. A bv. intézet rendje és a fogvatartás biztonsága érdekében, vagy egészségügyi okból a kapcsolattartás korlátozásának is helye lehet.

(3) Ha a szabadságvesztés foganatba vételére tekintettel szüntette meg a bíróság vagy az ügyész az elítélttel szemben más büntető ügyben elrendelt előzetes letartóztatást, akkor a rendelkezési jogkör gyakorlójának ilyen irányú rendelkezése esetén az elítélt kapcsolattartása vagy elkülönítése tekintetében korábban hozott korlátozó intézkedéseit be kell tartani.

173. §

(1) Az elítélt kapcsolattartási formái:

- a) levelezés,
- b) telefonbeszélgetés a bv. intézet által biztosított telefontal,
- c) csomag küldése és fogadása,
- d) látogató fogadása,

- e) látogató bv. intézeten kívüli fogadása,
- f) kimaradás,
- g) eltávozás.

(2) Az elítélt a rezsिम szabályok szerint igénybe veheti a bv. szerv által nyújtott elektronikus kapcsolattartási formákat. E kapcsolattartási formák ellenőrzésére és korlátozására az általános szabályok az irányadók.

Levelezés

174. §

(1) Az elítélt hozzátartozóival, valamint az általa megjelölt és a bv. intézet által engedélyezett személyekkel levelezhet, a levelek gyakorisága és terjedelme nem korlátozott.

(2) Az elítélt által írt, illetve a részére érkezett levelet – ha jogszabály másként nem rendelkezik – legkésőbb a második munkanapon továbbítani, illetve kézbesíteni kell.

(3) A levelezés biztonsági ellenőrzésének célja a fogvatartás biztonságának a fenntartása, a biztonságot sértő vagy veszélyeztető cselekmények megelőzése.

(4) Az elítéltnak a hatóságokkal, törvényben kihirdetett nemzetközi egyezményben elismerten erre hatáskörrel rendelkező nemzetközi jogvédő szervezetekkel, az alapvető jogok biztosával, valamint a nemzeti megelőző mechanizmus szervezetével vagy munkatársával és a védővel való levelezése tartalmilag nem ellenőrizhető. Ha alapos indok merül fel arra, hogy az elítélt részére érkező vagy az általa küldött levelek nem a borítékban megjelölt hatóságtól, nemzetközi szervezettől vagy a védőtől származnak vagy nem a címzetteknek szólnak a levelet az elítélt jelenlétében – jegyzőkönyv egyidejű felvétele mellett – kell felbontani. Az ellenőrzés csak a feladó azonosítására szolgálhat.

(5) Ha a bv. intézet az általa tartalmilag ellenőrizhető levél tekintetében megállapítja, hogy az a fogvatartás biztonságát veszélyeztető adatot, információt vagy tárgyat tartalmaz, a levél nem továbbítható, az elítéltnak nem kézbesíthető.

Telefonbeszélgetés

175. §

(1) Az elítélt a szabadságvesztés végrehajtási fokozataira és rezsимjeire vonatkozó rendelkezések szerinti gyakoriságban és időtartamban telefonhívást kezdeményezhet.

(2) Az elítélt a házirend előírásainak megfelelően kizárólag a bv. intézet által kijelölt telefont használhatja.

(3) A telefonbeszélgetés a bv. intézet rendje, a fogvatartás biztonsága érdekében a külön jogszabályban meghatározott módon ellenőrizhető, indokolt esetben megszakítható, amelyről az elítéltet tájékoztatni kell.

(4) Ha jogorvoslatra vonatkozó jognyilatkozat megtétele miatt a védővel való telefonon történő kapcsolatfelvétel indokolt, és az elítélt nem rendelkezik letéti pénzzel, részére a telefonbeszélgetés költségét a bv. intézet megelőlegezi.

*Csomag küldése és fogadása***176. §**

(1) Az elítélt jogszabályban meghatározott módon csomagot fogadhat és küldhet. A csomagküldés lehetőségéről, módjáról és a költségek viseléséről a bv. intézet az elítélt útján küld értesítést.

(2) Az elítélt havonta fogadhat, vagy küldhet csomagot.

(3) Az elítélt által küldött, illetve fogadott csomag a bv. intézet, valamint a fogvatartás biztonsága érdekében ellenőrizhető, ennek lehetőségéről az elítéltet tájékoztatni kell.

(4) A csomag mindazokat a tárgyakat tartalmazhatja, amelyeket az elítélt engedéllyel magánál tarthat.

(5) Ha az elítélt nem kap csomagot, a bv. intézet parancsnoka engedélyezheti, hogy az elítélt a letéti pénzből – a személyes szükségleteire egyébként fordítható összeggen felül – a csomag tartalmára vonatkozó szabályok figyelembevételével vásároljon.

(6) A bv. intézet parancsnoka engedélyezheti, hogy a kapcsolattartó a csomagot közvetlenül a bv. intézetben adja át.

*Látogató fogadása***177. §**

(1) Az elítélt a rezsim szabályokhoz igazodóan havonta legalább egyszer, alkalmanként hatvan percben, de legfeljebb kilencven percben, egyidejűleg négy fő látogatót fogadhat.

(2) Az elítélt és a látogató beszélgetése ellenőrizhető, amelynek lehetőségéről az elítéltet és a látogatót tájékoztatni kell.

(3) Ha a bv. intézet biztonsága indokolja, a bv. intézet parancsnoka elrendelheti, hogy az elítélt biztonsági beszélő fülkében, vagy rácson keresztül beszélhet a látogatóval.

(4) A látogatásból ki kell zárni azt, akit az ügyész vagy a bíróság a folyamatban lévő büntetőeljárás eredményessége érdekében attól eltiltott, illetve azt, akinek a magatartása a bv. intézet, valamint a fogvatartás biztonságára veszélyt jelent.

(5) A látogatás félbeszakítható, ha az elítélt vagy a látogató a látogatás rendjét megsérti, és azt figyelmeztetés ellenére sem hagyja abba.

(6) A látogatást meg kell szakítani a szükséges intézkedések megtétele mellett, ha az elítélt vagy a látogató magatartása a bv. intézet rendjét, a fogvatartás biztonságát közvetlenül sérti vagy veszélyezteti.

*Látogató bv. intézeten kívüli fogadása***178. §**

(1) Az elítélt számára – a szabadságvesztés végrehajtási fokozataira és rezsimjeire vonatkozó rendelkezések szerint – engedélyezhető látogató bv. intézeten kívüli fogadása, amelynek tartama alkalmanként legalább két óra.

(2) Látogató bv. intézeten kívüli fogadása annak az elítéltnak engedélyezhető, aki a szabadságvesztésből a büntetés egyharmadát letöltötte, és fegyházban legalább egy évet, börtönben legalább hat hónapot, fogházban legalább három hónapot kitöltött, vagy akit átmeneti részlegre helyeztek.

(3) A bv. intézeten kívüli látogatás idejére – az elítélt letétében lévő pénze terhére – a bv. intézet parancsnoka költőpénz kiadását engedélyezheti. Az bv. intézeten kívüli látogatás a szabadságvesztés időtartamába beszámít.

(4) A látogató bv. intézeten kívüli fogadása esetén az elítélt kizárólag a látogató megjelenését követően távozhat a bv. intézetből.

Kimaradás

179. §

(1) Kimaradás annak az elítéltnak engedélyezhető, aki a szabadságvesztésből a büntetés egyharmadát letöltötte, és fegyházban legalább egy évet, börtönben legalább hat hónapot, fogházban legalább három hónapot kitöltött, vagy akit átmeneti részlegre helyeztek.

(2) A kimaradás tartama a huszonnégy órát nem haladhatja meg. A kimaradás idejére a bv. intézet parancsnoka – az elítélt letétben lévő pénze terhére – költőpénz kiadását engedélyezheti.

(3) Kimaradás elsősorban az elítélt családi és társadalmi kapcsolatainak fenntartása, oktatásban, képzésben való részvétele, a szabadulása után a munkahelyről és a lakásról való gondoskodás elősegítése érdekében engedélyezhető.

(4) A kimaradás az elítéltek csoportja részére is engedélyezhető. A bv. intézet parancsnoka dönti el, hogy a csoportos kimaradás kíséreléssel történik-e.

Eltávozás

180. §

(1) Eltávozás kizárólag akkor engedélyezhető, ha az elítélt a szabadságvesztésből a büntetés egyharmadát letöltötte, és fegyházban legalább egy évet, börtönben legalább fél évet, fogházban legalább három hónapot kitöltött.

(2) Az eltávozás tartama évente fegyházban legfeljebb öt nap, börtönben legfeljebb tíz nap, fogházban és az átmeneti részlegen legfeljebb tizenöt nap. Ha az elítélt fizetett szabadsággal rendelkezik, az eltávozást a fizetett szabadságba be kell számítani.

Az elítéltek oktatása és képzése

181. §

(1) Az oktatásban, szakképzésben vagy továbbképzésben való részvétel nem helyettesíti az elítélt munkában való részvételi kötelezettségét.

(2) Az általános iskolai oktatásban, a középfokú iskolában, illetve a szakképzésben vagy továbbképzésben részt vevő elítéltet – ha bv. intézet működési körében felmerült okból nem állították munkába, illetve nem rendelkezik nyugellátással, szolgálati járadékkal, korhatár előtti ellátással, bányászok egészségkárosodási járadékával, átmeneti bányászjáradékkal – a képzés ideje alatt az alaplunkadíj egynegyedének megfelelő pénzbeli térítés (a továbbiakban: ösztöndíj) illeti meg.

(3) Az ösztöndíjra jogosultak körének meghatározása során a bv. intézet parancsnoka a (2) bekezdésben foglaltaktól különös méltánylást érdemlő esetben eltérhet.

(4) Azon képzési formák esetében, amelyért az elítéltet ösztöndíj illeti meg, bv. intézet oktatási-képzési megállapodást köt az elítélttel. A megállapodásban az elítéltet tájékoztatni kell arról, hogy ha az általános iskolai oktatásban, középfokú iskolában – ide tartozik a gimnázium, a szakközépiskola és a szakiskola –, illetve a szakképzésben vagy továbbképzésben a tanulmányait megkezdi, és a képzésben önhibájából nem vesz részt, illetve indokolatlanul megszakítja, a felmerült költségek teljes vagy részleges megtérítésére kötelezhető.

(5) Az ösztöndíj az iskolai végzettséget vagy szakképzettséget igazoló okirat alapján állapítható meg. A bv. intézet parancsnoka e rendelkezéstől indokolt esetben eltérhet.

(6) Az oktatásban részesülő elítélt tanulmányi eredményétől, szorgalmától és magatartásától függően kiegészítő ösztöndíjban részesül, az elbírálás és a kiegészítő ösztöndíj mértékét rendelet szabályozza.

(7) Az ösztöndíj a szabadulásra kötelezően tartalékolandó pénzösszeg tekintetében munkadíjnak minősül. A havi levonás mértéke igazodik a (2) bekezdésben meghatározott ösztöndíj mértékéhez, azaz az alaplunkadíjból levonandó kötelezően tartalékolandó pénzösszeg egynegyede vonható.

182. §

A bv. intézet parancsnokának döntése alapján az elítéltet különös méltánylást érdemlő esetben

- a) az iskolarendszeren kívüli szakoktatás,
- b) a felsőfokú tanulmányok folytatása

szórán is megilleti a 181. § (2) bekezdésében meghatározott ösztöndíj.

Az oktatásban, szakképzésben vagy továbbképzésben részt vevők kedvezményei

183. §

(1) Az általános iskolai oktatásban, a középfokú iskolai oktatásban, szakképzésben és továbbképzésben részt vevő, valamint felsőfokú tanulmányokat folytató dolgozó elítélteket a vizsgára való felkészüléshez tanévenként a munkavégzés alól jogszabályban meghatározott időre – saját kérésére – fel kell menteni.

(2) A felmentést a vizsgát megelőzően legfeljebb egy hónappal a bv. intézet parancsnoka engedélyezi.

(3) Az (1) bekezdés szerint tanulmányokat folytató elítélt – kérelmére – egy óra munkaidő-kedvezményre jogosult.

(4) A munkavégzés alóli mentesség időtartamára és a munkaidő-kedvezmény idejére az elítélt munkadíját a 258–267. § alapján kell megállapítani.

(5) Az (1)–(4) bekezdésben foglaltakat abban az esetben kell alkalmazni, ha a bv. intézet oktatási-képzési megállapodást kötött az elítélttel.

Az elítéltek szakképzése és továbbképzése

184. §

(1) Az elítéltek szakképzését és továbbképzését elsősorban azokban a szakmákban kell megszervezni, amelyek elősegíthetik a szabadulás után a társadalom életébe való beilleszkedést, vagy a bv. intézeten belül történő munkavégzést.

(2) Az elítélt a szakképzésbe és a továbbképzésbe a kérelme alapján vonható be, a kérelem alapján megkezdett szakképzésben és továbbképzésben az elítélt részvétele kötelező.

(3) A 181. § (4) bekezdése alapján az elítélt a költségek részbeni vagy teljes megtérítésére kötelezhető.

(4) Az elítéltek részére oktatást, szakképzést és továbbképzést a munkáltató, a bv. szerv, vagy jogszabály által arra felhatalmazott egyéb szerv, illetve magánszemély külön-külön vagy együttesen is szervezhet. Az oktatás, szakképzés és továbbképzés költségei a szervezőt terhelik, a költségekhez az elítélt önként is hozzájárulhat.

A szabadulásra felkészítés

185. §

(1) Az elítéltek szabadulásra felkészítése keretében (a továbbiakban: gondozás) már a szabadságvesztés végrehajtása alatt segítséget kapnak a szabadulást követő társadalomba való visszailleszkedéshez és az ehhez szükséges szociális feltételek megteremtéséhez. A gondozás – az elítélt visszailleszkedésének elősegítése érdekében – kiterjed a befogadó környezet felkészítésére, más személyek és szervezetek bevonására is. A gondozás reintegrációs program keretében valósul meg.

(2) Az elítélt gondozását a bv. intézethől való szabadulás – ideértve a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét is – várható időpontja előtt

- a) egy évig terjedő szabadságvesztés esetén két hónappal,
- b) egytől öt évig terjedő szabadságvesztés esetén hat hónappal,
- c) öttől tíz évig terjedő szabadságvesztés esetén egy évvel,
- d) tíz évnél hosszabb szabadságvesztés esetén két évvel

kell megkezdeni.

(3) A gondozás keretében a bv. intézet és a bv. intézet székhelye szerint illetékes pártfogó felügyelő egymással szorosan együttműködve jár el, a gondozás eredményéről rendszeresen tájékoztatják egymást. Az együttműködés során a pártfogó felügyelő gondozási tevékenységét legkésőbb a bv. intézetből való szabadulás – ideértve a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét is – várható időpontja előtt két hónappal kezdi meg.

(4) A gondozás megkezdésekor a bv. intézet az elítéltet meghallgatja és

- a) megállapítja, hogy az elítélt rendelkezik-e a szabadulás időpontjára érvényes személyazonosító okmánnal, szükség esetén intézkedik annak beszerzése iránt,
- b) nyilatkoztatja, hogy a szabadulása után hol kíván letelepedni, rendelkezik-e lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel, illetve az elítélt szabadulást követően várhatóan rendelkezni fog-e munkavállalási lehetőséggel,
- c) felméri a családi kapcsolatainak rendezettségét, iskolai végzettségét és szakképzettségét.

(5) Az elítélt (4) bekezdés szerinti meghallgatásánál a pártfogó felügyelő jelen lehet.

(6) A gondozás keretében a pártfogó felügyelő

- a) a bv. intézetben felkeresi az elítélteket és egyéni vagy csoportos tájékoztatást tart a társadalomba való beilleszkedés elősegítése érdekében,
- b) értékeli a reintegrációs programban elért eredményeket,
- c) a reintegrációs programot szükség szerint kiegészíti, fejleszti,
- d) közreműködik a reintegrációs program megvalósításában, különösen társadalmi-, munkaerő-piaci beilleszkedést célzó csoportos foglalkozások megvalósításában,
- e) felméri, hogy az elítélt rendelkezik-e befogadó környezettel,
- f) ha az elítélt rendelkezik befogadó környezettel, felveszi velük a kapcsolatot, és együttműködésük esetén megkezdi felkészítésüket az elítélt lehetőség szerinti visszafogadására,
- g) szükség esetén segíti a családi kapcsolatok helyreállítását,
- h) ha az elítélt részéről gyógyintézetben, illetve szociális intézményben való ellátás vagy elhelyezés igénye merül fel, és ezt kellő időben jelzi, felveszi a kapcsolatot az ellátást nyújtó intézményekkel az elítélt elhelyezése érdekében.

(7) A (6) bekezdés e)–h) pontjában foglalt tevékenységeket az elítélt által megjelölt letelepedés helye szerint illetékes pártfogó felügyelő végzi.

(8) A gondozási tevékenység keretében a pártfogó felügyelő együttműködik a helyi önkormányzatokkal, a munkáltatókkal, az elítélt társadalomba való beilleszkedését elősegítő, karitatív tevékenységet végző civil szervezetekkel, vallási közösségekkel, valamint egyéb önkéntes közreműködőkkel.

(9) E § alkalmazásában befogadó környezet: a társadalmi kötődés mértékének megítélése szempontjából vizsgálandó szociális közeg, amelyben az elítélt szabadulását követően élni kíván.

A szabadulásra felkészítés hosszabb tartamú szabadságvesztést töltő elítéltek esetében

(1) Azt az elítéltet, aki szabadságvesztés büntetésből folyamatosan legalább tíz évet bv. intézetben tölt, reintegrációs programba kell bevonni, amelynek szabályait az elítélt köteles megtartani.

(2) A bv. intézet az elítélt részére egyéni reintegrációs programot készít, amely alapján végrehajtja az elítélt gondozását. A bv. intézet székhelye szerint illetékes pártfogó felügyelő az egyéni reintegrációs program kidolgozásában és megvalósításában szükség szerint közreműködik.

(3) Az egyéni reintegrációs program alapján az elítélt köteles

- a) az egyéni reintegrációs programban részére meghatározott feladatokat végrehajtani,
- b) együttműködni a bv. intézettel, a pártfogó felügyelővel és a programba bevont szervezetekkel.

(4) Az egyéni reintegrációs program megvalósulásáról és eredményeiről a bv. intézet és a pártfogó felügyelő folyamatosan tájékoztatják egymást, azt szükség szerint – az elítélt, a reintegrációt segítő szervezetek képviselőinek bevonásával – felülvizsgálják és módosíthatják.

(5) A programot a 185. § (4) és (6) bekezdése szerinti adatok alapján kell elkészíteni.

Társadalmi kötődés program

187. §

(1) Azt az elítéltet, akit vétség miatt legfeljebb egy évig terjedő szabadságvesztésre ítélték, kérelmére társadalmi kötődés programba kell helyezni.

(2) A társadalmi kötődés program végrehajtását a bv. intézet parancsnoka felfüggeszti, ha az elítélttel szemben újabb szabadságvesztés végrehajtására érkezik értesítés, és a büntetések nincsenek összbüntetésbe foglalva.

(3) A társadalmi kötődés program feladata:

- a) befogadó környezet biztosítása és erősítése,
- b) korábbi munkahelyre történő visszahelyezés elősegítése, ha ez nem lehetséges, új munkahely felderítése, esetlegesen közfoglalkoztatás megteremtése,
- c) további társadalmi kapcsolatok felderítése, erősítése,
- d) lakhatás megteremtésének elősegítése.

(4) A társadalmi kötődés erősítése érdekében az elítélt jogosult

- a) havonta legfeljebb tíz nap eltávozásra azokon a napokon, amelyeken nem végez munkát,
- b) felügyelet nélkül külső munkahelyen dolgozni,
- c) tanulmányainak bv. intézeten kívüli folytatására.

(5) Ha az elítélt a bv. intézet elhagyásával, a bv. intézeten kívüli munkáltatással kapcsolatos magatartási szabályokat megszegi, az bv. intézet parancsnoka a társadalmi kötődés program végrehajtását felfüggeszti.

(6) A programelemek megvalósításának eredményességét a bv. intézet és a pártfogó felügyelő ellenőrzi és értékeli. Az értékelés alapját a pártfogó felügyelőnek a befogadó környezettel történő együttműködés és ellenőrzés során beszerzett adatok képezik.

*Feltételes szabadságra bocsátás***188. §**

(1) A szabadságvesztésre ítélt feltételes szabadságra bocsátható, ha

a) a büntetés végrehajtása alatt tanúsított kifogástalan magatartására, valamint arra a készségére tekintettel, hogy törvénytisztelő életmódot fog folytatni, alaposan feltehető, hogy a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül is elérhető, és

b) a határozott ideig tartó szabadságvesztésnek a Btk. 38. § (2) bekezdése szerinti vagy a bíróság által az ítéletben megállapított részét, az életfogytig tartó szabadságvesztés esetén a bíróság által a Btk. 43. § (1) bekezdése alapján az ítéletben meghatározott tartamot letöltötte.

(2) Ha az elítélt által előzetes fogvatartásban, vagy házi őrizetben töltött idő beszámítására figyelemmel indokolt, a feltételes szabadságra bocsátás tárgyában a bv. intézet soron kívül, egyébként a feltételes szabadságra bocsátás lehetséges időpontja előtt három hónappal tesz előterjesztést a büntetés-végrehajtási bírónak. Ha a büntetés-végrehajtási bíró az elítélt feltételes szabadságra bocsátását rendelte el, de annak esedékességéig az elítélt súlyos fegyelmi vétséget követett el, a bv. intézet erről haladéktalanul értesíti.

(3) A büntetés-végrehajtási bíró a határozott ideig tartó szabadságvesztésből feltételes szabadságra bocsátott elítélt pártfogó felügyeletét (Btk. 69. §) rendelheti el, és az elítélt számára a Btk. 71. § (2)–(3) bekezdése alapján külön magatartási szabályokat írhat elő.

(4) A büntetés-végrehajtási bíró az életfogytig tartó szabadságvesztésből feltételes szabadságra bocsátott elítélt számára a Btk. 71. § (2)–(3) bekezdése alapján külön magatartási szabályokat írhat elő.

189. §

(1) Ha az elítélttel szemben több határozott ideig tartó végrehajtandó szabadságvesztést kell végrehajtani, és a szabadságvesztések folyamatos végrehajtása során a bíróság az elítéltet bármely szabadságvesztésből feltételes szabadságra bocsátotta, a feltételes szabadság mindaddig nem kezdhető meg, amíg az elítélt más szabadságvesztést – ide nem értve a közérdekű munka vagy a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztést – tölt.

(2) Ha a bíróság az elítéltet több szabadságvesztésből bocsátotta feltételes szabadságra, az elítélt ezeket párhuzamosan tölti.

190. §

(1) Ha a határozott idejű szabadságvesztésből vagy az életfogytig tartó szabadságvesztésből feltételes szabadságra bocsátott elítélt a pártfogó felügyelet magatartási szabályait súlyosan megszegi, a büntetés-végrehajtási bíró a feltételes szabadságot megszünteti.

(2) A párhuzamosan töltött feltételes szabadságok mindegyikénél külön kell vizsgálni, hogy a feltételes szabadság megszüntetésének az (1) bekezdésben meghatározott feltétele fennáll-e.

Utógondozás

191. §

(1) Az utógondozás célja az, hogy a szabadságvesztésből szabadultnak segítséget nyújtson a társadalomba beilleszkedéshez. Az utógondozás tartalma legfeljebb egy év.

(2) Az utógondozásnak az elítélt kérelmére van helye. A szabadságvesztésből szabadult elítélt segítséget és támogatást kérhet, különösen a munkába állásához, a letelepedéséhez, a szállásbiztosításához, a megkezdett tanulmányai folytatásához, gyógykezeléséhez és gyógyító eljárásához.

(3) Az utógondozást az elítélt által megjelölt letelepedés helye szerint illetékes pártfogó felügyelő végzi, a helyi önkormányzatok, a munkáltatók, az elítélt társadalomba való beilleszkedését elősegítő, karitatív tevékenységet végző civil szervezetekkel, vallási közösségekkel, valamint egyéb önkéntes közreműködőkkel.

(4) Az elítélt szabadulását követő munkavállalásának és lakhatásának elősegítése érdekében a pártfogó felügyelő felméri a szabaduló elítélt befogadó környezete szerinti munkáltatókat, civil szervezeteket, vallási közösségeket, amelyek vállalják a szabaduló elítélt foglalkoztatásának, lakhatásának biztosítását.

(5) A 186. § (1) bekezdésében meghatározott elítélt esetében, ha a (4) bekezdésben megjelölt szervezeteknél a szabaduló elítélt munkavállalásának és lakhatásának megteremtésére irányuló intézkedések eredményre nem vezettek, a közfoglalkoztatást, illetve a lakhatást az állam biztosítja.

*A fiatalkorúakra vonatkozó szabályok***192. §**

(1) A fiatalkorúakra az e címben foglalt eltérésekkel a szabadságvesztés végrehajtására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(2) A fiatalkorúak szabadságvesztését külön bv. intézetben, vagy a bv. intézet elkülönített részében kell végrehajtani. A fiatalkorúak bv. intézetében felnőtt korú elítéltek csak a bv. intézet működése érdekében helyezhetők el.

(3) A fiatalkorú társadalomba beilleszkedésének segítéséhez igénybe kell venni a gyámhatóság és az egyéb állami szervek, a civil szervezetek, oktatási intézmények, a pártfogó felügyelő, valamint a fiatalkorú hozzátartozóinak segítségét.

(4) A szabadságvesztés végrehajtása során különös gondot kell fordítani a fiatalkorú oktatására, személyiségének fejlesztésére és testi fejlődésére, a tankötelezettség érvényesítésére, az első szakmához jutás lehetőségére.

(5) A fiatalkorú gyógyszert, gyógyászati segédeszközt térítés nélkül kap.

193. §

(1) Biztosítani kell, hogy a fiatalkorú szakképzésben vagy betanított munkás-képzésben vegyen részt, és lehetővé kell tenni, hogy középfokú iskolai tanulmányokat folytasson.

(2) A fiatalkorú a tankötelezettségét a külön törvényben meghatározott életévének betöltéséig köteles folytatni.

(3) A fiatalkorú dicsérő oklevéllel is jutalmazható.

(4) A magánelzárás a fiatalkorúak börtönében tíz, a fiatalkorúak fogházában öt napig terjedhet. A magánelzárással fenytett fiatalkorút az iskolai órától, reintegrációs programokról nem lehet eltiltani.

(5) A bv. intézet a fiatalkorú elítéltről az oktatási intézménytől, gyermekvédelmi intézménytől pedagógiai véleményt kér a fiatalkorú megismerése érdekében, különösen a magatartás, a szorgalom, a fejlesztést igénylő területek, a családi háttér adataira vonatkozóan. Az adatok az egyéni fejlesztési terv, a fiatalkorú védelme, valamint a kockázatbecslés érdekében használhatók fel.

(6) A bv. intézet a nevelési programját, a fiatalkorú egyéni fejlesztési tervét a fiatalkorú társadalmi beilleszkedésének elősegítése, ennek érdekében beilleszkedési zavarai enyhítése, pszichés állapota rendezése, iskolázottsága, szakmai képzettségének fejlesztése, az alapvető erkölcsi normák elfogadtatása, az egészséges életmódra való felkészítése érdekében a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter felügyelete alá tartozó javítóintézetek szakmai tapasztalatai felhasználásával, azokkal együttműködve alakíthatja ki.

194. §

(1) A fiatalkorú fogvatartott saját vagy a törvényes képviselő kérelmére és a bv. intézet engedélyével, háromhavonta családi konzultáción vehet részt, amely a bv. intézetben megvalósuló kötetlen kapcsolattartási forma. A családi konzultáción a szülő, valamint az vehet részt, aki a Polgári Törvénykönyv alapján a fiatalkorúval kapcsolattartásra jogosult, kivéve, ha a bíróság vagy a gyámhatóság a kapcsolattartási jogot korlátozta vagy megvonta.

(2) A fiatalkorú – a bv. intézet lehetősége szerint – saját vagy a törvényes képviselő kérelmére és a bv. intézet engedélyével családterápiás foglalkozáson vehet részt. A családterápiás foglalkozáson nem vehet részt a szülő, ha kapcsolattartásra nem jogosult. A családterápiás foglalkozások számát a terápiás szükségletek határozzák meg.

(3) A fiatalkorú családterápiás foglalkozáson való részvétele kivételesen a bv. intézeten kívül is engedélyezhető.

(4) A családi konzultáció és a családterápiás foglalkozás nem minősül látogatófogadásnak és az az elítéltek között is engedélyezhető.

195. §

(1) A fiatalkorú kérelmére az azonos nemű fiatalkorú testvérével együttesen elhelyezhető, ha ez mindkét fiatalkorú érdekében áll, és a bv. intézetben ennek lehetősége megteremthető.

(2) Az együttes elhelyezésnél figyelembe kell venni az elítéltek előéletét és az elkövetett bűncselekményt, valamint az együttes elhelyezés fogvatartás rendjére és biztonságára gyakorolt lehetséges hatását, a fiatalkorú veszélyeztetettségét, értelmi és érzelmi fejlettségét.

196. §

A fiatalok kapcsolat tarthat az oktatási-nevelési intézménye pedagógusával, tanulmányi és vizsgakötelezettsége, valamint személyiségfejlődése érdekében.

197. §

Megkezdett tanulmányok esetén a fiatalok kérelmére, vizsgakötelezettség teljesítése érdekében a bv. intézet gondoskodik az előállításáról, ha ehhez az oktatási intézmény vezetője és a bv. intézet parancsnoka együttesen hozzájárul.

198. §

(1) Tanulói vagy magántanulói jogviszonyt a bv. intézet parancsnokának engedélyével a fiatalok a bv. intézeten kívüli oktatást nyújtó intézménnyel is létesíthet, amely során iskolalátogatási és vizsgakötelezettségét az oktatási intézményben teljesíti.

(2) Az engedélyezés során figyelembe kell venni különösen az elkövetett bűncselekményt, a biztonsági kockázatokat, a fiatalok korábban tanúsított magatartását, tanulmányi előmenetelét és szorgalmát.

199. §

(1) A bv. intézetben tartózkodó fiatalok elhelyezésére szolgáló lakóhelyiségek és zárkák berendezése – a bv. intézet lehetősége szerint – a fiatalok magatartása, tanulmányi előmenetele és szorgalma figyelembevételével alakítható ki.

(2) A tanulmányi eredményt és a szorgalmat az egyéni képességek alapján kell értékelni.

(3) Az (1) bekezdés szerinti szempontoknak megfelelő értékelést a bv. intézet személyzete, valamint a fiatalok oktatásáért felelős reintegrációs szakember végzi.

200. §

Ha a bv. intézet nem áll szerződéses kapcsolatban általános iskolával, a bv. intézet illetékességi területébe tartozó iskola a bv. intézettel kötött együttműködési megállapodás alapján biztosítja az alapfokú képzést, magántanulói jogviszony keretében.

201. §

(1) A fiatalok a törvényes képviselőjének beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása nélkül is önállóan tehet panaszt, kérelmet, vagy nyilatkozhat a fogvatartásával kapcsolatban felmerülő ügyekben.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók a fiatalok egészségügyi önrendelkezési jogának érvényesülése tekintetében.

202. §

(1) A fiatalok a tartására fordított költségekhez csak akkor köteles hozzájárulni, ha munkáltatásban vesz részt, rendszeres pénzellátással rendelkezik vagy ösztöndíjban részesül.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni a költségtérítéssel előállítások, szállítások, egyéb szolgáltatások esetén is.

(3) A tizennyolcadik életévét meg nem haladott fiatalok részére, ha letéti pénzzel nem rendelkezik, a bv. intézet költségtérítés nélkül biztosítja az előállítását a súlyos beteg közeli hozzátartozója meglátogatása vagy a közeli hozzátartozó temetésén való részvétel, vagy a kegyelet lerovása érdekében.

203. §

(1) A tizennyolcadik életévét be nem töltött fiatalok dohányterméket nem tarthat magánál, és dohányzása még a törvényes képviselőjének a hozzájárulásával sem engedélyezett.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettség megszegése nem alapoz meg fegyelmi vétséget.

204. §

(1) A tizennyolcadik életévét be nem töltött fiatalok szabadítása előtt hatvan nappal a törvényes képviselőt értesíteni kell.

(2) A fiatalok szabadítása esetén a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülőnek, vagy a gyámnak kell átadni a bv. intézet székhelyén. A törvényes képviselő írásbeli hozzájárulása esetén a fiatalok kísérő nélkül hagyhatja el a bv. intézetet.

(3) Ha a fiatalok szülőjéhez, vagy gyámjához történő hazatérésére megtett intézkedések nem vezetnek eredményre, akkor a bv. intézet megkeresi a gyámhatóságot a szükséges gyermekvédelmi intézkedés megtétele érdekében.

(4) Ha a fiatalok törvényes képviselője nem jelent meg az átvétel érdekében és nem járult hozzá a fiatalok kísérő nélküli eltávozásához, a bv. intézet haladéktalanul megkeresi a fiatalok ideiglenes elhelyezése érdekében a gyermekek védelméről szóló törvényben feljogosított szervezet és gondoskodik a fiataloknak az ideiglenes hatályú elhelyezéséről rendelkező határozatban megjelölt gondozási helyre történő szállításáról.

(5) Ha a nevelésbe vett fiatalok szabadulásakor a gyermekvédelmi gyám nem jelent meg a fiatalok átvétele érdekében, a bv. intézet haladéktalanul értesíti a fiatalok gyermekvédelmi gyámját működtető területi gyermekvédelmi szakszolgálatot a fiatalok gondozási helyére történő szállításának megszervezése érdekében.

A katonákra vonatkozó rendelkezések

205. §

(1) Ha a bíróság a szabadságvesztést katonai fogdában rendeli végrehajtani, az általános szabályokat a jelen fejezetben szabályozott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A szabadságvesztés végrehajtásának rendje a katonai fogdában a fogház rendjének felel meg.

(3) A bv. intézetet, amelyben a katonai fogdában végrehajtandó szabadságvesztés-büntetést kell végrehajtani, a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter jelöli ki. A katonai fogdában végrehajtandó fogházbüntetést a külön jogszabályban kijelölt bv. intézet – e célra – elkülönített részén kell végrehajtani.

(4) A szabadságvesztés végrehajtása alatt a különböző állománycsoportú elítélteket el kell különíteni egymástól. Az elítéltek katonai érdekből is csoportosíthatók.

(5) A katonai fogdában büntetésüket töltő elítéltek szolgálati kötelezettségei és jogai annyiban szünetelnek, illetőleg korlátozottak, amennyiben erről az ítélet vagy jogszabály rendelkezik, illetve amennyiben ezek érvényesülése a büntetés céljával ellentétes.

(6) Az elítéltek a szabadságvesztés végrehajtása alatt előjárói és feljebbvalói joggal nem rendelkeznek, fegyvert nem viselhetnek, és szolgálatot nem láthatnak el.

(7) Az elítéltek a szabadságvesztés végrehajtása alatt rendfokozati és fegyvernemi jelzés nélküli egyenruhát viselnek.

(8) Kapcsolattartásra jogosult személy az elítélt munkáltatói jogkört gyakorló parancsnoka vagy annak megbízottja is.

206. §

A katonai fogdában biztosítani kell az elítéltek szakmai ismereteinek szinten tartását vagy fejlesztését, továbbá azt, hogy az elítéltek az alakulatukkal való kapcsolatukat fenntartsák és fejlesszék.

A nem magyar állampolgárságú elítéltekre vonatkozó rendelkezések

207. §

(1) A nem magyar állampolgárságú elítélt (a továbbiakban: külföldi elítélt) befogadásáról késedelem nélkül értesíteni kell az állampolgársága szerint illetékes diplomáciai vagy konzuli képviselőt (a továbbiakban: illetékes külképviselet). Az értesítés csak akkor mellőzhető, ha a külföldi elítélt az írásbeli nyilatkozatában ezt kifejezetten kéri. Ha a külföldi elítélt többes állampolgár, az általa megjelölt külképviseletet kell értesíteni.

(2) A külföldi elítéltet az általa ismert nyelven tájékoztatni kell arról, ha nemzetközi egyezmény a szabadságvesztés végrehajtásának az átengedését lehetővé teszi.

208. §

A külföldi elítélt kérelmére szabadságvesztése alatt biztosítani kell a bv. intézet lehetőségeihez mérten a magyar nyelv oktatását, illetve olyan programokat kell biztosítani számára, amelyek megismertetik azokkal a nemzeti, történelmi és erkölcsi értékekkel, amelyek köré a magyar társadalom szerveződik.

209. §

A külföldi elítélt elhelyezésénél lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a vele együtt elhelyezett elítéltek között legyen az általa használt nyelvet, továbbá a magyar nyelvet ismerő és

beszélő személy. Nem lehet együttesen elhelyezni azokat a külföldi elítélteket, akik között nemzeti, nemzetiségi, etnikai vagy vallási ellentét áll fenn.

210. §

(1) A szabadságvesztés végrehajtásával kapcsolatban a külföldi elítélt jogainak és kötelezettségeinek a gyakorlásával összefüggő tolmácsolási és fordítási költségek (a továbbiakban: tolmácsolási költségek) a bv. intézetet terhelik.

(2) Ha a külföldi elítélt a szabadságvesztés végrehajtásával nem összefüggő ügyben kéri tolmács közreműködését, az intézet azt a külföldi elítélt költségére biztosítja.

(3) A külföldi elítélttel szemben folyamatban lévő büntetőeljárásban felmerült tolmácsolási költségek viselésére a Be. rendelkezéseit kell alkalmazni.

211. §

A külföldi elítélt és az illetékes külképviselet tagja a konzuli kapcsolatokról szóló nemzetközi egyezmény, valamint az érintett államok által kötött szerződésekben foglaltak szerint, az e törvényben foglaltak figyelembevételével tartanak kapcsolatot. A kapcsolat felvétele csak a külföldi elítélt beleegyezésével történhet.

212. §

(1) Ha a külföldi elítélt vagy a képviselője a szabadságvesztés végrehajtásának más állam részére történő átengedését kéri, a kérelmet a BVOP útján az igazságügyért felelős miniszterhez kell felterjeszteni.

(2) A szabadságvesztés végrehajtásának más állam részére történő átengedésekor a bv. intézet a kiutasítás szabályainak megfelelő alkalmazásával jár el.

213. §

(1) A bv. intézet az illetékes külképviseletet haladéktalanul értesíti arról, ha a külföldi elítélt részére – a bv. intézet tudomása szerint – gyámot vagy gondnokot kell kirendelni.

(2) A bv. intézet az illetékes külképviseletet haladéktalanul értesíti a külföldi elítélt haláláról.

214. §

A bv. intézet a külföldi elítélt várható szabadulása előtt harminc nappal, ha a szabadságvesztés hátralévő tartama kevesebb harminc napnál, akkor legkésőbb a jogerős bírósági ítéletről szóló bírói értesítés kézhezvételét követő munkanapon, illetve ha a szabadulás időpontja indokolja, haladéktalanul értesíti a határozatot hozó első fokú bíróság székhelye szerint illetékes területi idegenrendészeti hatóságot az elítélt szabadulásáról.

215. §

A külföldi elítélt szabadításáról, vagy a más államnak történő átadásáról a bv. intézet értesíti az illetékes külképviseletet és a BVOP-t, szabadítás esetén – a szabadulás előtt legalább három

nappal – az útlevelet őrző szervet. Az illetékes külképviseletet a bv. intézet nem értesíti, ha azt a külföldi elítélt az írásbeli nyilatkozatában kifejezetten kérte.

VI. Fejezet Munkáltatás

A munkáltatás általános szabályai

216. §

(1) Az elítéltek által végzett termelő munka szervezése során törekedni kell a büntetés-végrehajtási szervezet önellátóvá és részben önfenntartóvá tételére.

(2) Az állam a mindenkori költségvetés teherviselő képességének megfelelően az adójogszabályokban meghatározott adó- és járulékkedvezményekkel támogatja az elítéltek teljes körű munkáltatásának megvalósítását és a szabadulás utáni munkavállalását.

Általános magatartási követelmények

217. §

(1) A munkáltatás során – kivéve, ha e törvény eltérő követelményt ír elő – úgy kell eljárni, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.

(2) Az elítélt köteles a munkáltatót minden olyan tényről, adatról, körülményről vagy ezek változásáról tájékoztatni, amely a munkáltatás, valamint a kapcsolódó jogok gyakorlását és a kötelezettségek teljesítését érinti.

(3) Az elítélt a munkáltatás során nem tanúsíthat olyan magatartást, amellyel munkáltatója jogos gazdasági érdekeit veszélyeztetné.

Határidők számítása

218. §

(1) Napon naptári napot kell érteni.

(2) A határidő számítása a határidő megkezdésére okot adó intézkedést (eseményt) követő napon kezdődik.

(3) A hetekben megállapított határidő azon a napon jár le, amely elnevezésénél fogva a kezdő napnak megfelel. Hónapokban vagy években megállapított határidő lejártának napja az a nap, amely számánál fogva a kezdő napnak megfelel, ha ez a nap a lejárat hónapjában hiányzik, a hónap utolsó napja.

(4) A határidő az utolsó napjának végén jár le. A határidő az általános munkarend szerinti következő munkanap végén jár le, ha az utolsó nap az általános munkarend szerint heti pihenő- vagy munkaszüneti nap.

(5) A határidőt – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – akkor kell megtartottnak tekinteni, ha a lejárat napjának végéig a jognyilatkozatot közlik vagy ezen időpontig az egyéb magatartás tanúsítása megtörténik.

Munkáltatáshoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek

219. §

(1) A szabadságvesztés végrehajtása során a büntetés-végrehajtási szervezet adottságai szerint biztosítani kell az elítélt munkáltatását. Az elítélt munkáltatása átmenetileg, a munkába állítását akadályozó ok fennállásáig szünetelhet.

(2) Az elítélt munkába állításáról és annak módosításáról a munkakör, a munkahely és a munkáltató megjelölésével a BFB dönt.

(3) A munkaköri alkalmasság megállapításáig az elítélt nem állítható munkába.

(4) A munka kijelölésénél lehetőség szerint figyelembe kell venni az elítélt szakmai képzettségét.

(5) Az elítélt nem végezhet munkát olyan munkakörben, amely kapcsán jogerősen foglalkoztatástól eltiltásra ítélték.

(6) A munka jellegének megfelelően az elítélteket szervezeti egységekbe lehet beosztani azzal, hogy köztük alá-főlérendeltségi viszony nem hozható létre.

(7) Az elítéltek a biztonság, a munkafegyelem és a rend fenntartása érdekében a munkahelyre vagy a munkakörre utaló jelzés viselésére kötelezhetők.

(8) Ha az elítélt munkáltatása felügyelettel vagy ellenőrzéssel történik, az elektronikus távfelügyeleti eszközök igénybevételel is megvalósítható.

(9) A munkáltató – törvényben meghatározott keretek között – a munkáltatással kapcsolatos jogok és kötelezettségek érvényesítéséhez szükséges adatokat a fogvatartotti nyilvántartásban rögzíti.

220. §

(1) A munkáltató köteles

- a) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit a jogszabályokban előírtak szerint biztosítani,
- b) a munkavégzéshez szükséges tájékoztatást és irányítást megadni, az előírt oktatásokat megtartani,
- c) a munka jellegének és a munkában részt vevő elítéltek és egyéb jogcímen fogvatartottak összetételének megfelelő munkarendet kialakítani,
- d) a munkát folyamatosan szervezni,
- e) a végzett munkáért díjazást fizetni,
- f) a munkafolyamatokat, illetve a munkaköröket munkavédelmi szempontból veszélyességi fokozatokba sorolni,
- g) a munkáltatásra vonatkozó jogszabályi előírásokat betartani,

- h)* a munkába állítás előtt, vagy azt követően a jogszabály előírása szerint az elítéltet munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálatra küldeni, valamint
- i)* az elítéltek számára a végzett feladatokra vonatkozó egyedi vagy csoportos munkaköri leírást készíteni.

(2) A munkáltató köteles az e fejezetben meghatározott kérdések részletes szabályozására munkáltatási szabályzatot készíteni.

221. §

Az elítéltet megilleti

- a)* az e törvény alapján megállapított díjazás,
- b)* munkahelyi vagy üzemi baleset esetén baleseti ellátás és baleseti egészségügyi szolgáltatás,
- c)* a rendszeresen végzett munka után fizetett szabadság.

222. §

(1) A munkáltatás során az elítélt köteles

- a)* törvényben meghatározott kivételtől eltekintve munkát végezni,
- b)* a kijelölt munkát szakismereteinek és képességeinek megfelelően, fegyelmezetten ellátni,
- c)* a munkabiztonsággal és a környezetvédelemmel kapcsolatos előírásokat megtartani,
- d)* a munkát
 - da)* a kijelölt időben és helyen,
 - db)* a munkáltató utasítása szerint,
 - dc)* az elvárható szakértelemmel és gondossággal,
 - dd)* a munkájára vonatkozó szabályok, előírások és technológiai utasítások szerint elvégezni.

(2) Az elítélt köteles megtéríteni a munka-alkalmassági vizsgálatok költségét, ha neki felróható okból vált az szükségessé.

223. §

(1) Az elítéltet nem terheli munkavégzési kötelezettség, ha

- a)* tankötelezettsége áll fenn,
- b)* a várandósság a hatodik hónapot elérte, a szülést, illetve a várandósság egyéb okból bekövetkezett megszűnését követő ötvenedik napig,
- c)* gyermekével együttesen kerül elhelyezésre,
- d)* munkaképtelen,
- e)* a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte vagy a szükséges szolgálati időt megszerezte.

(2) Az elítéltet az (1) bekezdésben meghatározottakon túl nem terheli munkavégzési kötelezettség

- a)* amíg állampolgári kötelezettségét teljesíti,
- b)* közeli hozzátartozója súlyos betegsége vagy halála esetén legfeljebb két munkanapon át, ha a rendelkezési jogkör gyakorlója a látogatást, illetve a temetésen való részvételt engedélyezte,
- c)* keresőképtelen betegség esetén,

- d) a kötelező orvosi vizsgálat teljes időtartamára, valamint a véradás miatt távol töltött időre, de legfeljebb egy munkanapra,
 e) ha elháríthatatlan ok miatt nem tud a munkahelyén megjelenni, vagy
 f) a munkáltató engedélye alapján.

(3) A munkavégzési kötelezettség alóli mentesülés szempontjából elháríthatatlan oknak minősül a büntetés-végrehajtási szervezetnek az elítélt jogai érvényesítésével, illetve a kötelezettségei teljesítésével kapcsolatos, valamint a fogvatartás rendjének és biztonságának a fenntartása érdekében tett intézkedése.

(4) Ha az (1) bekezdés *b)* vagy *e)* pontja szerinti feltétel bekövetkezik, akkor az elítéltet tájékoztatni kell arról, hogy a továbbiakban munkavégzési kötelezettség nem terheli, és ezzel egyidejűleg írásban nyilatkoztatni kell arról, hogy a munkáltatásban továbbra is részt kíván-e venni. Ha az elítélt a további munkáltatását kéri, a büntetés-végrehajtási szervezet lehetőségeihez képest kell a továbbiakban munkáltatni. A munkaalkalmasságról a bv. orvos véleményét is ki kell kérni.

(5) Ha az elítéltet az (1) bekezdés *b)* vagy *e)* pontja alapján nem terheli munkavégzési kötelezettség, de kérelmére munkáltatásban vesz részt, munkáltatására és a tartási költségekhez való hozzájárulására a kötelező munkavégzés szabályait alkalmazni kell azzal, hogy erről az elítéltet előzetesen tájékoztatni kell.

A munkáltatás szervezete

224. §

- (1) Az elítéltet munkával a bv. szerv foglalkoztatja és gyakorolja a munkáltatói jogokat.
 (2) Munkáltatásban kizárólag az az elítélt vehet részt, aki a tizenhatodik életévét betöltötte.

Más gazdálkodó szervezetnél történő munkavégzés

225. §

A munkáltató szerződése alapján az elítélt – írásban megadott hozzájárulásával – más gazdálkodó szervezetnél is végezhet munkát. A szerződésben a munkáltatói jogok kizárólag azon része ruházható át, amely az e törvényben szabályozott jogok és kötelezettségek gyakorlását, illetve az elítéltek személyiségi jogait nem sérti.

226. §

(1) Más gazdálkodó szervezetnél történő munkavégzésre kijelölése érdekében az elítéltnak az első munkába állításkor írásban nyilatkoznia kell arról, hogy hozzájárul-e más gazdálkodó szervezetnél történő munkáltatásához.

(2) Ha az elítélt a hozzájárulást akár írásban, akár – jegyzőkönyv felvétele mellett – szóban utóbb visszavonja, akkor a BFB a munkahelyről az elítéltet soron kívül leváltja.

227. §

Az elítélt más gazdálkodó szervezetnél nem végezhet munkát, ha

- a) ott a fogvatartás megkezdése előtt öt éven belül a munkavállaló, vezető tisztségviselő vagy tulajdonos volt, üzletrésszel rendelkezett, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban állt, illetve e körülmények bármelyike a szabadságvesztés végrehajtása alatt is fennáll,
- b) olyan munkakörben foglalkoztatnák, amelyet jogszabály rendelkezése szerint csak büntetlen előéletű személy tölthet be,
- c) a hozzátartozójával kerülne alá-fölérendeltségi vagy elszámolási viszonyba.

A munka- és pihenőidő

228. §

(1) Munkaidő: a munkavégzésre előírt idő kezdetétől annak befejezéséig tartó idő.

(2) Előkészítő vagy befejező tevékenység: minden olyan feladat ellátása, amelyet az elítélt a munkaköréhez kapcsolódóan, szokás szerint és rendszeresen köteles elvégezni vagy a munkáltató végrehajtani. Az előkészítő vagy befejező tevékenység ideje nem része a munkaidőnek.

229. §

(1) Munkanap a naptári nap vagy a munkáltató által meghatározott megszakítás nélküli huszonnégy óra, ha a munkáltató működése miatt a munkarend szerinti napi munkaidő kezdete és befejezése nem azonos naptári napra esik.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak megfelelően irányadók a heti pihenő- vagy a munkaszüneti nap meghatározása tekintetében is, azzal, hogy a hét és huszonnégy óra közötti tartamot heti pihenő- vagy a munkaszüneti napnak kell tekinteni.

(3) Munkahét: a naptári hét vagy a munkáltató által meghatározott megszakítás nélküli százhatvannyolc óra, ha a munkáltató működése miatt a munkarend szerinti napi munkaidő kezdete és befejezése nem azonos naptári napra esik.

230. §

(1) Napi munkaidő: a munkáltató által meghatározott

- a) teljes napi munkaidő vagy
b) részmunkaidő.

(2) Munkarend szerinti napi munkaidő: a munkanapra elrendelt rendes munkaidő.

(3) Munkarend szerinti heti munkaidő: a munkahétre elrendelt rendes munkaidő.

231. §

(1) Éjszakai munka: a huszonnégy és hat óra közötti időszakban teljesített munkavégzés.

(2) A női elítélt a várandóssága megállapításától a szülést, illetve a várandósság egyéb okból történő megszűnését követő ötvenedik napig, illetve ha gyermekével együttesen kerül elhelyezésre, akkor annak teljes időtartama alatt éjszakai munkára nem osztható be.

(3) Tizennyolc éven aluli elítélt éjszakai munkára nem osztható be.

232. §**(1) A munkáltató tevékenysége**

- a) megszakítás nélküli, ha naptári naponként hat órát meg nem haladó tartamban vagy naptári évenként kizárólag a technológiai előírásban meghatározott okból, az ott előírt időszakban szünetel és
- aa) társadalmi közszükségletet kielégítő szolgáltatás biztosítására irányul, vagy
- ab) a termelési technológiából fakadó objektív körülmények miatt gazdaságosan vagy rendeltetésszerűen másként nem folytatható,
- b) több műszakos, ha tartama hetente eléri a nyolcvan órát,
- c) idényjellegű, ha a munkaszervezéstől függetlenül az év valamely időszakához vagy időpontjához kötődik.

(2) Több műszakos munkarend esetén az elítélt műszakbeosztását legalább háromhetente változtatni kell.

*A napi munkaidő***233. §**

(1) A teljes napi munkaidő napi nyolc óra (általános teljes napi munkaidő).

(2) A munkáltatási szabályzat az általános teljes napi munkaidőnél rövidebb teljes napi munkaidőt is megállapíthat.

(3) A munkáltatási szabályzat az adott munkakörre irányadó teljes napi munkaidőnél rövidebb napi munkaidőt is megállapíthat (részmunkaidő).

(4) Az egyes egészségkárosító kockázatok között foglalkoztatott elítélt napi munkaidejének megállapítására külön jogszabály az irányadó. E munkaköröket, a munkában tölthető időt, a tevékenységre folyamatosan vagy megszakításokkal fordítható időt és az ehhez szükséges munkaszervezési intézkedéseket a munkáltató a foglalkozás-egészségügyi szolgálat bevonásával, jogszabályban meghatározott keretek között a munkáltatási szabályzatban határozza meg.

(5) Tizennyolc éven aluli elítélt napi munkaideje legfeljebb nyolc óra lehet és az idejét a foglalkoztatás többi formájával össze kell számítani.

*A munkaidőkeret***234. §**

(1) A végzett munka jellegétől függően munkaidőkeret is megállapítható.

(2) A munkaidőkeretet – a fogva tartó bv. intézet házirendjének figyelembevételével – a munkáltatási szabályzatban a munkáltató állapítja meg.

(3) A munkaidő-keretben teljesítendő munkaidőt a munkaidőkeret tartama, a napi munkaidő és az általános munkarend alapul vételével kell megállapítani. Ennek során az általános munkarend szerinti munkanapra eső munkaszüneti napot figyelmen kívül kell hagyni.

(4) A munkaidő (2) bekezdés szerinti meghatározásakor a munkavégzési kötelezettség alóli mentesülés tartamát figyelmen kívül kell hagyni vagy az adott munkanapra irányadó munkarend szerinti napi munkaidő mértékével kell számításba venni. Munkaidő-beosztás hiányában a munkavégzési kötelezettség alóli mentesülés tartamát a napi munkaidő mértékével kell figyelmen kívül hagyni vagy számításba venni.

(5) A munkaidőkeret kezdő és befejező időpontját meg kell határozni és az elítéltet erről tájékoztatni kell.

(6) Tizennyolc éven aluli elítélt számára legfeljebb egy heti munkaidőkeretet lehet elrendelni.

235. §

(1) A munkaidőkeret tartama legfeljebb négy hónap vagy tizenhat munkahét.

(2) A munkaidőkeret tartama legfeljebb hat hónap vagy huszonhat munkahét

- a) a megszakítás nélküli munkarendben,
- b) a több műszakos munkarendben, valamint
- c) az idényjellegű tevékenység keretében

foglalkoztatott elítélt esetében.

(3) A munkaidőkeret tartama munkáltatási szabályzat rendelkezése szerint legfeljebb tizenkét hónap vagy ötvenkét munkahét, ha ezt technikai vagy munkaszervezési okok indokolják.

A munkaidő beosztása

236. §

A munkavégzés idejét, a munkaidő kezdetét, végét, a munkaközi szünet időtartamát és a műszakok beosztását a munkarendben kell meghatározni.

237. §

(1) A munkáltató a munkaidőt az egészséges és biztonságos munkavégzés követelményére, valamint a munka jellegére figyelemmel osztja be.

(2) Általános munkarend esetén a munkaidőt heti öt napra, hétfőtől péntekig kell beosztani.

(3) Munkaidőkeret, vagy elszámolási időszak alkalmazása esetén – a munkaidő vasárnapra vagy munkaszüneti napra történő beosztására vonatkozó szabályokra tekintettel – a munkaidő a naptári hét minden napjára vagy az egyes munkanapokra egyenlőtlenül is beosztható (a továbbiakban: egyenlőtlen munkaidő-beosztás).

(4) A munkaidő-beosztásáról az elítéltet legalább egy nappal korábban tájékoztatni kell.

(5) A munkáltató az adott napra vonatkozó munkaidő-beosztást, ha gazdálkodásában vagy működésében előre nem látható körülmény merül fel, legalább egy nappal korábban módosíthatja.

238. §

(1) Az elítélt beosztás szerinti napi munkaideje – a részmunkaidőt kivéve – négy óránál rövidebb nem lehet.

(2) Az elítélt beosztás szerinti

- a) napi munkaideje legfeljebb tizenkét óra,
- b) heti munkaideje legfeljebb negyvennyolc óra

lehet.

(3) Az elítélt beosztás szerinti napi vagy heti munkaideje a (2) bekezdésben meghatározott tartamot legfeljebb egy órával meghaladhatja, ha a téli időszámítás kezdete a munkaidő-beosztás szerinti munkaidőre esik.

(4) Az elítélt beosztás szerinti napi, munkaidőkeret alkalmazása esetén heti munkaidejébe a rendkívüli munkaidő tartamát be kell számítani.

(5) Egyenlőtlen munkaidő-beosztás alkalmazása esetén a (2)–(4) bekezdést azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a beosztás szerinti heti munkaidő tartamát átlagban kell figyelembe venni.

239. §

A munkáltató a munkáltatási szabályzatban a napi munkaidőt legfeljebb két részletben is beoszthatja (a továbbiakban: osztott napi munkaidő). A beosztás szerinti napi munkaidők között legalább két óra pihenőidőt kell biztosítani.

240. §

Az iskolai tanulmányokat folytató vagy szakképzésben részt vevő elítélt munkaidő-beosztását úgy kell meghatározni, hogy – figyelemmel az oktatásban résztvevők munkaidő-kedvezményének szabályaira is – az iskolai oktatásban, képzésben részt tudjon venni.

241. §

Vasárnapra rendes munkaidőbe

- a) a rendeltetése folytán e napon is működő munkáltatónál vagy munkakörben,
- b) az idényjellegű tevékenység keretében,
- c) a megszakítás nélküli munkarendben,
- d) a több műszakos munkarendben,
- e) a kizárólag szombaton és vasárnap részmunkaidőben,
- f) társadalmi közszükségletet kielégítő, vagy külföldre történő szolgáltatás nyújtásához – a szolgáltatás jellegéből eredően – e napon szükséges munkavégzés esetén

foglalkoztatott elítélt osztható be.

242. §

(1) Munkaszüneti nap: január 1., március 15., húsvéthétfő, május 1., pünkösdhétfő, augusztus 20., október 23., november 1. és december 25–26.

(2) Munkaszüneti napra rendes munkaidő a 241. § *a)–c), e)* pontjában meghatározott esetben osztható be.

(3) A munkáltató vagy a munkakör akkor minősül a munkaszüneti napon is rendeltetése folytán működőnek, ha

a) a tevékenység igénybevételére a munkaszüneti naphoz közvetlenül kapcsolódó, helyben kialakult vagy általánosan elfogadott társadalmi szokásból eredő igény alapján, vagy

b) baleset, elemi csapás, súlyos kár, továbbá az egészséget vagy a környezetet fenyegető veszély megelőzése vagy elhárítása, továbbá a vagyontvédelem érdekében

kerül sor.

(4) A munkaszüneti napra vonatkozó beosztási szabályokat kell megfelelően alkalmazni, ha a munkaszüneti nap vasárnapra esik, továbbá a húsvét- és a pünkösdvasárnap tekintetében.

A munkaközi szünet

243. §

(1) Az elítélt részére, ha a beosztás szerinti napi munkaidő vagy a napi munkaidő-beosztástól eltérő rendkívüli munkaidő tartama

a) a hat órát meghaladja, húsz perc,

b) a kilenc órát meghaladja, további huszonöt perc

munkaközi szünetet kell biztosítani.

(2) A munkaközi szünet nem minősül munkaidőnek.

(3) A beosztás szerinti napi munkaidőbe a napi munkaidő-beosztástól eltérő rendkívüli munkaidő tartamát be kell számítani.

(4) A munkáltató az elítéltek számára legfeljebb hatvan perc munkaközi szünetet biztosíthat.

(5) A munkaközi szünetet a munkavégzés megszakításával kell kiadni.

(6) A munkaközi szünetet legalább három, legfeljebb hat óra munkavégzést követően kell kiadni.

(7) A munkaközi szünetet a munkáltató jogosult több részletben is kiadni és ebben az esetben a (6) bekezdésben foglaltaktól eltérhet.

(8) Tizennyolc éven aluli elítéltet négy és fél órát meghaladó beosztás szerinti napi munkaidő esetén legalább harminc perc, hat órát meghaladó beosztás szerinti napi munkaidő esetén legalább negyvenöt perc munkaközi szünet illeti meg.

A napi pihenőidő

244. §

(1) Az elítélt részére a napi munkájának befejezése és a következő napi munkakezdés között legalább tizenegy óra egybefüggő pihenőidőt (napi pihenőidő) kell biztosítani.

(2) A munkáltatási szabályzat – az egyes egészségkárosító kockázatok között foglalkoztatott elítélt kivételével – a napi munkavégzés befejezése és a másnapi munkakezdés között tizenegy óránál rövidebb, de legalább nyolc óra pihenőidő biztosítását írhatja elő

- a) a megszakítás nélküli munkarendben foglalkoztatott,
- b) a többműszakos munkarendben foglalkoztatott, továbbá
- c) az idénymunkát végző

elítéltek esetében.

(3) Legalább nyolc óra napi pihenőidőt kell biztosítani

- a) az osztott munkaidőben,
- b) a megszakítás nélküli munkarendben,
- c) a több műszakos munkarendben,
- d) az idényjellegű tevékenység keretében

foglalkoztatott elítélt esetében.

(4) A napi pihenőidő, ha az a nyári időszámítás kezdetének időpontjára esik, legalább hét óra.

(5) Tizennyolc éven aluli elítéltnak legalább tizenkét óra napi pihenőidőt kell biztosítani.

*A heti pihenőnap***245. §**

(1) Az elítéltet hetenként két pihenőnap illeti meg (heti pihenőnap).

(2) Egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén a heti pihenőnapok egyenlőtlenül is beoszthatók.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak alkalmazásakor - a megszakítás nélküli, a több műszakos vagy az idényjellegű tevékenység keretében foglalkoztatott elítéltet kivéve – az elítélt számára hat munkanapot követően egy heti pihenőnapot be kell osztani.

(4) Az elítélt számára – a társadalmi közszükségletet kielégítő, vagy külföldre történő szolgáltatás nyújtásához – a szolgáltatás jellegéből eredően – e napon szükséges munkavégzés kivételével – havonta legalább egy heti pihenőnapot vasárnapra kell beosztani.

(5) Tizennyolc éven aluli elítélt esetében a (2) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók.

246. §

(1) A munkáltatási szabályzat rendelkezése esetén

- a) az elítélt részére a heti pihenőnap legfeljebb havonta,
- b) idénymunkát végző elítélt esetében a heti pihenőnap legfeljebb hathavonta

részben vagy teljesen összevontan is kiadható.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak esetén a heti pihenőnap összevonásának időtartama az alkalmazott munkaidőkeret időtartamát nem haladhatja meg, továbbá hat nap munkavégzést követően egy pihenőnap kiadása kötelező.

(3) A heti pihenőnap összevonása nem alkalmazható

- a) az egyes egészségkárosító kockázatok között foglalkoztatott elítélt tekintetében,
- b) a női elítélt esetében a várandóssága megállapításától a szülést, illetve a várandósság egyéb okból történő megszűnését követő ötvenedik napig, illetve ha gyermekével együttesen kerül elhelyezésre, akkor annak teljes időtartama alatt,
- c) tizennyolc éven aluli elítélt esetében.

A heti pihenőidő

247. §

(1) Az elítéltet – a heti pihenőnapok helyett – hetenként legalább negyvennyolc órát kitevő, megszakítás nélküli heti pihenőidő illeti meg.

(2) Az elítélt számára a heti pihenőidőt – a társadalmi közszükségletet kielégítő, vagy külföldre történő szolgáltatás nyújtásához – a szolgáltatás jellegéből eredően – e napon szükséges munkavégzés kivételével – havonta legalább egy alkalommal vasárnapra kell beosztani.

(3) Egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén – az (1) bekezdésben meghatározott heti pihenőidő helyett és a (2) bekezdésben foglaltak megfelelő alkalmazásával – az elítéltnak hetenként legalább negyven órát kitevő és egy naptári napot magába foglaló megszakítás nélküli heti pihenőidő is biztosítható. Az elítéltnak a munkaidőkeret átlagában legalább heti negyvennyolc óra heti pihenőidőt kell biztosítani.

(4) Tizennyolc éven aluli elítélt esetében a (3) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók.

A rendkívüli munkaidő

248. §

Rendkívüli munkaidő

- a) a munkaidő-beosztástól eltérő,
- b) a munkaidőkereten felüli

munkaidő.

249. §

(1) Rendkívüli munkaidő a fogva tartó bv. intézet hozzájárulásával rendelhető el.

(2) A rendkívüli munkaidőben történő munkavégzésről az elítéltet tájékoztatni kell.

(3) Nem korlátozott a rendkívüli munkaidő elrendelése baleset, elemi csapás, súlyos kár, az egészséget vagy a környezetet fenyegető közvetlen és súlyos veszély megelőzése, elhárítása érdekében.

(4) Munkaszüneti napon rendkívüli munkaidő

- a) a rendes munkaidőben e napon is foglalkoztatható elítélt számára, vagy
- b) a (3) bekezdésben meghatározott esetben

rendelhető el.

250. §

(1) Az elrendelhető rendkívüli munkaidő felső határa havonta tizenhat óra, két egymást követő napon – e korlátozás nem vonatkozik a heti pihenőnapon és a munkaszüneti napon végzett munkára – összesen négy óra.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat arányosan kell alkalmazni, ha

- a) a munkáltatás évközben kezdődött, vagy
- b) részmunkaidőre jött létre.

(3) A rendkívüli munkaidő elrendelése nem veszélyeztetheti az egészséget és testi épséget, nem eredményezheti az elítéltet e törvény alapján megillető jogok és kötelezettségek korlátozását.

(4) Rendkívüli munkaidőben nem foglalkoztatható

- a) a női elítélt várandóssága megállapításától a szülést, illetve a várandósság egyéb okból történő megszűnését követő ötvenedik napig, illetve ha gyermekével együttesen kerül elhelyezésre, akkor annak teljes időtartama alatt,
- b) az egészségkárosító kockázatok között foglalkoztatott elítélt,
- c) tizennyolc éven aluli elítélt.

(5) A félórát meg nem haladó rendkívüli munkaidő félórának, a félórát meghaladó rendkívüli munkaidő teljes órának számít.

(6) A napi munkavégzést meghaladó rendkívüli munkaidő esetén a munkáltatónak és a fogva tartó bv. intézetnek a rendkívüli munkaidő megkezdése előtt biztosítani kell az elítélt étkeztetését.

Fizetett szabadság

251. §

Az elítéltet egyévi munkavégzés után húsz munkanap fizetett szabadság illeti meg.

252. §

(1) Az elítélt egyévi munkavégzésének időtartamát a munkában töltött napok alapján kell megállapítani. Egyévi munkavégzésnek kétszázötvennégy munkában töltött nap számít.

(2) A szabadság számításánál munkanapként kell figyelembe venni:

- a) a szabadságon töltött időt,
- b) általános iskolai, illetve középfokú iskolai, valamint a szakmunkás iskolarendszerű képzésben, továbbá a szakképzésben részt vevő elítéltnak az elméleti oktatáson, illetve a vizsgára való felkészüléshez biztosított idő miatt a munkahelyről távol töltött időt,
- c) a fél munkanapot elérő állásidőt,
- d) a ledolgozott fél munkanapot.

(3) A szabadság számításánál teljes munkanapként kell figyelembe venni a részmunkaidőben, és a csökkentett munkaidőben foglalkoztatottak ledolgozott munkanapjait.

253. §

(1) Az évi szabadságot legkésőbb a munkában töltött kétszázötvennegyedik munkanapot követő három hónapon belül kell kiadni. Betegség vagy más akadály esetén a szabadságot legkésőbb az akadályoztatás megszűnésétől számított harminc napon belül kell kiadni.

(2) A szabadság kiadásának időpontját – a fogva tartó bv. intézettel történt előzetes egyeztetés alapján, lehetőség szerint az elítélt kérésének megfelelően – a munkáltató határozza meg.

(3) Az elítéltnak a szabadságra vonatkozó kérését legalább tizenöt nappal a szabadság kezdete előtt be kell jelentenie.

(4) A szabadság indokolt esetben több részletben, a ledolgozott munkanapok arányában is kiadható.

(5) A szabadság kiadásának időpontját az elítélttel legkésőbb a szabadság kezdete előtt öt nappal közölni kell.

254. §

(1) A szabadságot a munkarend szerinti munkanapokra kell kiadni.

(2) Egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén a szabadság kiadása során a hét minden napja munkanapnak számít, kivéve a munkaidő-beosztás szerinti heti pihenőnapot és a munkaszüneti napot.

(3) Egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén a szabadság – a (2) bekezdéstől eltérően – az adott naptári évben úgy is kiadható, hogy az elítélt a munkaidő-beosztással azonos tartamra mentesül a munkavégzési kötelezettsége alól.

(4) A szabadságot az (1) és (2) bekezdés esetén munkanapban, a (3) bekezdés esetén a munkavégzés alóli mentesülés tartamával egyező óraszámban kell nyilvántartani.

(5) Munkaidő-beosztás hiányában a szabadságot az általános munkarend és a napi munkaidő figyelembevételével kell kiadni és a (4) bekezdésben foglaltakra tekintettel kell nyilvántartani.

255. §

(1) Ha a munkáltatónál a munkáltatás szünetel, vagy az elítelt munkáltatása bármely okból megszűnik és még ki nem adott időarányos szabadsággal rendelkezik, a megállapított szabadságát ki kell adni, ha ez nem lehetséges, úgy pénzben kell megváltani.

(2) Ha az elítelt a szabadulás időpontjáig a szabadságra jogosító idő tartamát nem éri el, részére a tényleges munkavégzése után járó napokat időarányosan kell kiadni, amennyiben ez nem lehetséges, úgy azt pénzben kell megváltani.

(3) Pénzbeli megváltás esetén a szabadság idejére járó díjazás mértéke az előző havi ledolgozott egy munkanapra járó munkadíj és a szabadságos napok szorzatának összege.

256. §

(1) Az elítelt szabadsága megszakítható.

(2) A kiadott szabadságot meg kell szakítani, ha az elítelt a szabadságát bv. intézetben tölti és elrendelik az elkülönítését, vagy vele szemben magánelzárás fegyelmi fenytést szabnak ki.

(3) A megszakított szabadság hátralévő részét később ki kell adni.

257. §

(1) A munkáltató nyilvántartja a rendes munkaidő, a rendkívüli munkaidő és a szabadság tartamát.

(2) A nyilvántartásból naprakészen megállapíthatónak kell lennie a teljesített rendes és rendkívüli munkaidő kezdő és befejező időpontjának is.

(3) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás – a (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően – a közölt munkaidő-beosztás hónap végén történő igazolásával és a változás naprakész feltüntetésével is vezethető.

A munkadíj

258. §

Az alaplunkadíj a kifizetés évét megelőző év első napján a munkaviszonyban álló dolgozókra megállapított kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegének legalább egyharmada, az országos parancsnok által normatív utasításban, évente meghatározott összeg.

259. §

(1) A munkadíjat a teljesítmény, a ledolgozott idő, valamint az előzőek kombinációja alapján lehet megállapítani.

(2) A ledolgozott idő alapú díjazás alapján munkáltatott elítelt részére fizetett havi munkadíj a havi teljes munkaidő ledolgozása esetén éves átlagban az alaplunkadíjnál nem lehet kevesebb.

(3) Ha a munkadíjat a teljesítmény alapján állapítják meg, a teljes munkaidő ledolgozása és a teljesítménykövetelmény száz százalékos teljesítése esetén az elítelt munkadíja éves átlagban az alaplunkadíjnál nem lehet kevesebb.

(4) Teljesítményalapú díjazás esetén a munkáltató a teljesítménykövetelményt előzetes, objektív méréseken és számításokon alapuló eljárás alapján köteles meghatározni, amely kiterjed a követelmény rendes munkaidőben történő száz százalékos teljesíthetőségének vizsgálatára is.

(5) Teljesítményalapú díjazás esetén az elítélt számára legalább az alaplunkadíj ötven százalékát elérő garantált munkadíj megállapítása is kötelező.

(6) A csökkentett, illetve nem teljes munkaidőben való foglalkoztatás esetén a munkadíj arányos része jár.

(7) A teljesítménykövetelményt és a teljesítménydíj-tényezőt alkalmazásuk előtt közölni kell az elítélttel.

260. §

(1) Munkaidőkeret alkalmazásával foglalkoztatott elítélt számára teljesítménykövetelmény csak azzal írható elő, hogy ez esetben számára havonta minimum a garantált munkadíjat ki kell fizetni.

(2) A munkaidőkeret lejártakor az elítélt munkadíját az általános munkarend és a napi munkaidő, valamint a teljesített munkaidő alapulvételével kell elszámolni.

(3) Egyenlőtlen munkaidő-beosztás és ledogozott idő alapú díjazás alkalmazása esetén az elítélnek - a beosztás szerinti munkaidő mértékétől függetlenül - a besorolási munkadíja jár.

261. §

(1) A munkáltató az elítélt által ellátható munkákat, illetve munkaköröket a szakképzettség és a munkafeltételek alapján a munkáltatási szabályzatban minősíti és kategóriákba sorolja, valamint az alaplunkadíj figyelembevételével megállapítja a besorolás szerinti munkadíjakat.

(2) A besorolásról és a kapcsolódó munkadíjról a munkáltató az elítéltet a munka megkezdése előtt írásban tájékoztatja.

262. §

(1) Az elítéltet a besorolás szerinti munkadíj időarányos része illeti meg a munkaszüneti nap miatt kiesett időre.

(2) Munkaszüneti napon a munkaidő-beosztás alapján munkát végző elítéltet

a) havidíj alkalmazása esetén – a havi munkadíján felül – a munkaszüneti napon végzett munkáért járó munkadíja;

b) teljesítmény- vagy óradíj alkalmazása esetén – a munkaszüneti napon végzett munkáért járó munkadíján felül – az (1) bekezdés alapján megállapított díj

illeti meg.

(3) Munkaszüneti napon rendkívüli munkaidőre kötelezett elítéltet – a (2) bekezdés alapján járó munkadíjon felül – a munkaidő-beosztás szerinti pihenőnapon (pihenőidőben) végzett rendkívüli munkaidő ellenértéke is megilleti.

263. §

(1) A munkáltató a munkáltatási szabályzatban a végzett munka jellegére figyelemmel külön pótlékokat állapíthat meg, amelyek együttes összege legfeljebb a besorolás szerinti munkadíj harminc százalékáig terjedhet.

(2) Az éjszakai munkarendben foglalkoztatott elítéltet tizenöt százalékos pótlék illeti meg.

(3) A pótlékok számításának alapja az elítélt által végzett munkára megállapított besorolás szerinti munkadíj.

(4) A pótlék az elítéltet a rendes munkavégzés alapján járó munkadíján felül illeti meg.

264. §

(1) A munkáltató anyagi ösztönzést alkalmazhat a teljesítmény növelésére, illetve a végzett munka minőségének javítása érdekében.

(2) Az elítélt részére anyagi ösztönzéseként

- a) célfeladathoz kötött külön juttatás,
- b) a személyes szükségletekre fordítható összeg levásárlására kijelölt üzletben beváltható vásárlási utalvány az alaplunkadíj legfeljebb húsz százalékáig,
- c) pénzbeli elismerés, vagy
- d) tárgyjutalom

állapítható meg.

265. §

(1) A munkadíjat utólag, legalább havonta egy alkalommal kell elszámolni.

(2) A munkadíjat forintban kell megállapítani és a tárgyhónapot követő hónap tizenötödik napjáig ki kell fizetni.

(3) A késedelem idejére a késedelembe esés időpontjától kezdve a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot kell fizetni.

(4) A munkadíjból való levonásnak jogszabály vagy végrehajtható határozat alapján van helye.

(5) Az elítélt a munkadíjáról előzetesen nem mondhat le.

266. §

(1) A munkáltatás megszűnésekor az elítélt munkadíját az általános munkarend, a napi munkaidő és a teljesített munkaidő alapulvételével el kell számolni.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit munkaidőkeret hiányában is alkalmazni kell, ha a munkáltatás hónap közben szűnik meg.

267. §

(1) A kifizetett munkadíj elszámolásáról - a jogszabály szerinti kötelező tájékoztatáson túl - az elítélt kérelmére, térítés ellenében írásbeli tájékoztatást (másolatot) kell adni.

(2) Ha az elítélt észrevétele alapján az elszámolást helyesbíteni kell, akkor az írásbeli tájékoztatásért fizetett térítmény számára visszajár.

(3) Az (1) bekezdés szerinti tájékoztatásnak olyannak kell lennie, hogy az elítélt az elszámolás helyességét, a levonások jogcímét és összegét ellenőrizni tudja.

Állásidő

268. §

Ha az elítéltet a munkáltató a működési körében felmerült okból nem tudja munkával foglalkoztatni – ide nem értve a büntetés-végrehajtási okokat – a kiesett munkaidőre az alaplunkadíj 50 százaléka jár. A kiesett munkaidőre az elítélt a tartási költségekhez 50 százalékkal csökkentett összegben köteles hozzájárulni.

Tanulódij

269. §

(1) A betanulási idő alatt végzett munkáért az elítélt részére tanulódíjat kell fizetni, amelynek mértéke az alaplunkadíj ötven százaléka.

(2) A tanulódíj tartamát a munkáltatási szabályzatban munkakörönként kell megállapítani azzal, hogy a betanulási idő legfeljebb hatvan munkanap.

(3) Ha a betanulás ideje alatt az elítélt a teljesítmény alapján díjazott munkakörben az érvényes norma szerinti hatvan százalékos teljesítményt tartósan eléri, akkor a tanulódíjt meg kell szüntetni és az elítéltet ettől az időponttól a teljesítménye alapján kell az általános szabályok szerint díjazni.

(4) A tanulódíj tartamára az elítélt a tartási költségekhez ötven százalékkal csökkentett összegben köteles hozzájárulni.

Terápiás foglalkoztatás

270. §

(1) A bv. orvos javaslatára a BFB dönt az elítélt terápiás foglalkoztatásáról, munkaidejéről, munkarendjéről.

(2) A terápiás foglalkoztatáson részt vevő elítélt rendszeres pénzbeli térítésre jogosult, amelynek legkisebb összege az alaplunkadíj egyharmada.

(3) Terápiás foglalkoztatás esetén e törvény munkáltatásra vonatkozó szabályait kell értelemszerűen alkalmazni azzal, hogy az ilyen foglalkoztatásban részt vevő elítélt számára teljesítménykövetelmény nem írható elő.

Kártérítési felelősség különös szabályai

271. §

(1) Az elítélt a munkáltatásból származó kötelezettségének megszegésével okozott kárt köteles megtéríteni.

(2) A kártérítés mértéke nem haladhatja meg a négyhavi alaplunkadíj összegét. Szándékos károkozás esetén a teljes kárt kell megtéríteni.

(3) Az elítélt teljes egészében köteles megtéríteni a kárt a megőrzésre átadott, visszaszolgáltatási vagy elszámolási kötelezettséggel átvett olyan dologban bekövetkezett hiány esetén, amelyeket állandóan őrizetben tart, kizárólagosan használ vagy kezel.

272. §

(1) A munkáltatásból származó kártérítés iránti igény három év alatt évül el.

(2) A bűncselekménnyel okozott kár megtérítésére irányuló igény öt év; ha a büntethetőség elévülési ideje ennél hosszabb, ennek megfelelő idő alatt évül el.

VII. Fejezet

Az elzárás végrehajtása

Általános szabályok

273. §

(1) Az elzárás a bíróság jogerős határozata alapján hajtható végre.

(2) Az elzárást a külön jogszabályban kijelölt bv. intézetben hajtják végre.

(3) Az elzárás végrehajtására az V. Fejezetben foglaltakat kell alkalmazni azzal, hogyha e fejezet valamely kérdésben nem tartalmaz rendelkezést, az elzárás végrehajtására a szabadságvesztés fogház fokozatára irányadó szabályokat kell alkalmazni, és az elzárásra ítéltet megfelelően megilletik a szabadságvesztésre ítélt részére biztosított jogosultságok.

(4) Az elzárásra ítélték és a szabálysértési elzárást töltő elkövetők együtt helyezhetők el.

(5) Az elzárás végrehajtása során el kell különíteni

- a) az elzárásra ítélteteket a szabadságvesztésre ítéltektől és az előzetesen letartóztatottaktól,
- b) a férfiakat a nőktől,
- c) a fiatalkorúakat a felnőtt korúaktól,

- d)* a dohányzókat a nem dohányzóktól, és
- e)* a fertőző betegeket a nem fertőző betegektől.

(6) Az elzárásra ítélt befogadását a bv. szerv hivatali munkarendjében kell végrehajtani.

(7) Az elzárásra ítélttel szemben biztonsági intézkedésként nem rendelhető el biztonsági zárkába, vagy részlegre helyezés.

274. §

(1) Az elzárást kiszabó határozat jogerőre emelkedésekor szabadságvesztést vagy javítóintézeti nevelést töltő vagy más ügyben előzetes letartóztatásban levő elítélten az elzárást a szabadságvesztés kitöltését, a javítóintézetből történő elbocsátás vagy az előzetes letartóztatás megszüntetését követően kell végrehajtani.

(2) Az elzárás végrehajtásának elévülését félbeszakítja, ha az elzárásra ítélttel szemben szabadságvesztést, javítóintézeti nevelést vagy előzetes letartóztatást vesznek fogamatba. Ezeknek a körülményeknek a megszűnéséig az elévülés nyugszik.

(3) Az elzárásra ítélt köteles

- a)* az elzárást a bv. szervek által meghatározott helyen tölteni,
- b)* a bv. intézet rendjét megtartani, a kapott utasításokat teljesíteni,
- c)* a bv. intézet tisztán tartását és ellátását szolgáló munkában díjazás nélkül, alkalomszerűen részt venni,
- d)* a tartására fordított költséghez hozzájárulni, kivéve, ha önhibáján kívüli okból nem dolgozik, és nem részesül nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban vagy szolgálati járandóságban, illetve nem rendelkezik letéti pénzzel,
- e)* a végrehajtás alatt okozott kárt megtéríteni,
- f)* tankötelezettsége esetén általános iskolai tanulmányokat folytatni.

275. §

(1) Az elzárásra ítélt

- a)* a saját ruháját viselheti,
- b)* hozzátartozóival, valamint az általa megjelölt és a bv. intézet által engedélyezett személyekkel levelezhet,
- c)* hetente legalább három alkalommal tíz perc időtartamban távbeszélő használatára jogosult, ez ellenőrizhető, az ellenőrzés lehetőségéről az elítéltet tájékoztatni kell,
- d)* havonta legalább két alkalommal fogadhat látogatót,
- e)* részére heti négy óra kimaradás engedélyezhető, a kimaradás tartama az elzárásba beszámít,
- f)* a külön jogszabályban meghatározott összeget a személyes szükségleteire használhatja fel,
- g)* csomagot hetente kaphat,
- h)* a bv. intézetben a rendelkezésre álló sport- és közművelődési lehetőségeket igénybe veheti,
- i)* naponta legalább egy óra szabad levegőn tartózkodásra jogosult,
- j)* a bv. intézetben, illetve annak felügyeleti szerveinél és a büntetés-végrehajtástól független szervhez közérdekű bejelentés, panasz, kérelem és jognyilatkozat előterjesztésére jogosult.

(2) Ha az elzárásra ítélt ellen újabb büntetőeljárás indul vagy van folyamatban, részére kimaradás nem engedélyezhető.

(3) Ha az elzárás tartama a húsz napot meghaladja, az elzárásra ítélt kérelmet nyújthat be a kimaradás összevontan történő kiadása érdekében. Összevontan legfeljebb huszonnégy óra kimaradás engedélyezhető.

(4) Az elzárásra ítélt szökése vagy engedély nélküli eltávozása esetén, továbbá ha az elzárásra ítélt engedéllyel távozott, de jogellenesen nem tért vissza, az elzárás végrehajtása alatt további kimaradásra nem mehet. A bv. szerv vezetője erről határozatot hoz. Ha egy éven belül újabb elzárást vesznek fogamatba, az intézet parancsnoka e körülményekre figyelemmel az újabb büntetés tekintetében a kimaradást határozattal megtilthatja.

(5) Az elzárásra ítélt részére biztosítani kell, hogy a választójogát gyakorolhassa. Az elzárásra ítélt a fogvatartás helyén, a választási eljárásra vonatkozó jogszabályok szerint jogosult szavazni, az elzárásra ítélt személyazonosságát a fogvatartó bv. intézet nyilvántartása alapján kell megállapítani. A bv. intézet köteles elősegíteni az elítélt választójogának gyakorlását, szükség esetén az elzárásra ítélt részére félbeszakítást kell engedélyezni, amelynek tartama legfeljebb három nap.

(6) Az elzárásra ítélt a 120. §-nak megfelelően jogosult nyilatkozatot tenni a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló törvény szerinti műsorszámban vagy sajtótermékben, vagy az elektronikus hírközlésről szóló törvény szerinti elektronikus hírközlő hálózat útján történő közzététellel. A nyilatkozattétel korlátozására és engedélyezésére a 124–125. § rendelkezései az irányadók.

(7) Az elzárásra ítélt

- a) részt vehet a munkáltatásban és külső munkában,
- b) részére a szabadságvesztésre ítélttel azonos mértékű munkadíj jár,
- c) együtt dolgozhat a szabadságvesztésre ítélttel,
- d) munkáltatására egyebekben a szabadságvesztésre ítélt munkáltatására vonatkozó szabályok irányadók.

(8) Az elzárást fogatosító bv. intézet parancsnoka a 154. § (1) bekezdésében meghatározott okok fennállásának az idejére – legfeljebb öt napig – az elzárásra ítélt meg határozott csoportjára nézve elrendelheti az (1) bekezdés *b)–e)* és *g)–i)* pontjában, az (5) bekezdésben, továbbá a 123. § (1)–(2) bekezdésében foglalt jogok gyakorlásának teljes vagy részleges felfüggesztését. A büntetés-végrehajtás országos parancsnoka az intézkedés időtartamát további öt nappal meghosszabbíthatja. A 154. § (2)–(3) bekezdésében foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

276. §

(1) Az elzárásra ítélt a következő jutalmakban részesíthető:

- a) dicséret,
- b) a személyes szükségletekre fordítható összeg növelése,
- c) pénzjutalom,
- d) rendkívüli kimaradás, ami az elzárás tartamába beszámít.

(2) Az elzárásra ítélttel szemben alkalmazható fenyítések:

- a) feddés,
- b) a személyes szükségletekre fordítható összeg legfeljebb ötven százalékkal történő csökkentése,

- c) a kimaradás legfeljebb három alkalomra történő megvonása,
- d) öt napig terjedő magánelzárás, amelynek során engedélyezhető, hogy az elzárásra ítélt dolgozzon.

(3) A bv. intézet magánelzárást kiszabó határozata ellen az elzárásra ítélt a büntetés-végrehajtási bíróhoz fellebbezéssel élhet. A fellebbezést a határozat közlésekor nyomban be kell jelenteni; a fellebbezésnek a magánelzárás végrehajtására halasztó hatálya van.

277. §

(1) A bv. intézet parancsnoka az elzárásra ítélt vagy védője kérelmére fontos okból, különösen az elzárásra ítélt személyi és családi körülményeire, egészségi állapotára tekintettel az elzárás félbeszakítását legfeljebb harminc napig terjedő időtartamra engedélyezheti.

(2) Ha az elzárásra ítélt kórházi gyógykezelése szükséges, és az a büntetés-végrehajtás keretei között nem megoldható, a bv. intézet parancsnoka a gyógykezelés tartamára az elzárás végrehajtását félbeszakítja.

(3) A bv. intézet parancsnoka az elzárást hivatalból vagy az elítélt kérelmére félbeszakítja, ha az elzárásra ítélt

- a) a tizenkettedik hetet meghaladóan várandós, a gyermek egy éves koráig, feltéve, hogy gyermekét a saját háztartásában gondozza,
- b) gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozási segélyben részesül, annak hátralévő idejére, de legfeljebb egy évre.

(4) A (3) bekezdés alkalmazása esetén a büntetés végrehajtását haladéktalanul folytatni kell, ha

- a) a gyermek nem az elzárásra ítélt gondozásában van,
- b) a gyermekgondozási díj vagy a gyermekgondozási segély folyósítását egy év eltelte előtt megszüntetik.

(5) A félbeszakítás tartama az elzárás tartamába nem számít be. A félbeszakítás alatt az elzárás elévülése nyugszik.

(6) A félbeszakítás tárgyában hozott határozat ellen az ügyész, az elzárásra ítélt és a védője, fiatalkorú esetén továbbá a törvényes képviselő a határozat közlésétől számított három napon belül panasszal élhet.

278. §

Az elzárás vagy annak hátralevő része nem hajtható végre, ha az ítélet jogerőre emelkedését követően az elzárásra ítélt

- a) megszületett gyermekének gondozásáról egy éven át saját háztartásában gondoskodott,
- b) legalább egy évig gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozási segélyben részesült,
- c) öt évet vagy azt meghaladó időt töltött szabadságvesztésben vagy előzetes letartóztatásban, vagy két évet vagy azt meghaladó időt töltött javítóintézetben.

Katona elzárására vonatkozó szabályok

279. §

(1) Katona elzárását a külön jogszabályban kijelölt intézet katonai fogdaként kialakított és elkülönített részlegén kell végrehajtani.

(2) Az elzárás végrehajtása alatt a katonákat a 273. § (5) bekezdésében előírtakon felül a többi elzárásra ítéltől és szabálysértési elzárást töltő elkövetőtől, továbbá a különböző állománycsoportú katonákat egymástól el kell különíteni.

(3) A katona elzárásának végrehajtására a 205. § (5)–(8) bekezdésének rendelkezései megfelelően irányadók.

(4) E § alkalmazásában katona: a Btk. 127. § (1) bekezdésében meghatározott az a személy, akinek tényleges állományviszonya a vele szemben kiszabott elzárás végrehajtásának megkezdésekor és a végrehajtás alatt fennáll.

VIII. Fejezet**A közérdekű munka végrehajtása***A közérdekű munka végrehajtásának rendje***280. §**

(1) A közérdekű munka végrehajtásának célja, hogy az elítélt a köz érdekében álló munkát végezzen, és hogy az az elítélt bűnisméltése megelőzésének és társadalmi beilleszkedésének az elősegítését is szolgálja.

(2) A közérdekű munka végrehajtásáról a pártfogó felügyelői szolgálat gondoskodik, amely feladatát a központi vagy helyi önkormányzati költségvetési szervekkel vagy ezek intézményeivel, helyi közszolgáltatást végző egyéb szervezetekkel, az állami és önkormányzati tulajdon kezelésével és fenntartásával megbízott vagy erre a célra az állam vagy az önkormányzat által létrehozott gazdálkodó szervezetekkel, az egyházi jogi személyekkel, a közhasznú jogállású szervezetekkel, a civil szervezetekkel, valamint a gazdálkodó szervezetekkel (a továbbiakban együtt: munkahely) és az állami foglalkoztatási szervvel együttműködésben látja el. Ha nincs az e fejezetben meghatározott feltételeknek megfelelő más munkahely, a helyi önkormányzati költségvetési szervek vagy ezek intézményei, a helyi közszolgáltatást végző egyéb szervezetek, az önkormányzati tulajdon kezelésével és fenntartásával megbízott vagy erre a célra az önkormányzat által létrehozott gazdálkodó szervezetek kötelesek a közérdekű munkavégzés helyét biztosítani.

(3) A kijelölt munkahellyel a közérdekű munka tartamára nem létesül munkaviszony, az elítélt a munkát büntetés-végrehajtási jogviszony keretében végzi.

(4) A közérdekű munka végrehajtása során a napi munkaidő legalább négy óra, legfeljebb tizenkét óra. A közérdekű munkavégzés heti időtartama legalább négy óra, de a negyvennyolc órát nem haladhatja meg. A letöltött közérdekű munkát órákban kell nyilvántartani.

(5) A közérdekű munkát az első munkahely kijelöléséről szóló határozat jogerőre emelkedésétől számított két éven belül végre kell hajtani. A félbeszakítás, valamint a közérdekű munka szabadságvesztés büntetés vagy előzetes letartóztatás foganatba vétele miatti megszakításának, továbbá más közérdekű munka büntetés, elzárás, illetve közérdekű munka vagy

pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés tartama e határidőbe nem számít be. Ha két éven belül a közérdekű munkát az elítélt önhibájából nem végzi el, a pártfogó felügyelő jelentést készít, és a 290. § (2) bekezdése szerint kezdeményezi az ügyésznél a közérdekű munka szabadságvesztésre való átváltoztatásának indítványozását.

(6) A közérdekű munka végrehajtása során az elítélt jogosult

- a) ha a munkakör jellege indokolja, a munkahely által biztosított munkaruházatra és egyéni védőeszköz-ellátásra,
- b) munkahelyi vagy üzemi baleset esetén a külön törvény szerinti baleseti ellátásként baleseti egészségügyi szolgáltatásra.

(7) Munkahelyi vagy üzemi baleset esetén a pártfogó felügyelő és a munkahely képviselője közös jegyzőkönyvet vesz fel.

(8) A közérdekű munka végrehajtása során az elítéltnak az általa okozott kárért való felelősségére, vagy az elítéltet ért kárért a munkahely felelősségére a munka törvénykönyvről szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy az elítélt anyagi felelősségének a mértékét a hasonló munkakörben foglalkoztatott munkavállalók távolléti díjának figyelembevételével kell megállapítani.

(9) A közérdekű munka végrehajtásának elévülését félbeszakítja, ha az elítélttel szemben szabadságvesztést, elzárást, közérdekű munka vagy pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztést vagy előzetes letartóztatást vesznek foganatba. Ezeknek a körülményeknek a megszűnéséig az elévülés nyugszik.

281. §

(1) Az állami foglalkoztatási szerv a honlapján megjelentetett tájékoztatóban ismerteti a munkahelyekkel a közérdekű munkára ítélték igénybevételenek lehetőségét.

(2) Az állami foglalkoztatási szerv a közérdekű munka szervezése céljából a közérdekű munka végzésére kijelölhető munkahelyekről foglalkoztatói nyilvántartást (a továbbiakban: foglalkoztatói nyilvántartás) vezet. Az állami foglalkoztatási szerv a büntetőügyben kiszabott közérdekű munka végrehajtására kijelölhető munkahelyekről vezetett foglalkoztatói nyilvántartást és a Szabs. tv. alapján létrehozott közérdekű munka foglalkoztatói nyilvántartásnak a foglalkoztatókra vonatkozó részét egységes rendszerként működteti.

(3) A foglalkoztatói nyilvántartásba közérdekű munka végzésére kijelölhető munkahelyként nyilvántartásba vehető:

- a) a központi és a helyi önkormányzati költségvetési szerv,
- b) az állami és az önkormányzati fenntartású intézmény,
- c) az állami és az önkormányzati tulajdon kezelésével és fenntartásával megbízott, vagy erre a célra az állam vagy az önkormányzat által létrehozott gazdálkodó szervezet,
- d) a helyi közszolgáltatást végző egyéb szervezet,
- e) az egyházi jogi személy,
- f) a közhasznú jogállású szervezet,
- g) a civil szervezet,
- h) a gazdálkodó szervezet.

(4) A (3) bekezdés *a)–c)* pontjában meghatározott munkahelyeknek be kell jelenteniük, a (3) bekezdés *d)–h)* pontjában meghatározott munkahelyek bejelenthetik az állami foglalkoztatási szerv részére az (5) bekezdés *a)–i)* pontjában foglalt adatokat.

(5) A foglalkoztatói nyilvántartás tartalmazza:

- a)* a kijelölhető munkahely megnevezését és elérhetőségét,
- b)* a közérdekű munka jellegét (FEOR), a munkahelynek a tevékenységét (TEÁOR), a közérdekű munkaként végezhető munkakör megnevezését, leírását,
- c)* a kijelölhető munkahely által igényelt létszámot,
- d)* a munkavégzés helyét,
- e)* a munkavégzés tartamát,
- f)* a napi munkaidő legalacsonyabb és legmagasabb mértékét,
- g)* az arra vonatkozó adatokat, hogy a közérdekű munka az általános munkarend szerint heti pihenő- vagy munkaszüneti napokon végezhető-e,
- h)* az egy napon foglalkoztatható személyek legkisebb és legnagyobb létszámát,
- i)* a munkavégzéshez szükséges iskolai végzettségre, szakképesítésre vonatkozó adatokat.

(6) Az állami foglalkoztatási szerv a honlapján való közzététellel tájékoztatja a pártfogó felügyelői szolgálatot azokról a munkahelyekről, amelyek közérdekű munka végzésére elítéltek kijelölését igénylik.

(7) A pártfogó felügyelő munkahely kijelöléséről szóló értesítése alapján az állami foglalkoztatási szerv átvezeti a változásokat a foglalkoztatói nyilvántartás (5) bekezdés szerinti adatain. Ha a pártfogó felügyelő a munkahely kijelöléséről értesíti a foglalkoztatási szervet, akkor a kijelölt munkahely nem jeleníthető meg a szabálysértési eljárásban kiszabott közérdekű munka, vagy a pénzbírság, helyszíni bírság vagy közigazgatási bírság megváltására vállalt közérdekű munka elvégzésre kijelölhető munkahelyként a foglalkoztatási szerv által a Szabs. tv. alapján vezetett közérdekű munka foglalkoztatói nyilvántartásban.

(8) Ha a foglalkoztatói nyilvántartás alapján a közérdekű munka elvégzésére nincs kijelölhető munkahely, a pártfogó felügyelő arra a Szabs. tv. alapján vezetett közérdekű munka foglalkoztatói nyilvántartás szerinti munkahelyet is kijelölhet.

(9) Közérdekű munka végzésére a foglalkoztatói nyilvántartásban nem szereplő munkahely is kijelölhető, ha vállalja, hogy megfelel a munkahelyekre vonatkozó, e fejezet szerinti előírásoknak.

A munkahely kijelölése

282. §

(1) A közérdekű munka végrehajtására szolgáló munkahelyet az elítélt lakóhelye – ennek hiányában, vagy az elítélt kérelmére a tartózkodási helye – szerint illetékes kormányhivatal pártfogó felügyelője jelöli ki, a munkahely kijelölése előtt az elítéltet meghallgatja. Evégből az elítéltet a bíróság értesítésének és ítéletének kézhezvételétől számított nyolc napon belül megidézi, egyben az iskolai végzettségére, szakképesítésére és az egészségi állapotára vonatkozó iratok bemutatására hívja fel.

(2) Ha az elítéltnak magyarországi lakóhelye vagy tartózkodási helye nem ismert, az eljárásra a Fővárosi Kormányhivatal pártfogó felügyelője illetékes.

(3) A munkavégzés helyeként elsősorban az elítélt lakóhelye, ennek hiányában vagy az elítélt kérelmére a tartózkodási helye szerinti munkahelyet kell kijelölni. Az elítélt legkésőbb a meghallgatáson nyilatkozhat arról, hogy a közérdekű munka végrehajtási helyét a tartózkodási helye szerint kéri kijelölni.

(4) A munkahely kijelölése előtt a pártfogó felügyelő foglalkoztathatósági szakvélemény kiadása érdekében kezdeményezi az elítélt foglalkoztathatósági vizsgálatát és az elítéltet a vizsgálaton való megjelenésre hívja fel.

(5) Az elítélt köteles a foglalkoztathatósági vizsgálaton megjelenni. A felhívásban az elítéltet figyelmeztetni kell arra, hogy ha a vizsgálaton nem jelenik meg és távolmaradását nem igazolja, akkor a pártfogó felügyelő a közérdekű munka szabadságvesztésre történő átváltoztatását kezdeményezi.

(6) Ha a foglalkoztathatósági vizsgálat elvégzésére jogosult arról értesíti a pártfogó felügyelői szolgálatot, hogy az elítélt a foglalkoztathatósági vizsgálaton nem jelent meg és az elítélt a távolmaradását nem mentette ki, a pártfogó felügyelő jelentést készít az ügyésznek. Az eljárásra a továbbiakban a közérdekű munka szabadságvesztésre történő átváltoztatásának szabályait kell alkalmazni.

283. §

(1) Az elítélt a foglalkoztathatósági szakvéleményt az elkészültétől számított tizenöt napon belül köteles bemutatni a pártfogó felügyelőnek, aki ennek alapján – kivéve, ha a közérdekű munkavégzés félbeszakítására okot adó körülmény áll fenn – legkésőbb a foglalkoztathatósági szakvélemény bemutatásától számított tizenöt napon belül a közérdekű munka végrehajtására szolgáló munkahelyet határozatban jelöli ki.

(2) A munkahely kijelölése előtt a pártfogó felügyelő – a kötelezettségeire vonatkozó tájékoztatás mellett – egyeztet a kijelölhető munkahellyel. A kijelölés esetére a kötelezettségek vállalásáról a munkahely vezetője vagy képviselőre jogosult tisztségviselője nyilatkozatot tesz.

(3) A munkahely kijelölésénél az ítélet rendelkezésén túl figyelembe kell venni az elítélt egészségi állapotát, a foglalkoztathatósági szakvéleményt, az elítélt szakképzettségét, szakképesítését és a munkára való alkalmasságát, valamint az elkövetett bűncselekmény jellegét.

(4) A munkavégzés helyeként nem jelölhető ki az a munkahely,

- a) ahol az ellátandó munkakört az elítélt – büntetett előéletére vagy a foglalkozástól eltiltás hatályára figyelemmel, vagy egészségi állapota miatt – nem töltheti be,
- b) amelynek az elítélt akár a közérdekű munka megkezdése előtt, akár annak végrehajtása alatt vezető tisztségviselője vagy tulajdonosa, vagy abban üzletrésszel rendelkezik,
- c) ahol az elítélt a közérdekű munka végrehajtása során a Polgári Törvénykönyv szerinti hozzátartozójával kerülne alá-főlérendeltségi vagy elszámolási viszonyba,
- d) amelynél a munkába járás költségeit az elítélt előreláthatólag nem tudja fedezni.

(5) A munkahely kijelöléséről szóló határozat ellen a kézhezvételtől számított nyolc napon belül az ügyész, az elítélt és védője bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be. A felülvizsgálati kérelmet az ügyben eljáró kormányhivatal pártfogó felügyelői szolgálatánál kell benyújtani. Ha a munkahely kijelöléséről a pártfogó felügyelő meghallgatáson határoz, az elítélt a felülvizsgálati kérelemről nyomban nyilatkozatot tesz, amit jegyzőkönyvbe kell foglalni. A pártfogó felügyelő a

felülvizsgálati kérelmet a rendelkezésre álló iratokkal együtt a kérelem előterjesztésére nyitva álló határidő leteltét követően haladéktalanul felterjeszti a székhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bírónak.

(6) Ha az elítélt a felülvizsgálati kérelemben kizárólag a közérdekű munka megkezdésének az időpontját kifogásolja, a büntetés-végrehajtási bíró a felülvizsgálati kérelmet félbeszakítási kérelemként bírálja el.

(7) Ha az elítélt a pártfogó felügyelői meghallgatáson vagy a munkahely kijelöléséről szóló határozattal szemben benyújtott felülvizsgálati kérelemben úgy nyilatkozik, hogy a közérdekű munka elvégzését megtagadja, a pártfogó felügyelő erről jelentést készít az ügyésznek. Az eljárásra a továbbiakban a közérdekű munka szabadságvesztésre történő átváltoztatásának szabályait kell alkalmazni.

284. §

(1) A munkahely kijelöléséről – a határozat előkészítése során a munkahellyel való kapcsolatfelvétel alapján –, továbbá a bírósági felülvizsgálat folytán a kijelölés módosításáról haladéktalanul értesíteni kell az elítélt lakóhelye, ennek hiányában vagy az elítélt kérelmére a tartózkodási helye szerint illetékes állami foglalkoztatási szervet, ha a munkahely a foglalkoztatói nyilvántartásban szerepel.

(2) A munkahely kijelöléséről szóló jogerős határozatot a pártfogó felügyelő kézbesíti az elítéltnak, és egyben a munkavégzés megkezdésére hívja fel az elítéltet. A felhívásban

a) meg kell határozni a munkavégzés kezdő időpontját, amely nem lehet kevesebb, mint a kézbesítést követő nyolc nap, és

b) az elítéltet figyelmeztetni kell arra, hogy

ba) a foglalkoztathatósági szakvéleményt a munkahely képviselőjének mutassa be, és

bb) ha a kijelölt munkahelyen a felhívás szerinti határidőn belül vagy időpontban nem jelenik meg, akkor a pártfogó felügyelő a közérdekű munka szabadságvesztésre történő átváltoztatását kezdeményezi.

(3) A munkavégzés kezdő időpontjáról a pártfogó felügyelő értesíti a munkahelyet.

285. §

(1) Ha munkahely-kijelölés érdekében történő meghallgatáson az elítélt egészségi állapotával összefüggésben olyan adat merül fel, vagy a foglalkoztathatósági szakvélemény alapján – a foglalkoztatási korlátozásokra és a kijelölhető munkahelyekre figyelemmel – megalapozottan arra lehet következtetni, hogy az elítélt ideiglenesen nem lesz foglalkoztatható, és egészségi állapotában a közeli jövőben változás nem várható, a pártfogó felügyelő jelentést készít és a pártfogó felügyelői szolgálat székhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bírónak javaslatot tesz a közérdekű munka félbeszakítására.

(2) Ha munkahely-kijelölés érdekében történő meghallgatáson az elítélt egészségi állapotával összefüggésben olyan adat merül fel, vagy a foglalkoztathatósági szakvélemény alapján megalapozottan arra lehet következtetni, hogy az elítélt egészségi állapotában olyan tartós változás következett be, ami a közérdekű munka végrehajtását nem teszi lehetővé, a pártfogó felügyelő jelentést készít és a pártfogó felügyelői szolgálat székhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bírónak javaslatot tesz a közérdekű munka végrehajthatósága megszűnésének a megállapítására.

Új munkahely kijelölése

286. §

(1) Az elítélt lakóhelye, ennek hiányában vagy az elítélt kérelmére a tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatal pártfogó felügyelője hivatalból vagy az elítélt, vagy a munkahely kérelmére a közérdekű munka végrehajtására új munkahelyet jelöl ki, ha a közérdekű munka

- a) a kijelölt munkahelyen nem hajtható végre,
- b) végrehajtása
- ba) a munkafegyelem biztosítása érdekében vagy
- bb) az elítélt személyi körülményeiben történt változás miatt más munkahelyen célszerű,
- c) azért nem teljesíthető, mert az elítélt jövedelmi viszonyai miatt nem képes fedezni a kijelölt munkahelyre történő utazás költségeit, és azokat a munkahely sem fizeti meg.

(2) A pártfogó felügyelő új munkahelyet jelöl ki, ha erre a büntetés-végrehajtási bíró vagy az ügyész felhívja.

(3) Az új munkahely kijelöléséről szóló határozat ellen a kézhezvételtől számított nyolc napon belül az ügyész, az elítélt és védője bírósági felülvizsgálati kérelmet jelenthet be. Az elítélt és védője az új munkahely kijelölése iránti kérelmet elutasító határozattal szemben is élhet felülvizsgálati kérelemmel. A felülvizsgálati kérelmet az ügyben eljáró kormányhivatal pártfogó felügyelői szolgálatánál kell benyújtani. Ha az új munkahely kijelöléséről a pártfogó felügyelő meghallgatáson határoz, az elítélt a felülvizsgálati kérelemről nyomban nyilatkozatot tesz, amit jegyzőkönyvbe kell foglalni.

(4) A pártfogó felügyelő a felülvizsgálati kérelmet a rendelkezésre álló iratokkal együtt a kérelem előterjesztésére nyitva álló határidő leteltét követően haladéktalanul felterjeszti a székhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bírónak.

A közérdekű munka végrehajtásának ellenőrzése, az elítélt és a munkahely kötelezettségei

287. §

(1) A közérdekű munka végrehajtását a pártfogó felügyelő ellenőrzi, ennek keretében rendszeresen vizsgálja, hogy az elítélt vagy a munkahely a közérdekű munka végrehajtásával összefüggő kötelezettségeinek eleget tesz-e.

(2) A pártfogó felügyelő a közérdekű munka végrehajtásának ellenőrzésére nyilvántartó lapot és jelenléti ívet állít ki, amely tartalmazza

- a) az ügy számát,
- b) az elítélt természetes személyazonosító adatait, lakóhelyének, tartózkodási helyének címét, és egyéb elérhetőségét,
- c) a munkahelyen történő megjelenések időpontját,
- d) az egy munkanapon ledolgozott órák számát és munkanaponként az elítélt és a munkahely képviselőjének aláírását,
- e) az összesen ledolgozott órák számát.

(3) A közérdekű munka végrehajtása során az elítélt kötelességei:

- a) a kijelölt munkahelyen a munkaidő kezdetére munkaképes állapotban megjelenni, és a meghatározott munkaidőben munkát végezni, esetleges hiányzásait orvos által vagy más megfelelő módon igazolni,
- b) a kijelölt munkát szakismerete, képessége és legjobb tudása szerint, fegyelmezetten, a kijelölt munkahely képviselőjének az utasításai, vagy ha a munka felügyeletét a pártfogó felügyelő vagy a pártfogó felügyelői asszisztens látja el, az ő utasítása szerint elvégezni,
- c) a munkavédelemmel, a tűzvédelemmel, a balesetvédelemmel és a környezetvédelemmel kapcsolatos előírásokat megtartani,
- d) a kijelölt munkahelyen munkát végzőkkel együttműködni, és a munkáját úgy végezni, valamint általában olyan magatartást tanúsítani, hogy más egészségét, testi épségét ne veszélyeztesse, munkáját ne zavarja, anyagi kárt ne idézzon elő,
- e) a pártfogó felügyelővel együttműködni és számára a szükséges tájékoztatást megadni, a közérdekű munka végrehajtását elősegítő rendelkezéseit megtartani.

(4) A közérdekű munka végrehajtása során a munkahely kötelességei:

- a) az elítéltet az ítélet és a kijelöletről szóló határozat szerinti közérdekű munkával, hetente legalább egy napon, napi legalább négy és legfeljebb tizenkét óra közötti tartamban foglalkoztatni,
- b) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit biztosítani,
- c) a munkavégzéshez szükséges tájékoztatást és irányítást megadni, a munkavégzéshez szükséges ismeretek megszerzését biztosítani,
- d) az elítéltet a munkavédelemmel, a balesetvédelemmel, a tűzvédelemmel és a környezetvédelemmel kapcsolatos előírásokról kioktatni,
- e) az elítéltnek a munkával összefüggésben okozott kárt megtéríteni,
- f) a pártfogó felügyelő által megküldött nyilvántartó lapot és jelenléti ívet vezetni,
- g) az elítéltről kért felvilágosítást a pártfogó felügyelőnek megadni,
- h) haladéktalanul értesíteni a pártfogó felügyelőt arról, ha
- ha) az elítélt a büntetése letöltését megkezdte,
- hb) az elítélt a közérdekű munka önkéntes végrehajtásának nem tesz eleget,
- hc) új munkahely kijelölése tűnik célszerűnek,
- hd) rendkívüli esemény következett be, így különösen, ha az elítéltet munkahelyi baleset érte,
- he) az elítélt a meghatározott közérdekű munkát teljesítette.

*A közérdekű munka végrehajtásának félbeszakítása***288. §**

(1) A büntetés-végrehajtási bíró az elítélt vagy védője kérelmére fontos okból, különösen az elítélt családi körülményeire, egészségi állapotára tekintettel a közérdekű munka végrehajtását félbeszakíthatja. A félbeszakítás tartama – a (2) bekezdésben meghatározott kivételekkel – évente a hatvan napot nem haladhatja meg.

(2) A büntetés-végrehajtási bíró a közérdekű munka végrehajtását hivatalból vagy az elítélt kérelmére félbeszakítja, ha az elítélt

- a) a tizenkettedik hetet meghaladóan várandós, a gyermek egy éves koráig, feltéve, hogy gyermekét a saját háztartásában gondozza,
- b) gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozási segélyben részesül, annak hátralévő idejére, de legfeljebb egy évre,

c) egészségi állapotában olyan tartós változás következett be, amely a közérdekű munka végrehajtását ideiglenesen nem teszi lehetővé, vagy a foglalkoztathatósági szakvélemény alapján, vagy a foglalkoztatási korlátozásokra és a kijelölhető munkahelyekre figyelemmel az elítélt ideiglenesen nem foglalkoztatható, legfeljebb egy évre.

(3) A (2) bekezdés alkalmazása esetén a büntetés végrehajtását haladéktalanul folytatni kell, ha

- a) a gyermek nem az elítélt gondozásában van,
- b) a gyermekgondozási díj vagy a gyermekgondozási segély folyósítását egy év eltelte előtt megszüntetik,
- c) az elítélt egészségi állapota a közérdekű munka elvégzését lehetővé teszi, illetve a megismételt vizsgálat szerinti foglalkoztathatósági szakvélemény alapján az elítélt foglalkoztatható.

(4) A félbeszakítás tartama a közérdekű munka tartamába nem számít be. A félbeszakítás alatt az elévülés nyugszik.

A közérdekű munka végrehajthatóságának megszűnése

289. §

A közérdekű munka vagy annak hátralévő része nem hajtható végre, ha az ítélet jogerőre emelkedése után az elítélt

- a) megszületett gyermekének gondozásáról egy éven át saját háztartásában gondoskodott,
- b) legalább egy évig gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozási segélyben részesült,
- c) egészségi állapotában olyan tartós változás következett be, amely a közérdekű munka végrehajtását nem teszi lehetővé, vagy a foglalkoztathatósági szakvélemény, vagy a megismételt vizsgálat szerinti foglalkoztathatósági szakvélemény alapján a közérdekű munka végzésére az elítélt nem alkalmas,
- d) öt évet vagy azt meghaladó időt töltött szabadságvesztésben vagy előzetes letartóztatásban.

A közérdekű munka átváltoztatása szabadságvesztésre

290. §

(1) A pártfogó felügyelő jelentést készít, ha

- a) az elítélt a közérdekű munka elvégzését megtagadja,
- b) az elítélt a foglalkoztathatósági vizsgálaton nem jelenik meg és távolmaradását nem igazolja,
- c) a munkahely értesítése alapján vagy az ellenőrzések során megállapítja, hogy az elítélt önhibájára visszavezethető okból
 - ca) a közérdekű munka megkezdésére megjelölt időpontban nem jelent meg,
 - cb) a munkavégzési kötelezettségének az arra való felhívás ellenére nem tett eleget,
 - cc) a munkafegyelmet súlyosan sértő magatartást tanúsított,
 - cd) a 280. § (5) bekezdésében meghatározott feltételek fennállnak, illetve
 - d) a 291. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek fennállnak.

(2) A pártfogó felügyelő a jelentést – az azt alátámasztó bizonyítékok csatolásával – megküldi az ügyésznek, és javaslatot tesz a közérdekű munka szabadságvesztésre való átváltoztatásának indítványozására.

(3) Az ügyész szükség esetén meghallgatja a pártfogó felügyelőt és az elítéltet, vagy további bizonyítékok csatolására hívhatja fel a pártfogó felügyelőt.

(4) Ha az átváltoztatás indítványozására az ügyész nem lát alapot, az ügyész, vagy ha a büntetés-végrehajtási bíró az ügyész indítványát elutasítja, a büntetés-végrehajtási bíró új munkahely kijelölésére hívja fel a kormányhivatal pártfogó felügyelői szolgálatát.

291. §

(1) A közérdekű munka, vagy annak hátralévő része helyébe lépő szabadságvesztést úgy kell megállapítani, hogy négy óra közérdekű munkának egynapi szabadságvesztés felel meg. Az átváltoztatás után fennmaradó közérdekű munkának egynapi szabadságvesztés felel meg.

(2) A közérdekű munka szabadságvesztésre a munkahely kijelölését megelőzően is átváltoztatható, ha annak elmaradása az elítélt felróható magatartására vezethető vissza.

IX. Fejezet A pénzbüntetés végrehajtása

292. §

(1) A pénzbüntetést a törvényszék gazdasági hivatala hajtja végre.

(2) Az elítéltnak a pénzbüntetést legkésőbb a gazdasági hivatal felhívásának kézbesítésétől számított tizenöt napon belül, ha a bíróság halasztást vagy részletfizetést engedélyezett, a bíróság által megállapított időpontig vagy meghatározott részletben kell megfizetnie.

(3) Ha az elítélt a pénzbüntetést nem fizette meg a (2) bekezdésben meghatározottak szerint, a gazdasági hivatal

a) fiataalkorú elítélt esetén a pénzbüntetés behajtása iránt intézkedik, ennek eredménytelensége esetén a büntetés-végrehajtási bírót megkeresi a pénzbüntetés közérdekű munkára vagy szabadságvesztésre átváltoztatása iránt,

b) felnőtt korú elítélt esetén a büntetés-végrehajtási bírót megkeresi a pénzbüntetés szabadságvesztésre átváltoztatása iránt.

(4) A meg nem fizetett pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztést úgy kell megállapítani, hogy egynapi tétel helyébe egynapi szabadságvesztés lép.

(5) A pénzbüntetés helyébe lépő közérdekű munka végrehajtására a VIII. Fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a napi munkaidő legalább két óra, legfeljebb nyolc óra.

(6) A közérdekű munka vagy annak hátralévő része helyébe lépő szabadságvesztést úgy kell megállapítani, hogy két óra közérdekű munkának egynapi szabadságvesztés felel meg. Az átváltoztatás után fennmaradó közérdekű munkának egynapi szabadságvesztés felel meg.

293. §

(1) A pénzbüntetés akkor is megfizethető, ha azt a bíróság már átváltoztatta szabadságvesztésre vagy közérdekű munkára.

(2) Ha a pénzbüntetést a helyébe lépő szabadságvesztés vagy közérdekű munka végrehajtásának megkezdése előtt megfizetik, a szabadságvesztés vagy a közérdekű munka nem hajtható végre. Ha a pénzbüntetést a szabadságvesztés vagy a közérdekű munka végrehajtása alatt fizetik meg, a befizetés azonosítását követően az elítéltet nyomban szabadon kell bocsátani, vagy a közérdekű munka végzése alól fel kell menteni.

(3) Ha a pénzbüntetést a szabadságvesztésre vagy a közérdekű munkára való átváltoztatás után részben fizetik meg, a szabadságvesztésnek vagy a közérdekű munkának az a része hajtható végre, amely a meg nem fizetett pénzbüntetésnek felel meg.

X. Fejezet

A közérdekű munka és a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtása

294. §

(1) A közérdekű munka és a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés büntetés végrehajtására az V. Fejezet rendelkezéseit e fejezet szerinti eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A közérdekű munka és a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés büntetés végrehajtására – kivéve a Btk. 51. § (2) bekezdésében meghatározott esetet – a szabadságvesztés fogház fokozatának rendelkezései az irányadók, azzal, hogy a közérdekű munka és a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztést töltő elítélt

- a) a szabadságvesztésre ítétekkel együtt elhelyezhető,
- b) havonta legalább két alkalommal fogadhat látogatót,
- c) kérelmére részt vehet a munkáltatásban.

(3) A közérdekű munka és a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztést foganatosító bv. intézet parancsnoka a 154. § (1) bekezdésében meghatározott okok fennállásának az idejére – legfeljebb öt napig – a közérdekű munka és a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztést töltő elítéltek meghatározott csoportjára nézve elrendelheti a (2) bekezdés b)–c) pontjában, a 122. § b), e) n) és o) pontjában, továbbá a 123. § (1)–(2) bekezdésében foglalt jogok gyakorlásának teljes vagy részleges felfüggesztését. A büntetés-végrehajtás országos parancsnoka az intézkedés időtartamát további öt nappal meghosszabbíthatja. A 154. § (2)–(3) bekezdésében foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

(4) A közérdekű munka és a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztést töltő elítélt részére biztosítani kell, hogy a választójogát gyakorolhassa. Az elítélt a fogvatartás helyén, a választási eljárásra vonatkozó jogszabályok szerint jogosult szavazni, az elítélt személyazonosságát a fogva tartó bv. intézet nyilvántartása alapján kell megállapítani. A bv. intézet köteles elősegíteni az elítélt választójogának gyakorlását, szükség esetén az elítélt részére félbeszakítást kell engedélyezni, amelynek tartama legfeljebb három nap.

(5) A magánelzárás fenytés a Btk. 51. § (2) bekezdése esetén is legfeljebb öt napig terjedhet.

295. §

(1) A bv. intézet parancsnoka fontos okból, így különösen az elkövető személyi és családi körülményeire, egészségi állapotára tekintettel a közérdekű munka és a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztést legfeljebb harminc napig terjedő időtartamra félbeszakíthatja.

(2) Ha az elkövető kórházi gyógykezelése szükséges és az a büntetés-végrehajtás keretei között nem megoldható, a bv. intézet parancsnoka a gyógykezelés tartamára a közérdekű munka és a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztést félbeszakítja.

(3) A félbeszakítás tartama a közérdekű munka és a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés tartamába nem számít be. A félbeszakítás alatt a közérdekű munka és a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés elévülése nyugszik.

XI. Fejezet A foglalkozástól eltiltás végrehajtása

296. §

(1) A foglalkozástól eltiltás tartama az ítélet jogerőre emelkedésével kezdődik. Ha a foglalkozástól eltiltást szabadságvesztés mellett szabják ki, tartamába be kell számítani

- a) az ítélet jogerőre emelkedése és a szabadságvesztés megkezdése között eltelt időt,
- b) a szabadságvesztés félbeszakításának tartamát,
- c) a feltételes szabadságon töltött időt, ha a bíróság azt nem szüntette meg.

(2) Nem számít be a foglalkozástól eltiltás tartamába

- a) az az idő, amely alatt az elítélt kivonja magát a foglalkozástól eltiltás, vagy ha szabadságvesztésre is ítélték, a szabadságvesztés-büntetés végrehajtása alól,
- b) a más ügyben előzetes fogvatartásban töltött idő, feltéve hogy elítélték,
- c) a bármely ügyben kiszabott és töltött szabadságvesztés – ideértve a közérdekű munka vagy a pénzbüntetés átváltoztatása folytán végrehajtott büntetést is – ideje.

297. §

(1) A foglalkozástól eltiltás végrehajtása annak a szervnek a feladata, amely a foglalkozástól eltiltással érintett foglalkozás kapcsán, jogszabály alapján kötelező nyilvántartási vagy engedélyezési tevékenységet végez. A büntetés-végrehajtási bíró felhívása alapján a nyilvántartást vezető szerv a foglalkozástól eltiltásra vonatkozó adatokat bejegyzi a nyilvántartásba, és gondoskodik arról, hogy az elítélt az eltiltás tartama alatt ne végezhesen olyan tevékenységet, amelytől a bíróság eltiltotta.

(2) A foglalkozástól eltiltás hatálya alatt álló részére – a Btk. 102. §-a szerinti előzetes mentesülése esetén is – olyan hatósági bizonyítványt kell kiállítani, amely tartalmazza, hogy a bíróság az elítéltet milyen foglalkozástól tiltotta el, és annak tartama előreláthatóan mikor jár le.

(3) Jogszabály a foglalkozástól eltiltás esetén a szakképzettséget igénylő foglalkozás újbóli gyakorlását a foglalkozáshoz szükséges jártasság, alkalmasság igazolásától teheti függővé. Az elítélt a foglalkozás újbóli gyakorlását mindaddig nem kezdheti meg, amíg a foglalkozáshoz szükséges jártasságát, alkalmasságát a jogszabályban előírt módon nem igazolja.

(4) Ezt a rendelkezést kell alkalmazni a végleges hatályú eltiltás alóli mentesítés esetén is az alkalmasság igazolásának módjára.

(5) A foglalkozástól végleges hatályú eltiltás alól a bíróság az elítéltet a kérelmére mentesítheti. A mentesítésnek akkor lehet helye, ha az elítélt a foglalkozás gyakorlására alkalmasságát a bíróság által előírt módon igazolja.

(6) A foglalkozástól eltiltás büntetés végrehajtását a rendőrség ellenőrzi.

XII. Fejezet A járművezetéstől eltiltás végrehajtása

298. §

(1) A járművezetéstől eltiltás végrehajtására az előző fejezet rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell.

(2) A járművezetéstől eltiltás esetén az ezzel összefüggő feladatok ellátásáról a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala (a továbbiakban: járási hivatal) a bíróság értesítése alapján gondoskodik.

(3) Ha jogszabály a járművezetés újbóli gyakorlását a járművezetéshez szükséges jártasság igazolásától teszi függővé, az elítélt a járművezetés újbóli gyakorlását mindaddig nem kezdheti meg, amíg a járművezetéshez szükséges jártasságot a (2) bekezdésben meghatározott járási hivatalnál nem igazolja.

(4) A járművezetéstől eltiltás tartamába be kell számítani azt az időt is, amelynek tartamára az elítélt vezetői engedélyét a bűncselekménnyel összefüggésben a helyszínen elvették, vagy azt a hatóságnál leadta.

(5) A járművezetéstől eltiltás büntetés végrehajtását a rendőrség ellenőrzi.

XIII. Fejezet A kitiltás végrehajtása

299. §

(1) A kitiltás tartamára a 296. § szabályai értelemszerűen alkalmazandók.

(2) A büntetés-végrehajtási bíró a kitiltás végrehajtásának ellenőrzése céljából értesíti a kitiltással érintett közigazgatási terület szerint illetékes rendőrkapitányságot, valamint az elítélt lakcíme szerint illetékes rendőrkapitányságot.

(3) A kitiltott köteles az ítélet jogerőre emelkedését vagy a szabadságvesztésből való szabadulását követő nyolc napon belül elhagyni az ítéletben megjelölt helységet (helységeket) vagy közigazgatási területet, az általa szabadon választott helységbe távozni, és ott a rendőrségnél jelentkezni. A letelepedés helye szerinti rendőrkapitányság erről értesíti a (2) bekezdés szerinti rendőrkapitányságokat.

(4) A kitiltott a kitiltás tartama alatt köteles a kitiltást elrendelő határozatot magánál tartani, és ha a rendőrség igazoltatja, a határozatot a személyazonosság igazolására alkalmas okirattal együtt bemutatni.

(5) A rendőrség az elítélt kérelmére személyi vagy családi körülményeire figyelemmel a kitiltás végrehajtását félbeszakíthatja, vagy az elítélt kötelezettségei teljesítése, vagy jogai, törvényes érdekei érvényesítése érdekében, avagy más fontos okból engedélyezheti, hogy az elítélt rövid időtartamra visszatérjen olyan helységebe, ahonnan kitiltották. Az elítélt kérelmének elutasítása esetén a büntetés-végrehajtási bíróhoz fellebbezhet.

XIV. Fejezet

A sportrendezvények látogatásától való eltiltás végrehajtása

300. §

(1) A sportrendezvények látogatásától való eltiltás végrehajtását – a bíróság értesítése alapján – a sportrendészeti nyilvántartás alapján a rendőrség ellenőrzi.

(2) Az elítélt az eltiltás tartama alatt köteles a bíróság által meghatározott sportrendezvények, sportlétesítmények helyszínétől távol maradni.

XV. Fejezet

A kiutasítás végrehajtása

301. §

(1) A kiutasítás tartamára a 296. § rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell.

(2) A bíróság a kiutasítás végrehajtása érdekében értesíti az elítélt tartózkodási helye szerint illetékes területi idegenrendészeti hatóságot.

(3) A kiutasítást – ha azt végrehajtandó szabadságvesztés vagy elzárás mellett szabták ki – a szabadságvesztés vagy elzárás kiállása után, egyébként az ítélet jogerőre emelkedése után kell végrehajtani.

(4) Ha az elítélt szabadságvesztés-büntetést tölt – ideértve a közérdekű munka vagy a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztést is –, a várható szabadulása előtt harminc nappal a bv. intézet értesíti a székhelye szerint illetékes területi idegenrendészeti hatóságot.

(5) A kiutasítást a területi idegenrendészeti hatóság a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvények rendelkezései szerint hajtja végre.

(6) A kiutasítás nem hajtható végre, ha a végrehajtásnak a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényekben meghatározott akadályai állapítható meg.

XVI. Fejezet

A katonai büntetések végrehajtása

302. §

(1) A lefokozást és a szolgálati viszony megszüntetését az illetékes miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője), illetve a munkáltatói jogkört gyakorló parancsnok hajtja végre.

(2) A jogerős határozatot hozó bíróság a katonai büntetés végrehajtása érdekében közvetlenül értesíti a munkáltatói jogkört gyakorló parancsnokot.

303. §

(1) E fejezet alkalmazásában katona: az, a Btk. 127. § (1) bekezdésében meghatározott személy, akinek tényleges állományviszonya a vele szemben kiszabott büntetés vagy intézkedés végrehajtásának megkezdése és a végrehajtás alatt fennáll.

(2) Ha a bíróság katonával szemben nem katonai fogdán letöltendő szabadságvesztést szab ki, a tanács elnöke az ítélet jogerőre emelkedését követően soron kívül megkeresi az elítélt munkáltatói jogkört gyakorló parancsnokát a szolgálati viszony megszüntetése végett. Egyebekben az általános szabályok az irányadók.

(3) Ha katonával szemben a szabadságvesztés ideiglenes fogamatba vételét rendelik el, a határozat egy kiadmányát a munkáltatói jogkört gyakorló parancsnoknak is meg kell küldeni.

XVII. Fejezet A közügyektől eltiltás végrehajtása

304. §

(1) A közügyektől eltiltás tartama az ítélet jogerőre emelkedésével kezdődik, tartamába be kell számítani:

- a) az ítélet jogerőre emelkedése és a szabadságvesztés – előírt időben történő – megkezdése között eltelt időt,
- b) a szabadságvesztés félbeszakításának idejét,
- c) a feltételes szabadságon töltött időt, ha a bíróság azt nem szüntette meg,
- d) a közérdekű munka vagy pénzbüntetés átváltoztatása miatti szabadságvesztés idejét.

(2) A közügyektől eltiltás tartamába nem számít be az az idő, amely alatt az elítélt

- a) azt a szabadságvesztést tölti, amelynek alapján a bíróság a közügyektől eltiltást kiszabta,
- b) olyan összbüntetésbe foglalt szabadságvesztést tölt, amelyhez kapcsolódóan közügyektől eltiltást is végre kell hajtani,
- c) az a)–b) pontban megjelölt szabadságvesztés végrehajtása alól kivonja magát.

305. §

(1) Ha a bíróság közügyektől eltiltást alkalmazott és a lefolytatott bizonyítás alapján tudomására jutott, hogy az elítélt hivatalos személy, népképviseleti szerv testületének vagy bizottságának tagja, civil szervezet, tisztségviselője, belföldi kitüntetéssel vagy külföldi kitüntetés viselésére vonatkozóan engedéllyel rendelkezik, katonai rendfokozattal bír, törvényben kihirdetett nemzetközi szerződéssel létrehozott szervezet közgyűlésébe vagy testületébe delegált tag, hatósági eljárásban védő vagy jogi képviselő, valamennyi, a közügyektől eltiltás által érintett szervezetet illetően külön-külön, közügyektől eltiltásról szóló értesítőlapot állít ki, és megküldi:

- a) a hivatalos személy munkáltatójának,
- b) a népképviseleti szerv testületének vagy bizottságának,

- c) annak a civil szervezetnek, köztisztviselőnek, közalapítványnak, amely szervezetben az elítélt tisztséget visel,
- d) a belföldi kitüntetés adományozására, vagy a külföldi kitüntetés viselésének engedélyezésére jogosítvánnyal rendelkező személy hivatalának,
- e) a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződéssel létrehozott szervezet közgyűlésének vagy testületének,
- f) az illetékes ügyvédi kamarának.

(2) Ha katonai rendfokozattal rendelkező elítélttel szemben nem katonai büntetőeljárásban alkalmaztak közügyektől eltiltást, a közügyektől eltiltásról kiállított – és a soron következő római számmal ellátott – értesítőlapot

- a) nyugállományú és kiképzett tartalékos személy esetén a Honvédség katonai igazgatási és központi adatfeldolgozó szervének,
- b) a fegyveres szerek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló törvény hatálya alá tartozó elítélt esetén az állományilletékes parancsnoknak, vagy a honvédek jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó elítélt esetén a munkáltatói jogkört gyakorlónak

kell megküldeni.

(3) Belföldi kitüntetés: a Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011. évi CCII. törvényben nevesített, vagy annak felhatalmazásán alapuló, a Kormány, a miniszterelnök, a köztársasági elnök, az Országgyűlés elnöke, a Magyar Nemzeti Bank elnöke, a legfőbb ügyész, az állampolgári jogok országgyűlési biztosa, az Országos Bírói Tanács, az Alkotmánybíróság elnöke és az Állami Számvevőszék elnöke, valamint miniszter által alapított kitüntetés, vagy a Kossuth-díjról és a Széchenyi-díjról szóló törvényben meghatározott díj.

XVIII. Fejezet

A katonai mellékbüntetések végrehajtása

306. §

(1) A rendfokozatban való visszavetést és a várakozási idő meghosszabbítását az illetékes miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) vagy a munkáltatói jogkört gyakorló parancsnok hajtja végre.

(2) A jogerős határozatot hozó bíróság a katonai mellékbüntetés végrehajtása érdekében közvetlenül értesíti a munkáltatói jogkört gyakorló parancsnokot.

(3) A katonai büntetésről vagy közügyektől eltiltásról szóló külön értesítőlapot a katona volt munkáltatói jogkört gyakorló parancsnokának akkor is meg kell küldeni, ha az elítélt szolgálati viszonya a büntetőeljárás jogerős befejezése előtt megszűnt.

(4) A bíróság a lakhelyelhagyási tilalom elrendeléséről, fenntartásáról vagy megszüntetéséről, valamint a távoltartás elrendeléséről, módosításáról és megszüntetéséről szóló határozatot megküldi a katona munkáltatói jogkört gyakorló parancsnokának.

HARMADIK RÉSZ

Az intézkedések végrehajtása

XIX. Fejezet
A megrovás végrehajtása

307. §

(1) Ha a terhelt a határozat kihirdetésekor jelen van, a megrovást a bíróság a határozat jogerőre emelkedésének bevárása nélkül, vagy az ügyész szóban fogatosítja, egyéb esetben a megrovás végrehajtása a határozat kézbesítésével történik.

(2) Nem magyar állampolgár terhelt esetén az ügyész a nyomozó hatóságot is megbízhatja a megrovás fogatosításával, a határozat szóban is lefordítható.

XX. Fejezet
A próbára bocsátás végrehajtása

308. §

(1) A próbaidő a próbára bocsátást elrendelő határozat jogerőre emelkedésével kezdődik.

(2) Ha a bíróság a próbaidőt meghosszabbítja, a meghosszabbítás a próbaidő korábbi határidejének elteltével kezdődik. Ilyen esetben a próbaidő tartama a három évet meghaladhatja.

(3) Ha a próbára bocsátottn olyan szabadságvesztést hajtanak végre, amellyel kapcsolatban a bíróság a próbára bocsátást nem szüntette meg, a próbaidő a szabadságvesztés tartamával meghosszabbodik.

(4) A próbára bocsátás megszűnik, ha

- a) a próbaidő eltelt, vagy
- b) a bíróság a próbára bocsátást megszüntette.

XXI. Fejezet
A jóvátételi munka végrehajtása

309. §

(1) A jóvátételi munka elvégzését a határozat jogerőre emelkedésének napjától számított egy éven belül kell igazolni az ügyben első fokon eljáró bíróságnál.

(2) A jóvátételi munkát a bíróság által megállapított munkaórák szerinti tartamban kell elvégezni, az elítélt és a munkavégzés helyét biztosító szervezet vagy intézmény megegyezése szerinti feltételekkel. Az elítélt köteles a jóvátételi munkavégzés helyét biztosító szervezet vagy intézmény munkabiztonságra vonatkozó rendelkezéseit megtartani.

(3) A jóvátételi munka idejére nem létesül munkaviszony. A jóvátételi munka nem minősül szervezett munkavégzésnek.

(4) A jóvátételi munka elvégzéséről az érintett állami vagy önkormányzati fenntartású intézmény vezetője, közhasznú jogállású civil szervezet vezető tisztségviselője, a vallási közösség képviselője vagy a képviselőre feljogosított tisztségviselője két példányban igazolást állít ki. Az igazolás közokirat. Az elítélt az igazolás egyik példányát a bíróság részére átadja.

(5) A pártfogó felügyelői szolgálat szükség esetén tanácsadással segíti az elítéltet a jótételi munka helyének kiválasztásában. Ennek érdekében a pártfogó felügyelői szolgálat önkéntes bejelentkezés alapján nyilvántartást vezet azokról az állami vagy önkormányzati intézményekről, közhasznú jogállású civil szervezetekről, vallási közösségekről és az ezek által fenntartott olyan intézményekről, amelyek jótételi munka végzésére elítéltet fogadnának.

(6) A jótételi munkahelyek nyilvántartása tartalmazza az (5) bekezdés szerinti szervezet

- a) megnevezését,
- b) székhelyét,
- c) a képviselő vagy kapcsolattartó személy nevét és telefonos elérhetőségét,
- d) a jótételi munka jellegét,
- e) a jótételi munkavégzés helyét, valamint
- f) a munkavégzésre igényelt létszámot.

(7) Ha az elítélt pártfogó felügyelet alatt áll, részére a pártfogó felügyelő a jótételi munkavégzés helyének kiválasztásában segítséget nyújt, továbbá a pártfogó felügyelő a jótételi munka elvégzését ellenőrzi.

XXII. Fejezet

A pártfogó felügyelet végrehajtása

A pártfogó felügyelői szolgálat és a rendőrség feladatai a pártfogó felügyelet végrehajtása során

310. §

(1) A pártfogó felügyelet végrehajtása során a pártfogó felügyelő a pártfogolt ellenőrzésével és irányításával elősegíti annak megakadályozását, hogy a pártfogolt ismételten bűncselekményt kövessen el, továbbá segítséget nyújt a társadalmi beilleszkedéséhez, az ehhez szükséges szociális készségek kialakításához és feltételek megteremtéséhez, közreműködik a sértettek érdekeinek érvényesülésében.

(2) A pártfogó felügyeletet a pártfogó felügyelői szolgálat kijelölt pártfogó felügyelője hajtja végre.

(3) A pártfogó felügyelő

- a) ellátja a pártfogó felügyelet végrehajtásával járó teendőket,
- b) a pártfogó felügyelet végrehajtására pártfogoltanként egyéni pártfogó felügyelői tervet készít,
- c) összehangolja a pártfogó felügyelet végrehajtásában közreműködő szervek, szervezetek és személyek tevékenységét,
- d) a külön magatartási szabályok meghatározása és a bíróság döntésének megalapozása érdekében pártfogó felügyelői véleményt készít.

(4) A pártfogó felügyelet végrehajtásában a rendőrség közreműködik. Ennek keretében a rendőrség

- a) teljesíti a pártfogó felügyelői szolgálat megkereséseit,
- b) ellenőrzi egyes külön magatartási szabályok [Btk. 71. § (2) bekezdés a)–d) pont] megtartását, ezek megszegése esetén jelentését megküldi a pártfogó felügyelői szolgálatnak,

- c) javasolhatja a pártfogó felügyelői szolgálatnak az előírt külön magatartási szabályok módosításának kezdeményezését (68. §),
- d) tájékoztatja a pártfogó felügyelői szolgálatot a pártfogolt ellenőrzése során szerzett tapasztalatairól.

A pártfogó felügyelet végrehajtásában részt vevő egyéb személyek, szervezetek

311. §

A pártfogó felügyelet eredményes végrehajtása érdekében a pártfogó felügyelői szolgálat együttműködik az egészségügyi, a gyermekvédelmi és a szociális ellátást, támogatást vagy szolgáltatást nyújtó szervekkel, szervezetekkel.

A pártfogó felügyelet tartama

312. §

(1) A pártfogó felügyelet

- a) próbára bocsátás és szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén, vagy jóvátételi munka elrendelése mellett a pártfogó felügyeletet elrendelő határozat jogerőre emelkedésével,
- b) feltételes szabadságra bocsátás esetén a szabadságvesztésből való szabadulás napjával

kezdődik.

(2) A pártfogó felügyelet tartama a 308. § (3) bekezdésében vagy a Btk. 86. § (2) bekezdésében meghatározott esetben meghosszabbodik, vagy a bíróság határozatával [Btk. 65. § (4) bekezdés, 68. § (2) bekezdés] meghosszabbíthatja.

(3) A pártfogó felügyelet megszűnik, ha

- a) a tartama letelt,
- b) a büntetés-végrehajtási bíró a Btk. 70. § (3) bekezdése alapján megszünteti,
- c) a próbára bocsátást vagy a feltételes szabadságot megszüntetik, vagy a felfüggesztett szabadságvesztést végre kell hajtani,
- d) ha a pártfogolt a jóvátételi munka elvégzését egy éven belül megfelelően igazolja [Btk. 68. § (1) bekezdés],
- e) a pártfogó felügyelet tartama alatt a pártfogolton szabadságvesztés büntetést vesznek foganatba, a Btk. 40. § (4) bekezdésében és 86. § (2)–(3) bekezdésében szabályozott eset kivételével.

(4) A pártfogó felügyelet végrehajtása a Btk. 40. § (4) bekezdésében és 86. § (2)–(3) bekezdésében meghatározott esetben a szabadságvesztés vagy a közérdekű munka és a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtása alatt szünetel.

A pártfogó felügyelet tartalma

313. §

(1) A pártfogó felügyelet tartama alatt a pártfogolt köteles

- a) a bíróság határozatában előírt külön magatartási szabályokat és az e törvényben meghatározott kötelezettségeket (a továbbiakban együtt: magatartási szabályok) megtartani,
- b) a pártfogó felügyelőnek és a rendőrségnek a magatartási szabályok megtartására és ellenőrzésére vonatkozó rendelkezéseit teljesíteni, a kért felvilágosítást megadni,
- c) a pártfogó felügyelő felhívásának eleget tenni, és a kapcsolattartás meghatározott rendszeressége és módja szerint a pártfogó felügyelőnél jelentkezni.

(2) A pártfogó felügyelet végrehajtása során a pártfogolt a pártfogó felügyelői szolgálattól

- a) segítséget kérhet, különösen munkába állásához, letelepedéséhez, megélhetése és szállása biztosításához, tanulmányai folytatásához, gyógyító kezeléséhez és gyógyító eljárásához,
- b) életvezetési tanácsot kérhet,
- c) segítséget kérhet családi kapcsolatainak helyreállításához,
- d) kérheti csoportos foglalkozáson való részvételét.

(3) Ha a pártfogolt az (1) bekezdés b) pontja szerinti felvilágosítás-adási kötelezettségének nem tesz eleget, a pártfogó felügyelő vagy a rendőrség a büntetés-végrehajtási bírónál rendbíróság kiszabását kezdeményezi, erre a pártfogoltat előzetesen figyelmeztetni kell.

(4) A magatartási szabályok megtartását a pártfogó felügyelő ellenőrzi, abban a rendőrség a 310. § (4) bekezdése szerint vagy a pártfogó felügyelő megkeresésére közreműködik.

(5) Ha a pártfogó felügyelet eredményes végrehajtása érdekében a külön magatartási szabály módosítása vagy mellőzése indokoltnak tűnik, a pártfogó felügyelő az ellenőrzési tapasztalatai, vagy a rendőrség kezdeményezése vagy a pártfogolt kérelme alapján a külön magatartási szabály megváltoztatásának indítványozására az ügyésznek javaslatot tesz.

A magatartási szabályok megszegésének következményei

314. §

(1) Ha a pártfogolt a

- a) feltételes szabadság tartama alatt,
- b) szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt,
- c) próbára bocsátás próbaideje alatt,
- d) jóvátételi munka elrendelése mellett

a magatartási szabályokat megszegi, a pártfogó felügyelő javaslatot készít, amelyhez mellékeli a rendelkezésre álló bizonyítékokat, vagy a rendőrség jelentését, és azt megküldi az ügyésznek.

(2) Ha az ügyész a tényállást nem látja tisztázottnak, a tényállás felderítése érdekében a nyomozó hatóságot keresi meg, vagy a pártfogótól további bizonyítási eszközök megjelölését kéri.

(3) Ha a magatartási szabályok – (1) bekezdés szerinti – megszegése miatt

- a) a 190. § szerint a feltételes szabadság megszüntetésének,
- b) a Btk. 87. § c) pontja szerint a szabadságvesztés végrehajtása elrendelésének,
- c) a Btk. 65. § (4) bekezdése szerint a próbaidő meghosszabbításának vagy a Btk. 66. § (1) bekezdés c) pontja szerint a próbára bocsátás megszüntetésének, vagy
- d) a Btk. 68. § (2) bekezdése szerint a jóvátételi munka helyett büntetés kiszabásának

lehet helye, azt az ügyész a bíróságnál indítványozza. Kisebbségi szabályszegés esetén az ügyész a külön magatartási szabályok megváltoztatását is indítványozhatja.

A fiatalokra vonatkozó rendelkezések

315. §

(1) A 310–314. § rendelkezéseit a fiatalok pártfogó felügyeletének végrehajtása során az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A fiatalok pártfogó felügyeletét az erre külön kijelölt fiatalok pártfogó felügyelője hajtja végre. A pártfogó felügyelet végrehajtásában a gyermekjóléti szolgálat is közreműködhet.

(3) A javítóintézetből történő ideiglenes elbocsátás esetén a pártfogó felügyelet az elbocsátás napjával kezdődik.

(4) Ha a pártfogolt az ideiglenes elbocsátás alatt a magatartási szabályokat megszegi, a pártfogó felügyelő a 314. § (1) bekezdése szerint jár el. Ha a magatartási szabályok megszegése miatt a Btk. 121. § (3) bekezdése alapján az ideiglenes elbocsátás megszüntetésének lehet helye, azt az ügyész a bíróságnál indítványozza.

(5) A pártfogó felügyelet akkor is megszűnik, ha a bíróság az ideiglenes elbocsátást megszünteti vagy a pártfogolt az ideiglenes elbocsátás tartama alatt a huszonegyedik életévét betölti.

A katonákra vonatkozó rendelkezések

316. §

(1) A 310–314. § rendelkezéseit a katona pártfogó felügyeletének végrehajtása során az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A katona pártfogó felügyeletét – ha a munkáltatói jogkört gyakorló parancsnok másképp nem rendelkezik – a szolgálati előljáró által kijelölt hivatásos katona pártfogó, a bíróság, vagy az ügyészség határozata alapján hajtja végre.

(3) A pártfogó felügyelő

a) rendszeres kapcsolattartás útján figyelemmel kíséri a pártfogolt életvitelét, munkáját és magatartását,

b) szolgálati és lakóhelyén ellenőrzi, hogy a pártfogolt betartja-e a magatartási szabályokat, szükség esetén utasítja azok betartására,

c) munkáltatói jogkört gyakorló parancsnok útján kezdeményezi a külön magatartási szabályok módosítását, vagy a magatartási szabályok megszegése esetén a területileg illetékes ügyészség tájékoztatását.

(4) A pártfogó felügyelő jogosult közvetlenül vagy az illetékes szervek útján segítséget nyújtani a pártfogoltak a beilleszkedése során felmerült nehézségek megoldásához.

(5) A pártfogolt köteles

- a) az előírt magatartási szabályokat megtartani,
- b) a pártfogó felügyelő utasításait teljesíteni.

(6) Ha a pártfogó felügyelet alá helyezett katona szolgálati viszonya a pártfogó felügyelet tartama alatt szűnik meg, köteles jelentkezni a lakóhelye szerint illetékes pártfogó felügyelőnél.

(7) A szolgálati viszony megszűnéséről a munkáltatói jogkört gyakorló parancsnok haladéktalanul értesíti a pártfogolt lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes pártfogó felügyelői szolgálatot és rendőrkapitányságot, egyidejűleg közli a megállapított külön magatartási szabályokat. A továbbiakban a pártfogó felügyelet végrehajtására az általános szabályokat kell alkalmazni.

A pártfogó felügyelet végrehajtása a vádemelés elhalasztása esetén

317. §

(1) Vádemelés elhalasztása esetén az ügyész által elrendelt pártfogó felügyelet végrehajtására a 310–314. § rendelkezéseit értelemszerűen kell alkalmazni az alábbi eltérésekkel.

(2) A pártfogó felügyelő az ügyész határozata alapján jár el. A külön magatartási szabály módosítására vagy mellőzésére az ügyész jogosult.

(3) A vádemelés elhalasztása esetén elrendelt pártfogó felügyelet akkor kezdődik, ha az elrendelő ügyészi határozat ellen panasszal nem éltek, vagy a panaszt az arra jogosult elutasította. A pártfogó felügyelet kezdetének időpontját az ügyészi határozaton záradékként fel kell tüntetni.

(4) A vádemelés elhalasztása esetén elrendelt pártfogó felügyelet megszűnik, ha

- a) az ügyész a nyomozást megszünteti [Be. 190. § (1) bekezdés e) pont],
- b) a vádemelés elhalasztásának tartama letelt,
- c) az ügyész vádat emel (Be. 227. §).

(5) Ha a vádemelés elhalasztása a Be. 222. § (2) vagy (3) bekezdésén alapul, vagy a közvetítői eljárás során létrejött megállapodásban foglaltak ellenőrzése érdekében rendelte el az ügyész, a pártfogó felügyelő nem készít egyéni pártfogó felügyelői tervet, a kapcsolattartásra a pártfogó felügyelő által meghatározott rendszerességgel – de legalább kéthavonként – és módon kerül sor.

(6) A pártfogolt köteles az ügyész határozatában előírt egyéb kötelezettséget megtartani.

(7) Ha a pártfogolt az ügyész által előírt külön magatartási szabályokat vagy az e törvényben előírt magatartási szabályokat súlyosan megszegi vagy az előírt kötelezettséget nem teljesíti, a pártfogó felügyelő az ügyészhez fordul.

XXIII. Fejezet
Az elkobzás végrehajtása

Általános szabályok

318. §

(1) Az elkobzást a bíróság értesítése vagy a jogerős és végrehajtási záradékkal, valamint eredeti aláírással ellátott határozata alapján

- a) a törvényszék gazdasági hivatala,
- b) jövedéki termék, vagy nem közösségi áru esetén a Nemzeti Adó- és Vámhivatal,
- c) ingatlan esetén a bírósági végrehajtó

hajtja végre.

(2) Ingatlan elkobzása esetén a vagyoneklobzás végrehajtásának szabályai szerint kell eljárni.

(3) Ha az egyéb érdekelt az ítélet jogerőre emelkedését követően hatvan napon belül tulajdonjogi igényét egyéb törvényes úton érvényesítette, az elkobzás végrehajtását a polgári perben eljáró bíróság határozatának jogerőre emelkedéséig el kell halasztani.

(4) Ha az elkobzott dolog – külön jogszabály alapján – közérdekű felhasználásra alkalmas, az ezzel kapcsolatos döntés meghozatala érdekében a közérdekű felhasználás kezdeményezésére jogosult Karitatív Tanácsot kell megkeresni. Az elkobzás végrehajtását a Karitatív Tanács döntésének beérkezéséig nem lehet megkezdeni.

(5) Az elkobzás végrehajtásának részletes és az egyedi jellegű elkobzott dolgok végrehajtásának különleges szabályairól külön jogszabály rendelkezik.

Élő állat elkobzása

319. §

(1) Veszélyes eb, valamint egyéb veszélyes állat elkobzásának végrehajtása során külön jogszabályokban meghatározott módon kell eljárni.

(2) Természetvédelmi oltalom alatt álló vagy nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó állatot – a külön jogszabályban meghatározott módon – a természetvédelmi hatóságnak kell átadni.

(3) Más állatot az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek kell átadni.

Az elkobzott dolog megosztása, átadása

320. §

(1) Ha az elkobzás foganatosítása az Európai Unió másik tagállama bírósági határozatának elismerése alapján történik, az elkobzott dolog, vagy annak értékesítéséből befolyt összeg megosztása egyenlő arányban történik a határozatot kibocsátó tagállam és a magyar állam között. Nem kell megosztani az elkobzott dolgot, vagy az annak értékesítéséből befolyt összeget, ha annak értéke a tízezer eurót nem haladja meg.

(2) Ha törvény vagy nemzetközi szerződés alapján fennálló kötelezettségvállalás teljesítése érdekében az elkobzott dolgot más – az Európai Unió tagállamai közé nem tartozó – állam vagy nemzetközi szervezet részére át kell adni, vagy azt, vagy annak értékesítéséből befolyt összeget más állammal vagy nemzetközi szervezettel meg kell osztani, az átadás vagy a megosztás tekintetében a

nemzetközi kötelezettséget végrehajtó jogszabály, vagy az annak alapján megkötött nemzetközi szerződés rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az elkobzott dolog értékesítése, megsemmisítése

321. §

(1) Az elkobzott dolgot rendszerint értékesíteni kell. Az értékesítés elsősorban kereskedelmi tevékenység folytatására jogosult gazdálkodó szervezet vagy egyéni vállalkozó közreműködésével történő eladás útján, vagy a bírósági végrehajtó által tartott árverésen történhet.

(2) Az elkobzott dolgot meg lehet semmisíteni, ha

- a) értékesítésre alkalmatlan,
- b) az értékesítés iránt tett intézkedések nem vezettek eredményre.

(3) Az elkobzott dolgot meg kell semmisíteni, ha a forgalomba hozatal

- a) valamely szellemi tulajdon-jogot sértene,
- b) a közrendet, a közegészséget, a környezetet vagy a közérkölcst sértene, vagy veszélyeztetné,
- c) törvény rendelkezése alapján kizárt.

(4) A megsemmisítés megtörténtéről jegyzőkönyvet kell felvenni.

(5) Ha az elkobzott dolog nemzetközi szerződés vagy törvény rendelkezése folytán nem került a magyar állam tulajdonába, a nemzetközi szerződésben, vagy a külön jogszabályban foglaltak szerint kell eljárni.

Költségek

322. §

(1) Az elkobzás elrendelésétől annak végrehajtásáig a tárolásból, a megsemmisítésből vagy az értékesítésből eredő költségek az elkobzást foganatosító szervet vagy hatóságot terhelik.

(2) Az elkobzott dolog szállításával kapcsolatos költségek az elkobzott dolog

- a) kereskedelmi értékesítése esetén az értékesítésben közreműködő gazdálkodó szervezetet vagy egyéni vállalkozót,
- b) közérdekű felhasználása esetén a Karitatív Tanácsnak a lebonyolítást végző tagját

terhelik.

XXIV. Fejezet
A vagyonekobzás végrehajtása

323. §

A vagyonekobzást a bíróság értesítése, vagy a jogerős és végrehajtási záradékkal, valamint eredeti aláírással ellátott határozata alapján a bírósági végrehajtó a bírósági végrehajtásról szóló törvény rendelkezései szerint hajtja végre.

XXV. Fejezet

Az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tételének végrehajtása

324. §

(1) Az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tételének teljesítésére – a Be. 596/A. § (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott kivétellel – az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló törvényben meghatározott tárhelyszolgáltató köteles. Az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tételét a bírósági végrehajtó hajtja végre.

(2) A büntetés-végrehajtási bíró a bírósági végrehajtó értesítése alapján a tárhelyszolgáltatóval szemben a hozzáférhetetlenné tételi kötelezettség elmulasztása miatt százezer forinttól egymillió forintig terjedő pénzbírságot szabhat ki. A pénzbírságot kiszabó határozattal szemben halasztó hatályú fellebbezésnek van helye.

(3) Ha a tárhelyszolgáltató a pénzbírságot kiszabó határozat jogerőre emelkedését követő egy munkanapon belül a kötelezettségét nem teljesíti, a pénzbírság háromhavonta ismételten kiszabható. Az ítélet jogerőre emelkedésétől számított három év elteltével pénzbírság kiszabásának nincs helye.

(4) Ha a tárhelyszolgáltató a kötelezettség elmulasztása miatt első alkalommal jogerősen kiszabott pénzbírság ellenére nem teljesíti a kötelezettségét, a büntetés-végrehajtási bíró az iratokat haladéktalanul megküldi az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tételéről első fokon határozatot hozó bíróságnak a Be. 596/A. §-a szerinti eljárás lefolytatása érdekében.

(5) Az elektronikus adathoz való hozzáférés végleges megakadályozását az elektronikus hírközlési szolgáltatók a bíróság határozatáról szóló értesítéstől számított egy munkanapon belül kötelesek végrehajtani.

XXVI. Fejezet

A kényszergyógykezelés végrehajtása

Általános rendelkezések

325. §

(1) A kényszergyógykezelés végrehajtására e törvény rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) E törvénynek a szabadságvesztésre ítélt jogait, jogai védelmét és érvényesítését érintő rendelkezései a kényszergyógykezelt személyre (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban: beteg) is vonatkoznak, kivéve ha a szabályozás a kényszergyógykezelés céljával és természetével összeegyeztethetetlen, vagy ha törvény másként rendelkezik.

(3) A beteg gyógykezelésével összefüggő jogaira – e törvényben meghatározott eltérésekkel – az egészségügyről szóló törvény általános rendelkezéseit, valamint a pszichiátriai betegek jogaira vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

(4) A kényszergyógykezelés során a beteget az orvostudomány mindenkori állása szerinti szakszerű ellátásban kell részesíteni, hogy állapotának romlását megakadályozzák és egészségét mielőbb a lehetséges mértékig helyreállítsák.

(5) A kényszergyógykezelés költségei az államot terhelik.

A végrehajtás helye és a befogadás

326. §

(1) A kényszergyógykezelést az IMEI-ben kell végrehajtani.

(2) Ha a kényszergyógykezelés elrendelésekor a beteg szabadlábban van, a bíróság az Országos Mentőszolgálat útján intézkedik a beteg IMEI-be történő beszállítása iránt. A beteg ellenállása esetén a beszállításhoz a rendőrség közreműködése igénybe vehető.

(3) A befogadással egyidejűleg a beteget – egészségi állapotának megfelelően – tájékoztatni kell jogairól és kötelezettségeiről.

(4) A kényszergyógykezelés végrehajtása alatt a beteg nem tarthat magánál olyan tárgyakat,

- a) amelynek birtoklása a közbiztonságot veszélyezteti vagy jogszabályba ütközik,
- b) amely az IMEI rendjét és biztonságát, valamint ezek fenntartását és ellenőrzését, saját vagy mások életét, testi épségét veszélyezteti.

A végrehajtás rendje

327. §

(1) Az IMEI főigazgató főorvosa haladéktalanul előterjesztést tesz a bírósághoz a kényszergyógykezelés megszüntetésére, ha ezt a beteg állapota indokolja.

(2) A kényszergyógykezelést a bíróság megszünteti, ha megállapítja, hogy szükségessége már nem áll fenn.

(3) A kényszergyógykezelés végrehajtását nem lehet félbeszakítani.

328. §

(1) A kényszergyógykezelés végrehajtása során biztosítani kell a beteg

- a) őrzését és felügyeletét,
- b) szakellátásához szükséges elhelyezését,
- c) anyagi és egyéb egészségügyi ellátását,
- d) jogi érdekeinek védelmét,
- e) életvitelszerű benntartózkodásához az IMEI rendjével összhangban lévő feltételeket.

(2) A beteg megfelelő őrzésének és felügyeletének biztosításáról az IMEI főigazgató főorvosa gondoskodik. A beteg őrzését más bv. intézet is elláthatja.

(3) Ha a beteg – az intézkedés elrendelésének alapjául szolgáló októl eltérő egyéb egészségkárosodás vagy betegség miatt – egészségügyi ellátásra szorul, ellátását elsősorban a büntetés-végrehajtási egészségügyi intézetben kell biztosítani.

(4) Ha a büntetés-végrehajtási egészségügyi intézet a beteg gyógykezeléséhez szükséges feltételekkel nem rendelkezik, a szükséges szakellátást biztosító gyógyintézetet kell igénybe venni. Az egészségügyi intézménybe kihelyezett beteg őrzéséről vagy felügyeletéről az IMEI főigazgató főorvosa gondoskodik. Az őrzést és a felügyeletet polgári ruhában vagy kórházi védőruházatban kell ellátni.

(5) Ha a betegnek az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége tartósan, teljes körűen hiányzik, vagy belátási képessége tartósan vagy időszakonként visszatérően nagymértékben csökkent és nem áll gondnokság alatt, az IMEI főigazgató főorvosa a gyámhatóság útján kezdeményezi a gondnokság alá helyezés iránti per megindítását. Ha nincs olyan személy, aki a cselekvőképtelen, vagy cselekvőképességében részlegesen korlátozott beteg törvényes képviselőt ellátná, vagy személye nem ismert, vagy e feladatának bármilyen okból nem tud eleget tenni, az IMEI főigazgató főorvosa haladéktalanul megteszi azokat az intézkedéseket, amelyek a beteg törvényes képviselőjének biztosítása érdekében szükségesek.

A kényszergyógykezelés felülvizsgálata

329. §

(1) A Be. 566. § (1) bekezdése alapján a betegnek az IMEI-be történő befogadása napjától számított harmadik hónap folyamán az IMEI főigazgató főorvosa a beteg állapotára vonatkozó részletes kórrajz-kivonatot küld a kényszergyógykezelés felülvizsgálatára illetékes bíróságnak. Ezt az eljárást a kényszergyógykezelés megszűnéséig vagy megszüntetéséig hathavonta meg kell ismételni.

(2) Ha a kényszergyógykezelést ideiglenes kényszergyógykezelés előzte meg, és annak végrehajtását nem szakították meg, az (1) bekezdés szerinti időtartamot az ideiglenes kényszergyógykezelés megkezdésétől kell számítani, azonban a szakvéleményt legkorábban a kényszergyógykezelést elrendelő ítélet jogerőre emelkedésétől számított három hónap elteltével kell a bíróságnak megküldeni.

(3) A betegnek a bíróság előtti megjelenéséről – egészségi állapota alapján – az IMEI főigazgató főorvosa dönt, akadály esetén haladéktalanul értesíti az eljáró bíróságot.

(4) Ha a bíróság a kötelező felülvizsgálat során, vagy az IMEI főigazgató főorvosának előterjesztése, vagy az arra jogosult indítványa alapján jogerős határozatával a kényszergyógykezelést megszünteti, az erről szóló értesítőlapot haladéktalanul megküldi az IMEI-nek, vagy ha a beteg előállítására sor került, a beteget kísérő felügyelőnek adja át, aki a beteget visszakíséri az IMEI-be.

A beteg jogai és kötelezettségei

330. §

(1) A beteg a higiéniai feltételeknek megfelelő egészséges elhelyezésre, az egészségi állapotának megfelelő étellemezésre, egészségügyi ellátásra jogosult, a gyógyszerellátás térítés nélküli meg.

(2) A beteg a bíróság határozata szerinti, az IMEI-ben történő kezelést nem utasíthatja vissza. Az egészségügyi ellátás visszautasításának joga csak a kezelés módozatai, az ennek során alkalmazni kívánt beavatkozások tekintetében illeti meg. A beteg joga az ellátást végző orvos megválasztásához az IMEI keretei között korlátozott. Önrendelkezéshez való jogára egyebekben az egészségügyről szóló törvényben foglalt rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni.

331. §

(1) A beteg a saját ruháját viselheti.

(2) A beteg pénztétjének jogszabályban meghatározott részét havonta saját szükségleteire fordíthatja, az ezt meghaladó összegű felhasználást az IMEI főigazgató főorvosa engedélyezheti. A beteg letétjéből az IMEI főigazgató főorvosa engedélyével – a vagyoni ügyei vitelében korlátozottan cselekvőképes beteg gondnoka hozzájárulásával – családjának vagy kapcsolattartójának pénzt küldhet.

(3) A beteg részére – kivéve, ha belátási képességének korlátozottsága miatt a bíróság a választójogból kizárta – biztosítani kell, hogy a választójogát gyakorolhassa. A beteg az IMEI-ben a választási eljárásra vonatkozó jogszabályok szerint jogosult szavazni, a beteg személyazonosságát az IMEI nyilvántartása alapján kell megállapítani.

332. §

(1) A beteg a hozzátartozóival, valamint az általa megjelölt és az IMEI által engedélyezett személyekkel való kapcsolattartás során jogosult

- a) levelezésre, amelynek során a kapott és a küldött levelek gyakorisága és terjedelme nem korlátozott,
- b) legalább hetenként látogató fogadására,
- c) kétnaponként telefonkészülék használatára hívás céljából, továbbá hetenként telefonhívás fogadására az intézet rendjére figyelemmel, alkalmanként legalább húsz perc időtartamban,
- d) legalább hetenként csomag küldésére és fogadására.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kapcsolattartásról az IMEI főigazgató főorvosa – az IMEI biztonságára, valamint a beteg állapotára figyelemmel – dönt.

(3) A beteg állapotára tekintettel a látogatás későbbi időpontra halasztható, vagy soron kívüli látogatás engedélyezhető.

(4) A látogatás a kapcsolattartó biztonsága érdekében és a betegnek küldött csomag biztonsági szempontból ellenőrizhető. Az ellenőrzés lehetőségéről a beteget tájékoztatni kell.

333. §

Az elítélt vallásgyakorlását szabályozó rendelkezéseket a betegre azzal a kiegészítéssel kell alkalmazni, hogy a beteg vallásos szertartáson való részvétele akkor is korlátozható vagy megtiltható, ha jelenléte a saját vagy mások életére, testi épségére vagy egészségére jelentős veszélyt jelent.

334. §

(1) Annak a betegnek, akinek gyógyulását, munkaképessége megtartását vagy fejlesztését, illetve szakmai átképzését ez várhatóan előmozdítja, munkaterápiás foglalkoztatást kell biztosítani.

(2) A betegek munkaterápiás foglalkoztatását az IMEI elsősorban intézet-fenntartási munka formájában biztosítja. A munkaterápiás foglalkoztatás módját és helyét az IMEI főigazgató főorvosa állapítja meg, de annak időtartama egy nap a két órát, egyheti viszonylatban a tíz órát nem haladhatja meg.

(3) A beteget a munkaterápiás foglalkoztatás vagy szakképzés keretében tanúsított munkakészségéhez és munkájához mérten – terápiás célból – havonként jutalomban kell részesíteni; esetenként soron kívül is jutalmazható. A jutalom mértékét az IMEI főigazgató főorvosa állapítja meg.

335. §

(1) A beteg

- a) köteles az IMEI rendjét megtartani,
- b) munkához való jogát nem gyakorolhatja, kizárólag munkaterápiás foglalkozásban vehet részt, de sem erre, sem egyéb munkavégzésre nem kötelezhető,
- c) nem fenyegethető.

(2) A kényszergyógykezelés alatt álló nő és gyermeke együttes elhelyezése nem engedélyezhető. Ha a gyermekével együtt elhelyezett elítélt nőnek a kényszergyógykezelése válik szükségessé, az együttes elhelyezést meg kell szüntetni.

(3) A beteg az IMEI-nek okozott kárért a polgári jog szabályai szerint felel, de a főigazgató főorvos méltánylást érdemlő esetben eltekinthet a kártérítési igény érvényesítésétől.

Kényszerítő eszközök alkalmazása

336. §

(1) A beteggel szemben az egészségügyi jogszabályokban meghatározott okok miatt és az ott meghatározott módokon van helye korlátozó intézkedések alkalmazásának.

(2) A beteggel szemben a szabadságvesztés végrehajtása során alkalmazható kényszerítő eszközök közül kizárólag korlátozott testi kényszer alkalmazható, és csak abban az esetben, ha az IMEI-ből vagy a felügyelet mellett az intézetben kívüli tartózkodása színhelyéről az engedély nélküli távozását másként nem lehet megakadályozni. Korlátozott testi kényszernek minősül a megfogás és a lefogás.

Az IMEI elhagyása

337. §

(1) A beteg az IMEI-t csak vizsgálata, szűrővizsgálata, gyógykezelése, rehabilitációja érdekében, orvosilag indokolt esetben, felügyelettel hagyhatja el.

(2) A beteg felügyelettel

- a) meglátogathatja – orvos által igazoltan – súlyos beteg hozzátartozóját,
 b) részt vehet a hozzátartozója temetésén, vagy ha a temetésen nem vett részt, az azt követő harminc napon belül a hozzátartozó temetési helyénél kegyeletét leróhatja.

(3) Az IMEI (2) bekezdés szerinti okból történő elhagyását az IMEI főigazgató főorvosa indokolt határozattal – a beteg állapotától függően – kivételesen megtagadhatja.

(4) A beteg, az egészségügyi és a biztonsági kockázatok gondos mérlegelésével, az IMEI főigazgató főorvosának engedélyével részt vehet rehabilitációját, személyiségének fejlődését biztosító programokon.

Adaptációs szabadság

338. §

(1) Ha a kényszergyógykezelés megkezdésétől hat hónap eltelt, a beteg gyógyulása érdekében, a jogszabályban meghatározottak szerint felállított adaptációs bizottság javaslatára az IMEI főigazgató főorvosának engedélyével adaptációs szabadságra bocsátható. Az engedély megadásáról a törvényes képviselőt értesíteni kell.

(2) Az adaptációs szabadság tartama legfeljebb harminc nap, amely egy alkalommal legfeljebb harminc nappal meghosszabbítható. Adaptációs szabadság több alkalommal is engedélyezhető.

(3) Ha a kényszergyógykezelést megelőzően a beteggel szemben ideiglenes kényszergyógykezelést foganatosítottak, az adaptációs szabadság feltételeként megállapított határidőt az ideiglenes kényszergyógykezelés végrehajtásának kezdőnapjától kell számítani.

(4) Az adaptációs szabadság a beteg gondozására alkalmas és azt írásban vállaló személynél tölthető el. A beteg a gondozását vállaló személy kíséretében bocsátható adaptációs szabadságra.

(5) Az adaptációs szabadságon lévő beteg köteles az IMEI főigazgató főorvosa által meghatározott időpontban vagy időközönként, külön rendelkezés hiányában a szabadság megkezdésétől számítva kéthetenként orvosi ellenőrzésen megjelenni. Az orvosi ellenőrzésen való megjelenés elmulasztása esetén az adaptációs szabadságot az IMEI főigazgató főorvosa megszüntetheti.

(6) Ha az orvosi ellenőrzés során a beteg állapotának romlását állapítják meg, az orvos vagy a beteg gondozását vállaló személy javaslatára haladéktalanul intézkedni kell – az állami mentőszolgálat útján – a beteg visszaszállításáról.

(7) Az (5) bekezdés szerinti kötelezettségről és elmulasztásának lehetséges következményeiről a beteget és a gondozását vállaló személyt írásban ki kell oktatni.

Rendkívüli események

339. §

(1) A kényszergyógykezelés végrehajtása során bekövetkezett rendkívüli eseményről haladéktalanul értesíteni kell a törvényességi felügyeletet ellátó ügyészt.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában rendkívüli eseménynek minősül minden olyan esemény, amely az IMEI rendjét súlyosan sérti vagy veszélyezteti, így különösen az intézet területén megvalósult bűncselekmény, a beteg engedély nélküli távozása, öngyilkossági kísérlete, balesete vagy halála.

(3) Ha a beteg az IMEI-ből engedély nélkül távozik, vagy az intézeten kívül felügyelettel vagy adaptációs szabadságon való tartózkodása során ismeretlen helyre távozik, az IMEI főigazgató főorvosa haladéktalanul a rendőrséghez fordul a beteg eltűnt személyként történő körözésének elrendelése végett.

Előállítás

340. §

Ha bíróság vagy az ügyész a beteg előállítása iránt intézkedik, az IMEI főigazgató főorvosa a beteg egészségi állapota alapján dönt az előállításról. Ha a beteg előállítása nem teljesíthető, az elrendelőt erről haladéktalanul értesíteni kell.

Elbocsátás az IMEI-ből

341. §

(1) A beteget azon a napon kell elbocsátani az IMEI-ből, amelyen a kényszergyógykezelés megszüntetéséről a bíróság értesítőlapja az IMEI-be megérkezik.

(2) A súlyos beteg vagy önálló életvitelre képtelen beteg elbocsátása előtt kellő időben értesíteni kell a törvényes képviselőt, a gondozásra vagy egyéb ellátására kötelezett személyt, és gondoskodni kell az elbocsátott hazaszállításáról, vagy szükség esetén kezdeményezni kell a megfelelő gyógyintézetben vagy a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást nyújtó intézményben történő elhelyezését. A szükséges intézkedéseket az IMEI főigazgató főorvosa teszi meg.

342. §

Az elbocsátott betegről két példányban részletes kórrajz-kivonatot kell küldeni a lakóhelye szerint illetékes pszichiátriai szakintézménynek.

XXVII. Fejezet

A javítóintézeti nevelés végrehajtása

Általános rendelkezések

343. §

(1) A javítóintézeti nevelés végrehajtása során a fiatalkorúval szemben emberi méltósága tiszteletben tartásával, életkori szükségletei figyelembevételével kell bánni, és a törvényben meghatározott korlátozások kivételével gondoskodni kell jogai megkülönböztetés nélküli biztosításáról és védelméről.

(2) A javítóintézeti nevelés végrehajtása alatt a törvényes képviselő gondozási és nevelési joga szünetel, ez a jog a javítóintézet igazgatóját (a továbbiakban: igazgató) illeti meg.

(3) A törvényes képviselőt és a szülőt tájékoztatni kell az őket érintő szabályokról, különösen a levelezés, a csomagküldés, a telefonbeszélgetés, a látogatás rendjéről, valamint a fiatalok eltávozásra, szabadságra menetelének lehetőségéről.

(4) A törvényes képviselő, a szülő vagy a fiatalok gondozója a fiatalok nevelése, gondozása érdekében együttműködésre köteles a javítóintézettel. Ennek keretében köteles tájékoztatni a javítóintézetet a fiatalok esetleges egészségügyi problémájáról, korábbi gyógykezeléséről.

(5) A fiatalok neveléséhez és a társadalomba való beilleszkedésének elősegítéséhez igénybe kell venni a gyámhatóságnak, a pártfogó felügyelőnek, az erre szakosodott szociális, karitatív és öntevékeny szervezeteknek, valamint a fiatalok szülőjének, gyámjának vagy más hozzátartozójának a közreműködését.

(6) E fejezet alkalmazásában fiatalok alatt érteni kell a tizennyolcadik életévét betöltött, de huszonegyedik életévét meg nem haladott javítóintézeti neveltet is.

A javítóintézeti nevelés célja és felügyelete

344. §

A javítóintézetben folyó nevelés célja a fiatalok társadalmi beilleszkedésének elősegítése, ennek érdekében beilleszkedési zavarai enyhítése, pszichés állapota rendezése, iskolázottsága, szakmai képzettsége fejlesztése, az alapvető erkölcsi normák elfogadtatása, az egészséges életmódra való felkészítése.

345. §

(1) A javítóintézeti nevelést a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter felügyelete és közvetlen irányítása alatt álló javítóintézet hajtja végre. A javítóintézet biztonságával összefüggésben a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter – az érintett miniszter általános felügyeleti jogát nem érintve – szakfelügyeletet gyakorol.

(2) A javítóintézet házirendjét, biztonsági követelményeit a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter felügyelete alá tartozó, a fiatalok elítéltek szabadságvesztésének végrehajtását biztosító bv. intézetek szakmai tapasztalatai felhasználásával, azokkal együttműködve kell kialakítani.

A végrehajtás rendje

346. §

(1) A javítóintézeti nevelést e törvény és a javítóintézetek rendtartásáról szóló jogszabályban meghatározott intézeti rend szerint kell végrehajtani. A javítóintézet belső életének rendjét a házirend tartalmazza, amit az igazgató állapít meg. A házirend jóváhagyása a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter hatáskörébe tartozik.

(2) A fiatalkorú gondozását és nevelését a gyermekek védelméről szóló törvény rendelkezései és a javítóintézetek működése során irányadó szakmai szabályokban meghatározott elvek szerint kell biztosítani.

(3) A nevelő egyéni nevelési tervet készít a fiatalkorú számára a befogadásakor készített szakértői vizsgálatok megállapításai, családi kapcsolatairól beszerzett tájékoztatás, a javítóintézetbe kerülése előtt készített pedagógiai, pszichológiai vélemények, valamint a befogadást követően tapasztalt viselkedése és az egyéni beszélgetések során szerzett információk figyelembevételével. Ha a fiatalkorúnak egyéni pszichológiai gondozásra is szüksége van, a pszichológus egyéni gondozási tervet készít.

(4) A javítóintézet rendjének fenntartása érdekében gondoskodni kell – az ébresztőtől a takarodóig – a fiatalkorú folyamatos felügyeletéről, tevékenysége irányításáról, valamint éjszakai nyugalma biztosítása érdekében a hálótermek rendszeres ellenőrzéséről.

347. §

(1) A javítóintézet a befogadásakor

- a) a fiatalkorú adatait a gyermekek védelméről szóló törvény rendelkezései szerint nyilvántartásba veszi (a továbbiakban: fiatalkorúak nyilvántartása), és személyi adatlapot állít ki róla,
- b) a fiatalkorúról arcképmást készít, ami a ki- és belépés ellenőrzése érdekében kiállítandó javítóintézeti azonosító kártyán használható.

(2) A javítóintézeti kártya igazolja a fiatalkorú személyazonosságát.

(3) A fiatalkorú a javítóintézetben nem tarthat magánál olyan tárgyat,

- a) amelynek birtoklása a közbiztonságot veszélyezteti vagy jogszabályba ütközik,
- b) amely a javítóintézet rendjét, biztonságát, valamint ezek fenntartását és ellenőrzését, saját vagy mások életét, testi épségét és egészségét veszélyezteti,
- c) amely alkalmas arra, hogy használatával a fiatalkorú – önállóan vagy másokkal közösen – bűncselekményt kövessen el, vagy – amennyiben ellene büntetőeljárást folytatnak – a büntetőeljárás eredményességét veszélyeztesse.

Elkülönítés

348. §

(1) A javítóintézeti nevelés végrehajtása során el kell különíteni a fiúkat a lányoktól.

(2) A fiatalkorúak életkoruk, továbbá egészségügyi és nevelési szempontok szerint csoportosíthatók.

(3) A tizenhatodik életévüket be nem töltött és a tizenhatodik életévüket betöltött javítóintézeti nevelteket a javítóintézetben külön lakóegységben kell elhelyezni, kivéve ha a fiatalkorú érdekében az igazgató ettől eltérően rendelkezik.

A javítóintézeti nevelés kezdő napja és a tájékoztatás

349. §

(1) A javítóintézeti nevelés a javítóintézetbe való befogadás első napjával kezdődik.

(2) A fiatalkorút a befogadást követő nyolc napon belül tájékoztatni kell a javítóintézeti nevelés kezdő napjáról és az elbocsátás várható időpontjáról.

Az elhelyezés és ellátás

350. §

(1) A befogadott fiatalkorú elhelyezésére a javítóintézet befogadó csoportot működtet, ahol a fiatalkorú a végleges csoportba helyezéséről szóló döntés meghozataláig – legfeljebb azonban egy hónapig – tartózkodik.

(2) A fiatalkorú személyiségének, értelmi képességeinek, egészségi állapotának a feltárása érdekében a javítóintézet – jogszabályban meghatározott működési rend szerint – szakértői csoportot működtet, amelynek pszichológus, gyógypedagógus és orvos tagja végzi el a befogadáskor a szükséges vizsgálatokat.

(3) A szakértői csoport a vizsgálat eredményei alapján javaslatot tesz a javítóintézet igazgatójának a fiatalkorú végleges csoportba helyezésére és jelzi, ha a fiatalkorú fogyatékosága miatt gyógypedagógiai nevelésre szorul, vagy személyiségzavara, egészségi állapota miatt sajátos nevelést, oktatást, gyógyítást igényel.

(4) A végleges csoportba helyezésről az igazgató vagy e feladattal megbízott helyettese dönt.

(5) A javítóintézet a fiatalkorú részére a gyermekek védelméről szóló törvény szerint teljes körű ellátást biztosít és ellátja a fiatalkorú gondozását, nevelését és felügyeletét.

(6) A javítóintézeti nevelés végrehajtása során gondoskodni kell a fiatalkorú oktatásáról, képzéséről, munkafoglalkoztatásáról, továbbá a művelődési, a sportolási és megfelelő szabadidős tevékenység feltételeiről.

A fiatalkorúnak és gyermekének együttes elhelyezése

351. §

(1) A fiatalkorú kérelmére gyermeke vele együtt helyezhető el a javítóintézetnek erre a célra létrehozott részlegében, a kérelemről az igazgató dönt.

(2) Az együttes elhelyezés akkor engedélyezhető, ha

- a) a fiatalkorú nyilatkozik arról, hogy vállalja gyermeke gondozását, és
- b) a gyermek törvényes képviselője hozzájárul a gyermek javítóintézetben történő elhelyezéséhez.

(3) A fiatalkorú és a gyermek együttesen nem helyezhető el, ha

- a) a bíróság a szülői felügyeletet a fiatalkorú valamennyi gyermekével kapcsolatosan megszüntette,
- b) a fiatalkorú ellen a gyermek sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt eljárás indult, vagy
- c) a fiatalkorú egészségi állapota miatt a gyermek gondozását, nevelését nem tudja ellátni. Ez utóbbi esetben, ha az anya a gyermekét szoptatja, a gyermek a javítóintézet gyermekkörletén elhelyezhető.

(4) A gyermeke gondozását ellátó fiatalkorú számára olyan napirendet kell előírni, amely lehetővé teszi a gyermeke gondozásával kapcsolatos feladatainak az ellátását. Arra az időre, amíg a fiatalkorú iskolai oktatáson, szakképzésen vagy más fejlesztő foglalkozáson vesz részt, a gyermeke felügyeletéről a javítóintézet gondoskodik.

(5) Az állapotos és a kisgyermekes fiatalkorúnak az egészségét védő és a gyermek fejlődését szolgáló, e törvényben nem szabályozott jogai nem korlátozhatók. Ha a szülésre a javítóintézeti nevelés végrehajtása alatt kerül sor, és az együttes elhelyezést kizáró ok nem áll fenn, a gyermeket egyéves koráig az anyjával együtt kell elhelyezni.

(6) A gyermek felett szülői felügyeletet gyakorló vagy a gyermekkel kapcsolattartásra jogosult másik szülő, valamint a gyám részére heti egy alkalommal a kapcsolattartást és a gyermek fejlődéséről a megfelelő tájékoztatást biztosítani kell.

A fiatalkorú alapvető jogai és kötelezettségei

352. §

A javítóintézeti nevelés végrehajtása alatt a fiatalkorú az Alaptörvényben meghatározott alapvető jogait és a jogszabályok által biztosított egyéb jogosultságait a javítóintézeti nevelés végrehajtása során is gyakorolhatja, és kötelezéseit a javítóintézeti nevelés során is köteles teljesíteni, kivéve, ha azok szüneteléséről vagy korlátozásáról az ítélet vagy törvény rendelkezik.

A fiatalkorú jogainak szünetelése

353. §

A javítóintézeti nevelés végrehajtása alatt szünetel a fiatalkorú

- a) a szabad mozgáshoz való joga,
- b) a tartózkodási hely szabad megváltoztatásához való joga,
- c) a békés gyülekezéshez való joga,
- d) a sztrájkhoz való joga.

A fiatalkorú jogainak korlátozása

354. §

A javítóintézeti nevelés végrehajtása alatt a fiatalkorú

- a) munkához való joga, vagy a foglalkozás szabad megválasztásához való joga,
- b) művelődéshez való joga és tanszabadsága,
- c) önrendelkezéshez való joga, és a szabad orvos és egészségügyi szolgáltató megválasztásához való joga,
- d) kegyeleti joga,
- e) – ha nagykorúságot szerzett – szülői felügyeleti joga,
- f) egyesülési joga,
- g) tulajdonhoz való joga,
- h) vállalkozáshoz való joga,
- i) pihenéshez, szabadidőhöz és rendszeres fizetett szabadsághoz való joga,

- j) lelkiismereti és vallási szabadsága,
- k) magántitokhoz való joga,
- l) általános cselekvési szabadsága a szünetelő jogokra való tekintettel

törvényben meghatározott korlátozásoknak megfelelően gyakorolható.

A fiatalok jogainak biztosítása

355. §

(1) A javítóintézeti nevelés végrehajtása alatt a fiatalok e törvény szerint jogosult

- a) személyi biztonságának és a tulajdonhoz fűződő jogainak a védelmére,
- b) életkori szükségleteihez igazodó ellátásra, gondozásra és felügyeletre,
- c) megfelelő ruházat biztosítására,
- d) kapcsolattartásra hozzátartozóival, valamint harmadik személyekkel és szervezetekkel,
- e) lelkiismereti vagy vallási meggyőződésének szabad megválasztására, annak kinyilvánítására és gyakorlására; a hitéleti szolgálatot ellátó egyházi személy és a vallási tevékenységet végző szervezet vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagja részéről lelki gondozására,
- f) munkavégzése után – annak mennyiségének és minőségének – megfelelő, a javítóintézeti rendtartásban meghatározott díjazásra,
- g) az intézetbe való befogadásakor a jogainak és a kötelességeinek megismerésére,
- h) külön törvényben meghatározott egészségügyi és mentálhigiénés ellátásra,
- i) megfelelő sport- és kulturális, vagy egyéb szabadidős-foglalkozás biztosítására.

(2) A fiatalok részére – személyiségük fejlesztése érdekében – egyéni és csoportos foglalkozásokat, valamint különféle – intézeten belüli, vagy intézeten kívüli – programokat kell szervezni vagy biztosítani.

(3) A fiatalok szűrt tartalmú internet-szolgáltatás használatára hetente egy alkalommal harminc perc időtartamban jogosult.

(4) A javítóintézeti nevelés végrehajtása során a fiatalok személyiségi jogainak védelmét a végrehajtásban közreműködő, vagy azt segítő szerveknek és személyeknek is biztosítaniuk kell.

A fiatalok kötelezettségei

356. §

(1) A javítóintézeti nevelés végrehajtása során a fiatalok kötelesek – különösen –

- a) az intézkedés végrehajtásának rendjét, az intézet házirendjét, biztonsági és higiéniai követelményeit megtartani,
- b) javítóintézetben az igazgató által kijelölt csoportban nevelkedni,
- c) a javítóintézet elhagyásához engedélyt kérni,
- d) tanulmányait a köznevelésről szóló törvényben meghatározott életkorig, vagy a köznevelésről szóló törvényben meghatározott feltételek fennállása esetében azt követően is folytatni,
- e) alávetni magát a szükséges orvosi vizsgálatnak és gyógykezelésnek, az invazív eljárásra az egészségügyi jogszabályokat kell alkalmazni,
- f) a gondozása és az eredményes nevelése érdekében a javítóintézet dolgozóival együttműködni,
- g) a katasztrófahelyzet elhárításához szükséges tevékenységben közreműködni,

h) az általa okozott kárt a polgári jog szabályai szerint megtéríteni.

(2) A fiatalkorú a nevelés keretében – a házirendben foglaltak szerint – köteles közreműködni a háló és az egyéb közös helyiségek takarításában, környezete rendben tartásában. Ezt a tevékenységet a fiatalkorú díjazás nélkül végzi a 135. § szerinti időtartamban.

A fiatalkorú kapcsolattartása

357. §

(1) Kapcsolattartásra jogosult a fiatalkorú a hozzátartozójával, szülői felügyeleti jogát gyakorló szülőjével, más törvényes képviselőjével, ha a kapcsolattartást kizáró ok nem merült fel.

(2) A javítóintézet szorgalmazza, hogy a fiatalkorú kapcsolattartásra jogosult hozzátartozóival megfelelő kapcsolatot tartson, azokat fejlessze, egyben elősegíti, hogy a nevelésbe vett kapcsolata ne szakadjon meg a gondozást korábban ellátó gyermekotthonnal vagy nevelőszülővel.

(3) Ellenőrzés nélkül kapcsolattartásra jogosult a fiatalkorú

- a)* a védővel,
- b)* hazája Magyarországon akkreditált diplomáciai képviselőjével, konzuli tisztségviselőjével, ennek hiányában az érdekei képviseletét ellátó állam képviselőjével,
- c)* nevelésbe vétele esetén a gyermekvédelmi gyámmal,
- d)* a pártfogó felügyelővel,
- e)* jogszabályok által az alapvető jogok védelmére feljogosított szervezet tagjával, a nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére felhatalmazott munkatársával,
- f)* vallásgyakorlás céljából a hitéleti szolgálatot ellátó egyházi személlyel és a vallási tevékenységet végző szervezet vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagjával.

(4) A javítóintézettel kötött megállapodás alapján az egyházi jogi személy vagy a vallási tevékenységet végző szervezet által megbízott más személy, jogvédő vagy karitatív tevékenységet folytató civil szervezet tagja, képviselője vagy ilyen szervezet megbízásából eljáró személy is ellenőrzés nélkül tarthat kapcsolatot a fiatalkorúval.

(5) A javítóintézeti nevelés végrehajtása során a fiatalkorú kérelmére az igazgató az (1), (3) és (4) bekezdésben meghatározottakon túl más személy számára is engedélyezheti a kapcsolattartást.

(6) A fiatalkorúnak a hozzátartozóján kívüli más személlyel való kapcsolattartása a fiatalkorú fejlődése, nevelése érdekében korlátozható, amiről az igazgató dönt.

(7) A javítóintézet a kapcsolattartásra jogosult személyeket a fiatalkorúak nyilvántartásában rögzíteni kell.

(8) A fiatalkorú kapcsolattartásának formái:

- a)* levelezés,
- b)* csomagküldés,
- c)* telefonbeszélgetés,
- d)* látogatás,
- e)* kimenő,
- f)* eltávozás,

- g) szabadság,
- h) családi konzultáció.

(9) A kapcsolattartásra az intézet rendje szerint, látogatásra a javítóintézettel előre egyeztetett időpontban kerülhet sor. A fiatalkorú részére biztosított egyes kapcsolattartási formák gyakoriságának számításakor a hivatalos kapcsolattartókkal történő kapcsolattartást figyelmen kívül kell hagyni.

Levelezés

358. §

(1) A levelezés korlátlan gyakorisággal és terjedelemben történhet. A fiatalkorú által írt, vagy a részére érkezett levelet legkésőbb két napon belül továbbítani vagy kézbesíteni kell.

(2) A levelezés biztonsági szempontból, tartalmilag – szűrőpróbaszerűen – ellenőrizhető. Az ellenőrzés célja annak megakadályozása, hogy a fiatalkorú a biztonságát vagy az intézmény biztonságos működését sértő vagy veszélyeztető eszközhöz, információhoz jusson, vagy ilyen információt továbbítson. Az ellenőrzés lehetőségéről a fiatalkorút tájékoztatni kell.

(3) Ha az ellenőrzés során a biztonságot sértő tárgyat vagy információt találnak, a levél nem továbbítható vagy kézbesíthető. A levél továbbításának vagy kézbesítésének a megtagadását a fiatalkorúval közölni kell.

(4) A fiatalkorúnak a hatóságokkal, nemzetközi szervezetekkel, az alapvető jogok biztosával, valamint a védővel való levelezése tartalmilag nem ellenőrizhető. Ha alapos indok merül fel arra, hogy a fiatalkorú részére érkező, vagy az általa küldött levél nem a címzésben megjelölt hatóságtól, nemzetközi szervezettől, az alapvető jogok biztosától vagy a védőtől származik, vagy nem ezeknek szól, azt a fiatalkorú jelenlétében – jegyzőkönyv egyidejű felvétele mellett – kell felbontani. Az ellenőrzés csak a feladó, illetve a címzett azonosítására szolgálhat.

(5) A levelezés ellenőrzése szempontjából nemzetközi szervezetnek az a szervezet minősül, amelynek tevékenysége az emberi jogok érvényesülésének vizsgálatára – nemzetközi szerződés alapján – kiterjed.

Telefonbeszélgetés

359. §

(1) A fiatalkorú telefonkészülék használatára hetente két alkalommal legalább tíz perc időtartamban jogosult. A fiatalkorú a javítóintézet által kijelölt telefonkészüléket használhatja.

(2) A telefonbeszélgetés ellenőrizhető vagy biztonsági okból félbeszakítható. Az ellenőrzés vagy a félbeszakítás lehetőségéről a fiatalkorút tájékoztatni kell.

Csomagküldés

360. §

A fiataikorú részére küldött csomagot a fiataikorú a csoportnevelő jelenlétében bontja fel, aki ellenőrzi, hogy a csomag nem tartalmaz-e az intézet rendjét, a fiataikorú vagy társai egészségét, biztonságát veszélyeztető tárgyat.

Látogatás

361. §

(1) A kapcsolattartók általi látogatást a fiataikorú részére kéthetente egy alkalommal kell engedélyezni, legalább harminc perc és legfeljebb két óra időtartamban.

(2) A látogatást az intézet erre kijelölt helyiségében kell lebonyolítani. A fiataikorút egy időben négy személy látogathatja.

(3) A látogatók élelmiszeren kívül egyéb tárgyat csak engedéllyel adhatnak át a fiataikorúnak.

(4) A látogatás félbeszakítható, ha a fiataikorú vagy látogatója a látogatás rendjét megsérti, és a szabálysértő viselkedéssel figyelmeztetés ellenére sem hagy fel. A látogatást félbe kell szakítani, ha a fiataikorú vagy látogatója magatartása az intézet biztonságát közvetlenül sérti, vagy veszélyezteti.

(5) Az igazgató indokolt esetben rendkívüli látogatást is engedélyezhet.

(6) Egyházi jogi személy, civil szervezet vagy karitatív szervezet képviselője részéről a fiataikorú hetente egyszer jogosult látogató fogadására.

A kimenő

362. §

(1) Kimenő hetente egyszer, legalább két óra és legfeljebb tizenkét óra időtartamban engedélyezhető, ha a fiataikorú legalább egy hónapja a javítóintézetben tartózkodik.

(2) A kimenő időtartama a javítóintézeti nevelés tartamába beszámít.

Az eltávozás

363. §

(1) Eltávozás kéthetente, egy évben összesen harminc nap terjedelemben, alkalmanként legalább két napra, de legfeljebb öt napra engedélyezhető, amelybe az utazás időtartama is beszámít. Az első eltávozásra a befogadást követő két hónap elteltével kerülhet sor.

(2) Az eltávozás időtartama a javítóintézeti nevelés tartamába beszámít.

Szabadság

364. §

(1) Szabadság – a tanítási év rendjéhez igazodóan – évente összesen két alkalommal, az iskolai téli szünet idején legfeljebb tíz napra, az iskolai nyári szünet alatt legfeljebb huszonegy nap

időtartamban engedélyezhető, feltéve hogy a fiatalok legalább két hónapja a javítóintézetben tartózkodik. Kivételesen, legfeljebb egy hétre, az a fiatalok is hazaengedhető, aki egy hónapja tartózkodik az intézetben.

(2) A szabadság engedélyezése előtt be kell szerezni a fiatalok a szabadság alatt fogadó szülő, gyám vagy más hozzátartozó nyilatkozatát arról, hogy a fiatalok lakhatását, ellátását, felügyeletét ez idő alatt biztosítja, továbbá vállalja az utazás költségeit, és gondoskodik a fiatalok visszatéréséről az intézetbe.

(3) Az utazás költségei a fiatalok kérelmére zsebpénzéből vagy letéti pénzéből is biztosíthatók. Ha az utazás költségei sem az előző módon, sem a fogadó szülő, gyám vagy más hozzátartozó által nem biztosítottak, azokat a javítóintézet megelőlegezheti.

(4) A szabadságon töltött idő a javítóintézeti nevelés tartamába beszámít.

Családi konzultáció és családterápiás foglalkozás

365. §

(1) A fiatalok vagy a törvényes képviselő kérelmére, az igazgató engedélyével, háromhavonta családi konzultáción vehet részt, amely a javítóintézetben megvalósuló kötetlen kapcsolattartási forma. A családi konzultáción a szülő, valamint az vehet részt, aki a Polgári Törvénykönyv alapján a fiatalokkal kapcsolattartásra jogosult, kivéve ha a bíróság, vagy a gyámhatóság a kapcsolattartási jogot korlátozta vagy megvonta.

(2) A fiatalok vagy a törvényes képviselő kérelmére, az igazgató engedélyével családterápiás foglalkozáson vehet részt. A családterápiás foglalkozáson nem vehet részt a szülő, ha kapcsolattartásra nem jogosult. A családterápiás foglalkozások számát a terápiás szükségletek határozzák meg.

(3) A fiatalok családterápiás foglalkozáson való részvétele kivételesen a javítóintézetben kívül is engedélyezhető.

(4) A családi konzultáció és a családterápiás foglalkozás nem minősül látogatófogadásnak, továbbá az a fiatalok között is engedélyezhető.

Rendkívüli eltávozás

366. §

(1) A hozzátartozó igazolt súlyos betegsége vagy halála esetén az igazgató – a 363. § szerinti eltávozáson kívül – öt nap rendkívüli eltávozást engedélyezhet, amelybe az utazás ideje is beszámít.

(2) A rendkívüli eltávozás időtartama a javítóintézeti nevelés tartamába beszámít.

(3) A letéti pénzzel nem rendelkező fiatalok részére az utazás költségeit a javítóintézet biztosítja.

A javítóintézetből engedéllyel történő távollétre vonatkozó szabályok

367. §

(1) A fiatalokú kérelmére az igazgató engedélyezheti, hogy a fiatalokú az intézeten kívül vehessen részt istentiszteleten.

(2) A fiatalokú és törvényes képviselője közös kérelmére, valamint a köznevelési vagy szakképzési intézménynek a fiatalokú felvételére kötelezettséget vállaló nyilatkozata alapján az igazgató engedélyezheti, hogy a fiatalokú a javítóintézetben kívül folytassa a tanulmányait.

(3) Ha a javítóintézetben a szükséges orvosi ellátás nem biztosítható, a fiatalokú gyógyulása érdekében, szakorvosi vizsgálat és javaslat alapján az igazgató engedélyezheti, hogy a fiatalokú tartósan a javítóintézetben kívül töltsse azt az időt, amely a gyógyulásához szükséges.

(4) Ha a kábítószer-élvező fiatalokúval szemben a vádemelést elhalasztották és más ügyben javítóintézeti nevelést tölt, az igazgató gondoskodik arról, hogy – ha a javítóintézetben ennek feltételei nem biztosítottak – a fiatalokú a javítóintézetben kívül kábítószer-függőséget gyógyító kezelésben vegyen részt, vagy kábítószer-használatot kezelő más ellátásban vagy megelőző-felvilágosító szolgáltatásban részesüljön. E feladatok ellátása során a javítóintézet a pártfogó felügyelővel együttműködik.

Kényszerítő eszköz alkalmazása

368. §

(1) Kényszerítő eszköz a fiatalokúval szemben akkor alkalmazható, ha

- a) a javítóintézet rendjét, biztonságát sértő vagy veszélyeztető magatartást tanúsít,
- b) bármely személy életét, testi épségét, személyes szabadságát sérti vagy veszélyezteti,
- c) szökés vagy bűncselekmény megakadályozása érdekében szükséges.

(2) A kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet – ha az eset körülményei lehetővé teszik – előzetesen figyelmeztetni kell.

(3) A fiatalokúval szemben kényszerítő eszközként testi kényszer alkalmazható az (1) bekezdésben meghatározott esetekben az intézkedéssel szembeni ellenállás megtörésére. Testi kényszerként megfogás, lefogás, ellökés, elvezetés, önvédelmi fogás alkalmazható.

(4) Testi kényszer az igazgató vagy távollétében az ügyeletes vezető rendelkezése alapján alkalmazható. Testi kényszer az előzetesen letartóztatott fiatalokúval szemben a javítóintézeti rendész alkalmazhat.

(5) Kényszerítő eszköz nem alkalmazható a magatehetetlen személlyel szemben. A tizennegyedik életévét be nem töltött fiatalokúval szemben kizárólag korlátozott testi kényszer alkalmazható. Korlátozott testi kényszernek minősül a lefogás, megfogás.

(6) Nincs helye kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört vagy az intézkedés eredményessége e nélkül is biztosítható.

(7) A kényszerítő eszköz alkalmazását az igazgatónak haladéktalanul jelenteni kell. A kényszerítő eszköz alkalmazásának a jogszerűségét az igazgató köteles megvizsgálni.

(8) A jogszerűtlennek minősített kényszerítő eszköz használatáról a büntetés-végrehajtás törvényességi felügyeletét ellátó ügyészt nyolc napon belül, ha a kényszerítő eszköz használata testi sérülést vagy halált okozott, haladéktalanul értesíteni kell.

Biztonsági intézkedések

369. §

(1) A fiatalkorúval szemben biztonsági intézkedésként

- a) biztonsági ellenőrzés, vizsgálat és szemle, személyes használati tárgyainak és ruházatának átvizsgálása, csomag átvizsgálása, valamint elektronikus megfigyelési eszköz alkalmazható,
- b) biztonsági elkülönítése rendelhető el.

(2) A biztonsági elkülönítést a fiatalkorú felügyeletét ellátó dolgozó kezdeményezésére, az igazgató vagy távollétében az ügyeletes vezető írásban rendelheti el. Az elrendelésről értesíteni kell a büntetés-végrehajtás törvényességi felügyeletét ellátó ügyészt.

(3) A biztonsági elkülönítés elrendelésével egyidejűleg intézkedni kell a fiatalkorú haladéktalan orvosi vizsgálatáról. A biztonsági elkülönítés az orvos által szükségesnek tartott ideig, de legfeljebb huszonnégy óráig tarthat. Ha a fiatalkorú magatartása ezt követően sem rendeződik, a pszichiátriai kezelését a pszichiáter szakorvos rendelkezése szerint a biztonsági elkülönítőben vagy az intézet egészségügyi részlegén vagy fekvőbeteg-ellátó intézményben folytatni kell.

(4) A pszichiátriai kezelés a biztonsági elkülönítőben legfeljebb negyvennyolc óráig tarthat.

(5) A biztonsági elkülönítőt úgy kell kialakítani, hogy a biztonsági elhelyezés ideje alatt a fiatalkorú ne tehesen kárt magában.

(6) A javítóintézet rendje megtartásának és a házirend betartásának ellenőrzése végett a fiatalkorú orvosi vizsgálat alá vonható, azzal hogy testüreg vizsgálatára csak egészségügyi okból kerülhet sor, és azt csak orvos végezheti.

Rendkívüli esemény

370. §

(1) A javítóintézeti nevelés végrehajtása során bekövetkezett rendkívüli eseményről haladéktalanul értesíteni kell a büntetés-végrehajtás törvényességi felügyeletét ellátó ügyészt és a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős minisztert.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában rendkívüli eseménynek minősül minden olyan esemény, amely a javítóintézet rendjét súlyosan sérti vagy veszélyezteti, így különösen a fiatalkorú szökése, az intézet területén elkövetett bűncselekmény, a fiatalkorú biztonsági elkülönítése, öngyilkossági kísérlete, balesete, halála.

A javítóintézeti nevelés félbeszakítása

371. §

(1) A javítóintézeti nevelést fontos okból – a fiatalok személyi vagy családi körülményei, egészségi állapota miatt – egy évben tíz naptól három hónapig terjedő időtartamra az igazgató félbeszakíthatja. A félbeszakítás engedélyezéséről vagy a kérelem elutasításáról határozatot kell hozni.

(2) Ha a fiatalok egészségi állapota indokolja, az (1) bekezdés szerinti félbeszakítás időtartamát a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter legfeljebb – a félbeszakítás (1) bekezdés szerinti engedélyezésétől számított – egy évig meghosszabbíthatja. A félbeszakításról való döntés érdekében a javítóintézet előterjesztést tesz, amelynek részét képezi a javítóintézet orvosának a fiatalok egészségi állapotára vonatkozó véleménye.

(3) A félbeszakítás tartama a javítóintézeti nevelésbe nem számít be.

A fiatalok előállítása, kihallgatása, kiadása

372. §

(1) Büntető ügyben – ideértve a közvetítői eljárást is – történő idézés alapján a fiatalok a javítóintézet a megjelölt helyre és időre előállítja. Értesítésre a fiatalok akkor kell előállítani, ha megjelenését ő, védője vagy törvényes képviselője kéri.

(2) A fiatalok a javítóintézetben az ügyész, a nyomozó hatóság vagy hatósági ügyben eljáró más szerv – az igazgatóval egyeztetett időpontban – kihallgathatja. A kihallgatáson történő részvétel céljából megjelenő törvényes képviselőnek, valamint a védőnek a javítóintézetbe történő belépését engedélyezni kell.

(3) A fiatalok – nyomozási cselekmények lefolytatása, valamint a Bnytv.-ben meghatározott bűnügyi nyilvántartási adat mintavétele céljából – a nyomozó hatóság részére kiadható.

(4) A fiatalok kiadására a 114. § (3), (5) és (6) bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a nyomozási cselekmények lefolytatását követően a fiatalok haladéktalanul vissza kell kísérni a javítóintézetbe. Ha a fiatalok ellen újabb büntetőeljárás van folyamatban – kivételesen – a bíróság határozattal, legfeljebb öt napra elrendelheti rendőrségi fogdán történő elhelyezését.

(5) A bíróságnak az előzetes letartóztatásról a tárgyalás előkészítése során hozott határozatáig a fiatalok – huszonnégy órát meg nem haladó tartamban – az ügyész rendelkezése alapján is elhelyezhető rendőrségi fogdában. Erről az ügyész a bíróságot értesíti.

A fiatalok jutalmazása

373. §

(1) A fiatalok magatartásáért, vagy a tanulásban, a munkában elért eredményeiért, továbbá rendkívüli helyzetben tanúsított helytállásáért jutalomban részesíthető.

(2) A jutalmazás formái:

- a) nevelői dicséret,
- b) igazgatói dicséret,
- c) tárgyjutalom,

- d) korábban kiszabott fegyelmi büntetés elengedése vagy enyhítése,
- e) egyéni vagy csoportos kulturális vagy sportrendezvényen való részvétel engedélyezése,
- f) kimenő engedélyezése,
- g) eltávozás engedélyezése,
- h) szabadság engedélyezése.

(3) A jutalom kimenő havonta egyszer legfeljebb tizenkét óra időtartamban, a jutalom eltávozás évente két alkalommal legfeljebb öt napra, a jutalom szabadság évente egy alkalommal legfeljebb tíz napra adható. A jutalom kimenő, eltávozás és szabadság a rendes kimenő, eltávozás és szabadság tartamán felül adható, és az a javítóintézeti nevelés tartamába beszámít.

(4) A (2) bekezdés b)–h) pontjában megjelölt jutalmazási forma alkalmazására az igazgató jogosult.

A fiatalokú fegyelmi büntetése

374. §

(1) Fegyelmi vétséget követ el a fiatalokú, ha a kötelességét neki felróható módon megszegi, vagy vét a javítóintézeti rendtartás vagy a javítóintézet házirendje ellen, továbbá ha a javítóintézetből megszökik.

(2) A fegyelmi vétséget elkövető fiatalokúval szemben a kiszabható fegyelmi büntetések:

- a) nevelői figyelmeztetés,
- b) az igazgatói megrovás,
- c) az egyes társas szórakozástól, programtól vagy rendezvénytől eltiltás, amely legfeljebb egy hónapra vonatkozhat,
- d) a kimenő megvonása, amely legfeljebb két hónapra vonatkozhat,
- e) az eltávozás megvonása, amely legfeljebb három hónapra vonatkozhat,
- f) a soron következő szabadságból való kizárás,
- g) zárt jellegű javítóintézeti részlegben való elhelyezés.

(3) A (2) bekezdés d) és f) pontjában írt fegyelmi büntetések együttesen is alkalmazhatók.

(4) A (2) bekezdés g) pontja szerinti fegyelmi büntetést határozatban kell elrendelni.

A fegyelmi eljárás szabályai

375. §

(1) A fegyelmi vétséget elkövető fiatalokú felelősségét fegyelmi eljárás keretében kell vizsgálni. Az eljárást a fegyelmi vétség elkövetésétől, vagy ismertté válásától, szökés esetén a fiatalokúnak a javítóintézetbe történő visszakérülésétől számított három napon belül meg kell indítani, és öt napon belül be kell fejezni.

(2) A fegyelmi eljárást háromtagú fegyelmi bizottság folytatja le. A fegyelmi eljárásban a fegyelmi eljárás alá vont fiatalokút meg kell hallgatni. A fegyelmi eljárás részletes szabályait külön jogszabály állapítja meg.

(3) A fegyelmi büntetésnek igazodnia kell a vétség súlyához, a fiatalok személyiségéhez, életkorához, tekintetbe kell venni továbbá a korábbi fegyelmi vétségek számát és súlyát, és hogy a fiatalok tanúsít-e őszinte megbánást.

(4) A fegyelmi büntetés nem lehet megszégyenítő, megalázó. Kollektív büntetés nem alkalmazható; ha a fegyelmi vétséget csoportosan követték el, az abban részt vevők csak egyénileg büntethetők.

376. §

(1) A fegyelmi jogkör gyakorlója az eljárást, vagy a fegyelmi büntetés végrehajtását felfüggesztheti, amennyiben a fegyelmi vétséget elkövető fiatalok közvetítői eljárásban vesz részt.

(2) Közvetítői eljárásra a fiatalok által másik fiatalok sérelmére elkövetett fegyelmi vétség esetén van lehetőség, a közvetítői eljárást a javítóintézet erre kiképzett tagja folytathatja le.

(3) A közvetítői eljárás csak a fegyelmi vétség sértettje és az elkövető önkéntes hozzájárulásával folytatható le. Az eljárásban a felek egyenrangúak, az eljárás során bármikor visszavonhatják a részvételre vonatkozó hozzájárulásukat és minden egyezsége önként kell jutniuk.

(4) A közvetítői eljárásban arra kell törekedni, hogy a fegyelmi vétség sértettje és az elkövető között – az elkövető tevékeny megbánását megalapozó – megállapodás jöjjön létre. A megállapodás nem lehet megszégyenítő, megalázó, jogszabályba ütköző vagy ésszerűtlen.

(5) A fegyelmi eljárást, vagy a fegyelmi büntetés végrehajtását folytatni kell, ha

- a) a hozzájárulását akár a fegyelmi vétség sértettje, akár az elkövető visszavonja,
- b) nem jön létre megállapodás,
- c) az elkövető nem teljesíti a megállapodásban foglaltakat.

A javítóintézetből történő engedély nélküli eltávozás

377. §

(1) A fiataloknak a javítóintézetből, vagy engedélyezett távolléte alatt a kijelölt tartózkodási helyéről való engedély nélküli eltávozása, továbbá az engedélyezett távollét lejártával a javítóintézetbe való vissza nem térése – e fejezet alkalmazásában – szökésnek minősül. A szökés fegyelmi vétség.

(2) Szökés esetén a javítóintézet jelentést készít, és az igazgató a jelentés megküldésével haladéktalanul előterjesztést tesz a büntetés-végrehajtási bírónak a fiatalokkal szemben körözés vagy elfogatóparancs kibocsátására.

(3) A jelentés tartalmazza a fiatalok természetes személyazonosító adatait, a büntetőhatározatot hozó bíróság megnevezését és határozatának számát, keltét, a fiatalok személyleírását, vélt feltalálási helyét és a szökés körülményeit. A jelentéshez mellékelni kell a fiatalok fényképét.

(4) A fiataloknak a javítóintézetbe való önkéntes visszatéréséről – a körözés vagy az elfogatóparancs visszavonása végett – a büntetés-végrehajtási bírót haladéktalanul, de legfeljebb huszonnégy órán belül értesíteni kell.

(5) A megszökött fiatalkorúval szemben fegyelmi eljárást kell indítani. A fegyelmi vétséget megállapító határozatot a fiatalkorú törvényes képviselője részére kézbesíteni kell.

(6) A szökésben töltött idő a javítóintézeti nevelés idejébe nem számít be.

(7) Szökés esetén a fiatalkorúnak a javítóintézetbe visszakерülésétől számított két hónapig nem engedélyezhető kimenő, eltávozás vagy szabadság.

Zárt jellegű javítóintézeti részleg

378. §

(1) Ha a fegyelmi eljárás során megállapítást nyer, hogy a fiatalkorú az intézet rendjét súlyosan megsértette, a fegyelmi bizottság indítványozza az igazgatónak a javítóintézeti tanács (a továbbiakban: intézeti tanács) összehívását.

(2) Az intézeti tanács az eset összes körülményeit és a fiatalkorú eddigi intézeti életútját megvizsgálja, a fiatalkorút meghallgatja, és javaslatot tesz az igazgatónak a fiatalkorú zárt jellegű javítóintézeti részlegben való elhelyezésére vagy annak mellőzésére. Amennyiben az intézeti tanács nem javasolja az elhelyezést, vagy javaslata ellenére az igazgató mellózi a fiatalkorú elhelyezését, úgy a fegyelmi bizottság más büntetést szab ki.

(3) Az igazgató az intézeti tanács javaslatára legfeljebb két hónapi időtartamra zárt jellegű javítóintézeti részlegbe helyezheti a fiatalkorút, ha a javítóintézet rendjét ismételtén és súlyosan megsértette. E döntés előtt a nevelő és a pszichológus véleményét be kell szerezni.

(4) A zárt jellegű javítóintézeti részlegbe helyezést az intézeti tanács javaslatára az igazgató a fiatalkorú magaviselete alapján egy alkalommal további egy hónappal meghosszabbíthatja; a döntéshez a nevelő és a pszichológus véleményét ismételtén be kell szerezni.

(5) A zárt jellegű javítóintézeti részlegben való elhelyezés ideje alatt a fiatalkorú a javítóintézetén kívüli programon – ide nem értve a 367. § (3) bekezdésében felsorolt esetet – nem vehet részt, kimenőre, eltávozásra – a rendkívüli eltávozás esetét kivéve –, valamint szabadságra nem mehet.

(6) A zárt jellegű javítóintézeti részlegben való elhelyezést meg kell szüntetni, ha a fiatalkorú magatartására figyelemmel a fegyelmi büntetés további végrehajtására már nincs szükség.

379. §

(1) A zárt jellegű javítóintézeti részlegben való elhelyezés ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelmet a fiatalkorúnak a határozat közlésekor nyomban be kell jelenteni.

(2) A fiatalkorú törvényes képviselője részére a határozatot kézbesíteni kell.

Ideiglenes elbocsátás és elbocsátás a javítóintézetből

380. §

(1) A fiatalkorút a Btk. 121. § (1) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén a javítóintézetből ideiglenesen el kell bocsátani, ha a javítóintézeti nevelés alatti magatartására

tekintettel alaposan feltehető, hogy a fiatalkorú helyes irányú fejlődése a javítóintézeti elhelyezés nélkül is elérhető. A bíróság az ideiglenes elbocsátással egyidejűleg a fiatalkorút pártfogó felügyelet alá helyezi.

(2) Kizárt az ideiglenes elbocsátása annak a fiatalkorúnak, akinek a fegyelmi felelősségét a javítóintézet engedély nélküli elhagyása miatt legalább három alkalommal megállapították. Kivételesen, a fiatalkorú megváltozott magatartására figyelemmel, az intézeti tanácsnak az ideiglenes elbocsátás esedékessége előtt két hónappal megtett előterjesztése alapján a büntetés-végrehajtási bíró dönthet a fiatalkorú ideiglenes elbocsátásáról. Ilyen kérelemmel a fiatalkorú, a védője és a törvényes képviselője is élhet.

(3) Az ideiglenes elbocsátásra, annak esedékességét megelőző két hónappal, az intézeti tanács tesz előterjesztést a büntetés-végrehajtási bírónak. Az előterjesztéshez a nevelő és a pszichológus véleményét mellékelni kell. Az előterjesztésben javaslatot kell tenni az ideiglenes elbocsátás időpontjára és arra, hogy a pártfogó felügyelet alatt milyen külön magatartási szabályok megállapítása segítené a fiatalkorú helyes irányú fejlődését.

(4) Az ideiglenes elbocsátás véglegessé válik, ha a fiatalkorú annak tartama alatt betölti a huszonegyedik életévét.

(5) A javítóintézet a fiatalkorú ideiglenes elbocsátásának várható időpontjáról legalább két hónappal korábban értesíti a fiatalkorú lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes pártfogó felügyelői szolgálatot, és a pártfogó felügyelővel együttműködve előkészíti az ideiglenes elbocsátást.

(6) Az ideiglenes elbocsátás előkészítése során

a) a javítóintézet annak esedékessége előtt legalább három hónappal a külön magatartási szabályok előírása érdekében a büntetés-végrehajtási bírónál pártfogó felügyelői vélemény beszerzésére javaslatot tehet,

b) a fiatalkorú családját, gondozóját fel kell készíteni a fiatalkorú visszafogadására, vagy ha a családba való visszatérés nem lehetséges, megfelelő elhelyezéséről kell gondoskodni, nagykorúsága elérése esetén elő kell segíteni, hogy – legalább – lakhatása biztosítva legyen,

c) elő kell segíteni továbbá azt, hogy a fiatalkorú folytathassa tanulmányait vagy munkába álljon.

(7) A pártfogó felügyelő az (5) bekezdés szerinti értesítés időpontjától kezdődően a fiatalkorúval rendszeres kapcsolatot tarthat.

381. §

(1) Az ideiglenes elbocsátást meg kell szüntetni, ha a fiatalkorú a pártfogó felügyelet magatartási szabályait súlyosan megszegi. Ha a magatartási szabályok megszegése miatt az ideiglenes elbocsátás megszüntetésének lehet helye, a pártfogó felügyelő vagy a rendőrség – a pártfogó felügyelő egyidejű értesítése mellett – a bizonyítási eszközök megjelölésével a megszüntetés érdekében az ügyészhez fordul.

(2) Ha az ideiglenesen elbocsátott fiatalkorú javítóintézeti nevelésének folytatását vagy ideiglenes fogamatba vételét rendelték el, a fiatalkorút az az intézet fogadja vissza, amelyikből elbocsátották.

382. §

(1) Ha a fiatalkorú a huszonegyedik életévét betöltötte, az igazgató a javítóintézetből elbocsátja.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott eseteken kívül megszűnik a javítóintézeti nevelés, ha

- a) a bíróság által meghatározott tartama letelt,
- b) a fiatalkorút a javítóintézeti nevelés tartama alatt szabadságvesztésre ítélik (Btk. 122. §).

(3) A végleges elbocsátás várható időpontja előtt a javítóintézet – a gyermekjóléti szolgálat segítségével – előkészíti, megszervezi és segíti a fiatalkorú családjába való visszatérését, vagy ha ez nem lehetséges, önálló életének megkezdését, munkaerő-piaci elhelyezkedését, szükség esetén átképzését. A családjába visszatérni nem tudó fiatalkorú részére a javítóintézet lakhatási lehetőséget keres.

Közös szabályok

383. §

(1) A tizennyolcadik életévét be nem töltött fiatalkorú elbocsátása vagy ideiglenes elbocsátása előtt hatvan nappal a törvényes képviselőt értesíteni kell.

(2) A fiatalkorút szabadítása esetén a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülőnek vagy a gyámnak kell átadni a javítóintézet székhelyén. A törvényes képviselő írásbeli hozzájárulása esetén a fiatalkorú kísérelő nélkül hagyhatja el a javítóintézetet.

(3) Ha a fiatalkorú szülőjéhez vagy gyámjához történő hazatérésére megtett intézkedések nem vezetnek eredményre, akkor a javítóintézet megkeresi a gyámhatóságot a szükséges gyermekvédelmi intézkedés megtétele érdekében.

(4) Ha a fiatalkorú törvényes képviselője nem jelent meg az átvétel érdekében és nem járult hozzá a fiatalkorú kísérelő nélküli eltávozásához, a javítóintézet haladéktalanul megkeresi a fiatalkorú ideiglenes elhelyezése érdekében a gyermekek védelméről szóló törvényben feljogosított szervet és gondoskodik a fiatalkorúnak az ideiglenes hatályú elhelyezéséről rendelkező határozatban megjelölt gondozási helyre történő szállításáról.

(5) Ha a nevelésbe vett fiatalkorú szabadulásakor a gyermekvédelmi gyám nem jelent meg a fiatalkorú átvétele érdekében, a javítóintézet haladéktalanul értesíti a fiatalkorú gyermekvédelmi gyámját működtető területi gyermekvédelmi szakszolgálatot a fiatalkorú gondozási helyére történő szállításának megszervezése érdekében.

(6) Az elbocsátáskor vagy ideiglenes elbocsátáskor a fiatalkorú részére kell kiadni a letéti pénzt, a letétként kezelt értéktárgyait, a saját ruházatát, továbbá a személyazonosító igazolványát, iskolai bizonyítványát, valamint az elbocsátó levelét.

Utógondozás

384. §

(1) Azon fiatalkorúak számára, akiknek a javítóintézeti nevelése a 382. § (1) bekezdésében vagy a 382. § (2) bekezdés a) pontjában szabályozottak szerint szűnik meg, és

- a) a családjukba nem térhetnek vissza, továbbá az elbocsátás idejére nem sikerült számukra lakhatási lehetőséget és megélhetési feltételeket teremteni,
- b) a megkezdett tanulmányaikat a javítóintézeti oktatás, képzés keretein belül szeretnék befejezni

a javítóintézet utógondozó részleget működtet.

(2) Az utógondozói részlegen történő elhelyezés engedélyezéséről – a fiatalok írásbeli kérelmére – az intézeti tanács javaslatára az igazgató dönt.

(3) Az elhelyezést az igazgató megszünteti

- a) a fiatalok kérelmére,
- b) ha az elhelyezés okai megszűntek,
- c) ha a fiatalok a javítóintézet rendjét megszegi.

NEGYEDIK RÉSZ

Egyes kényszerintézkedések végrehajtása

XXVIII. Fejezet

A kényszerintézkedések végrehajtásának közös szabályai

385. §

(1) A kényszerintézkedés végrehajtása során a terhelt személyi szabadsága és egyéb alapvető jogai olyan mértékben korlátozhatók, amilyen mértékben az a kényszerintézkedés célja, és a bv. intézet, a rendőrségi fogda, a javítóintézet, vagy az IMEI rendjének vagy biztonságának megőrzése érdekében feltétlenül szükséges.

(2) A kényszerintézkedés lejárta, megszűnése vagy megszüntetése esetén a terhelt szabadon bocsátása iránt haladéktalanul intézkedni kell.

(3) Ha a határozat vagy az értesítőlap kézbesítése nem a bíróság, az ügyész, a nyomozó hatóság kézbesítője vagy biztonságos kézbesítési szolgáltatás útján történt, akkor a kényszerintézkedés meghosszabbításáról, felülvizsgálatáról és megszüntetéséről szóló határozatot és értesítőlapot, valamint a nyomozás vagy az eljárás megszüntetése esetén az erről szóló határozatot telefax útján is meg kell küldeni a kényszerintézkedést foganatosító végrehajtásért felelős szervnek, és azt telefonon is meg kell erősíteni.

(4) Az egyes kényszerintézkedések végrehajtása során a (3) bekezdés alapján megküldött határozatot és értesítést a telefax beérkezésének napján kell kézbesítettnek tekinteni.

XXIX. Fejezet

Az előzetes letartóztatás végrehajtása

Általános rendelkezések

386. §

(1) Az előzetes letartóztatás végrehajtására – függetlenül az előzetes letartóztatás 388. § és 389. § szerinti végrehajtási helyétől – az e fejezetben foglalt eltérésekkel a szabadságvesztés végrehajtására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(2) E fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni a 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti kényszerintézkedések végrehajtása során.

387. §

(1) Az előzetesen letartóztatott a büntetőeljárási jogait korlátozás nélkül gyakorolhatja.

(2) Az előzetes letartóztatást a bíróságnak a tárgyalás előkészítése során hozott határozatáig az ügyész, ezt követően a bíróság (a továbbiakban: rendelkezési jogkör gyakorlója) rendelkezésének megfelelően kell végrehajtani.

(3) A végrehajtásért felelős szerv az előzetesen letartóztatottat a bíróság végzése szerint kiállított értesítőlap alapján fogadja be.

Az előzetes letartóztatás végrehajtásának helye

388. §

(1) Az előzetes letartóztatást – ha a rendelkezési jogkör gyakorlója másképp nem rendelkezik – a rendelkezési jogkör gyakorlójának székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) bv. intézetben kell végrehajtani. Az országos parancsnok erre a célra – kivételesen – más bv. intézetet is kijelölhet.

(2) A Be. 135. § (2) bekezdésében meghatározott esetekben – az ott meghatározott időtartamban – az előzetes letartóztatás rendőrségi fogdában is végrehajtható.

(3) A Be. 141. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az előzetes letartóztatást az IMEI-ben kell végrehajtani. Az előzetes letartóztatás IMEI-ben történő végrehajtását a bíróság haladéktalanul megszünteti, ha az az IMEI szakorvosának véleménye vagy igazságügyi pszichiátriai szakértői vizsgálat alapján már nem indokolt.

(4) A (2) és a (3) bekezdés esetén a fogva tartó intézet vezetője értesíti az ügyészt, ha az előzetes letartóztatás végrehajtási helyének megváltoztatását indokoltnak tartja.

(5) Az előzetes letartóztatott befogadására a bv. intézetben kerül sor.

389. §

Szövetséges fegyveres erő [Btk. 459. § (3) bekezdés] tagjának magyar büntető joghatóság alá tartozó bűncselekménye miatt indult büntetőeljárásban az előzetes letartóztatást bv. intézetben kell végrehajtani. Az előzetes letartóztatást törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződés alapján a szövetséges fegyveres erő Magyarország területén állomásozó alakulata is foganatosíthatja.

A rendelkezési jogkör gyakorlása

390. §

(1) A büntetőeljárás szakaszától függően a rendelkezési jogkör gyakorlója dönthet az előzetesen letartóztatott

- a) 173. § (1) bekezdés a)–f) pontja szerinti kapcsolattartásának korlátozásáról vagy ellenőrzéséről a büntetőeljárás eredményessége érdekében,
- b) a 391. § (1) bekezdés c) pontja szerinti elkülönítéséről,
- c) fokozott őrzéséről vagy felügyeletéről,
- d) előállításáról, a fogva tartó intézetben való kihallgatásáról, a nyomozó szervek részére történő kiadásáról,
- e) más fogva tartó intézetbe történő átszállításáról, kivéve, ha az átszállítást az előzetesen letartóztatott egészségi állapota indokolja,
- f) a 406. § szerint a sajtó részére történő nyilatkozattételéről és annak közzétételéről,
- g) – orvos által igazoltan – súlyosan beteg hozzátartozójának meglátogatásáról, vagy az előzetesen letartóztatott hozzátartozója temetésén való részvételéről, illetve a kegyeleti jog utólagos gyakorlásának engedélyezéséről.

(2) A 173. § (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt kapcsolattartási formák ellenőrzését a rendelkezési jogkör gyakorlója végzi; ebből a célból az intézet megküldi a levelet a rendelkezési jogkör gyakorlójának. A 174. § (2) bekezdésében foglalt határidőt a rendelkezési jogkör gyakorlójának döntésétől kell számítani.

(3) Ha az előzetesen letartóztatottat – egészségi állapotára figyelemmel – bv. egészségügyi intézetben vagy gyógyintézetben kell elhelyezni, erről a rendelkezési jogkör gyakorlóját legkésőbb az elhelyezés megváltoztatásával egy időben értesíteni kell. Ha az elhelyezés megváltoztatására orvosilag indokolt sürgős esetben kerül sor, a rendelkezési jogkör gyakorlóját utólag haladéktalanul értesíteni kell. A rendelkezési jogkör gyakorlójának (1) bekezdés szerinti rendelkezését ebben az esetben is be kell tartani.

(4) Ha a bírói értesítőlap vagy az ügyészi rendelvény az előzetes letartóztatás végrehajtására vonatkozó valamely kérdésben nem tartalmaz rendelkezést, az intézet a rendelkezési jogkör gyakorlóját haladéktalanul értesíti a döntés szükségességéről. A rendelkezési jogkör gyakorlójának döntéséig az intézet az előzetes letartóztatást a 392. § (2) és (5) bekezdése szerinti általános szabályok alkalmazásával hajtja végre.

(5) A fogva tartó intézet haladéktalanul értesíti a rendelkezési jogkör gyakorlóját, ha az előzetes letartóztatás végrehajtása alatt annak jogkörébe tartozó döntés szükségességét észleli.

(6) Az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott előállításra vonatkozó idézés, értesítés esetén a bv. intézet a Be. 279.§ (3) bekezdése alapján állítja elő a terheltet.

Elkülönítési szabályok

391. §

(1) Az előzetes letartóztatás végrehajtása során el kell különíteni

- a) az előzetesen letartóztatottakat a többi egyéb jogcímen fogvatartottól,
- b) a férfiakat a nőktől,
- c) – a rendelkezési jogkör gyakorlójának rendelkezésétől függően – az ugyanabban az eljárásban letartóztatottakat egymástól,
- d) a dohányzókat a nem dohányzóktól,

e) a fertőző betegeket a nem fertőző betegektől.

(2) Az előzetesen letartóztatott fiatakorúakat a felnőttektől el kell különíteni.

(3) Az előzetesen letartóztatott katonát a többi előzetes letartóztatottól el kell különíteni.

(4) Ha az előzetesen letartóztatott elítéltekkel együtt végez munkát, a kijelölt körletrészen lévő zárkákban vagy lakóhelyiségekben közösen helyezhető el.

(5) Az előzetesen letartóztatott az általános iskolai, illetve középfokú iskolai oktatásban, szakképzésben, valamint a reintegrációs programokon az elítéltekkel együtt vehet részt.

(6) Az együttes elhelyezésnél figyelembe kell venni a rendelkezési jogkör gyakorlójának rendelkezését, az előzetesen letartóztatott előéletét és a bűncselekményt, amely miatt ellene büntetőeljárás van folyamatban.

Az előzetes letartóztatás végrehajtásának rendje

392. §

(1) Az előzetesen letartóztatottakat a zárkában egyedül vagy közösen lehet elhelyezni. Az együttes elhelyezésnél figyelembe kell venni a rendelkezési jogkör gyakorlójának rendelkezését, az előzetesen letartóztatott előéletét és a bűncselekményt, amely miatt ellene büntetőeljárás van folyamatban.

(2) Az előzetesen letartóztatott

- a) életrendje a rendelkezési jogkör gyakorlója rendelkezéseinek figyelembevételével meghatározott, őrzés, felügyelet és ellenőrzés alatt áll,
- b) külső munkáltatásban nem vehet részt,
- c) a bv. intézet kijelölt részén csak munkáltatás céljából járhat szabadon,
- d) zárkáját zárva kell tartani, kivéve a munkáltatásban részt vevő esetén, a rá vonatkozó eltérő szabályok szerint,
- e) magánál tartható tárgyainak köre és mennyisége korlátozható.

(3) Az előzetes letartóztatást az általános szabályok szerint kell végrehajtani, de a parancsnok a rendelkezési jogkör gyakorlójának egyetértésével az enyhébb vagy szigorúbb szabályok alkalmazását is elrendelheti.

(4) Ha a BFB az előzetesen letartóztatottat kérelmére oktatásban, képzésben, illetve speciális programban való részvételre osztotta be, az elhelyezés kivételesen zárt körleten lévő lakóhelyiségben is biztosítható. A rendelkezési jogkör gyakorlója rendelkezését ebben az esetben is be kell tartani.

(5) Az általános rezsimszabályok alkalmazása során az előzetesen letartóztatott

- a) őrzését és felügyeletét fokozott gondossággal kell megvalósítani,
- b) a fogva tartó intézet területén csak engedéllyel és felügyelet mellett mozoghat, zárkáját zárva kell tartani,
- c) látogatóját az erre kijelölt helyiségben alkalmanként hatvan perc időtartamban fogadhatja,
- d) az előzetesen letartóztatottak csoportos programjain kivételesen vehet részt,

- e) magánál tartható tárgyainak köre és mennyisége korlátozható,
- f) saját ruháját viselheti.

(6) Az enyhébb rezsimszabályok alkalmazása során az előzetesen letartóztatott

- a) fogvatartását őrzéssel és felügyelettel kell biztosítani,
- b) engedélyezhető, hogy a fogva tartó intézet kijelölt területén felügyelet nélkül mozogjon, ez esetben zárkáját nappal nyitva lehet tartani,
- c) részére engedélyezhető, hogy látogatóját az erre kijelölt helyiségben alkalmanként legalább hatvan perc, de legfeljebb kilencven perc időtartamban fogadja,
- d) részére – a rendelkezési jogkör gyakorlójának rendelkezéseit figyelembe véve – engedélyezhető, hogy részt vegyen az előzetesen letartóztatottak csoportos szabadidős, sport- és kulturális programjain,
- e) magánál tartható tárgyainak köre és mennyisége a fogva tartó intézet rendjének megtartásával és biztonságának megőrzésével bővíthető,
- f) saját ruháját viselheti.

(7) A szigorúbb rezsimszabályok alkalmazása során az előzetes letartóztatott

- a) fogvatartását a fokozott őrzés szabályira is figyelemmel, őrzéssel kell biztosítani,
- b) a fogva tartó intézet területén csak engedéllyel és felügyelet mellett mozoghat, zárkáját zárva kell tartani,
- c) látogatójával biztonsági beszélőfülkében vagy biztonságtechnikai eszközökön keresztül harminc perc időtartamban érintkezhet,
- d) részére – a rendelkezési jogkör gyakorlójának rendelkezéseit figyelembe véve – kivételesen engedélyezhető, hogy részt vegyen az előzetesen letartóztatottak csoportos szabadidős, sport- és kulturális programjain,
- e) magánál tartható tárgyainak köre és mennyisége a fogva tartó intézet rendjének megtartásával és biztonságának megőrzésével korlátozható,
- f) saját ruházata viselésének joga a fogva tartó intézet területén biztonsági szempontból korlátozható.

(8) A fogva tartó intézet az előzetes letartóztatás lejártának idejét nyilvántartja.

393. §

(1) Ha az előzetesen letartóztatottal szemben a bíróság más ügyben szabadságvesztés végrehajtását rendeli el – kivéve a közérdekű munka és a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztést –, az intézet az előzetes letartóztatás végrehajtását megszakítja, és a szabadságvesztést hajtja végre.

(2) Az intézet az előzetes letartóztatás (1) bekezdés szerinti megszakításáról értesíti a rendelkezési jogkör gyakorlóját.

(3) Az intézet a szabadságvesztés végrehajtása alatt a rendelkezési jogkör gyakorlójának a 390. § szerinti előírásait köteles végrehajtani.

(4) Ha szabadságvesztés végrehajtása alatt az előzetes letartóztatás tartama nem jár le, vagy azt nem szüntetik meg, a szabadságvesztés lejártá után az előzetes letartóztatás végrehajtását folyamatosan folytatni kell.

(5) Ha az a büntetőügy, amelyben az intézet által megszakított előzetes letartóztatást elrendelték, még jogerősen nem fejeződött be, az intézet a szabadságvesztés végrehajtásának befejezése előtt harminc nappal megkeresi a bíróságot, vagy a vádemelés előtt az ügyészt az előzetes letartóztatás kérdésében való döntés érdekében.

Az előzetesen letartóztatott jogai és kötelezettségei

394. §

(1) Az előzetesen letartóztatott jogosult

- a) büntetőeljárás jogainak korlátozás nélküli gyakorlására, ennek során védőjével – és ha nem magyar állampolgár, államának konzuli tisztviselőjével – szóban, írásban, telefonon ellenőrzés nélkül érintkezhet;
- b) hozzátartozóival és más személyekkel – a rendelkezési jogkör gyakorlójának 390. § (1) bekezdés a) pontja szerinti rendelkezését figyelembe véve – kapcsolattartásra, ennek keretében
 - ba) levelezésre, a levelezés gyakorisága és terjedelme – ha a rendelkezési jogkör gyakorlója másként nem rendelkezik – nem korlátozott,
 - bb) legalább havonta két alkalommal látogató fogadására,
 - bc) kapcsolattartójával naponta, alkalmanként legalább tíz perc időtartamban telefonbeszélgetés kezdeményezésére,
 - bd) legalább havonta csomag fogadására, kéthetente a jogszabályban meghatározott összegért a letéti pénzből való vásárlásra,
- c) kérelmére – a fogva tartó intézet lehetőségei szerint – munkavégzésre, a munka minőségével és mennyiségével arányos díjazásra, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülményekre,
- d) kérelmére – a fogva tartó intézet lehetőségei szerint – általános iskolai, illetve középfokú iskolai oktatásban vagy szakképzésben való részvételre,
- e) választójoga gyakorlására a fogva tartó intézetben; ennek során az előzetesen letartóztatott személyazonossága a fogva tartó intézet nyilvántartása alapján állapítható meg.

(2) Ha az előzetesen letartóztatott ellen a Btk. XIX. Fejezete alá tartozó bűncselekmény elkövetése miatt indult meg a büntetőeljárás, részére – önkéntes részvételi alapon – fel kell ajánlani megfelelő viselkedésterápiát vagy más csoportos foglalkozáson való részvételt.

(3) Az előzetesen letartóztatott – a rendelkezési jogkör gyakorlójának engedélyével – őrzéssel meglátogathatja orvos által igazoltan súlyos beteg közeli hozzátartozóját, és részt vehet a közeli hozzátartozója temetésén. Az erre irányuló kérelemről a fogva tartó intézet – véleményének csatolásával – a rendelkezési jogkör gyakorlóját haladéktalanul, indokolt esetben rövid úton értesíti.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott előállítás költségeit az előzetesen letartóztatott viseli.

(5) A parancsnok a 154. § (1) bekezdésében meghatározott okok fennállásának az idejére – az ott meghatározott időtartamban – az előzetesen letartóztatottak meghatározott csoportjára nézve elrendelheti az (1) bekezdés b) és d) pontjában foglalt jogok gyakorlásának teljes vagy részleges felfüggesztését. Az országos parancsnok az intézkedés időtartamát további öt nappal meghosszabbíthatja.

(6) Az (5) bekezdés szerinti intézkedéssel kapcsolatban a 154. § (2) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni. Az előzetesen letartóztatott részére a járványügyi intézkedés kivételével az (5) bekezdés szerinti időtartam alatt is engedélyezhető, hogy orvos által igazoltan súlyos beteg közeli

hozzátartozóját őrzéssel meglátogassa, részt vegyen közeli hozzátartozója temetésén, vagy hogy részére a bírósági, hatósági eljárásokban való részvételhez szükséges iratok kézbesítésre kerüljenek.

(7) Ha az előzetesen letartóztatott a temetésen nem vett részt, a rendelkezési jogkör gyakorlója a temetést követő harminc napon belül – a (6) bekezdés szerinti feltételekkel – engedélyezheti, hogy az előzetesen letartóztatott lerója kegyeletét a közeli hozzátartozója temetési helyénél.

395. §

(1) Az előzetesen letartóztatott csak a fogva tartó intézetben köthet házasságot vagy létesíthet bejegyzett élettársi kapcsolatot. A házasságkötés vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése megszervezésének és lebonyolításának során a rendelkezési jogkör gyakorlójának a kapcsolattartásra vonatkozó rendelkezéseit érvényesíteni kell.

(2) A házasságkötés vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése után a parancsnok – a rendelkezési jogkör gyakorlójának előzetes jóváhagyásával – a házastársak vagy a bejegyzett élettársak részére a tanúkkal és a hozzátartozókkal beszélgetést engedélyezhet.

396. §

(1) Ha a fogva tartó intézetben szervezett általános iskolai, illetve középfokú iskolai oktatás vagy szakképzés folyik, továbbá a reintegrációs programok és foglalkozások valamelyikét biztosítják, a parancsnok az előzetesen letartóztatott részére engedélyezheti, hogy oktatásban, szakképzésben, programban vagy foglalkozáson részt vehessen, ha ezzel nem veszélyezteti a fogvatartás biztonságát, és az nem ütközik a rendelkezési jogkör gyakorlójának előírásaiba.

(2) Az ugyanazon büntetőeljárársban letartóztatottak elkülönítésére vonatkozó szabályokat a munkavégzés, az oktatás és szakképzés, vagy a reintegrációs programok és foglalkozások során, valamint a művelődési és a sportolási lehetőségek igénybevételekor is be kell tartani.

(3) A fogva tartó intézetben megtartott vallásos szertartásokon és más rendezvényeken az ugyanazon büntetőeljárársban letartóztatottak is részt vehetnek, de a fogva tartó intézetnek biztosítani kell, hogy az érintettek ez alatt egymással ne érintkezhessenek.

397. §

Az előzetesen letartóztatott köteles

- a) a fogva tartó intézet rendjét betartani,
- b) az előzetes letartóztatást a bíróság vagy az ügyész döntése alapján a fogva tartó intézetben tölteni,
- c) az önként vállalt és kérelmére kijelölt munkát ismereteinek és képességeinek megfelelően, fegyelmezetten, a munkahelyi és munkaköri szabályoknak megfelelően elvégezni, a munkavégzéssel kapcsolatos előírásokat megtartani,
- d) ha a c) pont szerint munkát végez, jogszabályban meghatározottak szerint forma-, illetve munkaruhát viselni,
- e) munkadíjából, illetve a letéti pénzből a tartására fordított költségekhez hozzájárulni,
- f) az intézet ellátásában, tisztán tartásában díjazás nélkül részt venni.

A védővel való kapcsolattartás és az irattanulmányozás

398. §

(1) Az előzetesen letartóztatott a védőjével – és ha nem magyar állampolgár, államának konzuli tisztségviselőjével – szóban, írásban és telefonon – a befogadás időpontjától –, ellenőrzés nélkül érintkezhet.

(2) A szóbeli érintkezésre a fogva tartó intézet hivatali idejében kerülhet sor, kivéve ha a védővel való megbeszélés olyan eljárási cselekmény megtétele végett szükséges, amelynek elmulasztásához jogkövetkezmény fűződik.

(3) Az előzetesen letartóztatott a védőt a fogva tartó intézet által kijelölt telefonkészüléken hívhatja fel. A védő hetente egyszer – az előzetesen letartóztatott büntetőeljárás jogainak gyakorlása érdekében – a fogva tartó intézet által a házirendben megállapítottak szerint, egy óra időtartamban jogosult telefonbeszélgetés kezdeményezésére.

(4) Az előzetesen letartóztatott a büntetőeljárással kapcsolatban készített feljegyzéseit magánál tarthatja, azokat védőjének ellenőrzés nélkül átadhatja. Ha alapos indok merül fel arra, hogy az előzetesen letartóztatott részére érkező, vagy az előzetesen letartóztatott által küldött – büntetőeljáráshoz kapcsolódó levél – nem a címzésben megjelölt védőtől származik, vagy nem a védőnek szól, azt az előzetesen letartóztatott jelenlétében – jegyzőkönyv egyidejű felvétele mellett – kell felbontani. Az ellenőrzés csak a feladó és a címzett azonosítására szolgálhat.

399. §

(1) A védő az előzetesen letartóztatottal való megbeszélésről készített feljegyzést vagy hangfelvételt a fogva tartó intézetből ellenőrzés nélkül kiviheti. A védő a hangfelvevő készüléket – a belépéskor történő bejelentés mellett – külön engedély nélkül viheti be az intézetbe.

(2) A védő személyes biztonságát – kérésére vagy beleegyezésével – a fogva tartó intézet biztosítja. A felügyelet az előzetesen letartóztatott és a védő büntetőeljárás jogait nem korlátozhatja.

(3) Ezen alcímnek a védőre vonatkozó rendelkezéseit a meghatalmazott vagy kirendelt ügyvédre, az alkalmazott ügyvédre, az ügyvédjelöltre, valamint – a rendelkezési jogkör gyakorlójának előírásait figyelembe véve – a törvényes képviselőre is alkalmazni kell.

(4) Ha a bíróság a védőt a Be. rendelkezése alapján az eljárásból kizárta, az érintett büntetőeljárásban a védő az e címben meghatározott jogait nem gyakorolhatja. Erről a bíróság a bv. intézetet hivatalosan értesíti.

(5) A 2012. évi CLXXX. törvény szerinti átadási letartóztatás és ideiglenes átadási letartóztatás, ideiglenes végrehajtási letartóztatás végrehajtása, az eljárási jogsegély keretében ideiglenesen átszállított személy fogvatartása, valamint az Nbjt. szerinti kiadatási letartóztatás, ideiglenes kiadatási letartóztatás végrehajtása, az eljárási jogsegély keretében ideiglenesen átvett személy fogvatartása, illetve – ameddig az átvételről a bíróság nem határoz – a külföldi bíróság által kiszabott szabadságvesztés ideiglenes végrehajtása esetén a külföldi államban folytatott büntetőeljárásban védőként eljáró személy fogva tartó intézetbe történő belépését – a védőre vonatkozó szabályok szerint – engedélyezni kell.

400. §

Ha a Be. 114. §-a szerint a büntetőeljárásban tolmács alkalmazása kötelező, a tolmács intézetbe történő belépését – a rendelkezési jogkör gyakorlójának előírásait figyelembe véve – engedélyezni kell.

401. §

(1) Az előzetesen letartóztatottat – a rendelkezési jogkör gyakorlójának intézkedése alapján – a fogva tartó intézet irattanulmányozásra előállítja. A fogva tartó intézetben történő irattanulmányozásra felügyelet mellett kerül sor.

(2) Az előzetesen letartóztatott jogosult az ellene folyamatban lévő büntetőeljárás során a bíróság, az ügyész vagy a nyomozó hatóság által elektronikus eszközön átadott iratokba vagy kiadott másolatba történő betekintéshez a fogva tartó intézet által biztosított eszközt igénybe venni.

A kapcsolattartás közös szabályai

402. §

(1) A fogva tartó intézet az előzetes letartóztatás biztonsága és a fogva tartó intézet rendje és védelme érdekében – a rendelkezési jogkör gyakorlója előírásainak végrehajtása mellett – ellenőrzi az előzetesen letartóztatott 394. § (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott kapcsolattartását. Az ellenőrzés lehetőségéről az előzetesen letartóztatottat, vagy az előzetesen letartóztatott útján a kapcsolattartót tájékoztatni kell.

(2) Az előzetesen letartóztatott hivatalos kapcsolattartásra jogosulttal történő kapcsolattartása nem számítható be a szóbeli és személyes kapcsolattartás 394. § (1) bekezdés *b)* pont *bb)* és *bc)* alpontja szerint meghatározottak gyakoriságába és tartamába.

Levelezés

403. §

(1) Az előzetesen letartóztatott korlátlanul küldhet és fogadhat leveleket, ha a rendelkezési jogkör gyakorlója másként nem rendelkezik.

(2) A levelezés költségeit az előzetesen letartóztatott viseli. Ha vagyoni helyzete miatt szükséges, a büntetőeljárással kapcsolatos levelezés költségeit az intézet megelőlegezi.

(3) Az előzetesen letartóztatott levelezése az általános szabályok szerint ellenőrizhető vagy korlátozható. Nem ellenőrizhető a hatóságokkal, nemzetközi egyezmény alapján létrehozott nemzetközi szervezetekkel és a védővel, vagy nem magyar állampolgár előzetesen letartóztatott esetén államának konzuli képviselőjével való levelezés.

Látogatás

404. §

(1) Az előzetesen letartóztatott – legalább havonta két alkalommal – felügyelet mellett látogatót fogadhat. A látogatás időtartama alkalmanként egy óra. Az előzetesen letartóztatott e joga a rendelkezési jogkör gyakorlójának döntése alapján korlátozható.

(2) Az előzetesen letartóztatottnak – a rendelkezési jogkör gyakorlójának a 390. § szerinti rendelkezéseire figyelemmel – lehetővé kell tenni, hogy az előzetes letartóztatás elrendelésétől számított hetvenkét órán belül látogatót fogadjon, és tőle csomagot vehessen át.

Telefonbeszélgetés

405. §

(1) Az előzetesen letartóztatott telefonbeszélgetést kezdeményezhet. A telefonbeszélgetés kezdeményezése a 390. § (1) bekezdés *a*) pontja szerint korlátozható vagy ellenőrizhető.

(2) A 394. § (1) bekezdés *b*) pont *bc*) alpontja szerinti időtartamba a védővel történő telefonbeszélgetés tartama nem számítható be.

Nyilatkozattétel sajtó útján

406. §

(1) Az előzetesen letartóztatott jogosult nyilatkozatot tenni a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló törvény szerinti műsorszámban vagy sajtótermékben, vagy az elektronikus hírközlésről szóló törvény szerinti elektronikus hírközlő hálózat útján történő közzététellel.

(2) A nyilatkozattétel, vagy a közzététel engedélyezésére és megtagadására a 124–125. §-ban foglalt rendelkezéseket az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(3) Az előzetesen letartóztatott nyilatkozattétele vagy nyilatkozatának közzététele a bv. intézet rendje és biztonsága, valamint a büntetőeljárás eredményessége érdekében korlátozható.

(4) Az országos parancsnok a 124. § (2) bekezdése szerinti kérelem benyújtásától számított három munkanapon belül javaslatot készít arról, hogy a nyilatkozattétel a (3) bekezdésben meghatározott érdekek valamelyikét sérti vagy veszélyezteti-e, és azt a kérelemmel együtt megküldi a vádirat benyújtásáig az ügyésznek, a vádirat benyújtását követően a bíróságnak.

(5) A kérelemről az iratoknak a hozzá érkezésétől számított három munkanapon belül az iratok alapján

- a*) a vádirat benyújtása előtt az ügyész határozattal,
- b*) a vádirat benyújtását követően a bíróság végzéssel

határoz.

(6) Az (5) bekezdés alapján hozott, a nyilatkozattétel megtagadásáról szóló határozat ellen az előzetesen letartóztatott és védője, az (5) bekezdés *b*) pontja alapján hozott, a nyilatkozattételt engedélyező határozat ellen az ügyész a határozat kézbesítésétől számított öt munkanapon belül fellebbezhet, a fellebbezést az iratokkal együtt haladéktalanul fel kell terjeszteni.

(7) A fellebbezést az iratok hozzá érkezését követően három munkanapon belül az (5) bekezdés *a*) pontja esetén a nyomozási bíró, az (5) bekezdés *b*) pontja esetén a törvényszék másodfokú tanácsa tanácsulésen bírálja el.

(8) Ha az országos parancsnok a (3) bekezdés alapján a közzététel megtagadására lát okot, akkor erről a 125. § (2) bekezdése szerinti kérelem benyújtásától számított három munkanapon belül javaslatot tesz, és azt a kérelemmel és a közlésre szánt anyaggal együtt megküldi a vádirat benyújtásáig az ügyésznek, a vádirat benyújtását követően a bíróságnak. Az ügyész vagy a bíróság eljárására az (5)–(7) bekezdést kell alkalmazni.

(9) Az ügyész és a bíróság eljárására egyebekben a Be. szabályait kell alkalmazni.

(10) E § alkalmazásában a bv. intézet rendje és biztonsága alatt a fogva tartó intézet rendjét és biztonságát kell érteni.

(11) Előzetes letartóztatás esetén a 13. § (1) bekezdése szerinti kérelmet a vádirat benyújtása előtt az ügyésznél, azt követően a bíróságnál kell benyújtani, melyben meg kell jelölni, hogy milyen lakcímre kéri a sértett az értesítést. A sértett a kérelmét visszavonhatja.

Az előzetesen letartóztatott munkavégzése

407. §

(1) Az előzetesen letartóztatott munkára nem kötelezhető.

(2) Az előzetesen letartóztatott kérelmére munkát végezhet, erről a BFB dönt. Ha az előzetesen letartóztatott munkát végez, az elhelyezés kivételesen zárt részlegen lévő lakóhelyiségben is biztosítható. A munka kijelölésénél tekintettel kell lenni különösen

- a) a rendelkezési jogkör gyakorlójának előírásaira,
- b) az előzetesen letartóztatott szakképzettségére, foglalkozására és szaktudására,
- c) az előzetesen letartóztatott egészségi állapotára, nemére és életkorára.

(3) Ha az előzetesen letartóztatott kérelmére munkáltatásban vesz részt, munkáltatására és a tartási költségekhez való hozzájárulására a kötelező munkavégzés szabályait alkalmazni kell azzal, hogy erről előzetesen tájékoztatni kell.

(4) A munkavégzés az előzetesen letartóztatott büntetőeljárási jogainak gyakorlásában és kötelezettségeinek teljesítésében nem akadályozhatja.

Az előzetesen letartóztatott jutalmazása és fenyítése

408. §

Az előzetesen letartóztatott számára adható jutalmak közül a 165. § (2) bekezdés *h)–j)* pontja nem alkalmazható.

409. §

(1) Az előzetesen letartóztatottal szemben alkalmazható fenyítések:

- a) feddés,
- b) a személyes szükségletekre fordítható összeg csökkentése legfeljebb három hónapig terjedő időre, legfeljebb havi ötven százalékkal,

- c) a fogva tartó intézet által szervezett rendezvényektől, szabadidős és sportprogramokon való részvételtől eltiltás, amely meghatározott alkalmakra vagy legfeljebb három hónapra vonatkozhat,
- d) tizenöt napig terjedő magánelzárás.

(2) Ha az előzetesen letartóztatott dolgozik, a magánelzárás tíz napig terjedhet.

(3) A fenyítés végrehajtása nem akadályozhatja az előzetesen letartóztatottat a büntetőeljárás jogainak gyakorlásában és kötelezettségeinek teljesítésében.

Az előzetes letartóztatott szabadítása

410. §

(1) Az előzetesen letartóztatottat

- a) az előzetes letartóztatás lejáratának,
- b) az előzetes letartóztatásnak a Be. 132. § (3) bekezdése szerinti megszűnése,
- c) a nyomozás vagy az eljárás megszüntetése esetén az erről szóló határozat kézbesítésének,
- d) az előzetes letartóztatást megszüntető rendelkezés

napján kell szabadítani.

(2) Ha a bíróság az előzetes letartóztatást a tárgyaláson szünteti meg, az erről szóló végzés és az értesítőlap átadása után az előzetesen letartóztatottat – ha más ügyben nem kell fogva tartani – helyben szabadítani kell, az arról szóló tájékoztatás mellett, hogy szabadulási igazolásának az átvétele, vagy az elszámolás érdekében a fogva tartó intézetet a következő munkanapon, hivatali időben keresse fel.

(3) Az előzetesen letartóztatott bíróságon történő szabadítása esetén a bíróság személyazonosításra alkalmas igazolást állít ki az előzetesen letartóztatott szabadításáról, amennyiben a fogvatartott nem kíván visszatérni a bv. intézetbe.

(4) A fogva tartó intézet az (1) bekezdés szerinti rendelkezés bejárása nélkül szabadítja azt az előzetesen letartóztatottat, aki az első- vagy a másodfokú bíróság által nem jogerősen kiszabott szabadságvesztés tartamát letöltötte.

(5) Az (1) és (2) bekezdés eseteiben sem szabadítható az előzetesen letartóztatott, ha szabadságvesztést, elzárást, közérdekű munka vagy pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztést, előzetes letartóztatást, kiadatási letartóztatást vagy ideiglenes kiadatási letartóztatást, az európai elfogatóparancs végrehajtásával kapcsolatban elrendelt átadási letartóztatást vagy ideiglenes átadási letartóztatást, vagy ideiglenes végrehajtási letartóztatást kell töltenie.

(6) Ha az előzetesen letartóztatottnak az előzetes letartóztatást követően idegenrendészeti őrizetet vagy menekültügyi őrizetet kell töltenie, a fogva tartó intézet a szabadítás időpontját legkésőbb három nappal megelőzően értesíti az illetékes idegenrendészeti hatóságot, vagy menekültügyi hatóságot. Ha az idegenrendészeti hatóság vagy menekültügyi hatóság az értesítés alapján a szabadítás időpontjában nem veszi át az előzetesen letartóztatottat, ez az előzetesen letartóztatott szabadítását nem akadályozhatja meg.

Az elmeállapot megfigyelése és a kóros elmeállapotú előzetesen letartóztatott vizsgálata

411. §

(1) Ha a fogva tartó intézetben elhelyezett előzetesen letartóztatott elmeállapotának megfigyelését a bíróság elrendelte (Be. 107. §), a fogva tartó intézet az előzetesen letartóztatottat haladéktalanul az IMEI-be szállítja.

(2) Az elmeállapot megfigyelésének befejezésekor az IMEI a véleményét megküldi a megfigyelést elrendelő bíróságnak. Ha az IMEI véleménye szerint az előzetesen letartóztatott kóros elmeállapotú, az előzetes letartóztatás végrehajtását vagy az előzetesen letartóztatott gyógykezelését a bíróság más döntéséig az IMEI végzi.

412. §

(1) Ha az előzetesen letartóztatottnál a fogva tartó intézet kóros elmeállapotra utaló tüneteket észlel, megvizsgálás céljából haladéktalanul az IMEI-be utalja és erről egyidejűleg a rendelkezési jogkör gyakorlóját értesíti.

(2) Az IMEI a vizsgálat eredményéről haladéktalanul értesíti a beutaló fogva tartó intézetet és a rendelkezési jogkör gyakorlóját. Az IMEI, ha a beutalt előzetesen letartóztatott fekvőbeteg gyógyintézeti kezelése nem szükséges, a vizsgálati eredményről készült dokumentációt megküldi a bv. orvosnak.

(3) Ha a vizsgálat eredménye szerint az előzetesen letartóztatott kóros elmeállapotú, az előzetes letartóztatás végrehajtását vagy gyógyítását a rendelkezési jogkör gyakorlójának eltérő döntéséig az IMEI végzi.

(4) Ha az előzetesen letartóztatottnál veszélyeztető állapot nem áll fenn és a kezelést visszautasítja, valamint ha a vizsgálat nála pszichiátriai megbetegedést nem igazolt, az IMEI haladéktalanul intézkedik a beutaló fogva tartó intézetbe történő visszaszállításáról. Erről az IMEI a rendelkezési jogkör gyakorlóját haladéktalanul értesíti.

*A fiatalkorúak előzetes letartóztatásának végrehajtására vonatkozó szabályok***413. §**

(1) A fiatalkorúak előzetes letartóztatásának végrehajtására – az e fejezetben foglalt eltérésekkel – az V. Fejezetnek a fiatalkorúakra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

(2) Törvényben meghatározott esetben, vagy ha a bíróság úgy rendelkezik, a fiatalkorú előzetes letartóztatását javítóintézetben kell végrehajtani.

(3) Ha a Be. 454. § (2) és (3) bekezdése alapján a fiatalkorú előzetes letartóztatását bv. intézetben kell végrehajtani, a fogva tartó intézet – ha a fiatalkorú érdekében szükséges – javaslatot tehet az ügyésznek arra, hogy indítványozza az előzetes letartóztatás végrehajtási helyének megváltoztatását.

(4) A fiatalkorú előzetes letartóztatott legfeljebb öt napig terjedő magánelzárással fenyíthető.

Fiatalkorúak javítóintézetben történő előzetes letartóztatásának végrehajtására vonatkozó rendelkezések

414. §

(1) Az előzetes letartóztatás javítóintézetben történő végrehajtására a XXVII. Fejezet rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni, a 362–364. §, valamint a 374., 375. és 378–379. § rendelkezései azonban nem alkalmazhatók.

(2) Az előzetes letartóztatásban lévő fiatalkorú kivételesen, legfeljebb öt napra, ideiglenesen akkor is elhelyezhető bv. intézetben és rendőrségi fogdán, ha az előzetes letartóztatást javítóintézetben hajtják végre.

(3) Az előzetes letartóztatásban lévő fiatalkorú bv. intézetben vagy rendőrségi fogdán történő ideiglenes elhelyezéséről, annak tartamáról a (2) bekezdés keretei között a bíróság határoz.

(4) A bíróságnak az előzetes letartóztatásról a tárgyalás előkészítése során hozott határozatáig a fiatalkorú – huszonnégy órát meg nem haladó tartamban – az ügyész rendelkezése alapján is elhelyezhető bv. intézetben vagy rendőrségi fogdában. Erről az ügyész a bíróságot értesíti.

(5) Az előzetes letartóztatásban lévő fiatalkorú, ha fekvőbeteg-ellátásra szorul, vagy egészségi állapota kórházi kivizsgálást igényel, egészségügyi ellátását és vizsgálatát lehetőség szerint büntetés-végrehajtási egészségügyi intézetben kell biztosítani.

415. §

(1) Ha a fiatalkorú tartósan szembeszegül a javítóintézet rendjével, társai vagy a javítóintézeti dolgozók testi épségét, illetve a javítóintézet biztonságát súlyosan veszélyeztető magatartást tanúsít, az igazgató az ügyésznél kezdeményezheti az előzetes letartóztatás végrehajtási helye megváltoztatásának indítványozását.

(2) Ha a bíróság az előzetes letartóztatás végrehajtási helyének megváltoztatását rendeli el, a javítóintézet a fiatalkorú átszállítása érdekében megkeresi a javítóintézet székhelye szerint illetékes rendőrkapitányságot.

416. §

(1) A rendelkezési jogkör gyakorlója rendelkezik az előzetesen letartóztatott fiatalkorú

- a)* kapcsolattartásának (levelezés, látogató fogadása, csomagküldemény, telefonbeszélgetés) korlátozásáról, vagy ellenőrzéséről,
- b)* előállításáról, a javítóintézetben való kihallgatásáról,
- c)* más intézetbe való átszállításáról,
- d)* elkülönítéséről az ugyanabban az eljárásban letartóztatottaktól.

(2) Az intézet gondoskodik a rendelkezési jogkör gyakorlója rendelkezéseinek végrehajtásáról. Ha a bírói értesítőlap vagy ügyészi rendelvény az előzetes letartóztatás végrehajtására vonatkozó valamely kérdésben nem tartalmaz rendelkezést, a javítóintézet az általános jogszabályi előírásoknak megfelelően jár el.

(3) Ha az intézet az előzetes letartóztatás végrehajtása alatt a rendelkezési jog gyakorlójának jogkörébe tartozó döntés szükségességét észleli, erről öt haladéktalanul értesíti.

417. §

Az előzetesen letartóztatott fiatalkorú javítóintézetben kívüli oktatásban, képzésben, munkafoglalkoztatásban nem vehet részt.

418. §

(1) Az előzetesen letartóztatott fiatalkorú számára javítóintézetben kívüli program, betegszabadság nem engedélyezhető.

(2) Ha a rendelkezési jogkör gyakorlója engedélyezte az előzetesen letartóztatott fiatalkorú számára, hogy felügyelettel meglátogassa súlyosan beteg hozzátartozóját, vagy részt vegyen hozzátartozója temetésén, megkeresi az intézet székhelye szerint illetékes rendőrkapitányságot a fiatalkorú kísérése érdekében.

419. §

(1) Kapcsolattartásra jogosult a fiatalkorú a hozzátartozójával, szülői felügyeleti jogát gyakorló szülőjével, más törvényes képviselőjével, ha a kapcsolattartást kizáró ok nem merült fel.

(2) Az ellenőrzés nélküli érintkezés lehetőségét kell biztosítani – az intézet házirendje szerint – az előzetesen letartóztatott fiatalkorú és

a) védője,

b) a jogszabályok által az alapvető jogok védelmére feljogosított szervezet tagja, a nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére felhatalmazott munkatársa, továbbá a karitatív tevékenységet végző egyházi jogi személy vagy civil szervezet tagja,

c) nevelésbe vett fiatalkorú esetén a gyermekvédelmi gyámja,

d) vallásgyakorlás céljából az egyházi személy,

e) a kirendelt pártfogó felügyelője vagy megelőző pártfogó felügyelője,

f) hazája Magyarországon akkreditált diplomáciai képviselője, konzuli tisztségviselője, ennek hiányában az érdekei képviseletét ellátó állam képviselői

között.

(3) A javítóintézeti nevelés végrehajtása során a fiatalkorú kérelmére a javítóintézet igazgatója az (1)–(2) bekezdésben meghatározottakon túl más személy számára is engedélyezheti a kapcsolattartást.

420. §

(1) Büntető ügyben történő idézés alapján a javítóintézet megkeresi a bíróság székhelye szerint illetékes rendőrkapitányságot az előzetesen letartóztatott fiatalkorúnak a megjelölt helyre és időre történő előállítására, majd a javítóintézetbe visszaszállítása érdekében. A nyomozó hatóság részéről kért előállítás a rendelkezési jog gyakorlójának hozzájárulásával történhet.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni akkor is, ha a bíróság értesítése alapján az előzetesen letartóztatott fiatalkorú vagy a védője kéri az előállítást.

(3) Az előzetesen letartóztatott fiatalkorút a nyomozó hatóság – a rendelkezési jogkör gyakorlójának engedélyével – az igazgatóval egyeztetett időpontban, a javítóintézetben is kihallgathatja.

(4) Az előzetesen letartóztatott fiatalkorúnak a nyomozó hatóság részére történő kiadását a rendelkezési jogkör gyakorlója engedélyezi.

Az előzetes letartóztatás megszüntetése

421. §

(1) Az előzetesen letartóztatott fiatalkorút a lejárati napján vagy az előzetes letartóztatást megszüntető rendelkezés napján a javítóintézetből szabadon kell bocsátani, és a törvényes képviselőnek vagy megbízottjának a javítóintézet székhelyén kell átadni. Ha a törvényes képviselő vagy megbízottja a fiatalkorúért nem jelenik meg, gondoskodni kell a fiatalkorú elkülönített elhelyezéséről és a továbbiakban a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény és végrehajtási rendelete szerint kell eljárni.

(2) Ha a bíróság az előzetes letartóztatást a tárgyaláson szünteti meg, az erről szóló végzés átadása után a fiatalkorút helyben szabadítani kell, annak tájékoztatása mellett, hogy szabadulási igazolásának az átvétele vagy az elszámolás érdekében a javítóintézetet a következő munkanapon, hivatali időben keresse fel.

(3) Az előzetes letartóztatásból szabaduló fiatalkorút a jelen lévő törvényes képviselőjének vagy megbízottjának, a más ügy miatt jogerős javítóintézeti nevelés hatálya alatt álló fiatalkorút a javítóintézet megbízottjának kell átadni, de távollétük a szabadításnak nem akadály. A fiatalkorú átvételére jogosult személy távolléte esetén, ha a fiatalkorú hazatérése nem biztosítható, a bíróság intézkedik a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezése iránt és gondoskodik a gyermeknek az ideiglenes hatályú elhelyezéséről rendelkező határozatban megjelölt gondozási helyre történő szállítása iránt.

(4) A (2) bekezdés alapján helyben szabadított fiatalkorú – jegyzőkönyvbe foglalt hozzájárulása alapján – a tárgyalásról az intézetbe visszaszállítható, ha az intézet hivatali idejében a szabadulási igazolás kiadása és az elszámolás még aznap elvégezhető.

(5) Az előzetes letartóztatásból szabaduló fiatalkorú részére a javítóintézet szabadulási igazolást ad. A szabadításkor ki kell adni a fiatalkorú részére a személyazonosító igazolványát, a letéti pénzt, a letétként kezelt értéktárgyait, saját ruházatát, valamint iskolai bizonyítványát.

(6) Az előzetes letartóztatásból szabaduló fiatalkorú szabadításáról értesíteni kell azokat a szerveket és személyeket, akiket a fiatalkorú intézetbe történt befogadásáról értesítettek, továbbá az előzetes letartóztatás megszüntetését elrendelő ügyészt vagy bíróságot.

A katonák előzetes letartóztatásának végrehajtására vonatkozó szabályok

422. §

(1) A katona előzetes letartóztatását katonai fogdán – a külön jogszabályban kijelölt intézet e célra elkülönített részén – kell végrehajtani, kivéve ha a rendelkezési jogkör gyakorlójának a terheltek elkülönítésére vonatkozó rendelkezésének teljesítése másként nem biztosítható.

(2) A katona előzetes letartóztatásának végrehajtására egyebekben a 386–387. és a 390–412. §-ban foglaltakat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy

- a) az előzetes letartóztatás végrehajtása során a különböző állománycsoportú katonákat egymástól el kell különíteni,
- b) a katona a bíróság, az ügyész vagy más hatóság elé állításkor egyenruhát visel,
- c) katona esetén a befogadásról és szabadításról értesíteni kell a munkáltatói jogkört gyakorló parancsnokot is.

A nemzetközi bűnügyi együttműködéssel összefüggésben kényszerintézkedés hatálya alatt álló személy fogvatartása

423. §

(1) A 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti kényszerintézkedések hatálya alatt álló személyt a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézetben kell elhelyezni.

(2) A bv. intézet az ideiglenes kiadatási, illetve kiadatási letartóztatásban lévő személyt az igazságügyért felelős miniszter vagy a bíróság döntése alapján, az ideiglenes átadási vagy átadási letartóztatásban, vagy ideiglenes végrehajtási letartóztatásban lévő, illetve ideiglenesen átszállított személyt a bíróság döntése alapján helyezi szabadlábra.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott személyt – más állam részére történő átadásakor – az illetékes rendőri szerv megbízottja az intézetben veszi át. A rendőrség megbízottja részére az intézet elismervény ellenében átadja a személy letéti tárgyait és a nyilvántartási okmányok másolatát is.

XXX. Fejezet

Az ideiglenes kényszergyógykezelés végrehajtása

424. §

(1) A kényszergyógykezelés végrehajtására vonatkozó szabályokat – a kényszergyógykezelés felülvizsgálatára, megszüntetésére, megszűnésére, valamint az adaptációs szabadságra és az elbocsátott kényszergyógykezelt pszichiátriai gyógykezelésére való előterjesztésre vonatkozó szabályok kivételével – az e fejezetben foglalt eltérésekkel az ideiglenes kényszergyógykezelés végrehajtása során is alkalmazni kell.

(2) Az ideiglenes kényszergyógykezelés kezdő napja az a nap, amelyen a beteget az IMEI-be befogadták. Ha az ideiglenes kényszergyógykezelést megelőzően a beteg elmeállapotát az IMEI-ben megfigyelték, úgy ennek időtartamát az ideiglenes kényszergyógykezelés tartamába nem lehet beszámítani; ez esetben az ideiglenes kényszergyógykezelés az elrendelés napján kezdődik.

(3) Az ideiglenes kényszergyógykezelés költségei az államot terhelik.

(4) Az ideiglenes kényszergyógykezelésre utalt beteg

- a) kórlapján legalább kétnaponként fel kell tüntetni azt is, ha állapot- vagy kezelésváltozás nem következett be,
- b) más gyógyintézetben történő elhelyezéséről a rendelkezési jogkör gyakorlóját előzetesen – sürgős esetben utólag – értesíteni kell.

(5) A más gyógyintézetben töltött időt az ideiglenes kényszergyógykezelés időtartamába be kell számítani.

(6) Az ideiglenes kényszergyógyekezelt a védőjével és hazája konzuli tisztségviselőjével az előzetesen letartóztatottra vonatkozó szabályok szerint jogosult kapcsolatot tartani. Az ideiglenes kényszergyógyekezelt a rendelkezési jogkör gyakorlójának korlátozó rendelkezése hiányában törvényes képviselőjével szóban ellenőrzés nélkül érintkezhet.

(7) A rendelkezési jogkör gyakorlójának rendelkezését az elkülönítés, a fokozott őrzés, a kapcsolattartás tekintetében az ideiglenes gyógykezelés végrehajtása során meg kell tartani. Ha az IMEI a rendelkezési jogkörbe tartozó döntés szükségességét észleli, erről a rendelkezési jogkör gyakorlóját haladéktalanul értesíti.

425. §

Az ideiglenes kényszergyógyekezelt indokoltságának időszakos felülvizsgálata esetén a kórrajzkivonatot a felülvizsgálat indítványozására köteles ügyésznek kell megküldeni az ideiglenes kényszergyógyekezelt határidejének lejártát megelőző legalább tizenöt nappal.

426. §

(1) Ha az ideiglenes kényszergyógyekezeltre befogadott nem kóros elmeállapotú, az IMEI főigazgató főorvos haladéktalanul javaslatot tesz az ideiglenes kényszergyógyekezelt megszüntetésére. A megszüntetésre jogosult intézkedéséig az IMEI – a rendelkezési jogkör gyakorlójának rendelkezése szerint – gondoskodik az őrzésről és a felügyeletről.

(2) Az ideiglenesen kényszergyógyekezeltet el kell bocsátani az IMEI-ből

- a) ha az ideiglenes kényszergyógyekezelt tartama eltelt és a felülvizsgálatra nem került sor, a lejárati napjával,
- b) a nyomozás vagy az eljárás megszüntetése esetén, az erről szóló határozat kézbesítésének a napjával.

(3) Ha az ügyész vagy a bíróság az ideiglenes kényszergyógyekezeltet megszünteti, a beteget – megfelelő igazolással ellátva – azon a napon kell elbocsátani, amelyen a kényszerintézkedés megszüntetéséről szóló értesítőlap az IMEI-be megérkezik.

(4) Ha az ideiglenes kényszergyógyekezelt megszüntetésekor a terhelt előzetes letartóztatását rendelték el, szabadságvesztésre, elzárásra ítélték, haladéktalanul intézkedni kell a bv. intézetbe történő átszállítása iránt. Ha a beteg fekvőbeteg-gyógyintézeti ápolásra szorul, úgy az IMEI megfelelő osztályán kell gyógykezelését folytatni, vagy a Központi Kórház megfelelő osztályára kell átszállítani. Részletes kórrajz-kivonatát a büntetés-végrehajtási egészségügyi anyagához csatolni kell.

(5) A (2) és (3) bekezdés eseteiben sem bocsátható el az ideiglenesen kényszergyógyekezelt és haladéktalanul intézkedni kell a bv. intézetbe történő átszállítása iránt, ha

- a) más ügyben kiszabott szabadságvesztést, elzárást, közérdekű munka vagy pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztést,
- b) más ügyben elrendelt előzetes letartóztatást, kiadatási letartóztatást vagy ideiglenes kiadatási letartóztatást, az európai elfogatóparancs végrehajtásával kapcsolatban elrendelt átadási letartóztatást vagy ideiglenes átadási letartóztatást, vagy ideiglenes végrehajtási letartóztatást

kell töltenie.

(6) Ha az ideiglenesen kényszergyógykezeltnek az elbocsátást követően idegenrendészeti őrizetet vagy menekültügyi őrizetet kell töltenie, a fogva tartó intézet az elbocsátás esedékességének tudomására jutását követően haladéktalanul értesíti az illetékes idegenrendészeti hatóságot vagy menekültügyi hatóságot. Ha az idegenrendészeti hatóság vagy menekültügyi hatóság az értesítés alapján az elbocsátás időpontjában nem veszi át az ideiglenesen kényszergyógykezeltet, ez az elbocsátást nem akadályozhatja meg.

XXXI. Fejezet Az őrizet végrehajtása

427. §

(1) Az őrizet végrehajtására az e fejezetben foglalt eltérésekkel az előzetes letartóztatás végrehajtására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(2) A büntetőeljárás során elrendelt őrizetet rendőrségi fogdán (e fejezetben a továbbiakban: fogda) kell végrehajtani.

(3) Az őrizetes büntetőeljárási jogait korlátozás nélkül gyakorolhatja. Meghatalmazás aláírása érdekében az ügyvéd belépését a fogda területére hivatali időn kívül is biztosítani kell.

(4) Az őrizet során a gyanúsított személyi szabadsága és egyéb alapvető jogai olyan mértékben korlátozhatók, amilyen mértékben az őrizetbe vétel célja és a fogda rendjének vagy biztonságának megőrzése érdekében feltétlenül szükséges.

(5) Az őrizetes a fogdában folytatott munkáltatásban vagy oktatásban nem vehet részt, a fogdában házasságot nem köthet, bejegyzett élettársi kapcsolatot nem létesíthet.

(6) Az őrizetessel szemben fegyelmi eljárás nem folytatható le.

(7) A fogvatartással kapcsolatos panaszt a fogvatartásért felelős bírálja el.

(8) A fogvatartásért

a) rendőrkapitányság fogdájában és a megyei (fővárosi) rendőr-főkapitánysági (központi) fogdában a rendőrfőkapitány,

b) a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda fogdájában a Készenléti Rendőrség parancsnoka

felelős.

(9) E fejezet alkalmazásában büntetés-végrehajtási ór alatt a fogdaórt kell érteni.

428. §

(1) A fogda az őrizetbe vett személyt a bíróság, az ügyész vagy a nyomozó hatóság határozata szerint a fogvatartásért felelős által kiállított rendelvénnyel alapján fogadja be.

(2) A fogda az őrizetbe vett személy befogadásáról

- a) az őrizetbe vételt elrendelő bíróságot, ügyészt vagy nyomozó hatóságot,
- b) katona esetén a munkáltatói jogkört gyakorló parancsnokot

értesíti.

(3) A fogda az őrizetbe vétel Be. 126. § (3) bekezdése, 249. §-a, 281. § (6) bekezdése, 519. § (2) bekezdése, 555. § (4) bekezdése és 596. § (6) bekezdése szerinti határidejének lejártát – a Be. 126. § (5) bekezdése szerinti, az őrizetbe vétel elrendelését megelőző hatósági fogvatartás beszámításával – nap, óra és perc megjelöléssel tartja nyilván.

429. §

(1) Az őrizetbe vételt elrendelő bíróság, ügyész vagy nyomozó hatóság vezetője (az őrizet végrehajtása tekintetében a továbbiakban: a rendelkezési jogkör gyakorlója) dönt az őrizetbe vett személy

- a) fokozott őrzéséről,
- b) elkülönítéséről az ugyanabban az eljárásban letartóztatottaktól vagy őrizetbe vett személyektől,
- c) levelezése, telefonálása és látogatása ellenőrzéséről,
- d) levelezésének, telefonbeszélgetésének, a látogató fogadásának korlátozásáról vagy tiltásáról,
- e) előállításáról, nyomozási cselekmény elvégzése érdekében a nyomozó hatóságok részére történő kiadásáról.

(2) A rendelkezési jogkör gyakorlójának tiltó rendelkezése hiányában az őrizetbe vett személy az általa megjelölt hozzátartozóval kapcsolatot tarthat. Az őrizetes a hozzátartozójával naponta egyszer tíz perc időtartamban telefonhívást kezdeményezhet. Az őrizetbe vett személyt hozzátartozója naponta, hivatali időben – a fogda parancsnokával előzetesen egyeztetett időpontban – meglátogathatja. Az őrizetbe vett személy a látogatás alkalmával csak egy látogatót fogadhat; a látogatási idő harminc perc.

(3) Az őrizetbe vett személy más személlyel – ide nem értve a védőt, államának konzuli tisztviselőjét – csak a rendelkezési jogkör gyakorlójának engedélyével tarthat kapcsolatot.

(4) A kapcsolattartás joga nem gyakorolható, ha az őrizetbe vett személlyel szemben eljárási cselekményt folytatnak. A kapcsolattartás pótlását, ha arra még hivatali időn belül sor kerülhet, engedélyezni kell.

(5) Ha a fogvatartásért felelős a rendelkezési jogkörbe tartozó döntés szükségességét észleli, erről a rendelkezési jogkör gyakorlóját haladéktalanul értesíti.

430. §

(1) Az őrizetbe vett személy letéti pénze terhére megvásárolhatja azokat a tárgyakat, amelyeket birtokában tarthat, valamint ruházatát kiegészítheti.

(2) Az őrizetbe vett személy letéti pénzéből történő vásárlásokat elsősorban hozzátartozója vagy védője útján kell biztosítani. Ennek hiányában a vásárlást az őrizetbe vett személy írásos kérelme alapján a fogvatartásért felelős megbízottja végzi a befogadás napján.

431. §

(1) Az őrizetbe vett személyt – ha a bíróság az előzetes letartóztatását nem rendelte el – az őrizetbe vétel tartamának elteltével, vagy az őrizet megszüntetéséről hozott határozat fogdával való közlésének időpontjában haladéktalanul szabadítani kell.

(2) Ha a bíróság az őrizetbe vett személy előzetes letartóztatására vonatkozó indítványt elutasítja, az erről szóló végzés átadása után az őrizetbe vett személyt helyben szabadítani kell, de – kérelmére – az ülésről a fogdába visszaszállítható, ha a szabadulási igazolás kiadása és az elszámolás még aznap elvégezhető.

(3) Az őrizetbe vett személy szabadításáról – a (2) bekezdés szerinti eset kivételével – az őrizetbe vételt elrendelő, vagy az azt megszüntető bíróságot, ügyészt vagy nyomozó hatóságot kell értesíteni. Katona esetén a szabadításról értesíteni kell a munkáltatói jogkört gyakorló parancsnokot is.

XXXII. Fejezet

A rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtása

432. §

(1) A rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtására a VII. Fejezetben foglaltakat a (2) bekezdésben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A rendbíróság helyébe lépő elzárásra kötelezett

- a)* nem köteles munkát végezni, vagy tanulmányokat folytatni a végrehajtás ideje alatt,
- b)* hetente legalább három alkalommal húsz perc időtartamban távbeszélő használatra jogosult, ez ellenőrizhető, az ellenőrzés lehetőségéről az elkövetőt tájékoztatni kell,
- c)* havonta legalább három alkalommal fogadhat látogatót,
- d)* heti nyolc óra kimaradásra mehet, a kimaradás tartama az elzárásba beszámít,
- e)* naponta legalább két óra szabad levegőn tartózkodásra jogosult.

ÖTÖDIK RÉSZ

A szabálysértési elzárás végrehajtása

XXXIII. Fejezet

A szabálysértési elzárás végrehajtása

433. §

(1) A szabálysértési elzárás végrehajtására a VII. Fejezetben foglaltakat a (2)–(4) bekezdésben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A szabálysértési elzárás végrehajtásának elévülését félbeszakítja, ha az elkövetővel szemben elzárást vesznek foganatba. Ennek a körülménynek a megszűnéséig az elévülés nyugszik.

(3) A szabálysértési elzárás nem hajtható végre, ha

- a)* az elkövető a szabálysértési elzárást kiszabó határozat jogerőre emelkedését követően egy évet meghaladó időt töltött szabadságvesztésben, elzárásban, javítóintézeti nevelésben vagy előzetes letartóztatásban,
- b)* a szabálysértési elzárás kiszabását kizáró körülmény következett be,

c) a Szabs. tv. 24. §-ában meghatározott elévülés bekövetkezett.

(4) E § alkalmazásában katona: az, a Szabs. tv. 28. § (1) bekezdésében meghatározott személy, akinek tényleges állományviszonya a vele szemben kiszabott elzárás végrehajtásának megkezdésekor és a végrehajtás alatt fennáll.

HATODIK RÉSZ **Záró rendelkezések**

Felhatalmazó rendelkezések

434. §

(1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a pártfogó felügyelői szolgálatot rendeletben jelölje ki.

(2) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg

- a) a szabadságvesztés, az elzárás, és az előzetes letartóztatás végrehajtásának részletes szabályait a büntetés-végrehajtásért felelős miniszterrel, a katonák vonatkozásában a honvédelemért felelős miniszterrel is egyetértésben,
- b) a Pártfogó Felügyelői Szolgálat és a pártfogó felügyelők tevékenységének szabályait, a katonák pártfogó felügyeletének vonatkozásában a honvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben,
- c) az elkobzás végrehajtásának szabályait a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felügyeletét ellátó miniszterrel egyetértésben,
- d) a kényszergyógykezelés és az ideiglenes kényszergyógykezelés végrehajtására, valamint az IMEI feladataira vonatkozó szabályokat a büntetés-végrehajtásért felelős miniszterrel egyetértésben,
- e) a büntetőügyekben hozott határozatok végrehajtása során a bíróságokra és egyéb szervekre háruló feladatokra vonatkozó szabályokat,
- f) a szabadságvesztés kezdő és utolsó napjának megállapítására vonatkozó szabályokat a büntetés-végrehajtásért felelős miniszterrel egyetértésben,
- g) a fogvatartottak fegyelmi felelősségének szabályait a büntetés-végrehajtásért felelős miniszterrel egyetértésben,
- h) a fogvatartottakkal kapcsolatos kártérítési eljárás szabályait a büntetés-végrehajtásért felelős miniszterrel egyetértésben,
- i) a fogvatartottak egészségügyi ellátásának szabályait a büntetés-végrehajtásért felelős miniszterrel egyetértésben,
- j) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés, valamint a foglalkozás-egészségügyi szolgálat szabályait a büntetés-végrehajtási szervezetnél a büntetés-végrehajtásért felelős miniszterrel egyetértésben,
- k) a Börtönlelkészi Szolgálatra vonatkozó szabályokat a büntetés-végrehajtásért felelős miniszterrel és az egyházakkal való kapcsolattartás koordinációjáért felelős miniszterrel egyetértésben,
- l) a fogvatartottak birtokában lévő külföldi fizetőeszközzel kapcsolatos eljárásra vonatkozó szabályokat a büntetés-végrehajtásért felelős miniszterrel egyetértésben.

(3) Felhatalmazást kap a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg

- a) a büntetés-végrehajtási intézetek kijelölésének szabályait,

- b) az elzárás és a szabálysértési elzárás végrehajtását foganatosító intézetek kijelölésének szabályait a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter egyetértésével,
- c) a pártfogó felügyelői tevékenységgel kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtásának szabályait a rendészetért felelős miniszter egyetértésével,
- d) a szabálysértési elzárás végrehajtásának részletes szabályait a szabálysértési szabályozásért felelős miniszter egyetértésével,
- e) az elektronikus távfelügyeleti rendszer létesítésének, üzemeltetésének és alkalmazásának, továbbá az elektronikus távfelügyeleti eszközök felhasználásának szabályait az igazságügyért felelős miniszter egyetértésével.

(4) Felhatalmazást kap a rendészetért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg az őrizet és az előzetes letartóztatás rendőrségi fogdában való végrehajtásának részletes szabályait a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter és az igazságügyért felelős miniszterrel egyetértésben, a legfőbb ügyész véleményének kikérésével.

(5) Felhatalmazást kap a rendészetért felelős miniszter, hogy az igazságügyért felelős miniszter és az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletben szabályozza a büntetés-végrehajtás során elrendelt elővezetés végrehajtásával, valamint az elítélt elfogása és megtalálása esetén meghatározott bíróság, ügyész vagy végrehajtásért felelős szerv elé állításával felmerült költség megtérítésének részletes szabályait.

(6) Felhatalmazást kap a rendészetért felelős miniszter, hogy a javítóintézetben alkalmazott rendészek kiegészítő képzésének és a vizsgájának részletes tartalmi feltételeit, a vizsgaszabályzatot, valamint a kiegészítő képzésnek és vizsgának megfelelő szakirányú képesítések és képzettségek jegyzékét a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszterrel és az oktatásért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben szabályozza.

(7) Felhatalmazást kap a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter, hogy a javítóintézetek rendtartását az igazságügyért felelős miniszterrel és a büntetés-végrehajtásért felelős miniszterrel egyetértésben kiadott rendeletben állapítsa meg.

Hatálybalépés

435. §

(1) E törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – 2015. január 1-jén lép hatályba.

(2) A 92. §-t megelőző alcím, a 92–94. §, a 95. § (2)–(4) bekezdése, a 96. § (1) bekezdés *h*) pontja és a 437. § (2) bekezdése 2016. január 1-jén lép hatályba.

Átmeneti rendelkezések

436. §

(1) A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1978. évi IV. törvény) alkalmazásával kiszabott büntetések és alkalmazott intézkedések végrehajtása során a (2)–(9) bekezdésben foglalt eltérésekkel e törvény rendelkezései szerint kell végrehajtani.

(2) Az 1978. évi IV. törvény alkalmazásával kiszabott szabadságvesztésre ítélt a 2013. június 30. napján hatályban volt 1978. évi IV. törvény rendelkezései szerint bocsátható feltételes szabadságra.

(3) Az 1978. évi IV. törvény alkalmazásával a részben felfüggesztett szabadságvesztés mellett kiszabott foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás, kiutasítás, közügyektől eltiltás és kitiltás tartamának számítására a 296. §, a 298. § (1) és (4) bekezdése, a 299. § (1) bekezdése, a 301. § (1) bekezdése és a 304. § az irányadó.

(4) Az 1978. évi IV. törvény alkalmazásával kiszabott szabadságvesztés esetén az enyhébb végrehajtási szabályok a 104. § (2) bekezdés c) pontja tekintetében akkor nem alkalmazhatók, ha az elítélt az 1978. évi IV. törvény 47. § (4) bekezdése alapján vagy a bíróság határozata folytán nem bocsátható feltételes szabadságra.

(5) A bíróság által 2013. július 1-jét megelőzően elrendelt pártfogó felügyelet végrehajtása során az 1978. évi IV. törvény 70. § (3) bekezdése alkalmazható.

(6) Az 1978. évi IV. törvény alkalmazásával elrendelt pártfogó felügyelet végrehajtásában való közreműködése során a rendőrség az 1978. évi IV. törvény 82. § (5) bekezdés a)–d) pontja tekintetében ellenőrzi a magatartási szabályok megtartását.

(7) A 2010. május 1-jétől 2013. június 30-ig hatályban volt 1978. évi IV. törvény alkalmazásával elrendelt kényszergyógykezelés végrehajtása során a kényszergyógykezelés tartamának eltelte napján – az 1978. évi IV. törvény 74. § (3) bekezdése alapján – a kényszergyógykezelés megszűnik és a beteget el kell bocsátani az intézetből.

(8) Ha a (7) bekezdés szerinti elbocsátáskor a beteg gyógykezelésének szükségessége továbbra is fennáll, az IMEI főigazgató főorvosa az elbocsátás esedékességének napjával történő elhelyezés érdekében az egészségügyről szóló törvényben meghatározottak szerint kellő időben kezdeményezi a bíróságnál a kötelező gyógykezelés elrendelése iránti eljárást. Ha a bíróság elrendeli a beteg kötelező gyógykezelését, az IMEI főigazgató főorvos – az Országos Mentőszolgálat útján – intézkedik a beteg átszállítása iránt a kijelölt, az egészségügyről szóló törvény szerinti gyógykezelést végző pszichiátriai intézetbe.

(9) A 205., a 206., a 279., a 302–303., a 306. és a 316. §-t arra az elítéltre is alkalmazni kell, akit a 1978. évi IV. törvény alkalmazásával katonai büntetőeljárásban katonaként ítétek el.

(10) A BFB az elítélt személyes meghallgatását követően nyolc napon belül – az országos parancsnok által kiadott módszertani útmutató alapján – dönt az elítélt rezsimbe helyezéséről és a bv. intézetben működő reintegrációs programokban történő részvételről. Az országos parancsnok által kiadott módszertani útmutató alapján lefolytatott kockázatelemzési vizsgálat lefolytatását követően a BFB záró kockázatelemzési jelentésben rögzíti az elítélt befogadásakor mért általános – visszaesési és fogvatartási – kockázatát, valamint meghatározza a kockázat csökkentéséhez szükséges egészségügyi, pszichológiai, biztonsági és reintegrációs feladatokat, amelyet a bv. intézetnek a reintegrációs tevékenysége során figyelembe kell vennie.

Hatályon kívül helyező rendelkezés

437. §

(1) Hatályát veszti a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet.

(2) Hatályát veszti a 436. § (10) bekezdése.

*Az Európai Unió jogának való megfelelés***438. §**

(1) E törvény 12. § (1)–(2) bekezdése a büntetőeljárás során igénybe vehető tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogról szóló, 2010. október 20-i 2010/64/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. és 3. cikkének való megfelelést szolgálja.

(2) E törvény 12. § (2)–(5) bekezdése a büntetőeljárás során a tájékoztatáshoz való jogról szóló, 2012. május 22-i 2012/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

(3) E törvény 13. §-a a büntetőeljárásban a sértett jogállásáról szóló, 2001. március 15-i 2001/220/IB tanácsi kerethatározat 4. cikk (3) bekezdésének való megfelelést szolgálja.

(4) E törvény 13. §-a a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2012. október 25-i 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 6. cikk (5)–(6) bekezdésének való megfelelést szolgálja.

(5) E törvény 132. §-a és 394. § (2) bekezdése a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2011. december 13-i 2011/93/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének; 324. §-a az irányelv 25. cikkének való megfelelést szolgálja.

Áder János
köztársasági elnök

Kövér László
az Országgyűlés elnöke